

ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ

နှင့်

ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ

(ချစ်စရာ)

**စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်**

၉၀၅/၂၀၀၂ (၁၀)

**မုက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်**

၉၄၁/၂၀၀၂ (၁၂)

**မုက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း**

ကံချွန်

**ထုတ်ဝေသည့်ကာလ**

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၊ ပထမအကြိမ်

**တန်ဖိုး**

၈၀၀ ကျပ်

**စောင်ရေ**

၁၀၀၀

**စာအုပ်ချုပ်**

ကိုမြင့်

**အတွင်းနှင့် မုက်နှာဖုံး ပုံနှိပ်**

ကျောက်စိမ်းပုံနှိပ်တိုက် (၀၂၉၃၄)

ဦးကျော်စိန်၊ ၁၇၁၊ ၃၃ လမ်း

**ထုတ်ဝေသူ**

ဦးသန်းဆွေ (စစ်သည်တော်စာပေ) (မြဲ-၀၁၄၇၃)

(၁၁၃၁/က)၊ ဥယျာဉ်လမ်း၊ ဒဂုံတောင်

ရန်ကုန်မြို့။

# မာတိကာ

## အကြောင်းအရာ

## စာမျက်နှာ

ကံ့ချွန်ရဲ့ ဆရာများ

(က)

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁)

၁

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၂)

၆

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၃)

၁၄

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၄)

၁၉

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၅)

၂၆

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၆)

၃၃

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၇)

၃၉

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၈)

၄၈

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၉)

၅၆

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၀)

၆၃

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၁)

၇၀

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၂)

၇၇

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၃)

၈၅

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၄)

၉၁

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၅)

၉၈

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၆)

၁၀၄

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၇)

၁၁၁

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၈)

၁၁၈

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၉)

၁၂၆

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၂၀)

၁၃၃

ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၂၁)

၁၄၀

■ ကျွန်တော် သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၂၂)	၁၄၈
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁)	၁၅၅
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၂)	၁၆၃
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၃)	၁၇၁
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၄)	၁၇၈
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၅)	၁၈၅
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၆)	၁၉၃
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၇)	၂၀၀
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၈)	၂၀၇
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၉)	၂၁၄
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၀)	၂၂၁
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၁)	၂၂၈
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၂)	၂၃၅
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၃)	၂၄၂
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၄)	၂၄၉
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၅)	၂၅၆
■ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၆)	၂၆၃

# “ကံချွန်ရဲ့ဆရာများ”

(စိစဉ်သူ၏ပီတိစကား)

ကိုချစ်စရာဆိုတာ ကံချွန်ရဲ့ ဆရာပါပဲ။ ကံချွန်လူရွှင်တော် မလုပ်ပေမဲ့ ကိုချစ်စရာ အပါအဝင် ဒီစာအုပ်မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ ကိုထင်ပေါ်၊ ကိုဒီပါ၊ ဦးနောက်တိုး၊ ဦးရွှေဗျိုင်း စတဲ့လူရွှင်တော်ကြီး များဟာ ကံချွန်ရဲ့ကျေးဇူးရှင်တွေပါ။

ကံချွန် ဟာသကို မြတ်နိုးလို့ဟာသစာရေးဆရာကြီးများ၊ သရော်စာရေးဆရာကြီးများရဲ့ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့သလို လူရွှင်တော်ကြီးများဟာလည်း ကံချွန်အတွက် ဟာသကို လေ့လာဖို့ **“သက်ရှိစာအုပ်များ”** ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

မန္တလေး အသက် ငါးဆယ်ကျော်တို့ရဲ့ တမ်းတစွဲလမ်း လွမ်းဆွတ်ရတဲ့ အရာတွေထဲမှာ **“မန္တလေးအငြိမ့်”** ဆိုတာပါပါတယ်။

လူရွှင်တော်များဟာ မန္တလေးအငြိမ့်ရဲ့ အသက်ပါ။ မန္တလေး အငြိမ့်တွေအကြောင်းကိုရေးခဲ့တဲ့ အမေ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ အငြိမ့် စာအုပ်က **“ပွဲခင်း အလယ်ကထိုင်ကြည့်ပြီး”** ရေးပြသွားသလားထင် ရပါတယ်။ ပရိသတ်နေရာကနေရေးမယ်ဆိုရင် အမေလူထုဒေါ်အမာ ရဲ့အငြိမ့်ကို ဘယ်သူမှလိုက်မိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ထောင့်စေ့အောင်ရေးပြီး မှတ်တမ်းတင်မယ်ဆိုရင်လည်း ဆရာနေဝင်းမြင့်ရဲ့ ပလ္လင်အငြိမ့်၊ ခုတင်အငြိမ့်၊ စင်အငြိမ့်ထက် ပိုပြီး မေးရေးစရာ မကျန်တော့ပါဘူး။

ဒါပေမယ့်

ဘယ်စာရေးဆရာမှ မရေးနိုင်တဲ့ အငြိမ့်လူရွှင်တော်ကြီးများ  
ရဲ့ အလွန်တန်ဖိုးကြီးမားတဲ့ လူရွှင်တော်တစ်ယောက်ဖြစ်လာအောင်  
သွန်သင်ပေးခဲ့တဲ့ လူရွှင်တော်ကောင်းဖြစ်စေမယ့် **“ဟာသပညာ”**  
လက်ဆင့်ကမ်းပုံကိုတော့ ကိုချစ်စရာကလွဲပြီး ဘယ်သူ ရေးနိုင်မှာလဲ။

ကံချွန်ပီတိ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။

ကိုချစ်စရာရဲ့ စာမူကို စာအုပ်ဖြစ်အောင် စီစဉ်ခွင့်ရလိုက်  
တဲ့အတွက်ပါ။ ဟာသကိုချစ်မြတ်နိုးသူတစ်ဦးအနေနဲ့ လုပ်သင့်  
လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်များထဲက **“အနုပညာတန်ဖိုး”**ကြီးမားတဲ့ အလုပ်  
တစ်ခုကို လုပ်ခွင့်ရလိုက်တာပဲလို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

**ကံချွန်**

**(စီစဉ်သူ)**

**၁၀ . ၁၁ . ၀၁**

**ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁)**

ကိုကံချွန်က ကျွန်တော့်ကို အဆိုပါခေါင်းစဉ်နဲ့ ရေးဖို့ တာဝန် ပေးပါတယ်။ (တာဝန် အရင် စာမူခကြိုငွေလဲပေးပါတယ်။) ကျွန်တော် မန္တလေးအငြိမ့်လူ့ရွှင်တော်ကြီးများနဲ့ တွေ့ဆုံခြင်းစာအုပ်မှာ အတော် များများ ကူညီပေးခဲ့ပါတယ်။ နေရာစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စုံတို့ရဲ့ အကြောင်းစုံ တွေ စာဖတ်သူကို တင်ပြခွင့်ရတဲ့အတွက် ပီတိလည်း ဖြစ်မိပါတယ်။ ကြားဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ သင်ဆရာတို့ ပညာတွေကို လေ့လာဆည်းပူးခွင့် ရလို့ ကျေးဇူးလည်းတင်မိပါတယ်။ ကျန်နေသေးတဲ့ လူ့ရွှင်တော်ကြီး များအကြောင်းကို ထပ်ရေးခိုင်းတဲ့ ကိုကံချွန်ကိုလည်း ထပ်ပြီး ကျေးဇူး တင်ပါတယ်။

“ကျွန်တော်မမွေးခင်က ကျွန်တော့်အဖေအကြောင်း စပြော ပါရစေ။ ကိုယ့်အဖေဆိုတော့ အပြစ်ရှိဦးတော့ အပြစ်မယူဘူးလေ။ အပြစ်ယူချင်ဦးတော့ အဖေက မရှိတော့ဘူး။ ကျွန်တော့် အရင် ၄၈နှစ် ကြိုပြီးမွေးခဲ့တာဆိုတော့ အဖေကိုယ်တိုင် စိတ်လိုလက်ရ ပြောခဲ့သမျှတွေဟာ နားနဲ့ ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ ပါးစပ်အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေအဖြစ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အချို့လည်း စွဲစွဲထင်ထင် တစ်ချို့လည်း ဝေဝေဝါးဝါးပေါ့။

ကျွန်တော့်အဖေ လူရွှင်တော်ဦးတက်စိန် (၁၂၇၇)ခုနှစ်၊  
ညောင်လေးပင်နယ် ကျောက်တံခါးမြို့မှာ မွေးခဲ့ပါသတဲ့။ အဖေ့  
ငယ်စဉ်ဘဝဟာ အဖေပြောခဲ့သလို ဘိုခေတ် (ကိုလိုနီခေတ်) မှာ  
မွေးခဲ့တာဆိုတော့ အတော်ဆင်းရဲခဲ့ပါသတဲ့။ လူရွှင်တော်အဖြစ်  
ရပ်တည်ခဲ့တဲ့ ကြီးဘဝကျတော့လည်း အတော်မချမ်းသာခဲ့ပါဘူး။  
မောင်စံတင်လို့ခေါ်တဲ့ အဖေဟာ အဖွားဖြစ်သူနဲ့ အတူနေပြီး  
လယ်လုပ်၊ နွားကျောင်း၊ ထင်းခွေ၊ ရေခပ်နဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေး  
ကိုသင်ပြီး ကြီးပြင်းခဲ့ရပါတယ်။ တစ်နေ့တော့ နွားပျောက်မှုဖြစ်ပြီး  
အဖေ့ကို အဖမ်းခံရပါရော ဂါတ်တဲရောက်တော့ အဖေတို့အိမ်မှာ  
အမြဲစားသောက်နေတဲ့ပုလိပ်က အဖေ့ကိုအမျိုးမျိုးစစ်တယ်။ မျဉ်းလုံး  
နဲ့ညှိသကျည်းကိုလှိမ့်၊ နားရင်းရိုက်ပေါ့။ အဖေအစွဲအလန်းဆုံး  
နှိပ်စက်နည်းကတော့ အဖေ့လေနဲ့ ပြန်ပြောရရင်  
ဗိုက်ပေါ်ပျဉ်ပြား ကန့်လန့်တင်ပြီး ဟိုဘက် ဒီဘက် နှစ်ယောက်  
ဆောင့်တဲ့ ဆောင့်တဲ့ ခုန်လိုက်တာ ချေးကို အပြားလိုက်ထွက်ကုန်  
တာပဲ” အဲဒီအချိန်မှာ အဖေ့ရင်ထဲကို ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းဆီက  
ဆူးကြီးတစ်ချောင်း စိုက်ဝင်သွားပါတယ်။ “ငါပုလိပ်ဖြစ်ရမယ်”  
ကိုလိုနီခေတ်မှာ စာသင်ကိုတောင် ဘုရားထူးရတဲ့အချိန်ဆိုတော့  
အဖေ့ရည်ရွယ်ချက်ဟာ အတော်မြင့်မားတယ်လို့ဆိုရမှာပါ။ ဘာ  
သင်တန်းကျောင်းမှမရှိ ဘယ်လေ့ကျင့်ခန်းမှလုပ်ဖို့မလိုဘဲ အကပ်  
ကောင်းရင် နေရာရတဲ့ အချိန်ဆိုတော့ လူဆိုးထိန်းကို ငွေတစ်မူးနဲ့  
စွတ်ကျယ်အင်္ကျီ တစ်ထည်ကန်တော့လိုက်ရုံနဲ့ ဥံ့ဖွ ပုလိပ် ဖြစ်သွား  
ပါရော။

အဲဒီအချိန်မှာ ညောင်လေးပင် ဒီအက်စ်ပီဆရာဘကြင်က  
“မြန်မာ့ကျက်သရေဆောင်” ဆိုတဲ့အမည်နဲ့ ဇာတ်ထောင်ပါလေ  
ရော။ အဲဒီဇာတ်ထဲမှာ သဘင်ဝါသနာပါတဲ့ တပည့်တွေ ပါဝင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နိုင်တယ်လို့ ခွင့်ပြုတော့ နှုတ်သွက်လျှာသွက် အဖေဟာ သံစေ့ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ လူ့ရှင်တော်စပြီး ကခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ မင်းသားက “တက်လူ တင်ရွှေ” ပါ။ အဲဒီခေတ်က နောက်ပိုင်းဇာတ်ထုပ်တွေထဲမှာ အခမ်းအနား အပြင်အဆင်တွေနဲ့ မီးမောင်းလှည့်စားမှုတွေကို သုံးခဲ့တဲ့အတွက် တအားကို လူကြိုက်များ အောင်မြင်ခဲ့ပါသတဲ့။ ရွှေမန်းဦးတင်မောင်တို့ ဦးအောင်မောင်းတို့နဲ့ အပြိုင်ဆိုပါတော့ ဦးအောင်မောင်းက ရုံအပြိုင်ကကြပြီဆိုရင် သူ့နှစ်ပါးခွင်ထဲမှာ -

“ကျွဲအော် နွားအော် ငယ်သံပါအောင် အော်တဲ့ဇာတ်ကို ကြည့်ချင်ရင် မောင်တင်မောင်ဇာတ်ကိုသွား၊ ဘုန်းကြီးပျံလောင်တိုက် လိုဟာကြီးတွေနဲ့ မျက်လှည့်ပြတာကြိုက်ရင် ကျက်သရေဆောင်ဇာတ် ကိုကြည့် ၊ ဇာတ်စစ်စစ်ကို သဘောကျရင် အောင်မောင်းဆီ လာခဲ့” လို့ပြောယူရတဲ့အထိ၊ အဲဒီအချိန်မှာ ပညာသင်ခါစ ဆိုတော့ လေ မမှန်၊ မျက်နှာမမှန်သေးလို့ အဖေ့ကို “သံစေ့မဖြစ်သေးဘူး ခဲမူးစေ့” လို့ခေါ်သတဲ့ ဘာမှသုံးလို့မရသေးဘူးပေါ့လေ။ နှစ်ပါးခွင်တွေထဲမှာ ပြက်လုံးများမှားသွားရင် လူကြီးတွေက “မင်းကိုတော့ အပြစ်မတင် ပါဘူး။ မင်းဆရာကိုသာ ရိုက်ချင်တော့တာပဲ” လို့ ပြောတာမျိုးတွေ၊ “ဒီကလေး ဆရာနဲ့သမားနဲ့ကြီးလာတာတော့ ဟုတ်ပါတယ်နော်” လို့ ကော်တာမျိုးတွေ၊ တကယ့်ပရိသတ်သိပြီးသား ဝါရင့်လူ့ရှင်တော်ကြီး တွေရဲ့ ပြက်လုံးကိုယူပြက်လို့ကချော်ကချွတ် ဖြစ်သွားရင် “လူကအနှု စားချင်တာကတူနဲ့လေ” လို့ရက်ရက် စက်စက်ပြောတာ ထိခံရပါ သတဲ့။ ပရိသတ်ရှေ့မှာဆိုတော့ ရှက်ပြီး မျက်ရည်ကျတဲ့အထိ အဖေ ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ “ဒီလိုနာအောင်ရှက်အောင် ပြောမှမခံချင်စိတ်နဲ့ ကြိုးစားတော့မှာပေါ့ . . ပို့ပေးနေရင် မင်း နာမည်မကြီးဘူး ငါ လက်ဖက်ရည်အဝသောက်ရမယ်” အဖေ့ကို လူသိ လူကြိုက်များ လာတဲ့ တစ်ချိန်ကျမှ သူ့ဆရာက အဲဒီစကားကို ဖွင့်ပြောပါတယ်။ သူတို့လူကြီးချင်းလည်း “ငါ့ခဲမူးစေ့ကို ထုံးသုတ်ပြီး ပွဲဈေးတန်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အစွန်က ငိုက်နေတဲ့အကြော်သည်ဆီကို ညာသုံးရင်တော့ ရပါပြီ ကွ” ရှေးကဆရာကြီးများဟာ တပည့် ရောင့်ရဲသွားမှာ၊ ရောင့်တက် သွားမှာစိုးလို့ တော်ကြောင်းကောင်းကြောင်းချီးမွမ်းတာတောင် အဲသလို ‘ခပ်ဖိဖိ’ ချီးမွမ်းတာမျိုးပါ။ အဖေနဲ့တွဲဖက်က သံလုံး တဲ့သူညီဥပန်းဆိုတာရှိသေးတယ်။ အဲဒီ ဥပန်းက လူပျက်ဘဝက စုတေပြီး ရမည်းသင်းမြို့မှာ ပြဇာတ်ထိပ်တင်စိန်အောင်လွင်ဆိုပြီး မင်းသားဖြစ်သွားပါတယ်။

ဂျပန်ခေတ်ကျတော့ အဖေဇာတ်ထောင်ပါတယ်။

“စပေါ်ထောင်၊ အပျော်ထောင်၊ စရံထောင်၊ အကျန်ထောင်၊ အကောက်ထောင်၊ အပျောက်ထောင် အဲဒါဇာတ်ထောင်နည်း ခြောက်မျိုးပဲ ဘာအရင်းအနှီးမှမလိုဘူး။ ဂျပန်ခေတ်ဆိုတော့ အကောက်ထောင် ထောင်ရတာပေါ့လကွာ။ ဟိုရွာ ဒီရွာတွေ စစ်ပြေး နေတဲ့ မင်းသားမင်းသမီးတွေကို ချီကောက် လျှောက်စုပြီး ပွဲကချင်တဲ့ ရွာသွား လှည်းဆင့်စရံယူသွားကပြီးမှ ညကြေးရှင်းပေါ့ ဒါပေမယ့် တို့သဘင်သည်များက ပြောပါတယ်။ တစ်ပွဲနှစ်ပွဲကလို့ ငွေလေး ကိုင်မိတာနဲ့ သွေးပြောင်းတော့တာပဲ။ မင်းသားက အမူးလွန်နေလို့ မကနိုင်ရတာနဲ့ လူပျက်ကပွဲဈေးသည်နဲ့ ရှုပ်လို့တောင်းပန်ရတာနဲ့ မင်းသမီးကငွေကြိုမရှင်းရင် သနပ်ခါး မလိမ်းဘူးဆိုလို့ ရှာပေးရတာနဲ့ လူရောစိတ်ရောဒုက္ခရောက်ရတာ။ ငါလည်းတေးထားပြီး ရေတာရှည် မှာရုံငါးညလည်းပြီးရော ပွဲကြေးတွေ တစ်ပြားမှမရှင်းဘဲ ဇာတ်ကြီး ထားပစ်ခဲ့ပြီး လစ်တော့တာပဲ။ အောင်မယ် သုံးလလောက်နေလို့ ငါအဲဒီလမ်းက ဖြတ်အသွား ကားပေါ်ကြည့်တော့ အကြော်ရောင်းတဲ့ ကောင်နဲ့ တာကျင်းတူးတဲ့ကောင်နဲ့ အလုပ်နဲ့အကိုင်နဲ့ ဟန်ကို ကျလို့ဗျား”

ဂျပန်ခေတ်ဆိုတော့ လေကြောင်းအန္တရာယ်ရှိတဲ့အတွက် ညပွဲကနေ နေ့ပွဲတွေပြောင်း ကခဲ့ရသတဲ့။ ဗုံးသံ သေနတ်သံတွေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကြားမှာဆိုတော့ အဖေလည်း ရဲဆေးတင်ရင်းတင်ရင်း အရက်ကြိုက် သွားပါသတဲ့။ ရှမ်းဘောင်းဘီအနက် က ရက်သွားတဝင်းဝင်းနဲ့ အမြဲ မူးနေရင် မှတ်ပုံတင်တောင်းမကြည့်နဲ့ အဲဒါသံစေ့ပဲလို့ပြောရတဲ့ထိ။

“နှစ်ဆယ့်လေးနာရီ ခေါင်းရမ်းရတဲ့အချိန် ပြေးသောက် တာပဲ ဘယ်အချိန်ခေါင်းပေါ် ဗုံးဆန်ကျမယ်မှန်းမှ မသိတာကွ” အဲလိုပြောခဲ့ပေမယ့် အဖေ့ခေါင်းပေါ်ကို ဘယ်ဗုံးဆန်မှ မကျပါဘူး။ အဲဒီနောက်နှစ်သုံးဆယ်ကျော်တဲ့ အချိန်မှာတော့ ဗုံးဆန်ထက်ဆိုးတဲ့ ပစ္စည်း အဖေ့ခေါင်းပေါ်ကို တည့်တည့်ကြီးကျပါလေရော။ အဲဒါ ကတော့ကျွန်တော့်ကိုမွေးလိုက်မိလို့ပါပဲခင်ဗျာ။



### ကျန်တော်သိမိသော လှည့်တော်ကြီးများ (၂)

ဂျပန်ခေတ်တစ်ခေတ်လုံး သောက်စားပြီး ကြုံရာရိုးဖြတ်နင်း ဇာတ်တွေနဲ့လိုက်ကနေတဲ့အဖေဟာ ဂျပန်ပြေး အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်ချိန် မှာ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ စိန်အောင်လွင်နဲ့ရမည်းသင်းမှာ အခြေစိုက်ပြီး ကပြန်ပါတယ်။ ဇာတ်ဆရာက ဦးရွှေဂံတဲ့။ အဲဒီမှာ သူ့သူငယ်ချင်းလဲ ဖြစ် တပည့်လဲဖြစ်တဲ့ ကိုချစ်ပီးနဲ့တွေ့ပါရော-

“ချစ်ပီးက ဆိုင်းနောက်ထက ဇာတ်လောကကိုဝင်ခါစပေါ့။ နှစ်ပါးခွင်မစခင် ဇာတ်ပန္နက်ရိုက်တော့ ပင်တိုင်တွေ ပင်တိုင်ဆင့် ပညာစမ်းစတဲ့ သမားစဉ်ပြက်လုံးတွေကို ပြောပြရတာကွ (အဖေဟာ ကွယ်လွန်တဲ့အချိန်အထိ ဘယ်သူ့ကိုမှ သင်ပေးတယ်လို့ပြောမသွား ဘူး “အကြံဉာဏ်ပေးရတာ” “ကူညီလိုက်တာ” ဆိုတဲ့စကားတွေဘဲ သုံးခဲ့တာ)။ ဒီကောင်က ဇရိုတဲ့လူဆိုတော့ တစ်ထွာပြရင်တစ်တောင် လောက် သူ့ဟာသူကြုံပြီး ပြက်တတ်တယ်။ တစ်ခါတစ်လေ မထင်တဲ့ အလုံးဆန်းတွေတောင် ပါပါလာတတ်သေးတယ်။ စိန်အောင်လွင် ကလဲ လူပျော်လူနောက်ဆိုတော့ သူ့နှစ်ပါးခွင်ဆိုရင် တို့သုံးယောက်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုတော်ရုံလူပြက်မတိုးနိုင်ဘူး။ အောင်လွင့်အိမ်သွားပြီးပိုက်ဆံတောင်း တာဘဲ။ ဘယ်သူမှမနိုးသေးဘူးဆိုရင် သူ့သားအကြီးဆုံးကောင် ငွေခါးပတ်ကလေးကိုချော့ဖြုတ်ပြီး အရက်နဲ့လဲသောက်ပစ်လိုက်ကြ တာ။ မင်းသားကလည်း ဘာမှမပြောဘူး လိုက်ရွေးတာပဲ။ အဲဒါကို က အခါခါကွ။ နောက်တော့ငါတို့လည်း သနားတာနဲ့ မဖြုတ်တော့ ပါဘူး။

ရမည်းသင်းမှာ ကရင်း နှစ်ကုန်တော့ အပေါင်းအသင်းမင် တဲ့အဖေဟာ ဦးလေးကိုချစ်ပီးနဲ့တွဲမိပြီး မလှိုင်စိန်မောင်ကြည်ဆိုင်း ထဲမှာ နောက်ထလုပ်နေပြန်ပါတယ်။ အဲလိုလုပ်ရင်း ရွာနီးချုပ်စပ် က သဘင်ဝါသနာပါတဲ့ လူငယ်တွေနဲ့ ထပ်တွဲမိပြီး လူပြက်ပညာသင် ရင်း ပြဇာတ်ကလေးတွေ (ရွာဘုရားပွဲတွေမှာ) လုပ်ကိုင်ပေးရင်း ပန်းအိုင်အနောက်ဖက် ရေထွက်ရွာကလေးမှာ ကျွန်တော့်အမေနဲ့ တွေ့ပြီး အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပါတယ်။ ဦးလေးကိုချစ်ပီးကတော့-

“မင်းအဖေဟာ အင်မတန်ရွာခင်၊ မယားခင်တဲ့လူကွ။ ရေထွက်မှာပဲ ခေါင်းချတော့မယ်ချည်းပြောနေတာ။ ငါက ခင်ဗျား လည်း လက်ကြောတင်းအောင် တောင်သူမလုပ်နိုင်ဘူး။ ထန်းတက် စားရင်လည်း ကိုယ့် ကိုယ် ကိုယ် သတ်သေတာနဲ့ အတူတူပဲ။ သဘင်အလုပ် လုပ်စားရအောင်ကလည်း ဘာအဖွဲ့အစည်းမှမရှိဘူး။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ဘုရားပွဲစောင့်ပြီး မယားရှာကျွေးလို့ကော ထမင်း ဝမှာလား။ လာ ကျုပ်နဲ့လိုက်ခဲ့ဆိုပြီး အတင်းခေါ်တာတောင် အာလေးကြီးနဲ့ မြသင်တော့ ထားခဲ့လို့ မဖြစ်ဘူးကွ။ သူကလည်း တောသူသာဆိုတာ ငါလို တောအလုပ်ဘာမှမလုပ်တတ်ဘူးရယ် လို့ပြောပြီး လင်မယားနှစ်ယောက်နဲ့ ငါနဲ့ရွှေနန်းတင်ဇာတ်ထဲ လိုက်လာကြတာ။ အမှန်က ကိုကြိုင် (ဦးဖျောက်စိတ်) ကျေးဇူးလဲ မကင်းဘူး။ အဲဒီအချိန်မယ် သူကဇာတ်ဆရာ (ရွှေမန်းတင်မောင်) ထဲမှာနာမည်ကြီးနေပြီ သူကတစ်ဆင့်ညွှန်လို့ ငါတို့ကို လာခေါ်

တာပေါ့ကွာ”

ရွှေနန်းတင်ရုံဇာတ်နဲ့ တစ်နှစ်လိုက်အပြီး မန္တလေး ပြန်ရောက်တော့ အမေကိုယ်ဝန်ရှိတာနဲ့ အဖေကနေရစ်ခဲ့ပါတယ်။

“မင့်ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ ငါ့လည်းလူမသိသေးတဲ့အချိန်ဆိုတော့ တလည်လည်ပေါ့ကွာ။ စက်ဘီးလေးငှားစီးပြီး တာရဲတန်းတစ်ဝိုက် အလုပ်လည်ရှာရတာ တစ်လနီးပါးပဲ။ နောက်တော့သာစည်ဒေါ်ဖွားဇာတ်တုန်းကအတူကဲ့သို့ပေါက်စီပုနဲ့တွေ့ရော။ ဟေ့သူကရွှေမန်းရီရီအငြိမ့်ထဲမယ် နေရာရနေတာကိုး။ ဒါနဲ့ ကျုပ်သူငယ်ချင်းကိုတက်စိန်ရိုတယ်။ ဦးလေးတို့ သုံးချင်ရင်သုံးရအောင်ခေါ်လာတာဆိုပြီး စပ်ပေးရှာတာကွ။ ဟောဒီခါတ်ပုံဟာ ငါမန္တလေးမှာ ပထမဆုံးကတဲ့နှစ်က ပြေအေး-တက်စိန်-ပေါက်စီ ဆိုပြီး စတွဲခဲ့တဲ့အတွဲအမှတ်တရခါတ်ပုံဘဲ” အဖေက သူနဲ့စကားဆုံတိုင်း အမှတ်တရသိမ်းထားတဲ့ခါတ်ပုံကိုထုတ်ပြီးပြတတ်ပါတယ်။

“မင်းတို့ခေတ်မှာ လူပြက်ဖြစ်ရတာ သိပ်လွယ်တယ်။ ဘယ်သူ့သားပါ ဘယ်သူ့ညီပါနဲ့ အရှိန်ရပြီးသား နာမည်ကြီးပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတွဲခေါ် မြို့အပ်၊ ပို့ပေး ခံပေးနဲ့ရယ်ရတယ် ဖြစ်ကရော။ ငါမန္တလေးကိုရောက်စက အငြိမ့်ဆယ်ငြိမ့်ပြည့်အောင်မရှိသေးဘူး။ ရှိပြီးသားအငြိမ့်တွေကလည်း နာမည်ကြီးလူရွှင်တော် နာမည်ကြီးမင်းသမီးတွေနဲ့ချည်းပဲ။ မန္တလေးဆိုတာကလည်း တော်ရုံသဘင်သည်လောက်တော့ ချာလည်ပတ်ရမ်းသွားအောင် ဆွဲလှည့်ပစ်နိုင်တဲ့အထိ နူးနေနပ်နေတဲ့မြို့။ အဲသလို အကျဉ်းအကြပ်တွေထဲကမနည်းရုန်းကန် တွန်းထိုးထွက်ခဲ့ရတာ။ ငါ့ကို တက်စိန်ဆိုတဲ့နာမည်လေးအသိအမှတ်ပြုဘို့ ကူညီပေးခဲ့တဲ့ထဲမှာ ရွှေမန်းရီရီအဖေ အငြိမ့်ဆရာ ဦးလေးတင်ဟာ ထိပ်ဆုံးကပေါ့။ သူကငါ့ကိုဘာပြောလဲဆိုတော့ မောင်တက်စိန်တဲ့ မန္တလေးမှာ လောလောဆယ်နာမည်ကြီးနေတာ လိမ္မော်၊ မြမန်း၊ ငွေတိုးရယ် မွတ္တားအောင်စိန်၊ ပေါက်စ၊ ကျီးညို အတွဲရယ်ကွ။ မင်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အဲဒီ လူတွေနဲ့ ရင်းနှီးအောင်နေရလိမ့်မယ်။ ဒါမှ သူတို့ကိုချစ်တဲ့ ပွဲကြည့်တွေက မင်းကိုရောပြီးအသိအမှတ်ပြုလာမှာဆိုပြီး မဟာမြတ် မုနိဘုရားကြီးမြောက်ဘက်မှခံဦးက ပြည်တော်သာ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်ကိုခေါ်သွားတယ်။ မနက်တိုင်ဆိုရင် အဲဒီဆိုင်နဲ့ ဆိုင်ပတ်ဝန်းကျင် ပရိသတ်က အဲဒီလူရှင်တော်တွေကို ရုပ်ရှင်မင်းသားများ ကြည့်သလို ကိုစောင့်ကြည့်တာကွ။ ဟိုလူတွေကလည်း စက်ဘီးတွေကိုယ်စီနဲ့ လာကြတာ။ လူစုံတဲ့အချိန်ကျမှ ဦးလေးတင်က ပြုန်းဆိုထတဲ့ပြီး ကိုင်းနာမည်ကြီးလူရှင်တော်များ နာမည်ကြီးသလို ဗဟုသုတရှိမရှိ စမ်းကြည့်ပါရစေဗျာ။ ဟောဒီမှာ ဆုငွေငါးဆယ် ကောင်းမှုတော် ဘုရားကြီးတည်တဲ့ သက္ကရာဇ်ပြောနိုင်တဲ့သူရမယ်ဗျာ ဆိုတော့ အကုန် ကြောင်တောင်တောင်တွေ ဖြစ်ကုန်ရော။ ပြုန်းစားကြီးလည်းဖြစ်ပြန် စာပေအဖတ်အရှုကလည်း နည်းပြန်ဆိုတော့ ဘယ်နှယ့်လုပ်ပြီး ဖြေနိုင်မှာတုန်း။ နည်းနည်းအချိန်ကလေးကြာမှ ငါကထတဲ့ပြီး သူ့မေးခွန်းကို ဒေါက်ခနဲ ဒေါက်ခနဲ ဖြေချလိုက်တာပေါ့။ အဲဒီကျမှ ဦးတင်က ငွေငါးဆယ်ပေးပြီး ဒါ ငါခေါ်ထားတဲ့ မောင်တက်စိန်ဘဲကွ။ စာကတော့တတ်သလားမမေးနဲ့ မင်းတို့သိချင်တာရှိရင်မေးကြပေါ့။ ကိုယ့် သူငယ်ချင်း အရင်းအခြာလို့ အောက်မေ့ကြပေါ့။ ကဲ မောင်တက်စိန်ရာ မင်းဆုချတဲ့ငွေနဲ့လက်ဖက်ရည်ဖိုးရှင်းလိုက်ပါကွာ” ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ပေးတာ။ အဲဒီကတည်းက သူတို့နဲ့ ငါနဲ့ ခင်သွား လိုက်တာ သေတဲ့အချိန်အထိ ညီအစ်ကိုအရင်းတွေလိုနေခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီနှစ် ရွှေမန်းရီရီအငြိမ့်နဲ့ကတုန်း မင်းကိုမွေးလို့ ရွှေမန်းဆိုပြီး နာမည်ပေးခဲ့တာပေါ့။ ဦးလေးတင်ရဲ့ ကျေးဇူးကကြီးနေတော့ ငါ ခြောက်နှစ်တိတိ သူ့အငြိမ့်နဲ့ အလုပ်လုပ်ပေးခဲ့တယ်။ သူ့ အဖွဲ့ မထောင်တော့ဘူး ဆိုတဲ့အချိန်ကျမှ ငါတခြားအဖွဲ့ကို ပြောင်းပြီး ကခဲ့တာ”



**ပေါက်စီ၊ တက်စိန်၊ ပြေအေး**

ရွှေမန်းရီရီပြီးတော့ တော်ဝင်အငြိမ့်မှာ တက်စိန်၊ ပိတ်စ၊ ဒီပါဆိုပြီးကပါတယ်။ နောက်နှစ်ကျတော့ ကြင်ကြင်မြိုင်အငြိမ့် တက်စိန်၊ သောင်းတန်၊ ဂျော်လီအတွဲနဲ့ကပါတယ်။

“ငါက စာပေအရေးအသား ဗဟုသုတနဲ့ သဘင်သမားတွေ ချစ်ခင်လေးစားမှုခံရလို့ မင့်ကိုလဲ ဒီအမွေမျိုးစေ့ချထားပေးခဲ့တာ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

စာဖတ်၊ မှတ် ပြန်ပြီးအသုံးချ လောကမှာ စာပေနဲ့ခွေးဟာ မိတ်ဆွေ အစစ်ဆုံးပဲ” ဆိုပြီး

လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်း၊ လပေးသတင်းစာ ထွက်သမျှစာအုပ် ပေါင်းစုံကို အကုန်ဝယ်ပြီး စုဆောင်းပေးခဲ့ရှာတယ်။ အတွင်း စာမျက်နှာတိုင်းမှာ လူ့ရွှင်တော်ဦးတက်စိန်သားမောင်ရွှေမန်း ဘတ်ရှုရန်ဆိုပြီး အမြဲရေးလေ့ရှိတယ်။ ကျွန်တော်အရွယ်ရောက်လာ တော့ အဲဒီစာအုပ်အားလုံးဟာ မောင်ရွှေမန်း ရောင်းချရန်ဖြစ်ကုန်ပါ တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အငြိမ့်တွေကများလာပြီး ပွဲချီတွေက မျှကုန်ကြ ပြီလေ။ အဖေလဲ အခါကောင်းတုန်းက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်ဘို့ ဝယ်ပြီးစုထားရတဲ့ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်စုံတွေ ပန်းကန်ပြားတွေ အကုန်လုံး (ကျွန်တော့်) ကျောင်းစားရိတ်အတွက်ထုတ်ရောင်းရတဲ့ အခြေဆိုက်ကရော။ ရောင်းရင်း ရောင်းရင်း ဘီဒိုနှစ်လုံးနဲ့ ထည့်ထား တဲ့စာအုပ်စင်တွေကလည်း ဖရိုဖရဲနဲ့ယိုင်လာတာကိုတွေ့ရတော့

“ငါက သေတဲ့အထိ စာအုပ်ကို ရောင်းမစားဘူးလို့ ဆုံးဖြတ် ထားတာ။ အခု မင်းက ငါမသေခင်ကို အပြောင်ရှင်းပစ်နေတာကိုး။ အင်္ဂါသား အဓိပတိဖွားဆိုပြီး ငါအတော်အထင်ကြီးခဲ့တာ။ ခုမှ ဖွတ် မှန်းသိတော့တယ်” လို့စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနဲ့ပြောရော ကျွန်တော် ကလည်းကျွန်တော်ပါ။ ငယ်ငယ်ကတည်းက အဲလိုအလိုလိုက်ခံခဲ့ရတဲ့ သားဆိုတော့ အသုံးအဖြုန်း မတရားကြီးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က ကျောင်းမုန့်ဖိုးဆယ်ပြားဆိုရင် တစ်နေကုန်သုံးရော။ အဲဒီအချိန်ကတည်းက မုန့်ဖိုးငါးမူးရတဲ့သူဆိုတော့ စီးပွားကျပြီး ငါးမူးမပေးနိုင်တဲ့အချိန်မှာ သုံးကျင့်ကိုဖျောက်မရတော့ မပြည့်ပြည့် အောင် ရှာဖွေစုဆောင်းပြီးဖြုန်းတီးပစ်တော့တာပေါ့။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ် အဖေက ကျောင်းမုန့်ဖိုးပေးရင် အိမ်နံဘေးက ကျွန်တော့် ဦးလေးက ခလေးကို တော်ရုံပေးပါဗျာ၊ အလိုလိုက်ပြီး ဖျက်ဆီးမပစ် ပါနဲ့လို့ တားလေ့ရှိတယ်။ ခဏခဏ တားဖန်များလာတော့ အဖေက

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဒါနတကာ ဒါနထဲမှာ သားသမီးကိုစွန့်ကြဲရတဲ့ဒါနဟာ အသန့်ရှင်း ဆုံးပဲလို့ ပြန်ပြောပါတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့အချိန်ကျတော့ သားအဖ နှစ်ယောက် စာအုပ်ကိစ္စနဲ့ ဆူညံဆူညံဖြစ်တဲ့အခါတိုင်း ဦးလေးက ကိုတက်စိန်ရာ ကိုယ်ချခဲ့တဲ့ ဒါနမျိုးစေ့ဥစ္စာ သာဓုခေါ်ပေါ့ဗျာလို့ ပြောတယ်။

“ငါက မင်းကို ကိုသန်းနွဲ့လို့ ဖြစ်စေချင်တာ၊ ခေတ်ပညာလဲ တတ်ကွာ၊ ရုပ်ရှင်လူ့ရှင်တော်လည်းဖြစ် နိုင်ငံလည်းကျော်ပေါ့၊ အဲဒီ ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် စာပေနဲ့မျိုးစေ့ချပေးခဲ့တာ။ အခုတော့ အဲဒီ မျိုးစေ့တွေကို မင်းကပြုတ်စားပစ်လိုက်ပြီ။ မျိုးပြုတ်တယ်ဆိုတာ အဲဒါ ဘဲပေါ့ကွာ”

အဖေထားခဲ့တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေထဲက ခေတ်ပညာနည်း နည်းရယ်။ လူ့ရှင်တော်မဆိုစလောက်ဖြစ်တာကလွဲရင် ကျန်တာတွေ ကမအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲဖြေအပြီး ကျွန်တော့်ကို ဘဒ္ဒေးမင်းသား (မြို့တော်ဦးသိန်းအောင်) နဲ့ ဦးပေါက်စတို့ဆီမှာ လူ့ရှင်တော်ပညာသင်အပ်တော့ ဇာတ်ထဲက သင်ဆရာကြီးများက သြဝါဒတွေပေးကြတယ်။ ဘဒ္ဒေးက လူ့ရှင်တော်ဆိုတာ နေရာစုံ စကားစုံ လူစုံကို လေ့လာရတယ်။ မတတ်အပ်တာမရှိဘူး။ မလုပ်အပ် တာသာရှိတယ်” တဲ့ ဦးကြယ်နီကတော့ ပွဲကခါနီးတိုင်း အနန္တော အနန္တငါးပါးကို ကန်တော့ပေါ့ကွာ” ကိုဟန်ညွန့်က “အကင်းပါးဘို့ အရေးကြီးတယ်ကွ၊ ငါတို့လုပ်ငန်းက ကျက်စာချည်းအားကိုးလို့မရဘူး လေကင်း၊ မျက်နှာကင်း အလုံးအကင်းပါးထားမှ အမေမှာတဲ့ဆန် တစ်ခွဲဆိုရင် မင်း သာမန်၊ သာမန်ပဲဖြစ်နေမှာ” ကိုသိန်းဆုက “ပေါ်လစီကို အမြဲတန်းလေ့လာပါကွာ။ ဘာဖြစ်နေလဲ၊ ဘာလုပ်နေလဲ၊ ဘာပြောရမလဲ ဒါဆို မင်းခေတ်မီတဲ့လူပြုတ်ဖြစ်ပြီ ”

တောင်ရှည်စဝတ်၊ ခေါင်းပေါင်းစပေါင်းတဲ့ မြစ်သားဇာတ်ရုံ မှာ ကျွန်တော်လူ့ရှင်တော်အားလုံးကို ကန်တော့စဉ်က ရခဲ့ခံယူခဲ့ရတဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဩဝါဒတွေပါ။ အဖေ့ကို ကန်တော့တဲ့အချိန်ကျတော့ အဖေက ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်ပြီး တစ်ခွန်းဘဲပြောတယ်။

“လူပြက်ကောင်းဖြစ်ချင်ရင်၊ လူကိုပျက်စေတဲ့အကြောင်းတွေကို အခြေခံပြီး မစုဆောင်းနိုင်အောင်ကြိုးစားပေါ့ကွာ”။



ချစ်စရာ

### ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ဂုဏ်တော်ကြီးများ (၃)

“ဘယ်မိဘမဆို ကိုယ့်သားသမီးကို အဆင့်မြင့်မြင့် ရာထူး ရာခံတွေဖြစ်စေချင်ကြတယ်ဆိုပေမယ့် အဖေကတော့ မင်းကို လူပြန်ပဲဖြစ်စေချင်တာပါ။ အဖေကိုယ်တိုင်လည်း ဝါသနာကြီးတယ်။ အန္တရာယ်လည်းကင်းတယ်။ အိုတဲ့အချိန်ထိလည်း လုပ်စားလို့ရတယ်။ လူချစ်လူခင်လည်းပေါတယ်။ ကိုင်း ဒီထက်ကောင်းတဲ့ အလုပ်ရှိ သေးလား။ သူများကို ပျော်အောင်ရွှင်အောင် လုပ်ပေးရတဲ့အတွက် ကုသိုလ်လည်းရသေးကွာ။ ကြိုးစားဖို့တော့လိုတာပေါ့။ မင်းများများ ကြိုးစားလေလေ အချိန်ပိုပြီးကြာကြာ လုပ်စားလို့ရလေလေပဲ။ အင်း မင်းအခုလို အဖေ့အမွေကိုယူတာ မင့်အမေမြင်မသွားရရှာဘူး။ မင်းကို ကိုယ်ဝန်ရှိတော့ ပုပ္ပိုးမှာ ဘုရားဖူးကြရင်း ကျုပ်တော့ မင်းသားမွေးအောင်ဆုတောင်းမယ် ဒါမှ ဝဝစားရမှာတဲ့လေ”

ကျွန်တော်သုံးနှစ်သား ကျွန်တော့်ညီမလေး ရှစ်လသမီး အရွယ်မှာ အမေကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ပွဲတွေတအားကရတဲ့နှစ် ဆိုတော့ ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်ချိန်မှာတောင် ပြာယီးပြာယာအမျှဝေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပြီး သားရေသေတ္တာ အညိုလေးကိုဆွဲပြီး သုတ်သုတ် သုတ်သုတ်နဲ့ ဆိုက္ကားပေါ်တက်၊ ပွဲကထွက်သွားရတဲ့ အဖေ့ရုပ်ပုံကို ကျွန်တော်မြင် ယောင်မိနေတုန်းပါ။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ လုံးဝအိမ်ထောင်မပြုတော့ဘဲ သားရေးသမီးရေးတွေကိုသာ ဇောက်ချပြီး ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့တာ ကွယ်လွန်ချိန်ထိဆိုပါတော့ ။

အမေကွယ်လွန်ပြီးသိပ်မကြာခင်မှာ ညီမလေးကို မွေးစားမယ့်သူပေါ်လာတာနဲ့ပေးလိုက်ရော။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး သုံးနှစ်ကျော်ကျော် ကျွန်တော်နဲ့အဖေဟာ အိမ်တစ်လုံးတည်းမှာ နှစ်ယောက်တည်းကျန်နေရစ်ခဲ့ရော။ အဖေရအောင်ဆိုပြီး အဒေါ်နဲ့ဦးလေးကိုတစ်ခန်းပေးပြီးထားရတာပေါ့။ ကျွန်တော်ကိုးနှစ်သားလောက်မှာမန္တလေးမြို့ပေါ်ပွဲတွေ ကတဲ့အခါ အဖေ့နောက်က သေတ္တာထမ်းပြီးလိုက်ခွင့်ရပါတယ်။ အဲဒီကစပြီး သဘင်မှိုင်းဝင်သွားတာလို့ကျွန်တော်ထင်တာပဲ။ အငြိမ့်တွေကလည်း ဆယ့်နှစ်နာရီတစ်ချက်ဆိုသိမ်းကြတာကိုး။ ဆိုက္ကားရတဲ့အခါ ဆိုက္ကားနဲ့ပြန်ပေါ့၊ ဆိုက္ကားငှားမရတဲ့အခါကျတော့လည်း သားအဖနှစ်ယောက်ခြေလျင်ပေါ့။ အဖေကတော့ကျွန်တော်မပျင်းအောင်၊ မငိုက်အောင် တစ်လမ်းလုံး စကားတွေအများကြီးပြောလာတာ။ များသောအားဖြင့်ကတော့ စာကြိုးစားဖို့အကြောင်း သူငယ်ငယ်ကစာမသင်ခဲ့ရတဲ့အကြောင်းဒီအခြေအနေရောက်အောင် ရုန်းကန်လာရတဲ့အကြောင်းတွေပါပဲ။ တစ်ခါတစ်ခါလည်း တစ်ခြားအငြိမ့်က သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တွေနဲ့ ဆိုတဲ့အခါ ဘိုးတက်ရ ခလေးပင်ပန်းလှသဗျာဆိုပြီး သူတို့စက်ဘီးတွေနဲ့ တင်ခေါ်သွားတတ်တာမျိုးလဲကြုံရတတ်ပါတယ်။ အရင်တုန်းက အဖေ့မှာ ဟမ်းဘားစက်ဘီးအိုကလေးရှိခဲ့ပေမယ့် ကျွန်တော့်ကျောင်းစားရိတ်ကြောင့်ပေါင်ထားရာက တဖြည်းဖြည်းအတိုးတက်ပြီး ဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက် မဝယ်နိုင်တော့ပါဘူး။ စက်ဘီးဖိုးစုလိုက် စာအုပ်ဖိုးဖြစ်လိုက်နဲ့ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုး။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တဖြည်းဖြည်း ပွဲချီကြကြလာတော့ ထုံစံအတိုင်း ချေးငှား ပေါင်နဲ့ဘဝကိုရောက်ကုန်ကြရော။ ကျွန်တော်ဆယ်နှစ်သားကျော်ပြီ အဲဒီအချိန်ကစပြီး အစိုးရအပေါင်ဆိုင်ကို စရောက်ဖူးတာပဲ။ အဖေက သူ့ဘန်ကောက်ပုဆိုးရေညှိစိမ်းကလေးကိုပေါင်ပြီးစာအုပ်(ကျောင်းသုံး) ဝယ်ပေးတာကိုး။ ဝါတွင်းလည်းဝါတွင်းဆိုတော့ ပိုတဲ့ငွေကို ချွေချွေ တာတာစားကြမယ်ပေါ့။ နဂိုကတည်းကလက်ဖွာလာတဲ့ အစဉ်အလာ ရှိနေတော့ သိပ်ကြာကြာမခံပါဘူး။ ကျန်တဲ့ငွေပြောင်တာပဲ။ အဲဒီ ကျတော့ရှိတဲ့ပစ္စည်းတွေ တစ်လှည့်ထုခွဲရပြန်ရော။ ဒီလို လိမ်ဖယ် လိမ်ဖယ်ရုန်းကန်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုဆယ်တန်းအထိ ရောက်အောင် အဖေကြိုးပမ်းပေးခဲ့တာ။

“မင်းကိုငါသင်ပေးရင် လူပြက်ကောင်းကောင်းဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး မင်းကငါ့ကိုနွဲ့ဆိုးဆိုးနေဦးမှာလေ။ သားနဲ့ဖအေဆိုတော့ ငါကလဲပြောရက်ဆိုရက်မှာမဟုတ်ဖူး အလိုလိုက်နေရမှာ။အဲဒီတော့ ဘယ်တိုးတက်ပါ့မလဲ ဒါကြောင့် ငါ သူများဆီမှာအပ်ရတာ။ ဒါမှ မင်း လေးလေးစားစားဖြစ်မှာ။ လိုအပ်တာရှိရင် ငါ့ကိုမေး ကြိုးကြိုး စားစားလည်းပညာယူပေါ့။ ဒီတစ်နေရာ ဒီတစ်ယောက်နဲ့တင် ငါ့တို့ အလုပ်ကပညာစုံတာမဟုတ်ဘူး။ စင်ပေါင်းစုံ လူပေါင်းစုံဆီက အတတ်ပေါင်းစုံကို လေ့လာရမယ်။ ပွဲကြည့်မပျင်းတာဟာ ပညာ ယူခြင်း တစ်မျိုးပဲ။ ကိုယ်က သူများကို လိုက်ကြည့်မှ သူများကလည်း ကိုယ့်ကို လာကြည့်တော့မှာပေါ့”

အဲဒီဩဝါဒကြောင့် တောင်ရှည်နဲ့ပုဝါကို လွတ်အိတ်ထဲထည့် ပြီး ဇာတ်ပေါင်းစုံကို တက်ကဖို့ ကျွန်တော်ဝါသနာပါခဲ့တာ။ ရွှေမန်း သဘင်မှာဧည့်သည်အဖြစ်တက်ကတော့ နှစ်ပါးသွားအပြီးမှာ ရန်ကုန် ဦးရွှေဗိုလ်ကဝင်လာပြီး

“ငါ့တူ မင်းကို ဦးလေး အခုမှကြည့်ဘူးတာ မင်းဦးလေးကို သိချင်မှသိမယ်။ ဦးလေးကတော့ မင်းကိုမသိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဦးလေး ပြောခဲ့မယ် ငါ့တူခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးကိုသာ မပြစ်မှားနဲ့။ ဒီအလုပ်နဲ့ အကျိုးပေးလိမ့်မယ်” လို့ပြောခဲ့ဘူးတယ်။ နောက်ပိုင်း ကျတော့ (ဒီကနေ့အထိ) သားအဖလိုကို ရင်းနှီးသွားတော့တာ။ နောက်နှစ် ကျွန်တော်ရွှေမန်းသဘင်ဇာတ်ထဲ ပြောင်းလိုက်သွားတော့ အဖေက မြို့တော်အဖွဲ့မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဇာတ်ချင်း ဆုံတိုင်း (ကျိက္ကစံကွင်း ပြည်ထောင်စုပွဲလို၊ ရွှေတိဂုံဘုရား တပေါင်း ပွဲတော်လို ပဲခူးဘုရားပွဲလို ပွဲတော်ကြီးတွေမှာ ဆယ်ရက်၊ ဆယ့်ငါးရက် အတူဆုံပြီး ကရလေ့ရှိပါတယ်) လာ လာ ပြီး ဘယ်သူက ဘယ်လို တိုင်တာ ဘယ်ပွဲမှာ ဘယ်လိုနာမည်ရတယ်ဆိုတာတွေကို ဆူရင်း ပူရင်း သတိပေးတတ်ပါတယ်။

“နာမည်ရလို့ အသောက်အစား ဖက်တာတော့ လူပြက်ရဲ့ သဘာဝပေါ့ကွာ။ ဒါပေမယ့် နာမည်ပျက်အောင်မသောက်သင့်ဘူး။ တဖြည်းဖြည်းစွဲသွားတဲ့အခါကျရင် အခုလိုခေါ်တိုက်မဲ့သူမရှိတော့ဘူး အဲဒါကိုသတိထား ”

“ဟိုဇာတ်က ငါ့လူတွေက မင်းကိုကြည့်ခဲ့ရသတဲ့။ လေနဲ့ မျက်နှာအဟပ်လိုသေးသတဲ့။ ငါကတော့ ကိုယ့်သားသမီးမို့ ဖြည့်ပြီး မြင်ချင်မြင်နေမှာလေ။ နံဘေးကလူဆိုတော့ အစွဲကင်းကင်းမြင်နိုင် တာပေါ့။ အဲဒါမင်းပြင်လိုက်ဦး။ ခေတ်ပေါ်လစီလုံးတွေတော့ အတော် ချီးမွမ်းခံရပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ တင်းတိမ်နေလို့မပြီးသေးဘူးကွ။ လေ့လာစရာတွေက တစ်ပုံကြီးကျန်သေးတယ်။ တဖြည်းဖြည်းတော့ အလုပ်က သင်သွားမှာပေါ့ကွာ”

ဆိုတာမျိုးတွေပေါ့ အဲဒီလိုဆုံးမနေချိန်မှာ အဖေဟာ လူ့ရှင်တော် မကရတော့ပါဘူး။ နောက်ပိုင်းဇာတ်ထုတ်တွေထဲမှာ ဝန်အင်္ကျီတဖါးဖါးနဲ့ ဇာတ်ပို့ဖြစ်နေပါပြီ။

“ငါကတော့ မှန်ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း အိုသွားတာ သတိ မထားမိလိုက်ဖူးကွ။ ဘုရားစူးရစေ့ လုံး (ရူး) တယ်ပြောလည်း

ခံရမှာဘဲ။ ညတိုင်းနီးပါး သနပ်ခါးမှုန့်ရိုက်နေတာကို ပါးရေတွန့်တာ မစမ်းမိဘူး။ ဇာတ်ဆရာက နှစ်ပါးမထွက်ခင် ဝန်တစ်ပါတ်လှည့် လိုက်သွားပါဦးဆိုတော့မှ ငါဆပ်စမိုင်း(ဆပ်စပင်း)ကျမှန်း သိတော့ တာ”

အမယ်ကြီးအို ဦးအောင်စိန်ရဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို သတိရ မိတယ်။

“နေဝင်မီးလက် စီးပွားတက်ဆိုတာ ငါတို့သဘင်သည်တွေကို ပြောတာကွ၊ ညမှောင်မှ လုပ်ငန်းစပြီး ထမင်းရှာစားရတာမို့လား။ တစ်နေ့ တစ်နေ့ နေဝင်ချိန်လောက်စောင့် အကဲခပ်နေရင်းက ကိုယ့်ဘဝ နေဝင်သွားတာကို ဘယ်သူမှသတိမထားမိတော့ဘူး။ သတိထားမိတဲ့အချိန်ကျတော့လဲ ပွဲခင်းထဲရောက်နေပြီ”။



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၄)**

“လူ့ရှင်တော်ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ကျက်ထား မှတ်ထားတဲ့ပြက်လုံးတွေကို လေ့မှန် မျက်နှာမှန် ပြန်ပြီးပြက်တတ်ရုံ နဲ့မဖြစ်နိုင်သေးဘူးကွ။ အဲသလို အလုံးတိုင်းရယ်ရအောင်ပြောနေတဲ့ လူပြက်ကို ငါတို့ဆရာများက ကောင်းတော့ကောင်းပါရဲ့ မမှန်သေး ဘူးလို့ ဝေဖန်တတ်ကြတယ်။ တစ်ယောက်ကောင်းလုပ်တယ်ဆိုတာ ရယ်တော့ရယ်ရပါရဲ့။ သိပ်အရယ်မနာဘူး။ ရေအိုးလဲ့သွန်သလို ဝေါခနဲ ကျသွားတာမျိုးမရှိဘူး။ ဖြောက်ဖြောက်ပဲ ပေါက်ပေါက်လျော်တယ် လို့ခေါ်တဲ့အရယ်မျိုး။ သီတန်သမားတွေပြက်ရင် သေသေချာချာ နားထောင်ကြည့်။ ပရိသတ်ကပြောသမျှလိုက်ရယ်နေရတာဆိုတော့ အဖြုတ်ကျရင် အရယ်ပန်းသွားပြီပေါ့ကွာ။ အဲလိုလူမျိုးက တစ်ဖက် သားလည်းမပေါ်လွင်။ ကိုယ်လည်းမထင်ရှားဆိုတဲ့ လူစားမျိုးတွေ။ ဝေလည်းမစားချင် တစ်ယောက်တည်းလည်း မကုန်နိုင်ဘူး။ အတွဲ အဖက် အပို့အခံလေးနဲ့ဆိုတော့ သူ့ရောကိုယ်ရော မပင်ပန်းဘူး လုပ်ငန်းမှာလည်း အချိန်ရ လုပ်သမျှလည်း အရာရောက်တယ်”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အဖေက ဘယ်အငြိမ့်ကိုသွားကြည့်ကြည့် ပြန်လာရင် အဲဒီ ဝေဖန်ချက်မျိုးကိုပေးလေ့ရှိတယ်။

“အငြိမ့်ရဲ့သဘာဝကိုက ခွင် (ပြက်လုံးခွင်) နဲ့ ချိတ်ကို အဓိကဦးစားပေးရတဲ့ သဘာဝကွ၊ လူပြက်ချင်း အပေးအယူ မင်းသမီးနဲ့ အတို့အဆိတ် အဲသလိုအားပြိုင်မှုလေးတွေပါနေမှ ဥပမာ ကွာ”

“ဟဲ့ငါတူမ ညည်းဒီနေ့ကတာဆိုတာ တယ်ပြီးရှင်နေပါလား”

“ပျော်နေတာကိုး ဦးလေးရဲ့”

“မဟုတ်မှလွဲရော၊ ပွဲခင်းထဲမှာ ညည်းချစ်သူရောက်နေပြီ ထင်တယ်”

“အို ဦးလေးကလဲ သူသိရင် ရှက်နေပါဦးမယ်”

“စောစောက ငါနဲ့တွေ့တယ်။ အငြိမ့်စင်ဘေးမှာရှက်ကိုး ရှက်ကန်းနဲ့။ ငါကလည်း ညည်းချစ်သူမှန်းသိတော့ လှမ်းဆွဲတာ သူက ရုန်းသဗျား။ ဒါနဲ့ငါလည်း အတင်းဆွဲ သူကလည်းရုန်းနဲ့ နောက်ဆုံး ကျ နဖါးကြိုး ပြတ်ပြီး ထွက်ပြေးရော”

“အော် မင်းသမီးကိုနွားနဲ့ပေးစားရသလားဟ”

“မင်းဘာသိတုန်း မင်းသမီးကြိုက်တဲ့လူများ နွားဖြစ် တာများတာပဲ” တို့

“ဒီကောင်ကြီး မင်းသမီးကတာ မျက်တောင်မခတ်ဖူး စိုက်ကြည့်နေတာ”

“ကျွန်တော် ခလေးမလေးကို လိုချင်လို့ပါဆရာရယ်”

“လိုချင်ရင် ငါ့ကိုကပ်၊ မိန်းမကိစ္စဆို အမြဲကူညီတယ်။ ငါ့အရပ်ထဲကသူငယ်ချင်းသုံးယောက် ငါ့ကိုယ်တိုင် မိန်းမကိစ္စ ကူညီ ထားတာအခုထိ ထောင်ထဲက မလွတ်သေးဘူး”

“ကောင်းကောင်းပြောပါဆရာရဲ့ ခလေးမလေးနဲ့နီးစပ် အောင် ကူညီပေးရင် ဆရာ့ကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေနဲ့သားဦးကလေး

ကို စွတ်ပြုတ်လုပ်ပြီးတိုက်မယ်”

“ကောင်မလေးရဲ့အမေက ငွေတို့ဂုဏ်တို့မက်တယ် မင်းမှာ ဘာဂုဏ်ရှိသလဲ”

“အဲဒါတော့ မပူပါနဲ့ဆရာ ကျွန်တော့်အမေက ပိုးကုန်သည် ကြီးပါခင်ဗျ”

“ဘာပိုးတွေရောင်းသတုန်းကွ”

“ကာလသားရောဂါပိုးနဲ့ ငှက်ဖျားပိုးပါခင်ဗျ”

“တန်တော့ မငဲ့အမေဟာ လူအများနဲ့ဆက်ဆံတဲ့ လုပ်ငန်း ဖြစ်ရမယ်”

“အလကားစကားပြောတာပါဆရာ၊ မျက်နှာကြီးမျိုးရိုးပါ။ အဖေက သူခိုး၊ အဖိုးကမ်းပြု၊ ကျွန်တော့်ကျမှ ကုသိုလ်ကံနည်းပြီး ခါးပိုက်နှိုက် ဖြစ်နေရတာ”

“ကောင်းကောင်းပြောစမ်းကွာ”

“ကျွန်တော်နဲ့ရရင် ဝမ်းဝခါးလှအောင် မတတ်နိုင်ပေမဲ့ စကားလုံးလေးလုံးရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ ကောင်းကောင်းနားလည်သွား ရပါစေ့မယ်ဆရာ”

“ဘယ်လို စကားလုံးလေးလုံးတုန်းဟ”

“ဒူးနဲ့မျက်ရည် ဆိုတဲ့စကားပါဆရာ”

“ငဲ့တူမတော့ တကယ့်လင်ကောင်းသားကောင်းကို ရတော့ မှာပါလား”

စတဲ့နှစ်ယောက်ချိတ်တွေပါမှ အငြိမ့်လိပ်ပြာဝင်တယ်လို့ တောင်ပြောခဲ့ဘူးပါတယ်။

သုံးယောက်ထက်ပိုလာရင်တော့ “ခွင်ချ” ပြက်တယ်လို့ခေါ် တယ်။ ခြင်းသမားများ ဝိုင်းလည်အောင်ခတ်ဖို့ ခွင်ခင်းသလိုပေါ့။ တစ်ယောက်ကပေးလိုက်ရင် တစ်ယောက်က ဒူးနဲ့ထိမ်း ခြေခွင်နဲ့ပြန် ရိုက်ပြီး တစ်ခြား တစ်ယောက်ဆီကိုပို့ ဟိုတစ်ဖက်က ခေါင်းနဲ့ပြန်ထိမ်း

ယူတဲ့ပုံစံမျိုး အပေးအယူများ အံဝင်နေရင် အင်မတန်ကြည့်လို့ ကောင်းတာ။ ငါတို့သဘင်လောကမှာ “ခြင်းသမား ရွဲသမားများလို ကိုယ့်ဆီရောက်လာတဲ့ တာဝန်ကို မယိုမဖိတ်အောင် အမှုထမ်းရ ပါတယ်” ဆိုတဲ့ စကားတောင် သုံးနေကြရတာမဟုတ်လား။ ဆရာ ဦးသိန်းတန်ဟာ အင်မတန်ခွင့်ရှာကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပေါ့။ မင်းတို့ ခေတ်မှာ ပညာက အချောင်လောက်နီးနီးကိုရတာပါကွာ။ ဘယ်သူ့ သား၊ ဘယ်ဝါညီဆိုတာနဲ့ အလိုလိုပရိသတ်ကမျက်နှာလိုက်လာတော့ တာပါ။ သဘင်သည်အချင်းချင်းကလဲ တွဲခေါ် ပို့ပေးနဲ့ လူသိအောင် တင်လာတော့တာ။ ငါတို့တုန်းကများ စာလေးတစ်ပုဒ်ရဖို့ နင်းလိုက် နှိပ်လိုက်၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုစုလိုက်ရတာ။ ဒါတောင်နေ့ရွှေ့ ညရွှေ့ နဲ့ပေးသေးတာမဟုတ်ဘူး။ ပေးပြန်တော့လဲ ပေါပေါပဲပဲ လုပ်မပစ်ပါ နဲ့ကွာ။ ငါ့စာကိုအားမနာတောင် ငါ့ကိုတော့အားနာပါဦးဆိုတာမျိုး လောက်တော့ ပြောလွှတ်လိုက်သေးတာ။ ပညာရပ်တစ်ခုကိုရဘို့ အဲသလို အနွံအတာ အပြောအဆိုခံပြီး ဆည်းပူးခဲ့ရတာ။ အဲဒီတော့ ငါတို့ခေတ်မှာ လူပြက်ကောင်းတွေပေါ်လာတာ ဘာဆန်းတော့မှာ လဲ။ ထုသား၊ ပေသားကျပြီးသားတွေကိုး။ စာတစ်ပုဒ်မပြောပါနဲ့ ကွာ။ ဘာမှမဟုတ်တဲ့ (ပညာသင်ဘဝတုန်းကတော့ တကယ့်ပြက်လုံး ပေါ့) ပြက်လုံးကလေးကိုတောင် ကသိကအောက်နဲ့သင်ခဲ့တာ။ ငါတို့ ပညာယူတုန်းကတော့ တစ်ဇာတ်လုံးဟာဆရာချည့်ပေါ့။ မှတ်မှတ်ရရ အိမ်တွေလေးကွာ။ ငါ့ဆရာမင်းသားကြီးနဲ့ငါနဲ့တွေ့ရမှာ။ ငါကခရီး ထွက်သွားတဲ့ သူ့သမီးနောက်ပါသွားတဲ့လူရွှင်တော်ပေါ့။ အဲဒါသူက မျှော်နေရော။ အချိန်တန်လို့ပြန်မလာသေးတဲ့သမီးကို စိတ်ပူနေတဲ့ အကြောင်း အသက်ရှစ်ဆယ်အရွယ်သားသမီးခရီးသွားတာ အသက် တစ်ရာမိဘ စိတ်ပူရတဲ့အကြောင်းတွေ “ခင်း” ပေးနေတုန်း ငါက အပြင်ကနေ အသံပြုရတာကိုး။

“အဘရေ . . . ဗျို့ အဘ . . . ” ဆိုတော့ စိတ်ထင်ရင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“အမယ်လေး သောကတစ်ဝက်အေးပြီဗျို့ ဒါကျုပ်သား တက်စိန်အသံ တက်စိန်အသံ” ဆိုပြီး လူပြက်ဝင်လို့ကောင်းအောင် ပို့ပေးထားတာ စိတ်မထင်တဲ့အခါကျတော့

“ကန်တော့ပါသေးရဲ့ခင်ဗျား၊ အိမ်ရှင်မရှိသေးလို့ပါ” ဆိုပြီး ကန်ချင်ကန်ပစ်တာ။ ပညာသင်ခါစတုန်းကတော့ မျက်လုံးတွေကို ပြာသွားတာပေါ့ကွာ၊ နောက်ပိုင်းကျ ကိုယ်လည်း အတွေ့အကြုံရင့် နှုတ်ဆိတ်လဲကောင်းလာတော့

“ကျွန်တော်လဲ စဉ်းစားပါတယ်။ ခင်ဗျာ့မျက်နှာကလဲ အိမ်ပိုင်အိုးပိုင်နဲ့နေနိုင်မယ့်မျက်နှာမဟုတ်ဘူးဆိုတာ” မျိုးပြန်ပက် ရော အဲဒီကျရယ်နေတာ

“ဒါမျိုးမှပေါ့ကွာ၊ ကြက်ခေါင်းဆိတ်မခံဘူးဆိုတဲ့သတ္တိ” လို့ ဖွင့်ပြီးချီးမွမ်းချင်မွမ်းနေပြန်ရော။ အဲဒီအစဉ်လေးကိုဘဲ အကွေ့ အကောက်တွေနဲ့သင်ခဲ့တာဆိုပါတော့။ အိမ်ထဲရောက်လို့နှစ်ဦးဆုံ မိတာနဲ့

“အဲ တက်စိန် ငါ့သမီး နင့်နှစ်မရော မမြင်ပါလားဟဲ့” လို့မေးတာနဲ့

“အမလေး မေးပြီ ညီမလေးရဲ့ မေးပြီဗျ” ဆိုပြီးငါက ငိုရမှာ အဲဒီကျသူက

“မထိတ်သာ မလန့်သာကွယ်၊ ဘာများဖြစ်လာသတုန်း။ ပြောပါဦးဟဲ့” ဆိုတော့

“မောင်နှစ်မနှစ်ယောက် မနေ့က ပွဲအပြီး ပြန်လာတာ၊ တစ်လမ်း လုံးနေပူကြီးထဲမှာ အဘရ၊ လမ်းကျချောင်းလေးတွေတော့ ခင်ဗျားသမီးက ရေချိုးချင်သတဲ့”

“ဟဲ့ အပူထဲကလာတာ ရေချိုးရင် အပူရှုပ်တတ်တယ်လို့ နင်မတားဘူးလား”

“တားလို့မရဘူးဗျ အတင်းရေဆင်းကူးတာ၊ ရေချိုးပြီး

ခရီးဆက်လာတော့ ကိုယ်တွေ တဖြည်းဖြည်းပူလာရော”

“ကျုပ်သမီး ဖျားပြီ အပူရှပ်ပြီဗျ ”

“အဲလိုလာရင်း လမ်းမှာ သံပူရာပင်တွေကို တွေ့တော့ သံပူရာသီးစားချင်ပြန်သတဲ့”

“အို ဖျားနေတဲ့သူ အချဉ်စားရင် ဒုက္ခများမှာပေါ့။ နင် မပြောဘူးလား”

“ပြောလို့မရပါဘူး အတင်းခူးစားတာ။ သံပူရာသီးတစ် ခြမ်းတောင်မကုန်သေးဘူး”

“ငါ့သမီးလေး သေရောလား တက်စိန်ရဲ့” ဆိုမှ

“ပါတယ် အဘရ ပါတယ် ” ဒါသမားစဉ် အဲဒါကို တစ်ခါတစ်ခါ

“သံပူရာသီးတစ်ခြမ်းတောင် မကုန်သေးဘူး ” ဆိုတာနဲ့.

“ပါလာတယ်မဟုတ်လားဟဲ့ ” လို့ပိတ်ပြောချင်ပြောတာ တစ်ခါတစ်ခါကျတော့လဲ ငါက အဘရေဗျို့အဘလို့ခေါ်ရုံရှိသေး သူ့ဟာသူမှင်ကြီးနဲ့.

“အင်း အခုထိမလာပုံထောက်တော့ ကျုပ်စဉ်းစားမိပြီ စဉ်းစားမိပြီ၊ ဒင်းတို့နှစ်ယောက်တွဲကပြီး နေပူပူမှာ ခရီးနှင့်လာကြ ပါလိမ့်မယ်။ လမ်းမှာ ချောင်းလေးတစ်ခုတွေ့တော့ ကျုပ်သမီးက ရေချိုးချင်တယ်လို့ ပူဆာမယ်။ အဲဒါ ဟိုကောင်က တားပေမယ့် ဇွတ်ဆင်းချိုးမှာ။ ကျုပ်သမီးက သူလုပ်ချင်တာဆိုရင်တားမရဘူး။ ရေချိုးအပြီး ကိုယ်အပူရှိန်တက်တက်နဲ့ခရီးဆက်လာတော့ သံပူရာ ပင်တွေကိုတွေ့မှာ - အဖျားသွေးကတောင်းလာတော့ သံပူရာသီးစား ချင်လေနဲ့အတင်းခူးစားပြီး သံပူရာသီးတစ်ခြမ်းမကုန်ခင် ကျုပ်သမီး လေး ကိုယ်ကျိုးနည်းပြီထင်ပါရဲ့။ ဟ တက်စိန် ဘယ့်နှာ ငေါင်းစင်း စင်းကြီးရပ်နေတာတုန်း လာလေကွာ။ အဘစိတ်ပူနေတာ မင့်နှမ ရောပါခဲ့ရဲ့လား လူလေးရ ” ဆိုတော့ ငါက ဘာသွားပြက်တော့မှာ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လဲကွာ။ သူက အကုန်အကြေလှန်ထားပြီးသား ငါလည်းစိတ်တိုတိုနဲ့  
“မပါခဲ့ဘူး ခင်ဗျာသမီး လင်နောက်လိုက်သွားပြီ” လုပ်  
လိုက်ကရော အဲဒါကို မလျှော့ဘူးမောင်ရေ ငိုသံပါကြီးနဲ့-

“အမယ်လေး ကျုပ်သမီးလေးသံပုရာချဉ်ခိုက်တာဗျ” နဲ့  
လုပ်ချင်လုပ်နေသေးတာ။ ကြည့်စမ်း ပြက်လုံးတစ်လုံးကို ဖြောင့်  
ဖြောင့်ဖြူးဖြူးပြက်တတ်အောင် အဆိုအပိတ် အကွေ့အကောက်  
သမားနဲ့တွေ့ရင် ရှောင်တတ် ထွက်တတ်အောင် လက်တွေ့ပညာ  
သင်ပေးခဲ့ကြတာ အခုလူတွေနဲ့အဲလိုလုပ်ပုံတွေနဲ့ဆို ရိုက်ပွဲချည့်ပေါ့။



**ကျန်တော်သိဒ္ဓိသော ဂုဏ်တော်ကြီးများ (၅)**

‘တစ်ခါတစ်လေ အဲဒီပြက်လုံးကိုပဲ လေနဲ့စကားနဲ့ ကန်ပစ် ထားတာ။ မျက်နှာကလည်း မျက်နှာတင်းကြီးနဲ့ ငါကတော့ ဝင်ရိုး ဝင်စဉ်ဘဲဆိုပြီး ခပ်ရွှင်ရွှင်နဲ့ ’

‘အဘရေ . ဘ . အို အဘရဲ့’ ဆိုတော့ လေသံမာကြီးနဲ့-  
‘ဟိတ်ကောင် ငါနားမကန်းဘူး ခွေးအော် ၊ နွားအော် အော်မနေနဲ့ ထို့ ’

ဆရာလည်းဖြစ်ပြန် ဇာတ်ရုပ်အရ ကိုယ်လေးစားရမည့် နေရာလည်း ဖြစ်ပြန်ဆိုတော့ ငါလည်းယိုသွားပြီး ရှေ့ဘာဆက်ရ မှန်းမသိဘဲ ကြောင်ငေးငေးဖြစ်သွားတဲ့ အချိန်ကျမှ

‘မင်းတို့က ပွဲကသွားတာလား လင်ရှာသွားတာလား မိဘစိတ်ပူနေမယ်ဆိုတာ နားမလည်ဘူးလား။ အခု ငါ့သမီး ဘယ်မလည်း ပြောစမ်းဟော့ကောင် ’

သူကတင်းလေလေ ငါကတုန်လေလေပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဝင်နေကျ အစဉ်တော့ ဝင်ရမှာပဲ ဆိုပြီး ထုံးစံအတိုင်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

‘မေးဘိ မေးဘိ အမလေး အပြောရခက်လေချင်းနော်’  
လို့တည်လိုက်တော့ ။

‘မေးတာ ငိုစရာလားကွ။ အပြောရခက်ရင် မပြောနဲ့’ မင်း  
တို့ခေတ်လူငယ်တွေဆိုရင်သည်းမခံနိုင်တာနဲ့ ရိုက်ပွဲဖြစ်ကုန်မှာ။  
တကယ်တော့ တစ်ဖက်က ဒီလိုပိတ်ဆိုပြီး ညစ်ပတ်တတ်တဲ့သူနဲ့  
တွေ့ရင် ထွက်တတ်၊ ကွေ့တတ်အောင်လို့ လက်တွေ့သင်ပေးနေတာ  
ငါလည်း ဇွတ်တိုးပြီး -

‘မပြောနဲ့ဆိုပေမယ့် ပြောရမှာပဲဗျ။ ပွဲကပြီး ကျုပ်တို့  
ပြန်လာတော့’

‘မနေ့က မဟုတ်လား။ တစ်နေ့လုံး မိုးတွေသည်းနေတာ  
မင်းတို့မိုးရွာကြီးထဲ ပြန်လာကြတာပေါ့။’

ကြည့်စမ်း ၊ နေပူတည်းလာမှ ချွေးထွက်၊ ရေချိုး၊ အပူရှပ်၊  
ရှောက်သီးစား၊ အဖျားဝင်၊ ဒီလိုလာရမှာ အခုတော့ ရာသီဥတုပါ  
ပြောင်းပြန်လုပ်ပြစ်လိုက်ပြန်ပြီ။ မထူးဘူးကွာဆိုတဲ့အသိနဲ့ သူ့စကား  
လိုက်နင်းရတော့တာပေါ့ -

‘ အဲဒီမှာ မိုးတွေမိပြီး ဖျားတော့တာပေါ့ဗျ. . ’

‘ ဟ ဖျားတော့ရော ပူစရာလား ငါကိုယ်တိုင်ဖော် ထားတဲ့  
အခိုးပွင့်ဆေးပေးလိုက်ပြီးသားဥစ္စာ ’

‘ ခင်ဗျားဆေးသောက်ပြီး သေပြီဗျ’ ဆိုတော့ ရယ်လိုက်  
တာလေ။ မျက်ရည်များကိုကျလို့။ ငါတို့ခေတ်က အဲဒီလို ဆရာ  
တွေနဲ့ကြီးခဲ့ရတာ။ အခုကလေးတွေကျတော့ စိတ်ဆိုးပြီး ခုံပေါ်က  
ဆင်းသွားရတာနဲ့၊ ရိုက်မောင်းပုတ်မောင်း လုပ်ချင်ရတာနဲ့ ဘယ်မှာ  
ပညာစစ်စစ်ရနိုင်တော့မှာလဲ။ အင်း ငါတို့တုန်းက ပညာလိုချင်ရင်  
ဆရာ့ဆီကိုသွားပြီး ခြေဆုပ်လက်နယ် ပြုရတာ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်  
အကုန်ဆောင်ရွက်ရတာ။ ဒါတောင်စာလေးတစ်ပုဒ်၊ ပြက်လုံးတစ်လုံး  
တောင်းမိရင် “သစ်ခေါင်းပျား သစ်ခေါင်းစွဲစမ်းပါကွာ” လို့ အပြောခံ

ရသေးတယ်။ ပြက်လုံးကို “ပြက်” တာထက် “ဖျက်” တာက ပိုခက်တယ်။ ဖျက်တာကို ရအောင်ပြန်ပြက်တာ ပညာသားအပါဆုံး။ အဲဒီပညာရပ်ကိုညွှန်ပေါင်းကတဲ့အခါမျိုးတွေမှာ တွေ့ရတတ်တယ်။

ညွှန်ပေါင်းဆိုတာ လူ့ရွှင်တော်တိုင်းမကရဲဘူး။ တကယ့် ထိပ်တန်းတွေမှာကရဲတာ၊ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ “အပို့” မရှိဘူး၊ “အဖဲ့” တွေများတာ၊ ပြက်လုံးတစ်လုံးကို “သီ” ခွင့်၊ “ခြံခတ်” ခွင့်မပေးဘူး၊ “ကျင်းယက်နေလို့ကတော့ သေဘို့သာပြင်ပေတော့၊ တစ်ယောက် တစ်လုံးဝိုင်း “နင်း” တာနဲ့ ငါးပါးမှောက်သွားမယ်။ တို့မန္တလေးမှာ အဲဒီညွှန်ပေါင်းဟာ ခေတ်တစ်ခုဘဲ။ “မောင်း” မပြည့်တဲ့သူ အနား တောင်မကပ်ရဲဘူး။ လာပြီးကြည့်တဲ့ ပရိသတ်ကလည်း တလေး တစားပေါ့။ များသောအားဖြင့် ဦးပေါစိန်၊ ဦးခါတ်ရှင်(မန္တလေး)၊ ဦးကျော်ဇော၊ ချန်ပီယံဘလိုင်ကြီးစတဲ့ ဆရာတွေပေါ့။ နောက်ကျတော့ ဦးလိမ္မော်၊ အာလ္လကပ္ပကိုအောင်စိန် ၊ကိုငွေတိုး၊ ကိုမြမန်း၊ ကျီးညို၊ ပေါက်စ စတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့။ တစ်ချို့က ပွဲကျယူပြီးကတာ၊ သူများတွေ ခွန်းထောက်ဆိုနေချိန်ကျမှ တောင်ရှည်ကို ချိုင်းကြားညှပ်ပြီး ပရိသတ်ထဲက တိုးထွက်လာတာ ချန်ကြီး(ချန်ပီယံဘလိုင်) အလုပ် ဆုံးပေါ့။ ပရိသတ်ကချစ်နေတော့ “ဘလိုင်ကြီးကွ” လို့ အော်ပြီး အားပေးကြတာ အပေါ်ကလူကလည်း မခံဘူး လေကျော်နဲ့

‘ဟား ဘောလုံးကွင်းထဲ ခွေးဝင်လာတယ်ဟေ့’ လို့ဖိတာ အဲဒါလည်း တစ်ဝေါဝေါပွဲကျပဲ။

မင်းသမီးက က၊ပြီးလို့ပြက်လုံးဝင်တော့မယ်ဆိုရင်လည်း ချက်ချင်းမဝင်ဘူး။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် “ပြောင်” ပြီး ကြည့်နေကြသေးတာ၊ အဲဒီအကြည့်တွေကိုဘဲ “ညွှန်ပေါင်းရည်ဝ” နေတဲ့ ပရိသတ်ကရယ်ကြပြန်ရော၊ စတည်ရင် တည်တဲ့သူခံရတော့ မှာကိုး။ နပ်ပြီးသားတွေဆိုတော့ တစ်ချက်ထဲပြက်တဲ့လုံးကောက် တွေဘဲ ပြက်ကြတာ။ ဥပမာပေါ့ -

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

‘ဟ ကောင်မလေး အငြိမ့်ခုံစွန်း သွားမကနဲ့ မတော်လို့ လိမ့်ကျသွားရင် ကာလသားတွေက ပွေ့ပြီးပြေးရော။ ငါတို့က ကျုပ်တို့မင်းသမီးကိုချခဲ့ကြပါဗျို့လို့ အော်လိုက်ရင်လည်း သူတို့ကို အားပေးသလို ဖြစ်နေပြန်ရော’

ဒါသူ့တာဝန်ပြီးပြီ။ နောက်လူ့ဘယ်နည်းနဲ့ လိုက်လိုက၊ လိုက်ခဲ့တော့ပဲ။ ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း အကျန်မခံဘူး။ ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်နဲ့ လိုက်ကြတာပဲ။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ သိရက်သားနဲ့ ခြံခတ်ပြီးပျက်တယ်။ ခြံခတ်ရင် ဝိုင်းဖျက်ပစ်မယ်ဆိုတာလည်း နားလည်တယ်။ အဲဒီဖျက်မယ့်သူတွေကို ပြန်တွယ်ချင်လို့ တမင် “ခင်း” လိုက်တာမျိုးပေါ့။

‘မင်းသမီးလေး ထဘီနားခတ်ပြီးကတာ သဘောကျလို့ အိမ်က ငါ့မိန်းမက ငါ့ကို ထဘီနားဝယ်တတ်ပေးဘို့ ပူဆာတာကွ’  
‘မင်းမိန်းမက ထဘီဝတ်စရာကောရှိုလို့လား’

‘ဟိုနေ့တုန်းက ပွဲရုံသွားပြီး ငရုပ်သီးအိတ်ခွံ အထက်ဆင် တတ်ပြီးဝတ်မိလို့ ရေစိမ်နေရသတဲ့’ နံဘေးက အဲသလို ဝင် “ဆိတ်” တတ်တဲ့ အလုံးတွေကို ဂရုမစိုက်တဲ့ ဟန်မျိုးနဲ့ -

‘ငါ့သားတွေ မဆူကြနဲ့။ အဖေပြီးမှ မုန့်ဖိုးပေးမယ်’ လို့ ပြန်ကန်ပြီးမှ ‘ငါကလည်း ဝယ်မပေးဘူးပေါ့ ဧည့်သည်တွေက စစ်ကိုင်းက ရောက်လာပြီး စကားပြောနေတုန်းကို’ တစ်ခါ နံဘေး ကလူတွေက ‘မင်းအမှုက အခုထိ မပြတ်သေးဘူးလား’

‘ဘလက္ကာယအမှုဆိုတော့ ကြာတာပေါ့ကွ’ လို့ ဝင်နင်း ရော၊ အဲဒါကိုလည်း ‘မင်းနှမက ငွေယူတုန်းကယူပြီး အခုမှ ငြင်းနေ လို့ကွ’ လို့ ပြန်ပက်ပြီး ‘ငါကဝယ်မပေးလို့တဲ့ စိတ်ကောက်ပြီး အိမ်ခန်းထဲဝင်၊ ခြင်ထောင်တွေ၊ စောင်တွေအကုန် ချိတ်နဲ့တွယ်၊ ထဘီနားလုပ်၊ ဝုန်းဆိုခတ်ချလိုက်တာ ဧည့်သည် သုံးယောက် ထဘီနားထဲ လုံးပါသွားပြီး စရိတ်မကုန်ဘဲ စစ်ကိုင်း ပြန်ရောက်

သွားရော့ ’

ကဲ ညွန့်ပေါင်းမှာ ပြက်လုံးတစ်လုံး သန္ဓေတည်ရာကနေ ကလနားသတ်တဲ့အထိ ဘယ်လောက်အန္တရာယ်များသလဲ တစ်ခါ တလေ အဆိုနဲ့ပြက်ရတာမျိုးဆိုရင် မဆိုင်တဲ့လူက ဝင်က,ချင် က,နေ တာ။ အဲဒါကျတော့ မူလအတည်လူက ‘ မီးဖိုချောင်ထဲ ခွေးဝင်နေတာ မောင်းလိုက်စမ်း’ ဆိုတာမျိုးပြန်ဖိရတာတွေရှိသေးတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း ညွန့်ပေါင်းဆိုတာ “မိမဆုံးမ ဖမဆုံးမ ပြက်ရတဲ့အလုပ်” လို့ပြောကြတာ။

အဲဒါညွန့်ပေါင်းသဘာဝပဲ။ အေး ညွန့်ပေါင်းမဟုတ်တဲ့ ကိုယ့်အချင်းချင်းကတဲ့အခါကျတော့ရော တစ်ဖက်လူရွှင်တော်က ကိုယ့်အလုံးကို ပို့နိုင် ထောက်နိုင်ရဲ့လား။ ခံနိုင် ပြန်နိုင်ရဲ့လား။ အများကြီးစဉ်းစားရတယ်။ ကပ်ပြီးထောက်ရမယ့်အလုံးကို ခွာ ထောက်ရင် မရယ်ဘူး။ ခွာထောက်ရမယ့် အလုံးကို ကပ်ထောက်ရင် မရယ်ဘူး။ ဥပမာ - နှစ်ပါးခွင်ထဲမှာ -

‘အော် မင်းသားလေးအခုလို က,နေ ဆိုနေတာ မြင်ရ တော့ ငါ့သားလေးကို သတိရသကွာ’

‘ မင့်သားကဘယ်ထောင်ကျနေလို့တုန်း ’

‘အင်းစိန်ထောင်မှာ၊ ဟာ နမိတ်မရှိ၊ နမာမရှိ’ဒီအမျိုး အစားက အဲလိုကိုဒေါက်ခနဲ့ထောက်ပေးမှ ရယ်တာ။ အဲလို ကပ်မထောက်ဘဲ ခွာပြီး . .

‘မင့်သားလေးလေးဆိုတော့ အငယ်ကောင်လား အသား ဖြူဖြူဝဝလေးလကွာ။ စာလည်းအတော်ကြိုးစားတဲ့ခလေးပါကွာ။ နို့နေစမ်းပါဦး အဲဒီကလေးက ဘယ်မှာ ထောင်ကျ နေလို့တုန်း’

ဆိုရင် ဘယ်လိုမှ မရယ်တော့ဘူး။ တချို့က အကင်းမပါးလို့ မထောက်တာ၊ တစ်ချို့က အကင်းပါးလို့ကို မထောက်တာ၊ ညစ်တာ ပေါ့ကွာ။ တစ်ခါတစ်လေဖြုတ်ယူသွားတာမျိုးတွေ ရှိသေးတယ်။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ခုနစ်အလုံးမျိုးပဲ။

‘ ငါ့သားလေးကို သတိရသကွာ ’ ဆိုတော့

‘မိဘဆိုတာ ဒီလိုပဲကွာ သားသမီးကို သတိရတာပေါ့။ ငါ့သားလေးဆို မီးတွင်းထဲမှာ သေသွားတာ အခုထိ အလည် လာဖော်ကို မရဘူး’ တစ်ချို့က လေအောင်အောင်နဲ့စီးပြီး ဖြတ်ဝင်သွားတာ။ ကိုယ်က ရင်းနှီးထားတာလေးကို သူက အညွန့် ခူးစားသွားတာ။ ဆိုလိုတာက သူ့ပြက်လုံးပြက်ဖို့ ကိုယ်က ကျင်းယက်ပေးရသလိုမျိုးပေါ့။ ဒါမျိုးကို လူ့ရွှင်တော်လောကမှာ နှိုက်စားတယ်လို့ခေါ်တယ်။ မင်းဦးလေးကိုချစ်ပီး(ရွှေမန်းသဘင်) အလွန်လုပ်ပေါ့။ သူ့မြင်ရင် စိမ်းသောကျက်သော ဘာမှမရွှောင်ဘူး။ ဇွတ်ဝင်တိုးတာဘဲ။ ကျွန်တော်ဒီစကားကို ဦးလေးချစ်ပီးနဲ့က,တဲ့အခါ ပြန်ပြောတော့ ဦးလေးက ‘ ပြက်လုံးဆိုတာ ပေါ်တုန်းပြက်ရတာကွ။ ဟိုလူ့စောင့် ဒီလူ့စောင့်နဲ့ဆို - အေးရွှေကြီးဖြစ်သွားမှာပေါ့။ နောက် မှတ်ထား ကိုယ့်ပြက်လုံးကို ဘယ်တော့မှ အပျိုရည် အပျက်မခံနဲ့။ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ရှိတုန်းပြက်’ လို့ပြောပါတယ်။ ဦးလေးရဲ့ အယူအဆမမှားပါဘူး။ သူ့ပြက်လုံးတွေက ခေတ်ပြိုင်ခံစားမှုတွေ များတာကိုး ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပူပူနွေးနွေး လူသိချိန်မှာ ပြက်ရတာ ဆိုတော့ အချိန်စောင့်နေလို့မရဘူးပေါ့။ ကျွန်တော်ရွှေမန်းသဘင် ဇာတ်မှာ ပညာသင်လိုက်တော့ အဘဦးဖျောက်ဆိတ်က သမားစဉ် နဲ့စာလိုချင်ရင်၊ ငါ့ဆီလာယူ ပေါ်လစီပြက်ချင်ရင် ငကြည့် (ဦးချစ်ပီး) နားနေလို့ပြောဖူးတယ်။

ကဲ လေနဲ့ မျက်နှာနဲ့ အသုံးနဲ့ ပြည့်စုံရုံနဲ့ ဒီပညာဟာ ပြီးမသွားပါဘူး။ ပြက်ခွင့်ရဖို့ ပြက်နေစဉ်မှာ အနှောင့်အယှက်ကင်း ဖို့ အနှောက်အယှက်ရှိရင်လည်း ပြန်ပြီးကာကွယ်ဖို့တွေ အများကြီး လိုသေးတယ်။ “တော်တော်ရယ်ရတဲ့ကောင်” လို့အသိအမှတ်ပြုခံရဖို့၊ “တော်တော်ဖြည့်ဆီးရတဲ့ကောင်” ဖြစ်အောင်ကြိုးပမ်းရမှာ၊ ပြက်လုံး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တစ်လုံးကို ရယ်အောင်ဖန်းတီးရတဲ့အလုပ်ဟာ ဘယ်လောက် ခက်  
သလဲ။ အခုငါပြောခဲ့တာတွေက အဖျားအနားရှိသေးတယ်။ လေနဲ့  
မျက်နှာနဲ့ ထားတတ်တဲ့လူပြန်တွေအကြောင်း ငါပြောချင်  
သေးတယ်။



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၆)**

“ရယ်အောင်လုပ်တဲ့ပညာဟာ လွယ်တယ်လို့ထင်လို့လား။ မျက်နှာရှူးပြီး ပါးစပ်ရဲရုံနဲ့ဖြစ်တယ်ဆိုရင် လူတိုင်းလူ့ရှင်တော်ဖြစ်ကုန်မှာပေါ့ကွ။ အဲဒီ လူ့ပြောင်၊ လေပြောင်တွေကို အဖေတော့ လူ့ရှင်တော်စာရင်းမသွင်းပါဘူး။ တချို့ဆိုရင် ကဗျာ့ဘဏ်တိုက်နှစ်အုပ်ဝယ်ပြီး ကျက်ရင် လူပြက်လုပ်စားလို့ရတယ်တောင် ပြောကြတာ။ ဒါဆို အဋ္ဌရဿတစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်မှာ “ဣတိဟဿ” ဆိုတဲ့အတတ် ထည့်နေစရာမလိုတော့ဘူးပေါ့။ သမားစဉ်ကိုတော့ အခြေခံသိထားသင့်တာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအခြေခံနဲ့တင် ရောင့်ရဲနေလို့မရဘူး။ ကိုယ့်အတွေးနဲ့ကိုယ်ဖြည့်စွက်ချဲ့ထွင်မှ ပိုကောင်းတော့မှာပေါ့။ အရိုး (သမရိုးကျပျက်လုံး) နဲ့စီးပွားရေးကိုက်တယ်ထင်ပြီးမှိုန်းလုပ်စားနေရင် အရိုးကိုက်ပဲဖြစ်မယ် အသားမစားရတော့ဘူး။ အဲဒီလူတွေ နောက်ကျန်နေခဲ့မှာပဲ။ အဲဒီလိုမကျန်အောင် စာပေါင်းစုံဖတ်၊ မှတ်၊ ရုပ်ရှင်ကားပေါင်းစုံကိုကြည့် ကြိုက်တာအတုယူ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်ထွင်ကြည့်။ ဒါမှ ရေထဲ မိုးထဲကျရင် မခံရတော့မှာပေါ့ကွ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကျွန်တော် ကိုးနှစ်သားအရွယ်ကစပြီး ဝင်းလိုက်၊ မစိုးရိမ် စတဲ့ရုပ်ရှင်ရုံတွေမှာ သုံးကျပ်ခွဲတန်း (ဒီစီ) ကနေပြီး နိုင်ငံခြား ရုပ်ရှင် ပေါင်းစုံကြည့်ခဲ့ရတယ်။ အိမ်မှာ လူထူသတင်းစာ လပေးယူပြီး ဖတ်ရ တယ်။ ရှုမဝ၊ ငွေတာရီ၊ မြဝတီမဂ္ဂဇင်းတွေ လစဉ်ဝယ်ပေးပြီး ဖတ်ခိုင်းတယ်။ မယဒေဝလင်္ကာသစ်ကို တစ်ပုဒ်ငါးကျပ်ပေးပြီး အာဂုံ ဆောင်ခိုင်းတယ်။ ကျောင်းသွားတဲ့အချိန် သူများတွေမုန့်ဖိုး နှစ်ဆယ့် ငါးပြားရတဲ့အချိန် ကျွန်တော်ကမုန့်ဖိုးတစ်ကျပ်ရတယ်။ ကျူရှင်မပေါ် သေးတဲ့အချိန်ဆိုတော့ အရပ်ထဲက သူ့စာပေမိတ်ဆွေ ဦးခင်မောင်ဦး (စာရေးဆရာစံဖေတူး) ဆီမှာ အင်္ဂလိပ်စာကို အခြေခံကနေ သင်စေ ခဲ့ပါတယ်။

“ငါ ငယ်ငယ်တုန်းက အင်္ဂလိပ်စာကို စာဖြူလို့ခေါ်တယ်ကွ။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ဆိုတော့ ဒွတ်ဒက်မှ မပြောတတ်ရင် နိမ့်ကျလွန်းလို့ မန္တလေးဖားသားလဖုန်းကျောင်းထားပေးမယ်ဆိုတဲ့ ခရစ်ယာန် ဆရာကြီးနဲ့ခိုးလိုက်သွားတာ။ ဘူတာကျမှအဖွားကထဘီရင်ရှားကြီးနဲ့ လိုက်လာပြီး၊ အမေကြီးသေမှလိုက်သွားပါစံတင်ရဲ့။ အမေကြီးကို သတ်ခဲ့ပါဦးဆိုပြီး အော်ငိုနေတာနဲ့ စာဖြူနဲ့အဖေ အဝေးကြီးဝေးခဲ့ ရတယ်။ အခုတော့ စာနီနဲ့ပဲ နှစ်ပါးသွားနေရတော့တာပေါ့”

“အဲဒီအချိန်မှာ အဖေ အဝယ်အဖတ်များတဲ့ စာအုပ်တွေက မာ့(စ်)ဆီဇိန်တို့၊ အရင်းကျမ်းတို့ လူမွဲတို့၏ထွက်ရပ်လမ်းတို့စတဲ့ လက်ဝဲစာပေတွေလေ။ ဝတ္ထုဆိုရင်သခင်မြသန်း၊ ဗန်းမော်တင်အောင်၊ အောင်လင်း၊ သိန်းဖေမြင့်၊ ဒဂုန်တာရာတို့ပေါ့။ နောက်ပိုင်း ကျွန်တော်နဲ့ အဲဒီစာအုပ်တွေနဲ့ရင်းနှီးပြီး တိုက်ပုံအင်္ကျီကုတ်ပြဲနဲ့ ခုံဖိနပ်ထူထူစီး၊ ဘုံဝါဒတွေ ပစ္စည်းမဲ့လွတ်မြောက်ရေး အကြောင်းတွေ ပြောလာတဲ့ အခါကျတော့ အဖေက ညည်းတယ်။

“ဪ ငါ့သားလေးကို ငါဆင်းရဲတွင်းထဲ နှစ်လိုက်သလို ဖြစ်နေပါပကောလား”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဪ အဖေ အဖေ ဖခင်ကောင်းပီသလိုက်တာအဖေရယ်။ အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်တုန်းကလည်း ပညာသင်ပေး၊ ဥစ္စာရှာကျွေးခဲ့တယ်။ မရှိတော့တဲ့နောက် ဆယ့်ငါးနှစ်ကျော်ကြာတော့လည်း လူ့ရွှင်တော်ကြီးတစ်ဦးဖြတ်သန်းခဲ့တဲ့ လူမှုဘဝ၊ ရုန်းကန်ခဲ့ရတဲ့ လောကဓံတွေ၊ မျှဝေသင်ကြားခဲ့ရတဲ့ ပညာရေးတွေကို ပြန်ရေးစေပြီး ထမင်းရှာကျွေးနေတုန်း ကျွန်တော့်ဘဝဟာ ဖအေရဲ့ထွေးပိုက်ပြုစုမှုနဲ့ကြီးပြင်းခဲ့ရတာမို့ ‘အဖေနေ့’ ကျင်းပနိုင်အောင်ကြိုးစားပါဦးမယ် အဖေရယ်။

ကျွန်တော်ကကျွန်တော့်အဖေလူ့ရွှင်တော်ကြီး အကြောင်းကို တင်ပြနေတဲ့အထဲမှာ ကိုယ့်အကြောင်းတွေ စွက်စွက် ပါသွားတော့ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းက ဆရာကြီးငွေဥဒေါင်း ကိုပြောသလို “ကြီးမောင်က ငါ့အကြောင်းရေးတာလား၊ သူ့အကြောင်းရေးတာလား” ဆိုတာမျိုး ဖြစ်မှာစိုးရိမ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖေနေ့ ကျွန်တော်က ကျန်မိသားစုမရှိဘဲအိမ်တစ်လုံးထဲမှာ နှစ်ယောက်တည်း အတူနေခဲ့ရတာဆိုတော့ လူသွားရင်အရိပ်ကတော့ ပါနေမှာသေချာတယ်။

“အင်္ဂလိပ်စာကိုတတ်အောင် ၊ အင်္ဂလိပ်စကားကိုပြောနိုင်အောင်ကြိုးစား၊ လူ့ရွှင်တော်ချင်းတူရင် အဲသလို ပြောနိုင်တဲ့သူက တစ်ပမ်းစီးတယ်။ ပရိသတ်အထင်ကြီးတယ်၊ ဥပမာ ငါ့နာမည် တက်စိန်ကွာ မင်းသမီးနဲ့အတွေ့မှာ

“ဟဲ့ ကောင်မလေး ညည်းအပျိုစစ်ကဲ့လား”

“စစ်တာပေါ့ဦးလေးရဲ့”

“မယုံဘူး ညည်းကို တက်(စ်) (test) လုပ်ကြည့်မယ်”

အဖေက အဲသလိုမျိုး။ တက်(စ်) ဆိုတာ စစ်ဆေးတာလို့ အဓိပ္ပါယ်ရသလို။ သူ့နာမည်ရဲ့ အဖျားဆွတ် စကားလုံး “တက်(စ်)” လည်း ဖြစ်မနေဘူးလား။ နောက်ထပ်တစ်ခုပြောရရင် အင်္ဂလိပ်စကားနဲ့ပတ်သက်ပြီး လူ့ရွှင်တော်ချင်းအပြိုင်ပျက်ကြပြီဆိုရင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အဖေက

“အင်္ဂလိပ်စာတော့ မေးချင်တာမေး၊ ကျွမ်းကျင်ပြီးသားဟေ့။ ဥပမာ စီအေတီ ကတ်(ထ်) သေတ္တာ”

“စီအေတီကတ်(ထ်) ကြောင်ပါ ကိုတက်စိန်ရဲ့”

“မင့်ကြောင်က သေတ္တာပေါ်အိပ်နေတာဟ”

အဲသလိုမျိုး။ ဒီလို ပြက်လုံးမျိုးကို နောက်လူ အလိုက်ရ ခက်တယ်။ ‘လုံးကောက်’ ပြက်တာ၊ လုံးကောက်ဆိုတာ ကိုယ့်ပြက်လုံး တစ်လုံးတည်း သန္ဓေရော ကလနားပါ အပြီးအစီး ပါပြီးသားကိုး။

“ငါ အောင်လံကိုစံမောင်းကို သိပ်ကြိုက်တယ်။ အဲဒီလူက လုံးကောက်ပျက်တာ သိပ်ကောင်းတယ်။ ရုပ်သေးအကကို မင်းသား က, ကတော့ ရုပ်သေးခွင်ရမယ်ပေါ့ကွာ။ သမားစဉ်တွေလည်း အများကြီးပေါ့။ အဲဒီမှာ ကိုစံမောင်းက ရှေ့လူတစ်ယောက်ကိုပဲ ခွင်တည်ခိုင်းလိုက်တယ်။ အဲဒါက မြင်းအက၊ မျောက်အက၊ ဘီလူး အကတွေကို လူပြက်အချင်းချင်း ကခိုင်းပြီး။ နှစ်ပါးသွားအက မင်းသား မင်းသမီးမြိုင်ထဆိုမှ သူက မင်းသမီးနဲ့တွဲကတာကိုး။ အဲဒီအစဉ်ကုန်ပြီဆိုတော့မှ ကိုစံမောင်းက ထိုင်ရာကနေ

“ရုပ်သေးတော့ ငါစိတ်နာပါတယ်ကွာ”

“ဘာပြုလို့တုန်း”

“ရုပ်သေးသွားကြည့်တာ ချေးပုံကြီးတက်နင်းမိလို့”

“အဲဒီနောက်မှာ ထပ်လိုက်ရင်”

လိုက်တဲ့ကောင် ကိုယ့်သေတွင်းကိုယ်တူးတာပဲ။ ဘယ်လို မှ မရယ်နိုင်တော့ဘူး”

“ငါ မင့်အမေနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတော့ ငါ့သားသမီးတွေ အရက်သမားကလေးတွေလို့ အပြောခံရမှာစိုးလွန်းလို့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် စွဲလာတဲ့အရက်ကို ငါဘယ်ဘုရားမှမလှူဘဲ ဖြတ်ပစ် လိုက်တာ။ မင်းတို့အနာဂတ်အတွက် ငါစွန့်လွှတ်လိုက်တာပေါ့ကွာ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကျွန်တော် ဒီဆောင်းပါးကို “ဆည်းဆာမွန်” ဆိုတဲ့ စားသောက်ဆိုင်မှာ အရက်သောက်ရင်း ရေးနေခဲ့တာပါအဖေ။ သားသမီးတွေရဲ့ အနာဂတ်အတွက်ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော့်မှာ နံပါတ်ဝမ်းနဲ့သုံးယောက်၊ နံပါတ်တူးနဲ့နှစ်ယောက်ဆိုတော့ ဟီးဟီး အဖေ နားလည်ခွင့်လွတ်ပါခင်ဗျာ။ ဘယ်ကလေးအတွက် စွန့်လွှတ် ရမလဲဆိုတာ စဉ်းစားနေမိတုန်းပါ။

အဖေဟာ ကျွန်တော် သုံးနှစ်သား၊ ကျွန်တော့်ညီမလေး ခြောက်လသမီးအရွယ်မှာ အမေနဲ့ လမ်းခွဲခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအချိန် ကနေ ဘဝရဲ့နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ဘယ်မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့မှ အဖေ မပတ်သက် မရှုပ်ခဲ့ပါဘူးခင်ဗျာ။ အရပ်ထဲက အပျိုကြီး တစ်ယောက်နဲ့ဝိုင်းပြီး ‘စပ်စား’ ပေးတာတောင်မှ

“ကျွန်တော့်ကလေးတွေ မိထွေးကို အမေခေါ်ပြီး တစ်လျှောက်လုံး စိတ်ဆင်းရဲနေရရှာကြမှာပါ။ မဖြစ်ပါဘူးခင်ဗျာ”

အဲဒီလိုနဲ့ ပုရိသအခွင့်အရေးတွေကို အဆုံးရှုံးခံပြီး သားနဲ့ သမီးအပေါ် နွေးထွေးစွာ ယုယခဲ့တဲ့ အဖေဟာ ဇရာပိုင်းရောက် လာတဲ့ အနုပညာရှင်တို့ရဲ့ အစဉ်အလာအတိုင်း

“အငြိမ့်တွေက လူငယ်လေးတွေမှ သုံးချင်တာတဲ့ကွာ။ ရုပ်လှပြီး သီချင်းဆိုတတ်ရင် စင်ပေါ်တင်ပေးမှာပဲတဲ့။ ငါတို့ဘူဒါး ကြီးတွေကျတော့ အမျိုးသမီး ပရိသတ်က လက်မခံတော့ဘူးတဲ့။ အင်း ခေတ်က ပညာခေတ်မဟုတ်တော့ဘူး။ စန်းခေတ်ဖြစ်သွားပါပြီ”

အဲလိုညည်းရင်းနဲ့ အငြိမ့်ခုံပေါ်မှာ နေရာပျောက်သွားတဲ့ အဖေဟာ ရုံဇာတ်ကြီးထဲမှာ နောက်ပိုင်းဇာတ်စာရေးဆရာလိုလို လူ့ရှင်တော်လိုလိုဖြစ်၊ ဗလာဇာတ်တွေထဲမှာ ယောင်ပေယောင်ပေ နဲ့ပါသွား အသက်ကလည်း ခြောက်ဆယ်ပြည့်လာတဲ့အချိန် ကြတော့

“ဘဝတစ်ခုလုံး မင်းတို့အတွက်တွေချည့်အဖေဆောင်ရွက် ခဲ့ရတာ။ ကိုယ့်အတွက်ဘာတစ်ခုမှမလုပ်ရသေးဘူး။ ငါလည်း

အသက်ကြီးပြီ။ မင်းတို့လည်း ကိုယ့်အရိုးကိုယ်ချီနိုင်ကြပြီ။ အဖေလည်း ယူနီဖောင်းပြောင်းတော့မယ်။ ရော့ လူရွှင်တော်တောင်ရှည်ပုဆိုး နဲ့ဇာတ်စာတွေရေးထားတဲ့စာအုပ် မင်းယူလိုက်တော့”

ဆိုပြီး ကျွန်တော့်အဖေ လူရွှင်တော်ဦးတက်စိန်ဟာ အရှင် လတ်လတ်ကြီး ဘဝပြောင်းသွားရှာပါတော့တယ်။ အဲဒါကတော့ သာသနာ့ဘောင်ကို ဝင်သွားခြင်းပါဘဲခင်ဗျာ”



**ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၇)**

‘ဦးချိုသန်တဲ့သတ္တဝါဟာ ဦးချိုကို အားကိုးတယ်၊ အစွယ်သန်  
 တဲ့ သတ္တဝါဟာ အစွယ်အားကိုးတယ်ဆိုတာလိုဘဲ၊ လူပြန်မှန်သမျှ  
 မောင်းပြည့် အင်္ဂါစုံကောင်းတဲ့သူ သိပ်မရှိဘူး။ အဲ တစ်ခုကောင်းတာ  
 လေးတွေတော့ရှိကြတယ်။ တစ်ချို့က လေကောင်းတယ်။ တစ်ချို့က  
 မျက်နှာကောင်းတယ်။ တချို့က ပြက်လုံးကောင်းတယ်။ အဲဒါတွေ  
 ဟာ သူတို့ရဲ့လက်နက်ကောင်းတွေဖြစ်ကုန်တာပဲ။ ကိုယ်နဲ့တွဲပြီးကရ  
 တော့မယ်ဆိုတာနဲ့ တွဲဖက်ရဲ့သန်တဲ့ ကိစ္စကို အရင်လေ့လာရမယ်။  
 ဒီလူဟာ အဆိတ်အဆွကြိုက်သလား၊ အပြေး၊အဆော့ ကြိုက်သလား၊  
 လက်ခုတ်လက်ပြန်သွားချင်သလား၊ သူကြိုက်တဲ့လမ်းကြောင်းပေါ်  
 တင်ပေးလိုက်တော့ကိုယ်လည်းသက်သာ၊ သူလည်း စိတ်ချမ်းသာ၊  
 လုပ်ငန်းမှာလည်း အရာရောက် သုံးဦးသုံးဖလှယ် အကျိုးရှိသွား  
 တာပေါ့။ ငါတစ်ခုသတိထားမိတာက၊ မင်းတို့ဒီဘက်ခေတ် လူပြန်  
 ကလေးတွေကလေပူတွေ လေကျော်တွေသိပ်သုံးလွန်းအားကြီးတယ်။  
 ပြက်လုံးတစ်လုံး ပြက်ဖို့ရာ၊ အော်နေ၊ ဟစ်နေရတာကိုက တဒုက္ခ၊

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အသံပါးတဲ့သူဆိုရင် ပြဿနာပဲ။ ပြက်လုံးလည်း ပြက်ရော လေက မမှီတော့ဘူး၊ သူ့နေရာနဲ့သူ အသုံးချမှပေါ့၊ ဆင်းရဲသားအခန်းက ထွက်တယ်ကွာ၊ ဆင်းရဲတဲ့ သမားစဉ်ကို လေပူတွေလေကျော်တွေနဲ့ အော်ပြီးပြက်ကြည့်ပါလား’

“ကျုပ်ဘဝ ဆင်းရဲလိုက်တာ လေယာဉ်ပျံလေးတစ်စီး တောင် မဝယ်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ်ထက်ဆင်းရဲတဲ့သူတွေရှိနေတော့ ဖြေသာ ပါရဲ့၊ ရေထဲကငါးတွေဆို ကျုပ်လိုအင်္ကျီတောင် မဝတ်နိုင်ရှာကြဘူး၊ အေးလေ ဘဝဆိုတာ အပြောင်းအလဲရှိနေတတ် တာဆိုတော့ ဂရု မစိုက်ပါဘူး၊ မွဲလှတစ်သက်ပေါ့”

လူဆင်းရဲက တက်တက်ကြွကြွ လျှောက်အော်နေရင် မရယ် ရတဲ့အပြင် အမြင်တောင်ကပ်သွားဦးမယ်။ ဒီပြက်လုံး အမျိုးအစား ကိုက မျက်နှာညှိုး လေကျလေအေးနဲ့ ဖြည်းဖြည်းချင်းပြက်ရတဲ့ အမျိုး။ အဲသလို သူရသတ္တိအကြောင်းပြက်တဲ့အခါ လေအေးကြီးနဲ့ လုပ်နေရင်ကော ဘယ်ရယ်ပျံမလည်း။ တချို့နောက်ချင်တဲ့ လူကြီး တွေကတော့၊လူငယ်တွေ ကသိကအောက်ဖြစ်အောင် ဆန့်ကျင်ဘက် လေတွေနဲ့ “တည်”ပေးတတ်ကြတယ်။ လေကျကြီးတွေနဲ့ ထောက် ပေးကြတယ်။ ဥပမာ -

‘သတ္တိရှိတဲ့နေရာမှာတော့ ကျုပ်ကိုဘယ်သူမှ မမီဘူးမှတ်’

‘အင်း. . (လေးလေးကြီးဆွဲပြီးပြောတာ)လုပ်စမ်းပါဦးကွယ်’

‘ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ကိုတိုက်တုန်းကကျုပ်ရှေ့ဆုံးကပါတာပေါ့’

‘အော်’

‘ရန်ကုန်ကနေ တိုက်လိုက်တာ ပထမဆုံး ပြည်မြို့ကို သိမ်း တယ်”

‘ဟုတ်လား’

‘နောက် မကွေးသိမ်းတယ်၊ ရေနံ ချောင်းသိမ်းတယ်၊ ညောင်ဦးသိမ်းတယ်’

‘အို ’

‘ပုဂံသိမ်းမယ်လုပ်တော့ သူတို့ကပြန်ပြောတယ်။ စားမပြီး သေးဘူးတဲ့’

‘အင်း အင်း ’

အမှန်အတိုင်းဆိုရင် ထောက်ရမယ့်အလုံးတွေက တက်ကြွ မျှော်လင့်တဲ့ လေသံနဲ့ “ဟ လုပ်စမ်းပါဦး” “တကယ့်သူရဲကောင်း ပါလား” “ဒါမျိုးမှအောင်ပွဲကွ” “ဂုဏ်ပြုလောက်ပါပေတယ်” ဒီလိုအလုံးတွေဖြစ်ရမှာ။ သူ့ပြက်လုံးကို “ဖော်” ပေးတာ “ပို့” ပေးတာမျိုးမှပေါ့။ ခုနလိုသိပ်မအံ့ဩလောက်ပါဘူးဆိုတဲ့လေနဲ့ အလုံးပေါင်းထောက်လိုက်တော့ လွင့်ပစ်လိုက်ရရော။ လူကြီးတွေက အဲဒီလိုဒုက္ခရောက်သွားတာကိုဘဲ ရယ်ကြတာ။တစ်ချို့ကျတော့ တမင် ကို ညစ်ထားတာ။ တစ်ဖက်သားက ကျားကုတ်ကျားခဲ သယ်လာတဲ့ ပြက်လုံးကို မျက်နှာခံနဲ့ တားထားတာ။ သတိမေ့တတ်တဲ့အကြောင်း ပြက်ပြီဆိုပါစို့ကွာ။



ဟောသလိုခံထားရင် ပြက်လုံးစိတ်ဝင်စားမှုကို  
ရပ်တန့်သွားစေနိုင်တယ်

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

‘မေ့တတ်တာ မပြောနဲ့ အဖေက ကြဇုသီးဝယ်ခိုင်းလို့ ဈေး သွားဝယ်တာ လမ်းမှာပေသီးဝိုင်းမြင်လို့ ဝင်ငေးနေမိရော။ ကြဇုသီး လည်းမေ့သွားရော။ အဖေကကြာလို့ လိုက်လာတော့ ပေသီးဝိုင်းမှာ ငေးနေတဲ့ ငါ့လည်းတွေ့ရော ခေါင်းပိတ်ခေါက်ပြီး ဟိတ်ကောင် ဘာငေးနေတာလဲဆိုတော့ ငါလန့်သွားပြီး ခင်ဗျားကဘယ်သူလဲ ။ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်မြင်ဘူးပါတယ်လို့ မေးတော့ ငါနင့်အဖေ နင့်ကို ကြဇုသီးဝယ်ခိုင်းလိုက်တာ သွားအခုဝယ်ဆိုတော့မှ ဪ ဒင်းက ငါ့အဖေကိုး ဆိုပြီး ဈေးသွားရော။ ဆိုင်ရှေ့လည်းရောက်ရော ကြဇုသီးသည်မိန်းမကြီးက နှာခေါင်းဘုကြီးနဲ့ကွ။ ဒါနဲ့ မေ့ပြီး နှာခေါင်းဘုကြီးတစ်ဖက်ဖိုးပေး စမ်းပါဆိုတော့ လိုက်ရိုက်လိုက်တာ ပြေးရပြန်ရော၊ ဒါနဲ့ မောမောနဲ့ ရေဆိပ်ရောက်သွားတော့ ရေဆင်း ချိုးမယ်ဆိုပြီး လုံချည်လေးချွတ် ရေဆင်းချိုးပြီး ပြန်တက်လာတော့ ခါးမှာ လုံချည်ပါမလာတာမသိဘူး။ လုံချည်ဝတ်ဖို့ မေ့လာတာလေ။ မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်ဝင်ပြီး မုန့်ဟင်းခါး သောက်တော့ ဆိုင်နောက် ကကြောင်လေးက ငါ့ကို မာန်ဖီပြီး ခုတ်မယ်လုပ်တာကိုး။ ဒါနဲ့ စိတ်တိုပြီး ကြောင်ကိုရိုက်ဖို့ ခါးတောင်းကျိုက်မှ ခါးမှာ လုံချည် မပါမှန်းသိတော့တာ ဘောင်းဘီတိုလေးနဲ့ ပြန်လာတာကိုးကွ’

အဲလို သီတန်ပြက်လုံးကို ဟောသလိုမျက်နှာခံတွေနဲ့ ဟန့် ထားရင် မရယ်ဘူး။ ရယ်ဦးတော့ အရယ်မနာတော့ဘူး။ အဲဒါကို မျက်နှာနဲ့တားတယ်လို့ခေါ်တယ်။ “လေ” ကောင်းတဲ့လူတွေကျတော့ လေချွန်၊ သံကြောင်၊ အငေါက်တွေနဲ့တားတယ်။

“အို .” (ဆောင့်တင်ပြီး သံရှည်ဆွဲပြစ်လိုက်တာ)

“ဟော . .” (ရင်ခေါင်းသံနဲ့အော်လိုက်တာ )

“ဟာ . .” (ဟ သံထက်ပိုပြီးကြီးတဲ့အသံနဲ့ခံထားတာ)

တစ်ချို့ကျတော့ ပြက်လုံးပြုတ်ခါနီးမှ ကပ်ပြီး လက်ခုတ်တီး ရယ်ရင်းတားတယ်။ လူဟန်ရော၊ လေရောဆိုတော့ ပရိသတ်အာရုံ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

က သူ့ဖက်ကိုပါသွားရော။ တစ်ချို့ကျတော့ ပြက်လုံးပြီးမှ ပြက်လုံးနဲ့ ပြန်တားတယ်။



**ဟောသလိုမျက်နှာနဲ့ခံထားရင် မရယ်နိုင်ဘူး**

“မင်းပြက်လုံးကလည်း ငါ့ဖြင့်မရယ်ရတဲ့အပြင် ရယ်တောင် ရယ်ချင်သေး” တို့ “ငါ့ကိုရယ်စရာလေးပြောစမ်းပါကွာ”တို့ပေါ့။ ဒီ အတတ်တွေကလည်း မလုပ်အပ်ဖူး၊ တတ်ထားအပ်တယ်။ သတိရ လို့ပြောရဦးမယ် ဟိုတုန်းက မန္တလေးက ဇာတ်တွေ အငြိမ့်တွေ စုပေါင်းပြီးရန်ပုံငွေပွဲတွေ ရုံသွင်းကခဲ့တာ။ များသောအားဖြင့်တော့ ဆိုင်းတန်း (ယခုနေပြည်တော်)ရုံပေါ့။ အဲဒီမှာ ကတဲ့ဇာတ်ထုပ်က “မိဘကျေးဇူး” တဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ထင်းခွေသမားလုလင်က မျက်မမြင် မိခင်ကို လုပ်ကျွေးရင်း ဘီလူးစားတတ်တဲ့ညောင်ပင်အောက်ကို အသပြာတစ်ထောင်နဲ့သွားပြီး စားမြိန်စာပို့ရတဲ့ဇာတ်။ အဲဒီမှာ “ဘီလူးတွေ” ပြက်လုံးတွေပြက်ရတာ။ လူပြက်နဲ့ ဘီလူးနဲ့ တွေ့တဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဟာသပေါ့။ လူပြက်တွေက ကိုလိမ္မော်၊ ကိုမြမန်း၊ ကျီးညို၊ ပေါက်စ  
တကယ့်ဒိတ်တွေ။ အဲဒီမှာ ကိုလိမ္မော်တို့က တိုင်ပင်ပြီး ပေါက်စကို  
“နှောက်” ချင်တာနဲ့ ရှေ့ကနေအကုန်ပိတ်ပြီး အလုံးအစဉ်ကုန်အောင်  
လုပ်ပစ်ကြရော၊ ဘီလူးနဲ့တွေ့တော့ လူပြက်ကုတ်ကိုဆွဲပြီး -

‘ဟိတ်ကောင် မပြေးနဲ့ နင့်ကိုငါစားမယ် ’

‘ခင်ဗျားက ဘယ်သူတုန်း ’

‘ငါဘီလူးကွ . . တစ်ရာလာလည်း မညှာမတာ၊ တစ်ထောင်  
လာလည်းမရှောင်သာအောင်စားတဲ့ ဘီလူး။ ဆာနေတာနဲ့ အတော်ဘဲ’

‘ကျွန်တော်ကို စားရင် ဘယ်ကစ၊ စားမှာလည်းဟင်’

(ငိုသံပါနှင့်)

‘ခေါင်းကစပြီး ဂျတ် ဂျတ် ဂျတ် ဂျတ်နဲ့စားမယ်ကွ’

‘ခေါင်းပြီးတော့ရောဗျာ ’

‘ရင်ဘတ်ကို ဂျတ် ဂျတ် ဂျတ် ဂျတ်နဲ့စားမယ်’

‘ရင်ဘတ် ပြီးတော့ရောဗျာ’

‘ဗိုက်ကိုစားမယ်ကွ ဟား ဟားဟား’

‘ဗိုက်ပြီးတော့ရောဗျာ’

ဘီလူးငိုငံသွားတယ် ၊ နည်းနည်းစဉ်းစားပြီးမှ -

‘ပေါင်ကိုစားမယ်ကွ’

‘ဟေ့ဆရာ အစဉ်အတိုင်းစားပါ။ ဘူတာကျော်မခုတ်ပါနဲ့’

အဲဒါတစ်ယောက်၊ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ သူက

အရင်ဦးအောင် -

‘သင်ဘာလဲ ’

‘ကျွန်တော်ဘီလူးပါခင်ဗျာ’

‘အတော်ဘဲ သင့်ကိုငါစားမယ်၊ ဘီလူးပုတ်ပုတ် ငရုပ်စပ်စပ်

တဲ့’



ဟောသလိုပိုပေးထားရင်  
ရယ်နိုင်တယ်

ပြက်လုံးအပြီးခံရမယ့်မျက်နှာ  
သူ့ကလနားသတ်ပြီးရင်  
ကိုယ့်ပြက်လုံးဝင်ဖို့  
ပြင်ဆင်ထားတဲ့အခံ

အဲသလိုမျိုး၊ နောက်တစ်ယောက်က - ဘီလူးဆွဲ ဆွဲခြင်း  
'အမလေး အမေရဲ့ အမေပြောတုန်းက ဒီနေရာမှာ ဦးလေး  
ရှိတယ်ဆို'

'ဟဲ့ကောင် ဘာငိုနေတာလဲ ဘာဦးလေးလဲ. . '

'အမေကပြောတာဗျ ဟီး ဟီး ဒီမှာနှင့်ဦးလေး ရှိတယ်တဲ့ဗျ။  
ဟီး ဟီး '

'ဟဲ့ မင်းကဘယ်သူ့သားတုန်း '

'ကျွန်တော်က ခွေးမသားပါခင်ဗျာ '

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

‘ဟဲ့ ခွေးမဆိုတာ ငါ့နှစ်မအရင်းဟဲ့။ နင့်အမေ နေကောင်း ရဲ့လား’

‘ကောင်းပါတယ်ဗျ။ ဦးလေးကိုလွမ်းလွန်းလို့တဲ့ အခုထိ ငိုတုန်း ဟီး ဟီး ’

‘ဖြစ်မှဖြစ်ရလေခွေးမရယ်။ ကိုင်းငါ့တူ မင့်ကိုတော့ ဆွေမျိုး အရင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ဦးလေးမစားတော့ပါဘူးကွယ်။ သွားရော့ သွားရော့ ’

‘ဟီး ဟီး အမေကနင့်ဦးလေးဆီက အဖိုးတန်ပစ္စည်းမပါရင် ပြန်မလာဘူးတဲ့ဗျ။ ကျွန်တော်ကိုရိုက်မှာ ဦးလေးရ ဟီး ဟီး’

‘ရော့ ငါ့တူ ဒါ ဦးလေးပိုင်တဲ့ နာရီ၊ လက်စွပ်၊ မင့်အမေကို ဦးလေးပေးတယ်ပြောနော် သွားရော့ငါ့တူရေ ’ အဲဒီမှာ အစဉ်ကုန်ပြီ နောက်ဆုံးလူအတွက် ဘာမှမကျန်တော့ဘူး၊ ပွဲကြည့်တွေကလည်း ပေါက်စကို “မဲတင်း” နေပြီ၊ သူ့ဘာပြက်မလဲ ပေါ့။ အဲဒီမှာ ပေါက်စက ဘီလူးကိုလှည့်မကြည့်သေးဘဲ သူ့တန်ဆာ ပလာတွေကို နောက်ပြန် စမ်းကြည့်နေတယ်၊ ကလေးတစ်ယောက် မတွေ့ဘူးတဲ့ ပစ္စည်းတွေရ သလိုကို ပျော်နေတာ။ အဲဒီကတည်းက ပရိသတ်ကတအုံးအုံး ပွဲကျနေပြီ။ အဲဒီကနေ တဖြည်းဖြည်းအပေါ် ကို စမ်းလာရင်း စမ်းလာရင်း ဘီလူးနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆုံမိတော့

ပေါက်စမျက်နှာဟာ ပြောရအခက်၊ နေရအခက်၊ မျက်နှာ ပေးကြီးဖြစ်ပြီး ချွေးတွေ တပေါက်ပေါက်ကျ၊ ဒူးတွေကတုန်၊ မျက်နှာ ကလည်း ဘီလူးကို ဖျော်ရည်ပက် (မျက်နှာချိုသွေး) နေရဆိုတော့ တရုံလုံး အုံးခနဲ အုံးခနဲပဲ။ ရှေ့က လူပြက်တွေ ပိတ်ခဲ့၊ ဆို့ခဲ့သမျှ အကုန်ရေဖြစ်သွားတာ။ ပေါက်စက အဲဒီလောက် မျက်နှာတတ်တာ၊ ကြည့်နေတဲ့ ပရိသတ်ကိုက “ဒါမှ ပေါက်စကွ” လို့ ရယ်ရင်း အော်ရင်း လက်ခုတ်တီးရင်း အားပေးကြတာ။

ပေါက်စက အကျိုးပေးသန်ပေမယ့် သက်တမ်းတိုလွန်းရှာ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တယ်။ကိုယ့်ပြုစုမှုတွေကို အရက်နဲ့မြည်းတဲ့ သူတွေထဲမှာ ပေါက်စက  
ထိပ်ဆုံးကပဲ။

ဒီလိုကွ . . . . .



ချစ်ရာ

၉၈

**ကျန်တော်သိမိသော လူရွှင်တော်ကြီးများ (၈)**

နာမည်ရင်းက ခင်မောင်တဲ့။ လူရွှင်တော်နာမည်ကပေါက်စပေါ့ကွာ။ မျက်ပါးရပ်ဖျာတန်းမှာနေတာ။ သူ့အကြောင်းပြောရရင်၊ သူ့အရင်လည်း သူလိုလူမျိုးမရှိခဲ့ဘူး။ သူ့နောက်လည်းသူလိုလူမျိုးမပေါ်သေးဘူးလို့ပြောရမှာဘဲ။ လူက ဖြူဖြူပိန်ပါးပါးလေး၊ မျက်နှာလေးက မင်းသားချောချောတာ။ လေက ခပ်ပါးပါးရယ်။ ပြက်လုံးကို နည်းနည်းနဲ့စွဲအောင်ပြက်တဲ့သူ၊ မျက်နှာပေးကသိပ်ကောင်းလွန်းလို့ တော်ရုံလူရွှင်တော်တွေက အတူတွဲမကချင်ကြဘူး။ ရှေးဆရာကြီးများပြောသလို လူရွှင်တော်ချင်းတူရင် “မျက်နှာတတ်” တဲ့သူက တပန်းစီးတယ်ဆိုတဲ့စကားလိုပေါ့။ နိုင်ငံခြားက ဟာသကားတွေကြည့်ပါလား။ ငါတို့သူတို့စကားမှ နားမလည်တာ မျက်နှာအမူအယာတွေကိုကြည့်ပြီး ရယ်ရတာ မဟုတ်လား။ လူရွှင်တော်ခွန်းထောက်ဆိုဖို့ရှေ့ကို ထွက်လာကတည်းက သူ့ကို အရင်ဆုံးစိတ်ဝင်စားတာပဲ။ သူ့မျက်နှာက ပရိသတ်ကို အခုမှလာကြသလား

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဆိုတဲ့ မျက်နှာပေး၊ ပြုံးပြုံး ကလေးနဲ့ ခေါင်းတဆတ်ဆတ် ညိတ်လို့။



**မွတ္တာအောင်စိန်**

သူနဲ့အတွဲအများဆုံး တွဲသွားတာက ကိုကျီးညိုပဲ။ မန္တလေးမှာ ကျီးညို-  
ပေါက်စ အတွဲက တစ်ခေတ်ပေါ့။ ကိုကျီးညိုက အလုံးရှာ  
ကောင်းတယ်။ လူကညိုချော၊ အမြဲသပ်သပ်ရပ်ရပ်နေတဲ့သူ၊ သူရှာ  
လာတဲ့ ပြက်လုံးအသစ်မို့ ပြက်ပြီဆိုရင် ပေါက်စနဲ့ အမြဲရန်ဖြစ်  
ရတော့တာပဲ။ ဟိုလူက မျက်နှာနဲ့ ပြုစားထားတာကိုး။ ကိုကျီးညို  
ပြက်နေတဲ့ တစ်ချိန်လုံး၊ သေတ္တာပေါ်ကထိုင်ပြီး၊ ပြုံးပြုံးလေး ကြည့်  
နေတာ။ ဆရာက သူ့တပည့်ကို အကဲခတ်နေတဲ့ အမူအယာနဲ့။  
သဘောကတော့ ဒီပြက်လုံးကို သူသင်ပေးထားလို့ ကိုကျီးညို  
ပြက်နေရတာပေါ့။ ပရိသတ် သူ့ကို ရယ်ကုန်တော့ ကိုကျီးညိုက  
မင်းငဲ့မုန့်လူမစားနဲ့ ငဲ့လိုပြက်ချင်ရင် ငဲ့လိုရှာပါလား ဆိုပြီး ရန်လုပ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တော့လည်း ပြုံးပြုံးလေးနဲ့ “မရှာတတ်ပါဘူး ကိုကျီးညိုရဲ့ ကိုကျီးညို သာ ဟိုရောက် ဒီရောက်မို့လို့ ဟိုကြား ဒီကြားတွေ ကြားလာတာပါဗျ။ နောက်တစ်ခါ ဒီလိုလုပ်မိရင် ကျုပ်မျက်ခွက်ကို မစင်နဲ့ ငုံ့ပြီးထွေးပါ ကိုကျီးညိုရဲ့ . . .” လို့ပြန်ပြောတော့ ပရိသတ်က ပိုရယ်ပြန်ရော။ အဲဒီလိုရယ်လေ ကိုကျီးညိုက ဒေါသထွက်လေ ဖြစ်ပြီး မျက်နှာ ဆိုးကြီးနဲ့ ကြည့်နေတော့ ပေါက်စက လျှာတစ်လစ်ကလေးနဲ့ အဲဒီလိုကြီး မကြည့်ပါနဲ့ကွာ။ မင်းမျက်နှာကြီးကြည့်ရတာ တစ်ခု ထမင်းစားတုန်းရှေ့တည့်တည့်က ခွေးထီးလာထိုင်တာတစ်ခု ငါ စိတ်အညစ်ဆုံးဘဲ” ဆိုတော့ ပတ်တုတ်လို့မရတော့ဘူး သူတို့နဲ့ အထိမ်းကနေတဲ့မွတ္တားဦးအောင်စိန်က ကျီးညိုတော်တော့ . . . မင်း စိတ်ဆိုးတာ သူထမင်းအိုးတည်ပေးရသလို ဖြစ်နေပြီလို့ဝင်တားယူ ရတဲ့အထိ။

အဲဒီတုန်းက သူတို့အငြိမ့်ဆရာက အောင်စိန်လေး (ရုပ်ရှင် သရုပ်ဆောင်ဦးအောင်စိန်မန်း)ပေါ့။ အင်မတန်စည်းကမ်းတိကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မျက်နှာကလည်းတင်းသလားမမေးနဲ့။ ပေါက်စကိုနိုင်အောင် ကိုင်နိုင်တာ သူတစ်ယောက်ပဲ။ ပွဲတစ်ပွဲမှာ ပေါက်စအမူးလွန်ပြီး မကနိုင်လို့ ပတ္တလားအကွယ်မှာ သိပ်ထားပြီး ကိုကျီးညိုနဲ့ မွတ္တား အောင်စိန်နှစ်ယောက်တည်းကနေကြရတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်တည်း ခြေကုပ်တွေရပြီး ဝေါကနဲ ဝေါကနဲ ဖြစ်နေချိန် ပေါက်စကအမူးနည်း နည်းပြေသွားပြီး ပတ္တလားအကွယ်ကနေ အသာခေါင်းထောင်ကြည့် လိုက်တော့ပရိသတ်က “ပေါက်စလာပြီကွ” လို့အော်ပြီး လက်ခုပ်တွေ တီးကြရော။ ရှေ့က ကနေတဲ့လူနှစ်ယောက်လည်း ရှေ့ဆက်လို့မရ တော့ဘူး။ အဲဒီမှာ ဆရာကိုအောင်စိန်က ရေတစ်ခွက်ခပ်ပြီး ခင်မောင် ဟောဒီရေမကုန်မခြင်း မင်းမထရဘူး ဆိုပြီး ရေကိုရှေ့ကလူတွေ ခွင်မပြီးမခြင်းဖြည်းဖြည်းသွန်ပေးနေရသတဲ့ အဲသလိုလူ တစ်ညမှာလည်း သူထုံစံအတိုင်း အမူးလွန်ပြီး အငြိမ့်ခုံရှေ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကတိုင်ကိုမို့နေရတယ်။ ကိုကျီးညိုနဲ့ဦးအောင်စိန်ကလည်း သူမပါတဲ့ ပြက်လုံးတွေပြက်နေခိုက် ရှေ့ဆုံးကမိန်းမကြီးကထလာတဲ့ပြီး တော်တို့ ချည်းလုပ်မနေကြနဲ့ ပေါက်စလေးလည်းပြက်ရှာပါစေဦးလို့အော်ပြော သတဲ့ သူကခေါင်းထောင်နိုင်တဲ့အချိန်မှာ ပရိသတ်ကိုမျက်နှာနဲ့ သူပြက်ချင်ပေမယ့် ဟိုလူတွေက နေရာမပေးလို့ပြက်ခွင့်မရပါဘူးလို့ တိုင်နေတာကိုး။ အဲဒီတော့ အငြိမ့်ဆရာက စိတ်ဆိုးပြီး ပတ္တလားတီး နေရာက ပတ္တလားလက်ခတ်နဲ့လှမ်းထူရော အဲဒီလက်ခတ်ကိုကောက် ပြီး ယို့ ယို့ စပ်ဖြီးဖြီးလေးနဲ့ ဆရာလက်ခတ်တွေ ကျွန်တော့်ဆီလွင့် လာတယ်လို့ပြောပြီးပြန်ပေးနေတာ။ ပွဲကျကြာတော့ မင်မောင်း ကောင်းတဲ့ အငြိမ့်ဆရာပါရယ်ရတဲ့ထိ

အဲဒီလို အတွဲညီပြီး မျက်နှာနဲ့လေ အဟပ်မိနေတော့ ပြက်လုံးခွင်ရယ်လို့လည်း ထွေထွေထူးထူးရှာမနေရဘူး။ သူတို့ကိုလာ ကြည့်တဲ့ပရိသတ်ကလည်း ခွင်ကိုကြည့်တာမဟုတ်ဘူး။ အဆိတ်၊ အဆွတွေ၊ အနင်းတွေပြန်လုံးတွေကိုလာကြည့်တာ။ သောင်းတန်နဲ့ ဂျော်လီဟာ သူတို့ (ကျီးညိုပေါက်စ) အတွဲကိုလိုက်ကြည့်ပြီးအတုခိုး ထားကြတာ။ သောင်းတန်က ကျီးညိုနဲ့တူတယ်။ ဂျော်လီကပေါက်စနဲ့ တစ်ထပ်တည်း။ ဒါပေမယ့် ပေါက်စက သူ့လူရှင်တော်သက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံးမှာ ဆိုးဝါးကြမ်းတမ်းတဲ့ပြက်လုံးကိုမပြက်သလောက် နီးပါးရှောင်သွားခဲ့တယ်။ တွေးလုံးလေးဘာလေးလောက်တော့ပြက် ကောင်းပြက်မိမှာပေါ့။ သူများပြက်နေရင်လည်း မျက်နှာကလေးနဲ့ ကာပေးထိန်းပေးခဲ့တာ။ အတူလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ချင်း အမျက်မတိုက် (ရန်မလုပ်) ဖူးဘူး။ မန္တလေးပရိသတ်ရော သဘင်ပညာရှင်တွေကပါ သိပ်ချစ်ပြီး သိပ်အလိုလိုက်ခံရတဲ့အတွဲပေါ့ကွာ။ ဒါပေမယ့် သက်တမ်း တို့ရှာကြတယ်။

နဂါးပေါက်ဘက်ကပွဲကပြီးအပြန်မှာကိုကျီးညိုဆုံးသွား တယ်။ တို့သဘင်သည်တွေအားလုံးရောက်သွားတော့ ကိုကျီးညို

အလောင်းဘေးမှာ ပေါက်စမျက်ရည်တွေနဲ့ထိုင်လို့အကုန်လုံးစိတ်မကောင်းကြဘူးပေါ့ကွာ။ အရူးတစ်ယောက်လို ပါးစပ်ကလည်းတွတ်တွတ် တွတ်တွတ်နဲ့ပြောနေတာ။

“မြမောင်ရေ၊ သူငယ်ချင်း အစောကြီးရှိပါသေးတယ်ကွာ။ ဘာဖြစ်လို့မင်းအခုလိုသွားရတာတုန်း။ မင်းငါ့ကိုစိတ်မဆိုးတော့ဘူးလား။ ရန်ထလုပ်ပါဦးကွာ။ ကြည့်ကြပါဦးဗျာ။ ကျုပ်သူငယ်ချင်းက သေတာတောင်ပြုံးပြုံးလေး။ မင်းအဲဒီလိုအပြုံးပေးတာ ငါ နှစ်လုံးအေးသွားတာပဲ။ နှစ်လုံးအေးမှာပေါ့။ ငါက ဗွက်ထဲထိုင်နေတာကိုး။ အဲဒါမင်းနဲ့ငါပြန်ခဲ့တဲ့ပြန်လုံး” ဆိုပြီးငိုပြန်ရော။

“ဘိနပ်တောင်တစ်ဖက်တည်းဆိုရင် စီးမရပါဘူးကွာ။ အခုမင်းမရှိတော့ ငါ့ဘက်ပဲသွားပြီ။ မြမောင် အစောကြီးရှိသေးတယ်ကွ” ထပ်ငိုပြန်ရော။ ပြီးတော့ ဘယ်သူ့မှစကားမပြောတော့ပဲ ဝိုင်ဝိုင်ကြီးဖြစ်နေတယ်။ အားလုံးက သူ့ကိုကြည့်ပြီး သနားနေကြတယ်။ နောက်ဆုံး အချိန်တန်လို့အလောင်းလည်းသယ်ရော ပြုန်းခနဲထပြီးအော်ငိုလိုက်တာ။

“မြမောင်ရေ သွားနှင့်တော့ဟေ့။ ငါအရိမေတ္တယျပွင့်ရင် လိုက်ခဲ့မယ်ဟ” တဲ့ အကုန်ပြုံးစေ့စေ့တွေဖြစ်ကုန်တာပေါ့။

အဲဒီနောက် သုံးလေးနှစ်လောက်ကသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အရက်ကသူ့ကိုအနိုင်ရသွားပြီ။ နောက်ပြီး တွဲတွဲလူရွှင်တော်ငယ်တွေကလည်း သူ့မျက်နှာကိုကြောက်ပြီးမတွဲရဲတာလည်းပါတာပေါ့။ ခေတ်ကလည်း အငြိမ့်ခန်းထက် ပြဇာတ်တွေကို ဦးစားပေးကတဲ့ လူငယ်ခေတ်ဖြစ်လာတော့။ အငယ်တွေကို နေရာပေးရင်းပေးရင်း အငြိမ့်ခုံပေါ်က တဖြည်းဖြည်းဆင်းသွားရတော့တာပေါ့။

အဖေက ဒီစကားတွေကို တစ်နေ့တည်း၊ တစ်ထိုင်တည်း ပြောခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူး။ နေရာပေါင်းစုံမှာ အလျဉ်းသင့်သလို လူပေါင်းစုံနဲ့စကားကြုံအဖြစ်ပြောခဲ့သမျှ အတူလိုက်နေရတဲ့ ကျွန်တော်

ကမှတ်မိသမျှပြန်ပြီးဖောက်သည်ချနေတာပါ။ ထိုးထိုးဖောက်ဖောက် အောင်မြင်ပေါက်မြောက်ခဲ့တဲ့ လူ့ရွှင်တော်ကြီးများရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုတွေ ပညာရပ်တွေကို မှတ်တမ်းမဲ့၊ သမိုင်းမဲ့နဲ့ပျောက်ကွယ်မသွားစေချင် တဲ့ဆန္ဒလည်း ပါ ပါတယ်။

“ ဟိုတုန်းကတော့ ဦးလှသန်း (ဆန်းညွန့်ဦး) က ငါ နဲ့ ပေါက်စီအကြောင်းဆောင်းပါးရေးဘူးတယ်။ အခုဒီဖက်ပိုင်းတော့ သတင်းထောက် ကိုသိန်းတန်ကလွဲရင်သိပ်မရေးကြတော့ပါဘူး။ ကဲ မျက်နှာခံကောင်းလွန်းလို့ လူသုံးများရာက လူသုံးနည်းသွားရှာတဲ့ လူ့အကြောင်းပြီးပြီ။မျက်နှာခံကောင်းလွန်းလို့ အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော် ထိလူ့ရွှင်တော်ကသွားရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်းပြောရဦးမယ်။ အဲဒါက ဘိုးဆာ (ဦးဆာမိ) ဘဲ ဘိုးဆာမျက်နှာခံက တစ်ဖက်သား သိပ်ချစ် တာ။ သူက ပို့ခံခံပေးတာ တော်တော်တန်တန်မရယ်တဲ့ပြက်လုံး ဟာသူ့အခံကြောင့်ရယ်သွားတာတွေအများကြီး။ သူများပြက်လုံးကို သူပြက်လုံးဖြစ်အောင် လုခံတာမဟုတ်ဘူးနော်။ တဖက်သားလည်း ရယ်စေ သူလည်းရယ်စေဆိုပြီးမျှလုပ်ပေးတာ။ သူနဲ့အများဆုံးတွဲက တာ ကိုကြီးအုံး (ဦးအုံးသီး) ပေါ့။ ကိုကြီးအုံးက မျက်နှာတည်ကြီးနဲ့ ပြက်တာ ဒါပေမယ့် သူ့အလုံးတွေက ကောင်းတော့ ရယ်ရတယ် တစ်ခါ တစ်ခါလေလျောက်ကြီး သူ့အလုံးကို သူများတွေ ယူပြက် ရင်မရယ်တော့ဘူး ဟောသလို အလုံးမျိုး

“ဟဲ့ ကောင်မလေး ညည်းကြည့်ရတာမရွှင်ပါလား ညည်း ရည်းစားမလာဘူးလား”

“ ဟုတ်ကဲ့ ဦးလေး မလာဘူးရှင့် ”

“ အင်း ငါလူမိုက်တွေ့တွေ့ကြည့်ရရင် ညည်းရည်းစားဟာ ညည်းနဲ့ကြိုက်တဲ့အကြောင်း မိဘတွေသိတော့ ဆူပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါ ကိုစိတ်ညစ်ပြီး လယ်ကွင်းထဲသွားထိုင်နေရင်း ဆာလာတော့ ပုဇွန်လုံး မီးဖုတ်စားလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ ပုဇွန်လက်မက မီးကျိုးခဲကို ညှပ်မိ

အဲဒီပုဇွန်လက်မကို ကျီးကန်းကချီသွားရော။ နောက်မီးကျီးခဲ ပူတာနဲ့ ကျီးကန်းကလွတ်ချတော့ သက်ကယ်တဲခေါင်မိုးပေါ်ကျပြီးညည်းရည်းစားသက်ကယ်တဲ မီးလောင်မှုနဲ့ အဖမ်းခံနေရပြီထင်တယ်”

ဘယ်သူ့အထောက်အပို့မှ မခံဘူး။ တစ်ယောက်တည်း တောက်လျှောက်ပြက်သွားတာ။ အဲဒါကို ဘိုးဆာက မရရအောင် လိုက်ပြီးမျက်နှာခံပေးတာ အလုံးကလည်း ရယ်ရ မျက်နှာကလည်း ရယ်ရဆိုတော့ ကြည့်ရတာသိပ်အရသာရှိတာဘဲ။



**ဦးအုံးသီး**

ကျွန်တော့်ဘဒ္ဒေးမင်းသား (မြို့တော်သိန်းအောင်) ဇာတ်ထဲ မှာသွားကတော့သူတို့နှစ်ဦးအတွဲကို တစ်ညဆိုပြီး ကခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ကြည့်ခွင့်ရတယ်ဆိုရင်ပိုပြီး မှန်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်လုံးမှ မပြက်ဘဲ ဒီတိုင်း ထိုင်ရယ်နေရတာကိုး။ ဘဒ္ဒေးဝါးလပ်ကအပြီးမှာ ဦးဆာမိက ထပြီး -

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ အော် မောင်သိန်းအောင် အခုလို ကနေတာမြင်ရတော့ မောင့်ဖခင်သွားလေသူ ဆရာဦးဓါတ်ခိုးကို အောက်မေ့သကွယ်” လို့ပြောတော့ ဦးအံ့သီးက

“အောက်မေ့ရင်လိုက်သွား” တဲ့ ဦးဆာမိက မျက်နှာအိုကြီး နဲ့ကြည့်ရင်း “လေးလေးကလည်း သားမင်္ဂလာဆောင်ခါနီး မပြော ကောင်းပြောကောင်း ” လို့ပြန်ပက်တာကို ဦးအံ့သီးက

“အံ့မယ် ကလေးလေးပါလား ဟဲ့ ညော်နံတယ် ကလေး အခေါင်းထဲဝင်” အသက်ရှစ်ဆယ်ကျောက် အဘိုးကြီးတွေက ကြက်ခေါင်းဆိတ်မခံ အဲသလိုလုပ်နေကြတော့ တရုံလုံးကို သွန်ကျ နေတော့တာ။

“ဘိုးဆာက တစ်ဖက်သားရဲ့အလုံးကို ပြန်နိုင်ရင် ပြန်ပက် တယ်။ သူ့ပြက်လုံးက ဟိုလူ့အလုံးလောက်မရယ်ရဘူးထင်ရင် မျက်နှာခံပေးလိုက်တာ သူ့အတွက်အရှုံးကိုမရှိတော့ဘူး။ ဘိုးအံ့ ကလည်း “လာဘ်” လုံး အလွန်ကောင်းတယ်ဆိုပေမယ့် တစ်ဖက်သား ကိုထိထိခိုက်ခိုက် မပြက်ဘူး။ ဒီတော့ ကလေးတွေက ချစ်ကြတယ်။ အတူလက်တွဲကခုန်ကြပညာယူခဲ့ကြတယ်။ အဲလိုဘဲ နှုတ်ဆိတ်အလွန် ကောင်းပြီး “လာဘ်” မြင်လွန်းလို့ ကိုယ့်ပညာနဲ့ကိုယ်ဒုက္ခတွေ့သွား ရှာတဲ့ ငါ့မိတ်ဆွေ လူ့ရှင်တော် တစ်ယောက်ရှိသေးတယ်. . ”

မန္တလေးက ကိုလိမ္မော် . . တဲ့



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်သိမိသော ဂျွန်တော်ကြီးများ (၉)**

“ကိုလိမ္မော်ရဲ့နာမည်ရင်းက ကိုကြည်အေးတဲ့။ ဒါပေမယ့် တို့မန္တလေးအငြိမ့်လောကသားတွေကတော့ သူ့ကို “အောရိန်း” လို့ခေါ်ကြတယ်။ လိမ္မော်သီးကို အင်္ဂလိပ်လိုခေါ်တာပေါ့။ သူ့ရဲ့ နောက်နာမည်တမျိုးက “ဆေးတန်သား” တဲ့ ဆေးတန်အိုးတို့ အရိုး တို့ဟာ များသောအားဖြင့် သစ်အမျက်တွေကို ထွင်းရတာမို့ ဆေးတန်သားဆိုတာ “အမျက်တုံး” ပေါ့လေ။ တို့လောကမှာ အမျက်တုံးဆိုတာ ပြဿနာရှာတဲ့သူ၊ ရန်စောင်တတ်တဲ့သူတွေကို ခေါ်တာမဟုတ်လား။ ကိုလိမ္မော် အမျက်တိုက်ပုံက အငြိမ့်ဆရာက မနက်ဆယ်နာရီမှာ တီးလုံးတိုက်မယ်ဆိုရင် သူကရှစ်နာရီလောက်ကို စက်ဘီးနဲ့ရောက်အောင်လာပြီး ထိုင်နေတယ်။ ခဏနေတော့ ပြန် သွားတယ်။ မပြန်ခင် အငြိမ့်ဆရာအိမ်တံခါးကို မီးသွေးခဲနဲ့ စာရေး ပစ်ခဲ့သေးတာ “လိမ္မော် ရှစ်နာရီလာသည်၊ နာရီဝက်စောင့်သည်၊ မည်သူမျှမလာ၍ပြန်သွားသည်” ဆိုပြီး တစ်နေကုန် မြို့ထဲလျှောက် လည်နေတော့တာ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အလုပ်ကလည်း ထိပ်ထိပ်ကြကောင်း၊ နာမည်ကလည်းကြီး  
ဆိုတော့ ဘယ်သူမှဘာမှမပြောရဲဘူး။ အရက်လုံးဝမသောက်ဘူး။  
လဖက်ရည်နဲ့ဆေးတန်နဲ့ပဲ။ ဆံပင်ကိုအမြဲနောက်လှန်ပြီးထားတာ။  
လူကလည်း တကယ့်လက်ဝှေ့သမားပုံစံ ငယ်ငယ်တုန်းက လက်ဝှေ့  
တောင် သတ်ဖူးသေးသတဲ့။ သူနဲ့တွဲဖက် ကိုမြမန်းကတော့

“ဟုတ်တိပတ္တိ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ငတ်လို့တစ်မူးရရ တစ်ပဲရရ  
ဝင်လုပ်တာနေမှာ” လို့ပြောတယ်။ လိမ္မော်၊ မြမန်း၊ ငွေတိုးကလည်း  
တခေတ်ထူထောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ။ ကိုလိမ္မော်က “အနင်း”  
သက်သက် အခံမရှိဘူး။ သူများကိုညစ်တာမဟုတ်ဘူး “လာဘ်”  
မြင်လွန်းအားကြီးတာ။ နှုတ်ဆိတ်လွန်းအားကြီးတာ။



ဦးလိမ္မော်

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

“သားတော်မောင်ရ အဘလူပြက်စသင်ကတည်းက အဘ ဆရာက “လာဘ်” သင်ပေးခဲ့တာ။ ကျန်တာဘာမှမသင်ခဲ့ဖူးဘူး” လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောဖူးတယ်။ ကျွန်တော်ကျောင်းကထွက်ပြီး လူရွှင်တော်ကမယ်ဆိုတဲ့နှစ်မှာ

“ကိုယ့်ပြက်လုံး ကိုယ်ပြန်မရယ်နဲ့၊ တဖက်သားရဲ့ အလုံးကို အကဲခတ် အဲဒီအလုံးကို နိုင်လောက်တဲ့အလုံးရှာလိုက်။ မနိုင်လောက် ဖူးထင်ရင်လည်း ခွေးများလို ပက်လက်လှန်ပြီး အမြီးသာနန့်ပေးလိုက် ပေါ့ကွာ” လို့ ဩဝါဒပေးဘူးတယ်။ တကယ်လည်း သူ့ကိုယ်တိုင် အဲလို ကျင့်သုံးသွားခဲ့တာပါ။ သူတအားနာမည်ကြီးနေချိန် ညွန့်ပေါင်း ကကြတော့ လူရွှင်တော်တစ်ယောက်က

“လိမ္မော် . . လိမ္မော် ဆိုလို့အဟုတ်မှတ်တယ်. . အပုပ်ကြီး ပဲ . . ” ဆိုတော့

“မင်းကတော့ သိမှာပေါ့ မင့်မိန်းမက လိမ္မော်ချနေတာကိုး၊ ရှမ်းပြည်ဘက်ကလေ ” အဲဒီလို ဒက်ကနဲ့ပြန်ပက်လိုက်တာ။

“ဦးအောင်မောင်း ရွက်ထည်ရုံနဲ့ ကျုံးဒေါင့်မှာ ကတဲ့နှစ်ပေါ့ အောရိန်းကပျင်းသကွာ၊ မောင်းကြီးဆီသွားကရအောင်လို့ ခေါ်တာ နဲ့ ငါလိုက်သွားတာ။ ဟိုကျတော့ ဇာတ်ထဲကကို ခြောက်လုံး ဆိုတဲ့ လူက တယ်စွာတာကိုး။ ကဇာတ်တွေ၊ ပြဇာတ်တွေထဲမှာ နေရာရတဲ့လူဆိုတော့ သူလှုပ်လိုက်တာနဲ့ ဝေါခနဲပဲ၊ နှစ်ပါးထွက်လို့ တော်တော်ကြာတဲ့အထိ ငါတို့ သူ့ဒဏ်ခံနေရတာ အောရိန်း က လည်း မေးစေ့ကြီးပွတ်ပြီး “ကွေ့စောင့်”နေတာ။ ကုသိုလ်ဆိုးချင်တော့ မင်းသား၊ မင်းသမီးစုံတွဲလည်း ကပြီးရော သူကတစ်ဖက်ဒေါင့် ကနေထတဲ့ပြီး -

“ကျွန်တော် ခြောက်လုံးပါ ” လို့ အတည်လိုက် ကိုလိမ္မော်က ထတဲ့ပြီး - “ငါတို့ကလည်း သုံးယောက်ပါ ” လို့ နင်းလိုက်တာ။ ပရိသတ်က ရေအိုးလှည်းသွန်လိုက်သလိုဘဲ၊ ကိုခြောက်လုံး လည်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နှစ်ပါးသာပြီးရော မလှုပ်နိုင်တော့ဘူး။ သူ့ထဲ၊မယ်လုပ်တိုင်း ကိုလိမ္မော်က လက်သုံးချောင်းချည်းထောင်ပြနေတော့တာကိုး။

သွားလေသူ ကိုတက်တိုး (မန္တလေး)က အဲလိုပြောခဲ့ဘူး တယ်။ ဒီအကြောင်းတွေ ကျွန်တော်သူ့ကို ပြန်မေးကြည့်တော့ . .

“ဘုရားကို စူးရပါစေရဲ့ သားတော်မောင်ရာ၊ ဘယ်လိုကနေ ဘယ်လိုထွက်သွားမှန်းကို မသိတာပါ။ တစ်ခါတစ်လေများ ငါပြော လိုက်တာမှ ဟုတ်ရဲ့လားတောင် အောက်မေ့မိပါရဲ့ ” လို့ပြောပါ တယ်။

“လိမ္မော်၊ မြမန်း၊ ဒီပါနှစ်က ငါကအငယ်ဆုံးကွာ။ လူရှင်တော်၊ မင်းသားလည်းကတဲ့သူဆိုတော့ မိန်းကလေးပရိသတ်က ငါ့ကိုဦးစားပေးပြီး မိတ်ဖွဲ့ကြတာကိုး။ ဒါနဲ့ နှစ်ပါးခွင်ထဲကျတော့ ငါက“ဝင်”တဲ့ပြီး ကျွန်တော်ကပညာကို ဟိုလူကြီးနှစ်ဦးလောက် မတတ်ပါဘူး မမတို့ခင်မင်တဲ့စန်းကို အားကိုးပြီးကတာပါ” ဆိုတော့

“ဟုတ်တယ်. . ဒီပါတို့စန်းကောင်းပုံများ သူ့အမေတောင် သူ့ရှေ့ဖြတ်မသွားရဲဘူး” တဲ့ ငါ့မျက်လုံးတွေ ပြာတောက်ပြီး ဘာဆက်ပြောလို့ပြောရမှန်းကို မသိတော့ဘူးကွာ။ ဦးလိမ္မော်က အဲလိုလူကြီး၊ ဦးလေးမန်း(ဦးမြမန်း) ကတော့ ဒီပါစိတ်မဆိုးနဲ့နော်။ ဒါမင့်ကို ပညာပေးနေတာ ရအောင်ယူထားလို့ တဖွဖွပြောလေ့ ရှိတယ်။ ငါလည်း ပြက်လုံးချင်း မယှဉ်နိုင်တာနဲ့ ဘောလုံးပွဲတွေ ချော့ခေါ်သွားပြီး ရှုံးမယ့်ဘက်ကနေ လောင်းပေးလိုက်တာ ဟမ်းဘားဘီး တစ်စင်းပြုတ်ရော” လူကြီးကခွင်တော့မရှာဘူးကွ။ သူများရှာပေးတဲ့ခွင်ကိုတော့ ပိုကောင်းအောင်လုပ်တတ်တယ်။ နောက်ပိုင်းဝမ်းစာမရှိဘူးကွာ၊ အငြိမ့်ကလည်းနယ်ပွဲတွေဆိုမိုးအလင်း ကရတာကိုး။ မြမြမောင်းမောင်း ဇာတ်ထုတ်ကတော့ သူက ဘိုးဘိုးအောင်ကကျတယ်။ အဲဒါ ဘိုးဘိုးအောင်လေပြေကို လက်ဝါး ပေါ်မျက်ခန်းမွေးဆွဲတဲ့ခဲတန်နဲ့ရေးထားတာ။ သူ့အခန်းမရောက်ခင်

အိပ်ပျော်နေတုန်း ငါတို့က ပုဝါကိုရေနှေးဆွတ်ပြီး လက်ဝါးကိုပွတ် ဖျက်ထားတာ ရှေ့ကျတော့ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိတော့ဘူး။ အင်း . . . အယ် နဲ့ ဖြစ်နေပြီးမှ “တီးပါတော့လို့ ငါမခိုင်း ဟဲ့ ဘိုးဘိုးအောင် ဆိုင်းမယ်” ဆိုပြီးလုပ်ချလာတာ အထဲလည်းရောက်ရော ဦးလေးမန်း နဲ့ ရန်တွေဖြစ်ကုန်ရောဟေ့။ ဦးမြမန်းကတော့ “ကြည်အေးဟာ ငါနဲ့စတွဲတဲ့နှစ်တုန်းက ဒီလောက်မကောင်းသေးဘူးကွ။ နောက်နှစ် ကျတော့ ဦးအောင်မောင်းဇာတ်နဲ့ပါသွားပြီး မန္တလေးကိုပြန်လည်း ရောက်ရော ကြောက်စရာကောင်းအောင်ကို နှုတ်ဆိတ်တွေ မြန်လာတာ။ ဘယ်လိုကနေဘယ်လိုထွက်လာတဲ့ပြက်လုံးတွေမှန်း ကိုမသိပါဘူးကွာ ဆိုင်းဆရာ ကိုစိန်ကျော်ထောင်တဲ့ အငြိမ့်မယ် မန္တလေးက စံပြုလူရွှင်တော်ဘွဲ့ပေးထားတဲ့ လိမ္မော်၊ ကျီးညို၊ စိန်ဝင်း၊ သုံးယောက်ကိုခေါ်ပြီး တွဲလိုက်တဲ့နှစ်တုန်းက တကယ့်လူတွေဆိုတော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အပို့ အခံမရှိ တော့ဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ကောင်းအောင်ပြက်ပြီး ‘ကန်’ နေကြတာနဲ့ ပွဲကမဝင်တော့ဘူး သူများတွေက တအားကနေကြတဲ့အချိန်မှာ သူတို့ က သုံးချို၊ လေးချို ဒါဘဲ တစ်ရက်တော့ ရွာသစ်မှာသူတို့ကမယ်ဆိုတာနဲ့ တို့ သဘင်သည်တွေ သွားကြည့်ကြတယ်။ အော်ပရာကဘုရားအလောင်း မျောက်မင်း ဇာတ်ထုတ်၊ ကိုလိမ္မော်က ပုဏ္ဏားနေရာ က၊ သူက မျက်စေ့လည်ပြီး ချောက်ထဲကျနေတော့ ကယ်ပါ ယူပါနဲ့ အော် နေတုန်း အလောင်းတော်မျောက်မင်းက အပေါ်ကနေ “ပုဏ္ဏားကြီး ချောက်ထဲကျနေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ” ဆိုတော့ “ဒီနှစ် တစ်နှစ်လုံးပါဘဲ” တဲ့ အဲဒီစကားဟာ ပြောစမှတ်ကိုတွင်ရော အဖေကတော့ “အနင်း (ဖနောင့်နင်း) သမားရဲ့အားနည်းချက်က အပြေးသမားကို စောင့်ရတာဘဲကွ။ ရှေ့ကပြက်တဲ့သူမရှိဘဲ သူဘယ် လိုလုပ်ပြီး လိုက်နင်းမလဲ။ ဘယ်လောက်လာဘ်မြင်ပြီး နှုတ်ဆိတ် ကောင်းတယ်ပြောပြော သူက ဒုတိယနေရာမှာဘဲရှိတာ။ ကိုလိမ္မော်က တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုပိုကောင်းလာတော့ လူငယ်တွေ က သူ့ဒဏ် ကိုမခံနိုင်ကြတော့ဘူး။ နောက်တိုးနဲ့နှစ်ကဆိုရင် ရိုက်မယ် ပုတ်မယ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဖြစ်ကုန်တော့တာ။ ပရိသတ်ရှေ့တင် ခင်ဗျားကြီး ငါးမတ်စုစားပြီး ပြက်လုံးခွင်တစ်ခုရှာတတ်ရဲ့လား။ သူများတွေ ရင်းနှီးထားတာလေး ကျတော့ လှီးစား ဖြတ်စားလုပ်တယ် ဒီနေရာနဲ့ခင်ဗျားနဲ့မတန်ဘူး။ သွား ဟိုဖက်စခွန်ချောင်ကို လို့ပြောလိုက်တော့ “ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ ကိုနောက်တိုးရယ်” ဆိုပြီး ကြေးဝိုင်းမှာ ချိတ်ထားတဲ့လွယ်အိပ်ကို ဖြုတ်ပြီး စခွန်ချောင်ဖက်ရွှေ့သွားတော့တာ။ မန္တလေးအငြိမ့်မှာ ခေါင်းဆောင်လူရှင်တော်ဟာ ကြေးဝိုင်းရွှေ့၊ သူ့ထက်ဝါငယ်တဲ့သူက ပတ္တလားရွှေ့၊ အငယ်ဆုံးသူက စခွန်ရွှေ့ အဲလိုနေရာပေးထားတာ။ နောက်ဆွဲကတ္တီပါဆိုင်းဘုတ်မချိတ်ဘဲ လူနေတဲ့နေရာကို ကြည့်ရုံနဲ့ ခေါင်းဆောင် နောက်လိုက် ပရိသတ်ကသိပြီးသား။ သုံးပွဲလောက်နေမှ နောက်တိုးက လုံချည်တစ်ထည်ဝယ်ကန်တော့ပြီး တောင်းပန်လို့ သူ့နေရာသူ ပြန်သွားတော့တာ။

အဲဒီကနေ တဖြည်းဖြည်း လူငယ်တွေက သူတို့အတူတွဲဘို့ ငြင်းကြရင်း အငြိမ့်ထောင်တွေကလည်း လူငယ်တွေအကြိုက်ကို လိုက်ကြရင်းနဲ့ခေါ်ရဲတဲ့အငြိမ့်မရှိတော့ဘူး။ ပိုပြီး ကုသိုလ်ကံဆိုး သွားတာက သူနားရတဲ့နှစ်မှာ သူ့ရပ်ကွက်အနီးက မိန်းခလေး တစ်ယောက်ကို ကားတိုက်လိုက်တာမြင်ပြီး သွေးပျက်သွားရှာခဲ့တာ ပဲ။ စကားတစ်ခွန်းပြောဘို့ ကတုန်ကယင်နဲ့ဆွံ့နေထစ်နေတာအကြာ ကြီး သူ့ဒါဏ်ကို ခံခဲ့ရတဲ့သူတွေကတော့ တို့ဝဋ်တွေလည်နေတာလို့ ပြောကြတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့သတိတွေလွတ်လာတယ်။ သားရယ် သမီးရယ်ဆိုတာကို သူမမှတ်မိတော့ပေမယ့် မိုးလင်းတာနဲ့ သူပြော တာက တာရဲတန်းကိုသွားမယ် တာရဲတန်းကိုသွားမယ်တဲ့။ တာရဲတန်း ကိုတော့ဖြောင့်အောင်ကားစီးလာတယ်။ အငြိမ့်တွေတီးလုံးတိုက် တဲ့ အသံကြားရင် ရပ်ပြီး နားထောင်နေတတ်တယ်။ ပြီးရင်သုံးဆယ့်ကိုး လမ်းနဲ့လမ်းရှစ်ဆယ်က ကိုဩဘာရဲ့ခေတ်ဆန်းအငြိမ့်အိမ်ရွှေ့ရောက် လာတယ် ကိုဩဘာကိုမတွေ့မခြင်း

“ ညီလေးဘအေး. . ဘအေးညီလေး. . ညီလေးဘအေး” နဲ့တွက်ထိုးနေတော့တာပဲ။ ဘအေးဆိုတာ ကိုဩဘာရဲ့နာမည်ရင်း

လေ။ ကိုဘအေးနဲ့တွေ့ပြီး “ဟာ အကိုကြည်လာလာ လက်ဖက်ရည် သောက်ရအောင်လာ” ဆိုပြီး လက်ဖက်ရည်တိုက်၊ မုန့်ဖိုးပေးပြီး ဆိုက္ကားနဲ့သူ့နေတဲ့တရုတ်တန်းကို လိပ်စာပြောပြီး ပြန်ပို့ပေးရတာ။ ကျန်တဲ့ သဘင်သမားတွေကို လုံးဝမမှတ်မိတော့ပေမယ့် ညီလေး ဘအေးကတော့ သေတဲ့အချိန်ထိပါးစပ်ကမချခဲ့ဘူး . . .”

ကျွန်တော် ရတနာပုံအငြိမ့်နဲ့ကတော့ အဲဒီ တရုတ်တန်းမှာ ဦးလိမ္မော်ရဲ့သားနဲ့တွေ့တယ်။ သူ့စကားလေးကို ကျွန်တော် ခုထိ မေ့မရဘူး ။

“ကျွန်တော့်အဖေက ဝဋ်ကြီးရှာပါတယ်ဗျာ။ ထမင်းမေ့ ဟင်းမေ့ သတိလွတ်နေတာအောင် ညနေကျရင် သူ့ဘန်ကောက် တောင်ရှည်ပုဆိုးလေးကို ပြန်နေအောင် လက်ဝါးနဲ့သိပ်၊ ပိပိယိယိ ခေါက်ပြီး လွယ်အိတ်ထဲ ထည့်တော့တာ။ သားတွေ သမီးတွေ ကဝိုင်းပြီး အဖေဘာလုပ်နေတာလဲ” ဆိုတော့

“ချီကောက်လာခေါ်ရင် ကရအောင်လို့” တဲ့ဗျာ . .



**ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၅၀)**

“ကိုလိမွော်ရဲ့နောက်ဆုံးခရီးဟာလည်း ပေါက်စရဲ့ နိဂုံးချုပ် လိုပဲ လူမသိ၊ သူမသိနဲ့ပြီးခဲ့ရတာပါပဲ။ သူတို့က သဘင်သည်တွေနဲ့ အလှမ်းနည်းနည်းဝေးတဲ့ ရပ်ကွက်တွေမှာ နေကြတာဆိုတော့ ကျန်ရစ်သူတွေကလည်း သိပ်ပြီးအကြောင်းမကြား အသိမပေးဖြစ် ကြလို့ပေါ့ကွာ။ တကယ့်လူတော်တွေရဲ့အကြောင်း သူတို့ဘဝနဲ့သူတို့ ရဲ့အန္တိမကိစ္စတွေကိုပြောရတာကျတော့ တကယ်ရင်နာဘို့ကောင်းလှ တယ်။ သူတို့အောင်မြင်ခဲ့တာတွေနဲ့ပြောင်းပြန်ကြီးကို ကွယ်လွန်ခဲ့ ရှာကြရတာကို။ တစ်ချို့ကတော့လည်း သက်ရှင်ထင်ရှားရှိစဉ်က “ညာဉ်” မကောင်းလို့ “စေတနာ” ညံ့လို့ အသေမလှခဲ့ရှာကြဘူး။ တစ်ချို့ကျတော့လည်း စေတနာကြောင့် သေတာတောင် ခမ်းနားကြီးကျယ်ခဲ့ရတယ်။ ဥပမာ မင်းဆရာ ကိုဩဘာကိုကြည့်။”

ဦးဩဘာဟာ ကျွန်တော့်ပထမဦးဆုံး သင်ဆရာပါ။ ကျွန်တော် စတုတ္ထတန်းစာမေးပွဲဖြေပြီးချိန် ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ

အဖေကသူ့ကရာကိုခေါ်သွားတော့ ဦးဩဘာအငြိမ့်နဲ့လိုက်သွားခဲ့ ရတာ။ ပြင် ဦးလွင် - မန္တလေး : လမ်းမရဲ့အလယ်နှစ်ဆယ့်တစ်မိုင်စခန်း ရဲ့အထက်ကညောင်ဘောဆိုတဲ့ရွာကလေးပေါ့။ ခေတ်ဆန်းအငြိမ့် (ဦးဩဘာထောင်ထားတာ) ရဲ့အလယ်ထွက်နဲ့ခေါင်းဆောင်အငြိမ့် ခန်းမှာ “ရွှေမန်” နဲ့ “ခါတ်ဝင်း” ဆိုတဲ့ ကလေးလူပြန်နှစ်ယောက် ထွက်ပြီး ကပြခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ ကာလတွေပြောင်းလာတော့ ရွှေမန်း ဟာချစ်စရာဖြစ်ပြီး ခါတ်ဝင်းဟာ ထင်ပေါ်ရယ်လို့ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးအငြိမ့်နဲ့ကျတော့ ဦးဩဘာက ကျွန်တော်ကို “မင်းကအခုမှ စကပေမယ့် လျှာစ အာစလေးရိဇာယ် အနည်းဆုံး အရက်သမားတော့ဖြစ်မယ်” ဆိုတော့ ကျွန်တော်က

“ခင်ဗျားလည်း လက်ထဲ ခြေစုံရိဇာယ် အနည်းဆုံးသို့မဟုတ် ဖြစ်မယ်” လို့ပြန်ပက်တာကို သဘောကျပြီး ကိုဘက်ဆိုင်ရာကောင် ကျပ်ကိုပေးချာ - ကျပ် “ဟား” ကောင်းကောင်းဖြစ်အောင် သင် ပေးမယ်လို့တောင်းခဲ့ပါတယ်။ အဖေက

“ဒီကော့ကို ဆယ်တန်အောင်အောင်ထားဦးမယ် ဆယ်တန်ပေးရင်တော့ ခင်ဗျာ့ကိုအပ်မယ်” လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဆယ်တန်းဖြေပြီးတော့လည်း ဦးဩဘာဆီမရောက်ဖြစ်ပါဘူး။ ဘဒ္ဒေမင်းသားဆီတဲရောက်ပြီး တပည့်ခံဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဘဒ္ဒေနဲ့ အဘ (ဦးဩဘာ) ကလည်း ညီအစ်ကိုလိုနဲ့ဆုံ့ သူငယ်ချင်းတွေ ဆိုတော့ အမြဲထိတွေ့နေရတာပါ။ ဘဒ္ဒေးက “ကိုဘအေး ဟာ ဂျပန် ခေတ်ဦးတွေသေနတ်တွေကြားမှာတောင် ကတ္တီပါအုပ်တွေ ရွက် ရောင်းပြီး ထမင်းရှာကျွေးတဲ့လူကွ လူ့စိုက်ပြန်ပြီးပေမယ့် သိမ်မွေ့စွဲကောင်းတယ်လို့အားပြောပါတယ်။

အဘဦးဩဘာဟာ လူရွှင်တော်မျိုးရိုး မဟုတ်ပေမယ့် ရုပ်သေး မင်းသားကြီးရဲ့ သားပါ။ ခေတ်ပျက်ချိန်မှာ ကိုယ်ပိုင် မော်တော်ကားထောင်ပြီးကိုယ်တိုင်မောင်းပါတယ်။ သူ့ကားနာမည်က “ကိုယ့်သဘော” တဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ လေဘာတီ မမြရင်ရဲ့ အငြိမ့်နဲ့ သူ့ကားနဲ့တွဲမိကြပါလေရော။ နဂိုကတည်းက သဘင်သွေးပါခဲ့သူ ဖြစ်လေတော့ ဦးခါတ်ဦး၊ ဦးသဒါ နဲ့ လေဘာတီတို့အဖွဲ့ကို ဈေးနှုန်း

ချိုသာစွာနဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးလေ့ရှိပါတယ်။ အဲလို ပို့ရင်း ပို့ရင်း မမြရင်ရဲ့ လက်ထောက်မင်းသမီးအမျိုးသမီး မတင်အောင်နဲ့ ငြိခဲ့ ကြတယ်ဆိုပါတော့။

“ မတင်မရယ် (အမျိုးသမီး မတင်အောင်ရဲ့ အမည်ရင်းက ဒေါ်တင်မဖြစ်ပါတယ်) ဒီအငြိမ့်လောကမှာ ပျော်မနေပါနဲ့ မင့်ဘဝ ကို ကျုပ်ပြောင်းပေးစမ်းပါရစေ” လို့ပြောရင်းနဲ့ ကားသမား ကိုဘအေးဟာတဖြည်းဖြည်းဦးသင်္ခါရဲ့ တပည့်လူ့ရွှင်တော်မောင်ဩဘာ ဖြစ်သွားရှာပါလေရော။ ဦးဩဘာကလည်း ဖနောင့်နင်းကောင်းတာ ဘဲ ခေတ်ပြိုင်ပြက်လုံးတွေလည်း အများကြီးရှာဖွေပြက်ခဲ့တယ်။



“ သတင်းစာဖတ်ရမယ်၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်ရမယ်၊ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်ထိုင်ရမယ်။ မြင်မြင်သမျှကိုလေ့လာ မှတ်သားတတ်ရမယ်။ ဒါမှ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လူ့ရွှင်တော်ဆုံရင် ကိုယ်မခံရတော့မှာပေါ့။

လူ့ရွှင်တော်ဝါအတော်ရင့်လာတော့ ကားလေးကိုရောင်းပြီး ခေတ်ဆန်း ဆိုတဲ့နာမည်နဲ့အငြိမ့်ထောင်ခဲ့တာ သူမတွဲဘူးတဲ့လူ့ရွှင် တော်မရှိသလောက်ဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဦးခါတ်ရှင်တို့ ဦးစိန်ရိုးတို့ကို ရန်ကုန်ကပုဂ္ဂိုလ်တွေတောင် ပါသေးတယ်။ သူ့အငြိမ့်အောင်မြင်ခဲ့ တာက ကြယ်တစ်ပွင့် စံဟိန်းခေတ်ဆိုပါတော့ မောင်စံဟိန်းကလည်း ပညာစသင်ကတည်းက ကိုဩဘာဆီမှာသင်၊ အလုပ်လုပ်တော့လည်း ကိုဩဘာဆီမှာ လုပ်ခဲ့တာ။ တခြားဘယ်အဖွဲ့မှာမှ မလုပ်ဘူး။ခေတ်ဆန်း အငြိမ့်မထောင်တော့ဘူးဆိုမှ သူလည်းစစ်ကိုင်းပြန်ပြီး အနားယူတော့တာပဲ။ ပြက်လုံးတစ်လုံးကိုသင်ထားသလို တိတိကျကျ ပြက်မှုကြိုက်တယ်။ လွဲသွားချော်သွားရင် ပရိတ်သတ်ရှေ့မှာတင် အသံဝါဝါကြီးနဲ့ ပြောင်ပြောပစ်တာ။ တစ်ခါက နယ်ပွဲတစ်ခု သွား ကရင်း ထင်ပေါ်က ပြက်လုံး မှားပြက်မိတော့

“အလုပ်ကြိုးစားပါဆိုတော့ မကြိုးစားဘူး။ တစ်နေ့လုံးတော့ ဒူးရှည်ကြီးနဲ့ရွာထဲလည်ပြီးတောင်းစားနေတယ်” လို့အပြောခံရ ဘူးတယ်။ သူနဲ့အတွဲအကြာဆုံးက ကိုရွှေဗိုင်းပါ။ ဝါးခယ်မဇာတိဖြစ် ပါတယ်။ သူလည်းကျွန်တော်တို့ရဲ့ငယ်ဆရာပါပဲ။ ကိုရွှေဗိုင်းမန္တလေး ကိုစရောက်တဲ့နှစ်တွေတုန်းက တအားကောင်းတာ။ ပြက်လုံးကို တိုတို ထိထိလေးတွေပြက်တာ။ နောက်တဖြည်းဖြည်း ဦးဩဘာနဲ့တွဲရင်း တွဲရင်း သူပြက်လုံးတွေက “အဝိုင်း” တွေဖြစ်လာတယ်။ လိုရင်းကို တော်တော်နဲ့မရောက်တော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကမေးကြည့်တော့ -

“မင်းတို့ဆရာ ကျောက်ရူးကြောင့်ပေါ့ကွာ။ မြို့ပေါ်တွေက အစ မြို့အလင်းတွေကနေတော့ အချိန်မရောက်ရောက်အောင် ဝိုင်း ရတော့တာပေါ့”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဦးဩဘာကလည်း ဦးဩဘာပါ မန္တလေးမြို့အဝင် မျက်ပါး ရပ်စစ်တပ်မှာ ရှေ့တန်းထွက်မယ့်ရဲဘော်တွေကို ဂုဏ်ပြုပွဲကဖို့လာ ငှားတော့ ပွဲငှားဗိုလ်ကြီးက က, ချိန်ဘယ်လောက်ကြာမလဲလို့မေး တယ်။ သူက ပဏာမကပွဲ၊ အော်ပရာ၊ အငြိမ့်ခန်းနှစ်ပါးသွားနဲ့ပြဇာတ် ဆိုတော့ မနက်ငါးနာရီလောက်ထိရောက်သွားနိုင်ကြောင်းပြောပါ တယ်။ ဗိုလ်ကြီးက တပ်တွင်းဂုဏ်ပြုပွဲဖြစ်လို့ ရဲဘော်တွေလည်း ခရီး ထွက်ရမှာမို့ ဆယ့်နှစ်နာရီကို ပွဲသိမ်းပေးပါဆိုတာကို

“အဲသလိုဆိုရင်တခြားအဖွဲ့တွေငှားလိုက်ပါတော့။ ကျွန်တော် ကတော့ အစီအစဉ်မစုံဘဲမကပါရစေနဲ့ အနည်းဆုံးလေးနာရီခွဲတော့ ရောက်မှာ ဒါတောင်တော်တော်လျှော့ပြီး အလုပ်လုပ်ရမှာခင်ဗျာ”

ဗိုလ်ကြီးကလည်း ခေတ်ဆန်းမှ ငှားချင်တဲ့အကြောင်းနဲ့ ဒီလောက် ကချင်တာဖြင့် တစ်နာရီထိုးတဲ့အထိခွင့်ပြုမယ်ဆိုတော့လည်း

“ဩဘာ နာမည်ပျက်မခံနိုင်လို့ပါခင်ဗျာ။ အလုပ်ကို အလုပ် နဲ့တူအောင်ပြချင်လို့ပါ။ ကိုင်း ဗိုလ်ကြီးကိုအားနာလို့လေးနာရီခင်ဗျာ လေးနာရီအထိတော့ကပါရစေ” ဒီလိုနဲ့တစ်ဖက်စီလျှော့လာလိုက် ကြတာ သုံးနာရီမှာ နှစ်ဖက်ကျေနပ်မှုရပြီး ပွဲတည့်ပါသတဲ့။ ဒါကိုပဲ မကျေမနပ်မျက်နှာကြီးနဲ့

“မလှမပတွေဖြစ်ကုန်တော့မှာ။ အားနာလွန်းလို့သာ လက်ခံ လိုက်ရတာ ကျွန်တော်က အလုပ်ကိုသွန်ပြီးလုပ်ပစ်ချင်တာ” လို့ပြောနေတာကို ကိုရွှေဗိုင်းက မကြားတကြားနဲ့

“ဘာသွန်လိုက်မှာလည်း အငြိမ့်ခန်းတစ်ခန်း ကပြီး သေတော့မယ့်လူက။ ကျန်တာဩဇာပေးပြီး မယားနားပက်လက်သွား လှန်နေတော့မှာကြည့် ”

အဘကမရောက်ဖူးတဲ့နယ်ဆိုရင် ပွဲဦးညမှာ တစ်ဝေါဝေါ ရယ်ရအောင်တွန်းလှုပ်ပစ်တာ။ ပြက်လုံးမချန်ဘူး။ အဲဒီနောက်ညကျ ရင်တော့ ကိုရွှေဗိုင်းက ကျွန်တော်တို့ကို “ကောင်လေးတွေပြက်လုံး ရှာထား။ ဒီည

မင်းတို့ဆရာ လေနာလိမ့်မယ် ပြက်စရာအလုံးကုန်သွား ပြီ” လို့ပြောစမြဲ။  
သူပြောသလိုပဲ အဘကအော်ပရာပြီးတာနဲ့  
လူရွှင်တော်ရိုက်တုတ်ကြီးနဲ့ငိုက်ကိုထောက်ပြီး မျက်နှာကြီးမဲ့နဲ့နေတော့ တာ။  
ခဏနေတော့ နောက်ထဲဝင်သွားပြီး ခွေခွေကြီးလုပ်တော့တာပဲ”

သူတို့မှာ သားထောက်သမီးခံ မကျန်ရစ်ခဲ့ဘူး။အငြိမ့်ထောင်  
သက်တန်းတစ်လျှောက်လုံး အိမ်ငှားဘဝနဲ့ပြီးခဲ့ရတာ။ ရသမျှပွဲကြေး  
တွေကလည်း အလုပ်သမားတွေကိုရှင်းပြီးတာနဲ့ အတိုးနဲ့ချေးငှားတာ  
တွေလှည့်ဆပ်ရင်း ကုန်ခဲ့ရတာ။ ဒုက္ခရောက်လာတဲ့ အနယ်နယ်က  
သဘင်ပညာရှင်တွေဆိုရင်လည်း အလွန်ကူညီချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။နောက်ဆုံး  
အသက်ကြီးလာချိန်မှာ အငြိမ့်ကို တပည့်သားမြေးတွေ နဲ့လွဲ။ ဘဒ္ဒေမင်းသားရဲ့  
မြို့တော်ပင်မရုံးဇာတ်ကြီးနဲ့လိုက်ပြီး ပြည် ဘက်မှာပွဲကရင်း လေဖြတ်လာခဲ့ရာက  
မန္တလေးဆေးရုံပေါ်မှာတင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရပါတယ်။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး  
ပရဟိတနဲ့ နေထိုင် သွားခဲ့သူမို့ အဘရဲ့နောက်ဆုံးခရီးဟာ  
ကြိတ်ကြိတ်တို့စည်ကား သိုက်မြိုက်လှပါတယ်။

အဘရဲ့ကိစ္စရက်လည်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း သိပ်မကြာခင်မှာဘဲ  
ကျန်ရစ်တဲ့ အမေဒေါ်တင်အောင်ဟာလည်း ငှားထားတဲ့အိမ်ကလေး  
ကိုပြန်အပ်ပြီး လူမသိသူမသိနဲ့ မြောက်ပြင်သပိတ်တန်းရပ်က ဆွေမျိုး  
များရှိရာကို ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရင်း အဲဒီမှာပဲ ကွယ်လွန်ခဲ့ရပါတယ်။  
အဖေက

“ကျားသေရင် တန်ဘိုးရှိတဲ့အရေခွံကျန်ရစ်သလို လူသေရင်  
လည်းဂုဏ်ရှိတဲ့နာမည်ကျန်ရစ်ရမယ်ကွ။ ကိုဩဘာကိုကြည့် အများ  
ကိစ္စနဲ့အခက်အခဲတွေကိုဖြေရှင်းပေးပြီး သေသွားတာ။ ဒီလိုလူမျိုးဟာ  
နာမည်ဘယ်တော့မှမသေဘူး။ လူရှင်ပြီး နာမည်သေမသွားစေနဲ့။  
အနုပညာသည်တစ်ယောက်ရဲ့ဘဝမှာနာမည်ကျတာက ပြန်ကြိုးစား  
အဖတ်ဆည်လို့ရတယ်။ နာမည်သေတာက သွားရော။ ဟိုကောင်  
ကြည့်ပါလား။ အလုပ်ကောင်း ပရိသတ် ချစ်သလောက် ကိုယ့် နာမည်ကို

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အိုးမဲသုတ်ပစ်လိုက်တော့”



သုစိစရာ

### ကျွန်တော်သိမိသော ဂျွန်တော်ကြီးများ (၁၁)

တစ်ခုတော့ ကြားဖြတ်ပြောပါရစေ။ ဒီဆောင်းပါးတွေကို ကျွန်တော်တာဝန်ယူရတော့မယ်ဆိုကတည်းက၊ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများဆရာသမားများကို လူတွေ့မေးမြန်းရကောင်းမလား။ သူတို့အကြောင်းတစ်စွန်းတစ်စ ရေးသားထားတဲ့စာအုပ်စာတမ်းတွေရှာဖတ်ရကောင်းမလား စဉ်းစားရပါတယ်။ လူတွေ့ကို တစ်ဦးစီလိုက်မေးရင်လည်းလုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အင်တာဗျူးဖြစ်ပြီး ကောင်းကြောင်းတော်ကြောင်း စာနာတတ်ကြောင်းနဲ့ ကြိုးစားစေချင်ကြောင်း စတဲ့ ကြားရိုးကြားစဉ်တွေကိုဘဲ အတည်ပေါက်ကြီးတွေပြောကြမှာ။ နောက်ပြီးတစ်ချို့က ကျွန်တော်ကိုမလေးစားဘူး။ (လေးစားချင်စရာလည်းမရှိဘူး)ထပ်ပြီးပြောရရင် ကျွန်တော့်ကိုမယုံကြဘူး။ (ကျွန်တော်ကလည်းယုံလောက်စရာမရှိဘူး) သူတို့ကို ကျွန်တော်မေးရင်လည်း ကောင်းကောင်းဖြေမှာမဟုတ်ဘူး။ ပေါတိပေါကြောင်တွေတို့ အလုပ်ပျက်သကွာတို့ ပြောတာခံရဦးမှာ ။ စာအုပ်စာတမ်းနဲ့ရှာဖွေပြီးရေးရအောင်ကလည်း စာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့နဲ့ မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကနည်းလွန်းတယ်၊ လုံးဝမရှိသဘောက်ဘဲ။

ကျွန်တော့်ဖက်က တစ်ခုအခွင့်သာတာက ကလေးအရွယ်ကတည်းက အဖေနဲ့အတူဒီလောကကြီးထဲကို ဖြတ်သန်းခွင့်ရခဲ့တာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေကို ထိတွေ့ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့တာပဲ။ ထူးထူးထွေထွေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

မေးမနေရဘဲ စိတ်လိုလက်ရ သူတို့ဘဝတွေကို ပြောပြဖလှယ်ကြတာ ရယ်ရတာတွေ သနားရတာတွေ ဒေါသဖြစ်ရတာတွေအစုံပဲ။ အဲဒီ နေရာမှာ မုသားမပါတဲ့ ဟန်မဆောင်တဲ့ ပျော်စရာဝန်ခံချက်တွေကို ကျွန်တော် မှတ်သားခွင့်ရခဲ့တယ်။ ငယ်ငယ်ကတည်းက အရွယ် ရောက်တဲ့အချိန်ထိဆိုတော့ နှစ်တွေဘယ်နည်းတော့မလဲ။ အဲဒီ အင်တာဗျူးမဟုတ်တဲ့ “သညာဗျူး” တွေကို ကျွန်တော်မှတ်မိသလို ပြန်တင်ပြခွင့်ရခဲ့တဲ့အတွက် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို ကျွန်တော် ကျေးဇူး တင်စွာဂါရဝပြုမိပါတယ်။

မန္တလေးဆိုတဲ့ ဒေသစွဲကွက်ကွက်ကလေးက သဘင်ပညာ ရှင် လူ့ရှင်တော်ကြီးတွေမှမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံလုံးက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံးကို ကျွန်တော်ချစ်ခင်လေးစားတာပါ။ ကျွန်တော့်ဦးလေး လူ့ရှင်တော်ဦးချစ်ပီးကဆိုရင် တွေ့သမျှဇာတ်တွေအငြိမ့်တွေပေါ်မှာ ခွင့်တောင်းပြီးတက်ကကွာ။ ပြက်ရရင်သိက္ခာ၊ မှတ်ရရင်ပညာပေါ့ ဆိုလို့ လွယ်အိတ်ထဲ တောင်ရှည်နဲ့ပုဝါထည့်ပြီး ဇာတ်စုံအငြိမ့်စုံကခဲ့ ဘူးပါတယ်။ တွေ့သမျှဝါရင့်လူ့ရှင်တော်ကြီးတွေဆီမှာပြက်လုံးတောင်း ခဲ့ဘူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အနီးကပ်ဆုံးသိမြင်ခွင့်ရတာက မန္တလေး ကပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်နေတော့ သူတို့လူမှုဘဝ၊ စင်ပေါ်ဘဝတွေကိုပဲ စာနာစွာ တင်ပြရတာပါ။ မန္တလေးက ပရိသတ်စေတနာဟာ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ သူတို့ချစ်ခင်ပြီဆိုရင် အမူးလွန်ပြီး စကားမပီတော့တဲ့ လူ့ရှင်တော်ပြက်လုံးကိုတောင်အုလှိုက်သည်းလှိုက် ရယ်ချင်ရယ်နေတတ်တဲ့သူတွေပါ။ အဲဒီလို အလိုလိုက်လို့ အမှိုက်စော် ကားပြီဆိုရင်လည်း တစ်သက်လုံးထမင်းအိုးပျောက်အောင် ဒဏ်ခတ် တတ်ပါတယ်။ အဲဒီအပြစ်သင့် သွားရတဲ့ သူ့အချစ်ဆုံး တပည့် တစ်ယောက်အကြောင်း အဖေကပြောဘူးတယ်။

“တို့လောကမှာ မရှိတော့တဲ့လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဆိုးသတင်း ကိုပြောရတာ သိပ်မကောင်းဘူးကွ။ သေတာတောင် ခြေလာ

ဆောင့်တယ် ဆိုတဲ့စကားလိုပေါ့။ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ သူ့ဆွေမျိုး သားချင်းတွေရဲ့ ဂုဏ်ကလည်းရှိသေးတယ်။ ဒီတော့ နာမည်အစား နဲ့ပြောတာပိုကောင်းပါတယ်။ စက်ပန်းဆိုပါတော့”

“ သူက လူပြက် က, စားဘို့ကို လူပြက်ဖြစ်လာတာ။ ဥပဓိက လည်း ရယ်စရာ၊ အသံကအသံကောင်း အပြောကလည်းချိုဆိုတော့ ပြောစရာမလိုတော့ဘူးပေါ့။ စပြီးကတဲ့နှစ်ကတည်းက စန်းကောင်း တဲ့ကောင်။ အဲဒီတုန်းက တို့မန္တလေးမှာ အငြိမ့်မှုခုနစ်ငြိမ့်လား ရှိတာဆိုတော့ ပိုပြီးလူသိလွယ်သွားတာပေါ့။ အဲဒီနှစ်မှာတင် စက်ပန်း စက်ပန်းနဲ့ဖြစ်သွားတာ။ တို့အငြိမ့်ထုံးစံအတိုင်း ဒီအဖွဲ့နဲ့ကလို့ နတ်တော်လပြည့်ကျော်တာနဲ့ ရှေ့နှစ်အဖွဲ့က တင်ကြိုကမ်းလှမ်းတော့ တာမဟုတ်လား။ စက်ပန်းဆိုတာ ဘုရားတွေ ကျောင်းတွေထဲရှောင် ပုန်းနေရတဲ့အထိပေါ့။ အဲဒီခေတ်တုန်းက နှစ်ကြီးသုံးတစ်ထောင်ရ တယ်ဆိုတဲ့လူခပ်ရှားရှားရယ်။ အငြိမ့်ဈေးကမှ တစ်ညခုနစ်ဆယ့်ငါး ကျပ်မဟုတ်လား။ စဉ်းစားကြည့်ကွာ အငြိမ့်ခုံတစ်ဆယ် အသံချဲ့စက် နဲ့မီးခွင်ကတစ်ဆယ်ရယ်။ မြို့ထဲမှာလည်း လှည်းတွေသွားခွင့်ပြုထား တော့ အငြိမ့်ပစ္စည်းနဲ့ခုံတင်တဲ့လှည်းနှစ်စီးပေါင်းမှ တစ်ဆယ်ရယ်။ ဒါအပြင် ကုန်ကျငွေ ကျန်တာအဖွဲ့သားတွေ ခွဲယူကြရုံပဲဆိုတော့ စပေါ်ကပေးလှမှ အကောင်းဆုံးလူရွှင်တော်ဟာ သုံးရာကနေငါးရာ ပဲ။ စက်ပန်းကအဲဒီစံချိန်ကိုချိုးပြစ်လိုက်တာ။ တစ်ထောင်တဲ့။ သူက ပွဲလိုက်တဲ့လူရွှင်တော်ကိုးကွ။ အလုအယက်ပေးကြတာပေါ့။ အံမယ် အကျိုးတော့အတော်ပေးတဲ့အကောင်ဟေ့ နောက်တစ်နှစ်ကျတော့ အပျောက်တွေဘာတွေပါလာရော။ (အပျောက်ဆိုတာ ပြန်ပေးဖို့မလို ပဲအလကားပေးတဲ့ငွေပါ) အဲဒီမှာ ဘဝတူတွေကို စပြီးစော်ကားလာ တယ်။ တီးလုံးတိုက် မှန်မှန်မလာတော့ဘူး။ တွဲဖက်လူရွှင်တော်တွေကို မထိမဲ့မြင်လုပ်လာတယ်။ အငြိမ့်လောကမှာ ဝါတွင်းတီးလုံးတိုက်တာမှ အလုပ်ကွ။ အဲဒီနေရာမှာ အမှား အမှန် အပို အလိုတွေ ညှိရ ဖြည့်ရ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဖြုတ်ရ၊ နှုတ်ရ လုပ်ရတာ။ အဲဒီမှာ သေချာမှ ပရိသတ်ရှေ့ကျတော့ သပ်ရပ်တော့မှာပေါ့။ ခုံပေါ်ကျရင် ဖြစ်သွားမှာပါဆိုလို့ကတော့ အဲဒီ အဖွဲ့ကသောင်းကနင်းဖြစ်ပြီသာမှတ်ပေတော့။ စက်ပန်းက ဘယ် လောက် ကြီးကျယ်သွားသလဲဆိုရင် ပြက်လုံးခွင်တိုက်တာတောင် လူစားနဲ့ တိုက်ခိုင်းတော့တာ။ သူ့နာမည်အရှိန်ကောင်းနေတဲ့အချိန် ဆိုတော့ ဘယ်သူမှမပြောရဲကြဘူး။ စိတ်ထဲကတော့ မကျေနပ်ကြဘူး ပေါ့။ စောင်းပါးရိပ်ချည်ပြောပြန်ရင်လည်း “ခွေးဆပ်ကထောင်ရင် ခွေးကိုအလိုလိုက်ရမှာဗျ။ ခွေးကထမင်းရှာကျွေးနေတာ မဟုတ်လား” ဆိုတဲ့ ပြန်လုံးတွေပြန်တတ်တယ်။

ထုံးစံအတိုင်းပေါ့။ မင်းသား မင်းသမီးတွေနာမည်ကြီးလာ တော့ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ ရွှေဒင်္ဂါးပြားတွေ ပန်းကုံးတွေရတတ် သလို ငါတို့လူ့ရှင်တော်တွေနာမည်ကြီးပြီဆိုရင်လည်း ကစားဝိုင်းသွား ဘို့ မြူဆွယ်သူတွေ အရက်သောက်ဖို့ ခေါ်တဲ့သူတွေနဲ့ ဟိုအိမ်ဒီအိမ် သတင်းကောင်းပါးတဲ့သူတွေပေါ်လာစမြဲလေ။ တို့ လူ့ရှင်တော်ဆိုတာ ကလည်း နေရာစုံ၊ စကားစုံကို ရှာဖွေစုဆောင်းရတဲ့သူတွေဆိုတော့ အလွယ်နဲ့ပါသွားရော။ ဗဟုသုတနဲ့ဘဝသူခတွေ့ရောကုန်ရော။ အဖွဲ့ သားတွေခမြာလည်း သဘင်ရာသီအသစ်ကို စိတ်ညစ်ညစ်နဲ့ရင်ဆိုင် ဖို့ကြိုးစားနေကြရတာပေါ့။ ပွဲရာသီရောက်လို့ပွဲလည်းကရော။ မူးနေတာနဲ့။ ကစားဝိုင်းဖမ်းတဲ့ထဲပါသွားရတာနဲ့ ပွဲတွေပျက်၊ သူ့ကို အားထားပြီးကြည့်ဖို့လာတဲ့ပရိသတ်ကလည်း စိတ်တွေပျက်။ သူလည်း တဖြည်းဖြည်းနာမည်တွေပျက်နဲ့ ပွဲငှားတွေက သူပါတဲ့အဖွဲ့ကို မသိ မသာလက်ရှောင်လာကြတယ်။ တစ်ခါကလည်း ငါတို့က ပွဲကနေ တုန်း ရဲကားနဲ့လက်ထိတ်တုန်းလန်ကြီးနဲ့ရောက်လာတယ်။ သူ့စိတ်ဆွဲစက်ဘီးကိုယူပေါ်ပြီး လေးကောင်ကျင့်လို့။ ဟိုဘဝစက်က အလွဲသုံး စားမနဲ့လဲလာတာတဲ့။ အာမခံပေးရ စက်ဘီးဖိုးလျော်ရနဲ့ တကယ့် အကောင်ပါဘဲကွာ။ အဆိုးဆုံးကတော့ လှုပ်နှံတူချင်းစည်းမစောင့်ပဲ ပိုမကိစ္စတွေပေါ်လာတာပဲ။ ဒါကွာ အဲဒီနှစ်ကတော့

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

စက်ပန်းပါ ပေမယ့် မျက်နှာမရတဲ့နှစ်ပါ။ ပွဲဝိုင်းလောက်ကို တောင်းပန်ပြီးကဲ့ရဲ့  
 တဲ့နှစ်ပေါ့။ အဲဒီမှာ ဘဝတူသဘင်သည်အချင်းချင်းစပြီး “ခါ” လာ တယ်။  
 အငြိမ့်ထောင်တွေကလည်း မခေါ်ဝံ့တော့ဘူး။ သူက ငွေပေး  
 ငွေယူလုပ်ခိုက်လောက်သာ ကြည်ကြည်လင်လင်ရှိတာ။ ကျန်တဲ့အခိုက် တွေကျတော့  
 နှိုင်း နှိုင်းပဲ။ တချို့ကလည်း နောင်တရလောက်ပြီ ဆိုပြီး တစ်နှစ်သုံးကြည့်တယ်။  
 ဒါ ဒါပဲ ဒီအခိုက်ပဲ။ သူ့အစော်ကား ကိုခဏ ခဏခံနေကြရတဲ့ပွဲကြည့်တွေကလည်း  
 သိပ်နာသွားကြပြီဆိုတော့ နောက်ဆုံး သုံးမယ့်အဖွဲ့မရှိတော့ဘူး။ သုံးရတဲ့အငြိမ့်ထောင်  
 မရှိတော့ဘူး။ ငတ်ကရော။ အဲဒါ လူရှင်ပြီး နာမည်သေသွားတာ လေ။  
 ဘယ်လောက်အထိဆိုသွားသလဲဆိုတော့။ သူ့ကိုယ်သူ သိဒ္ဓိ တင်တဲ့အနေနဲ့  
 အရက်မသောက်ဘဲ အလကားဝင်ကပေးတာ တောင် ပရိသတ်က  
 လက်မခံကြတော့ဘူး။ ငါတို့ကတော့ သနားလို့ သူ့  
 အကျင့်တွေပြင်ပိုမိုတဲ့အကြောင်း အမှားတွေကို သိပြန်တဲ့ အကြောင်းပြောပြီး  
 ပို့ပေးရတာကို လက်မခံကြတော့ဘူး။ သူ့နာမည် နဲ့ ဆုငွေ နှစ်ဆယ်ချတဲ့စာထဲမှာ  
 “အငြိမ့်ပင်ရင်း လူရှင်တော်တွေကြား ထဲမှာ ဝင်ရောက်ကပြုမပြုဘဲ ဆုငွေနှစ်ဆယ်  
 ယူပြီး သွားသောက်နေ ပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်” လည်းဆိုရော  
 စက်ပန်းမျက်နှာယိုပြီး မချိပြီးလေးနဲ့ ဆင်းသွားတာ ငါဖြင့် သနားလိုက်တာ။  
 နောက်တော့ မန္တလေးကနေလွှင့်ပြီး နွားလို့လို့ ပုဆွားလို့လို့နဲ့ သတင်းမရတော့ပါ  
 ဘူး။ ငါ ကိုကြယ်နီ(မြို့တော်) ရွတ်တဲ့ စာတစ်ပုဒ်သဘောကျလွန်းလို့  
 ကူးပြီးကျက်ထားတာ မင်းမှတ်မိလား။

“သဘင်တကယ်အစ အမြင်လွယ်ကြသော်လည်း သင်မယ်  
 လို့ကလိုက်ကာကတည်းက တစ်မျိုးတခြား ဖြစ်တတ်ပါတယ်။  
 ယိုးဒယားအစစ်နဲ့ ဂန္ဓမာဘွေ၊ တံတျာတေနဲ့ သီချင်းခံကြီး မယွင်း အမှန်  
 တစ်မျိုးတတ်ဖို့ရာ၊ မှတ်လို့သာအစဉ်နေပြီး သံရှည် - သံတို - သံထီး -  
 သံမ ရယ်လို့ ဉာဏ်ဆကာ တစ်ခု နှစ်ခု မှတ်မိသော်လည်း ဂရု -  
 လဟုဆိုတာ အစဉ်အလာထပ်၍သုံးရပါတယ်။ သဘင်အရာ ထုံး  
 တကယ်တတ်ပါသော်လည်း နယ်ရပ်ရွာ မေတ္တာကင်းပလား ဆိုမှဖြင့်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဖြစ်လာရင်း အကျိုးပေးမဟန်ဘူးတဲ့ တန်ခိုးမသေးရန် သစ္စာအခြေအကြောင်း ကံပိုက်ပြီး မေတ္တာငွေမောင်း နှံ့လိုက်ကြ ပါစို့ခင်ဗျား.. ”

ငါတို့ငယ်ငယ်တုန်းက စာကျက်၊ စာရွတ်ရတာကိုက ဂုဏ် တစ်မျိုး။ လူ့ရှင်တော်တွေ ခွန်းထောက်ဆိုပြီးတာနဲ့ သူ့စာ၊ ကိုယ့်စာ အပြင်ရွတ်ကြရတာ။ ရပ်ကွက်ကိုခိုးကျူးတဲ့စာ၊ ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ စာ၊ အလှူမင်္ဂလာဆောင်စာ၊ အဲဒါတွေကိုစာပေါင်ပဲ့ပဲ့ လျှာကိုက် နာနာနဲ့ ရွတ်ကြရတာ။ အဲဒါကို ပရိကံစကားပဲ အဲဒီစာမှ မရရင် ဝင်ပြီးကဖို့နေနေသာသာ ရှေ့မှာတောင် အတူတူယှဉ်ပြီး ရပ်ခွင့် မရှိဘူး။

ဆရာဦးချစ်ဖွယ်တို့၊ ဆရာဦးချစ်စရာကြီးတို့ ဆိုရင် ကိုယ်တိုင်ရေးကိုယ်တိုင်ရွတ်ကြတာ၊ တစ်ခါတစ်ခါ လက်တန်းတွေ တောင် ရွတ်ကြသေး။ သာမန်မဟုတ်ဘူး ဆုချနဲ့ လက်ခုတ် တဖြောင်းဖြောင်းနဲ့ ပရိတ်သတ်ကလည်း အဲဒါကို“မဲတင်း”နေကြတာ အခုတော့ စာခေတ် လည်းမဟုတ်တော့ စာတွေလည်းကွယ်ကုန်တာ ပေါ့။ စာနေရာမှာလည်း မီးမောင်းတွေ နောက်ခံမှန်ချပ်တွေကနေရာ ယူသွားပြီလေ။

စာရွတ်ကောင်းတာဆိုလို့ ငါတို့မန္တလေးမှာ ဆရာဦးချစ်ဖွယ် ပြီးရင်အကိုကြီးကိုခါတ်စိန်ဘဲ သူကချန်ကြီး (ချန်ပီယံဘလိုင်ကြီး) နဲ့ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်တယ်။ ပွဲကူးပွဲသန်းနောက်ကျလို့ ပွဲဆူနေရင် ကိုခါတ်စိန်နဲ့အုပ်စုံသမားနှစ်ယောက်သာထားခဲ့ ကျန်တဲ့လူတွေထမင်း စား လက်ဖက်ရည်သောက်သွားကြဦး ပြန်လာတဲ့အချိန်ကျတဝေါဝေါ ပဲ။ စာရွတ်လိုက် ပရိကံစကားပြောလိုက် ပြက်လုံးပြက်လိုက်နဲ့ပွဲကြည့် တွေကိုဖမ်းစားထားတာ အိပ်ပွဲရှင်တွေကလည်းကျေနပ်လွန်းလို့ တစ်ခါ တခါ ပုဝါတွေ ပုဆိုးတွေတောင်ဆုချရနေသေး။

စာရွတ်ရင်သာ မင်မောင်းကောင်းတာ အငြိမ့်ခန်းကျတော့ ဆော့သလားမမေးနဲ့ “မျောက်ခါတ်စိန်” ဆိုတဲ့ဘွဲ့ရတာကြည့် ကျွမ်းထိုးလားထိုးရဲ့။ အငြိမ့်ခုံတိုင်ကို ဖက်တက်သလားတက်ရဲ့။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တစ်ချက် တစ်ချက်အရှိန်လွန်သွားမှာစိုးလို့ ကိုကြီးစိန် ကိုကြီးစိန် နဲ့သတိပေးရသေးတယ်။ အဲဒီကျရင် ဆော့တာရပ်ပြီး နောက်ပြန် ဆုတ်လာရော ပြီးရင် “ တက်စိန်ရာ မင်းသာသတိမပေးရင် ငါ လိမ့်ကျမှာသေချာပေါက်ဘဲ။ ငါကခြေလှမ်းတစ်လှမ်းပိုမှတ်ထား မိတာကွ” လို့ပြောတယ်။ ကိုကြီးကိုခါတ်စိန်က မျက်စေ့ကွယ်နေရှာ တာ။



ချစ်စရာ

ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရွှင်တော်ကြီးများ (၁၂)

“ပရိသတ်ကိုသာ မစော်ကားနဲ့ လူ့ရွှင်တော်ပညာဟာ အိုသည်အထိ လုပ်စားလို့ရတယ်။ အကိုကြီးကိုခါတ်စိန်ဟာ မျက်စေ့ ကွယ်ရက်နဲ့ သူ့မိသားစုကိုလေးငါးခြောက်နှစ်ပွဲကပြီးရှာကျွေးသွားခဲ့ တာ။ သူကလူဟန် အတွန့်အလိမ်အကွေးအကော့ကိုသိပ်အားပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ သူ့သားကလည်း ဖအေ့အမွေကိုအကုန်ရတယ်။ပေါ်ပြူလာတဲ့ လူ့ရွှင်တော်မင်းသားကတဲ့အကောင်ပေါ့။ ချန်ကြီးက ညီအစ်ကိုချင်း ပေမယ့်သိပ်တွဲပြီးမကချင်ဘူး။ သူ့အလုံးတွေပျက်စီးလို့တဲ့ ဟိုလူက အသံပြာကြီးနဲ့မောင်းတင်ပြီးပြန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လေ။ သူပြန်နေတုန်း ကိုခါတ်စိန်ကဝင်ဆော့လိုက်တော့ အာရုံပြောင်းသွားတာကိုး။ အရယ် မနားတော့ဘူးပေါ့။ အဲဒီတော့ ဦးဘလှိုင်ကစိတ်တိုပြီး

“ခါတ်စိန်ရာ အကျိုးဆော့လို့သာကြားဘူးပါတယ် မင့်ဥစ္စာ က အကန်းဆော့ဖြစ်နေပြီ”

“အောင်မာ မမြင်ရဘူးထင်လို့လား။ မင့်အိမ်က မင့်မိန်းမ ဆီလွတ်လိုက် အပေါက်လွဲရင် ပါးရိုက်။ တံခါးဘယ်မှာရှိတယ် ဆိုတာ ငါသိတယ်ကွ”

“ မင်းတကယ်မြင်ရလို့လား။ ကိုင်းကြည့်စမ်း ဒါဘယ် နှစ်ချောင်းလဲ” ဆိုတဲ့ပြန်လုံးမျိုးကို ခွင်မလုပ်ရဘဲ အလိုလို အနိုင် အထက်ပြောရင်း အစဉ်ဖြစ်သွားတာတွေအများကြီး။ ကိုခါတ်စိန်နဲ့ ကရင်တစ်ခုတော့အလုပ်ပိုတယ်။ သူ့ကို ခုံပေါ်ခေါ်သွားပြီး ခြေလှမ်းမှတ်ပေးရတာ။ သညာတော့ အတော်ကောင်းတဲ့လူဗျ။ တစ်ခါပဲ။ နောက် သူ့ဟာသူလျှောက်သွားနေတော့လည်းအဖြောင့်။ အင်းနောက်ပိုင်းကျတော့ အသက်လည်းကြီး ဝေဒနာလည်းပိုဆိုးလာ တော့ သူ့ခမြာနားလိုက်ရရှာတယ်။ ချန်ကြီးကတော့ “တို့ဘဝ ဝဋ်

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

ပါလာတယ်ထင်ပါရဲ့ကွာ။ ပရိသတ်ကြည့်ချင်နေသမျှ အိုလဲက နာလဲက သေမှအက ငြိမ်းတော့မှာဘဲ” လို့ ညည်းဖူးတယ်။ သူလည်း အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်ထိ ကသွားခဲ့တာပဲ။

အဖေကဦးဘလှိုင်ကိုကွယ်ရာမှာချန်ကြီးလို့ခေါ်ပေမယ့် သူ့ရှေ့မှာဆိုရင် ဆရာလို့အမြဲခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့နေတဲ့ ဘဇလမ်းကနေ ဈေးချိုကိုသွားရင် သူ့ရပ်ကွက်အင်းဘဲကိုဖြတ်သွား ရတယ်။ (အဲဒီတုန်းကကားမပေါ်သေးဘူး) ၂၂ စီလမ်း ခြင်္သေ့ကြီး နှစ်ကောင်ကိုရောက်တာနဲ့ ဆရာ့အိမ်ဝင်ကြဦးစို့ကွာ ဆိုပြီး ဝင်ကန်တော့လေ့ရှိပါတယ်။ ကန်တော့တိုင်းလည်း သူဒေါသ ဖြစ်နေတာနဲ့ကြုံတာချည်းပဲ။ တဆူဆူတဆဲဆဲနဲ့အမြဲကြိမ်းနေတာ။ အဖေကအကျိုးအကြောင်း မေးကြည့်ရင်

“အိမ်ကကောင်ပေါ့ဗျာ ဘန်ကောက်လုံကွင်း ခိုးပေါင် သွားလို့”

“ဖွတ်လေ ခေါင်းအုံးအောက်ကပိုက်ဆံတွေယူသွားပြန်ပြီ” စတဲ့ သူ့သားကိုအမြဲမေတ္တာပို့နေတာ တွေ့ရတယ်။ သူ့ သားကကိုဒီပါလေ။ သူ့ခြံဝင်းအဝင်တံခါးဝမှာ ငွေစာလုံးကို ကျွန်းပြားပေါ်မှာကပ်ထားတဲ့ချန်ပီယံဘလှိုင်ကြီးနှင့်သားဒီပါလေး ဆိုတဲ့ဆိုင်းဘုတ်ရှိပါတယ်။ တစ်ရက် ကျွန်တော်တို့သားအဖရောက် တော့ဆိုင်းဘုတ်ကြီးမရှိတော့ဘူး။ အဖေက ဆရာဆိုင်းဘုတ်ရောလို့ မေးလိုက်တော့ ဟိုမှာလေ လက်စပြတ်လုပ်သွားတာဆိုပြီး အိမ်ထောင့်မှာထောင်ထားတဲ့ကျွန်းပြားဟာလာဟင်းလင်းကြီးကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း

“ငွေစာလုံးတွေချည့်ဖြုတ်ပေါင်သွားတာလေ နာမည်တော့ ကြီးဦးမှာ” မိဘကို စောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့သားလိမ္မာ ကိုဒီပါပေါ့။အဲဒီတုန်း က မန္တလေးမှာသားအဖအတွဲတွေ သိပ်ခေတ်စားတာ။ မွတ္တား အောင်စိန် - ကျီးညို၊ ဖက်ကြီး - ဖက်ကလေး (နောက်တော့ မြို့တော် အဖွဲ့မှာ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုဟန်ညွန့်ဖြစ်ပြီး ရွှေပေါ်ကျွန်းကျတော့ ဇာဒိဖျိုလ်လို့ ပြောင်းပါတယ်) နဲ့ဘလိုင် - ဒီပါ - တို့ဟာ လူသိ များတဲ့ အဖေနဲ့ သားများပါ။ ဦးဘလိုင်ကလည်း လူ့ရွှင်တော် မင်းသားကတယ်။ အဲဒီအမွေကို ကိုဒီပါကရတယ်။ သူလည်း လူ့ရွှင်တော် မင်းသား ဒီပါအဖြစ် ထင်ရှားအောင်မြင်ပါတယ်။

“ကျုပ် လူပြက်ဖြစ်တဲ့အချိန်က အငြိမ့်မှာ “ကျွမ်းထိုးကောင်” ရှာတဲ့အချိန် ကိုတက်စိန်ရဲ့။ လူကြီးနှစ်ယောက်ကြားက လူငယ် လူပြက် မင်းသားပေါ့ဗျာ။ အဲသလို ကျွမ်းထိုးကောင်ပါလာတော့ ပွဲလည်းကရတာအချိန်ပိုရ - လူတွေလည်းသက်သာတာပေါ့ - အခုခေတ် လူပြက်မင်းသားတွေလို မင်ကြီးဂိုက်ကြီးတွေနဲ့ တစ်ထီး တစ်နန်းလုပ် မနေရပါဘူးဗျာ။ ခေါင်းဆောင်အငြိမ့်ခန်းထဲကနေ ခွင်ချပြီးဝင်သွားတာပါ။

“ငါ့တူမရယ် တစ်ယောက်ထည်းဆိုနေကနေရတာမပျင်း ဘူးလား - မင်းသားလေးဘာလေးနဲ့နှစ်ပါးသွားများမကချင်ဘူးလား”

“ကချင်တာပေါ့ဦးလေးရဲ့ ဦးလေးရှာပေးနိုင်လို့လား”

“ရှာပေးရမှာပေါ့ကွယ် ကဲ ညည်းဒီမှာနားနေဦး ဦးလေး မင်းသားလည်ရှာလိုက်ဦးမယ်” ဆိုတော့မှ မျက်နှာတစ်ခုလုံးဖွေးနေ



### ချန်ပီယံဦးဘလှိုင်

အောင်ဆန်းမှုန့်ခဲနဲ့ပွတ် ပုဝါခေါင်းပေါင်းပေါင်း အတွင်းက စွပ်ကြယ်  
အကျီမပါဘဲ နိုင်လွန်ထိုင်မသိမ်းခါးတိုတိုကိုဝတ်ပြီး ထွက်လာရတာ  
ရှေ့လည်းရောက်ရော ပရိသတ်ကိုလက်အုပ်ချီပြီး

“လက်ကိုးဖြာ ထိပ်မှာမိုးပါလို့”

“လက်ဆယ်ဖြာ လုပ်ပါဟ”

“ကျွန်တော်က လက်မတစ်ချောင်းမရှိဘူးဦးလေးရဲ့”

ဦးဘလှိုင်ကတကယ်ကိုလက်မလေးတစ်ချောင်းပြတ်နေတာပါ။

“အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော့်လက်က ကိုးချောင်း ကိုးချောင်း  
ဆိုတော့ဒီအချိန်က စပြီးကောင်းကျိုးပေးတော့မယ်”

“ဟေ့ကောင် ကောင်းရင်မကျိုးဘူး။ မကောင်းလို့သာကျိုး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တာကွ” အဲသလိုကျင်းယက်ပြီး နှစ်ပါးခွင်ထဲရောက်အောင် ကခဲ့ ရတာ။ နောက်တော့သေတ္တာတွေ ကလပ်ကတွေ ထွင်လာရတော့ တာပေါ့ဗျာ ဒီလူပြက်မင်းသားခေတ်မရောက်ခင်တုန်းကတော့ ကျုပ် လည်းအငြိမ့်ထောင်ခဲ့ဘူးသေးတာပေါ့။

“အဲဒီတုန်းက လေဘာတီတို့ခေတ်စားတဲ့အချိန်ဗျ။ ဟိုတုန်း ကတော့သူ့အခါနဲ့သူ မင်းသမီးနာမည်တွေအပြိုင်မှည့်ကြတာကိုး ပလိုတီယာ မသိန်းတို့ ပရိုက် (ပါးလ်ဝိုက်) တို့နောက် လေဘာတီ မြရင်တို့ပေါ့ဗျာ။ အိုင်စီအက်စ်တင်ရွှေ ယူတီစီရွှေနှင်းဆီ တို့ကိုးဗျ။ နာမည်လေးဆန်းတော့ လူလည်း စိတ်ဝင်စားသပေါ့လေ။ ကျုပ်က ဂျပန်ခေတ်မှာ အငြိမ့် ထောင်တာဆိုတော့ အခုမိတ်ဆက်မြသန်းပေါ့။ ကျုပ်ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးဘဝတုန်းကတော့ တိုကျိုသန်းပေါ့။ ရလိုက်တဲ့ပွဲဗျာ။ တော်ကြာ ဟိုဂျပန်ဗိုလ်ကထမင်းစားပွဲ၊ ဒီဂျပန်နံ့ က ဂုဏ်ပြုပွဲနဲ့ တိုကျိုသန်းအငြိမ့်ချည်းဘဲ။ နောက်ဂျပန်ပြေးပြီး အမေရိကန်ဝင်လာတော့ ညစာစားပွဲမှာဧည့်ခံရင်း ကျုပ်က တိုကျိုသန်းရေလို့လည်းခေါ်လိုက်ရော အမေရိကန်စစ်ဗိုလ်က ထ လာတဲ့ပြီး သူတို့အုပ်ချုပ်တဲ့ အချိန်မှာ ဘာတိုကျိုသန်းဆိုပြီး ဂျပန်ကို တရတာလဲလို့ပြောရင်း နသလယ်အုပ်လိုက်တာ လူကို ချာလည်ပတ် ရမ်းသွားတာဘဲ”

“အခုမင်းတို့ ခြေကုန်လုပ်ပြီး ဒီပါကို ပြက်နေကြတဲ့ ပုရစ် ပုရစ် ဆိုတာချန်ကြီးရဲ့မူပိုင်ကွ။ သူ့ဇနီးက ဒေါ်မလေးတဲ့ အိမ်မှာ ပုရစ်ကြော်ကြော်ပြီးရောင်းတာ။ အဲဒါ ဝိုင်းပြီးနောက်ကြရင်းက အစဉ်ဖြစ်သွားတာ”

“ဘလိုင်က ဝါသနာပါလို့ ပွဲကနေတာဗျ။ ပွဲမကလည်း စားနိုင်တယ်။ သူ့မိန်းမက အိမ်မှာပုရစ်ကြော်ရောင်းတာ အကျိုးပေး သလားမမေးနဲ့ ပုရစ်ကလေး ငါးကောင်လောက် လင်ပန်းနဲ့ရွက်ပြီး လည်ရောင်းတာ ပြန်လာတော့ နှစ်ရာမျိုး သုံးရာမျိုး အမြဲပါတာ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ကြွေးဟောင်းတွေတောင်းလာတာ တောင်းလာတာ”

“ကြွေးတောင်းတာလားကွ ဆံပင်တွေလည်းပြေလို့”

“ခေါင်းခုတ်လိုက် ချလိုက်ဆိုတော့ ပြေတာပေါ့ဟ”

“ခေါင်းခုတ်လိုက် ချလိုက် လုပ်လို့လား။ မျက်နှာလဲ သနပ်ခါးတွေပျက်လို့”

“နေပူထဲလျှောက်ရောင်းတာကွ ချွေးကျတော့ပျက်တာပေါ့”

“ချွေးကျလို့ပျက်တယ်ထားပါတော့ နောက်ကျောလည်းဖုန် တွေပေလို့”

“ငါ့မိန်းမ အော်ဒါလိုက်လာတာဟေ့”

အဲဒီကနေ ခြေကုပ်ယူပြီး ပုရစ်ကြော်ကို ပြက်ကြတော့တာ။ ဒီပါက အဲဒီအမွေကို အကုန်ယူထားတာ။ ဒါပေမယ့် မိန်းမယူတာကျ တော့သူ့အဖေကိုမမီဘူး။ လူကသာ အကျည်းတန်အသံပြာတာ မိန်းမ ကငါးယောက်ခင်ဗျ။

တစ်ချိန်တုန်းက မန္တလေးညခင်းတွေဟာ အလွန်ပျော်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ညဆယ့်နှစ်နာရီထိုးတာနဲ့ သုံးဆယ့်ငါးလမ်းနဲ့ရှစ် ဆယ်လေးလမ်းဒေါင့်က ရွှေတောင်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ပွဲသိမ်းပြီး ပြန်လာကြတဲ့ လူရွှင်တော်တွေဆုံနေကျ။ သူ့ပြက်လုံး ကိုယ့်ပြက်လုံး တွေ ဖလှယ်ကြ။ အတွေ့အကြုံတွေပြောကြတာ။ ပွဲရာသီဆိုရင် အဲဒါ ဟာထုံးစံတစ်ခုလိုဖြစ်နေတော့တာ။ အဲဒီမှာ ဦးဘလှိုင်လည်းပါတာ ပေါ့။ သူလာရင် သီးချင်းလေးတအေးအေးနဲ့ ကျွန်တော်တစ်စွန်းတစ်စ မှတ်မိသေးတယ် “အော် မိန်းမ မိန်းမ မင်းတို့ကတော့ မိန်းမ ရှင်ဘုရင် ဘယ်လိုထင်ထင် တစ်နေ့တော့ ဘလှိုင်အောက်ကိုဝင်” တဲ့။ သူ့ကိုမခင်တဲ့သူ မလေးစားတဲ့ သူမရှိဘူး။ အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော် ထိ အဲသလို သွားလာနေတာ။

ကျွန်တော်ကိုဒီပါနဲ့တွဲကတဲ့နှစ်မှာ ရုံးတော်ကြီး နှစ်ဆယ့်ရှစ် လမ်းက လျှမ်းစိန်ဟော်တယ်မှာ မကြာခဏသွားပြီးစားသောက်ဖြစ် ကြတယ်။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပြီးရင် အဲဒီကတရုတ်ကြီးကို ခေါ်ပြီး အကိုရေ ထုံးစံအတိုင်း ဆိုတော့ ပြုံးပြုံးကြီးခေါင်းညိတ်ပြတယ်။ သောက်တိုင်း စားတိုင်း အကြွေးချည်းမှတ်နေရတာကို သူ့တို့မယ် စိတ်မဆိုးဘူး။ ကြာတော့ ကျွန်တော်မေးကြည့်မိရော။ ဒီလောက်အကြွေးယူပြီး နှိပ်စက်နေတာ ကိုခင်ဗျားတို့တောင်းလည်းမတောင်း စိတ်လည်းမဆိုးဘူး ကျုပ်ဖြင့် အံ့ဩတယ်ဆိုတော့။



**လူ့ရှင်တော် ဦးဒီပါ ငယ်စဉ်က**

“ဒီပါနှိပ်စက်တာ ဘာဟုတ်သေးလည်း သူ့အဖေဘာလှိုင်ကြီး ကကျွန်တော်အဖေက နှိပ်စက်တာပဲဆိုတာ။ တော်ကြာပန်အိန်နဲ့ သိပ်ဝံ့တွေထည့်လာ အဖေကိုစီးပွားဂမုန်းပြောပြီးပေးသွား ခဏနေ တော့ပြန်လာ ပိုးတိုက်ပုံနဲ့လုံချည်ပူဆာ။ အဖေကလည်းချစ်နေတော့ ဝယ်ပေး။ အိမ်လည်းပြန်ရော ဝက်ခြေထောက်တွေ နံကင်တွေ အကုန်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ခြင်းထဲထည့်ယူသွားရော။ ဒါမကြာမကြာလုပ်နေကျ အလန် တကြားလာပြီးပိုက်ဆံချေးတာတွေပါသေးတယ်။ ဘယ်တော့မှလည်း ပြန်မရဘူး။ အဖေကလည်းအမှတ်မရှိဘူး။ ပေးမြဲပေးတာဘဲ။ သေခါ နီးတော့ကို မှာသွားသေးတယ် ဘလှိုင်ကြီးသားလေးကို စောင့်ရှောက် ရမယ် ဆိုတာနဲ့”

ကျွန်တော်မှတ်မှတ်ရရ ရှိနေတာတစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်ဘုရားပွဲညမှာ မိုးတွေအုံနေတော့ အရပ်ကကျွန်တော့အဖေ ကိုမိုးလွဲပေးဖို့ပြောတာ။ အဖေက ကျွန်တော့်ထက်သမာမိကောင်းတဲ့ ဆရာဦးဘလှိုင်ရှိပါတယ်ဆိုလို့သွားပင့်တော့ ပုတီးကြီးလည်ပင်းချိတ် ပြီးလိုက်လာတယ်။ ကန်တော့ပွဲတွေ ဖယောင်းတိုင်တွေထွန်းပြီး ဘုရား ရှိခိုး ပုတီးစိတ်တော့တာဘဲ။ ဖြစ်ချင်တော့ သူပုတီးစိတ်လေ မိုးက သည်းလေ။ သူကလည်းဖယောင်းတိုင်တွေထပ်ထွန်း ထပ်စိတ် မိုး ကလည်း ဝုန်းဝုန်းဒိုင်းဒိုင်းကိုရွာ။ သူကလည်း ပုတီးစိတ်ရင်း ပြုံးလိုက် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့လုပ်ရင်း အဖေဘက်ကိုလှည့်ပြီး

“မောင်တက်စိန်ရေ ”

“ခင်ဗျာ ဆရာ လိုတာကိုအမိန့်ရှိပါဆရာ”

“ အေး ဆရာဖို့ မိုးကာအကျိနဲ့ထီးလေးသာ ငှားပေးပါ တော့ကွာ”



**ကျွန်တော်သိမိသော လူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၁၃)**

“ငါ့အုပ် (အဖေ) က အဲသလိုခပ်လုံးလုံးရယ် အာယု (အသက်) ထောက်လာလေလေ အပိုကြိုက်လေလေဖြစ်သွားတော့ တာကွ။ ပွဲတစ်ပွဲက ဘလိုင်ကြီးတို့ သားအဖကို ကြည့်ချင်ပါတယ် ဆိုတော့ ငါလိုက်သွားရတယ်။ ငါရယ် အဖေရယ် ဘိုးမောင်း (ဦးငွေမောင်း)ရယ် ပေါ့ကွာ။ ငါကလည်း လူပြက်ကလေး လောက်လောက်လားလား ဖြစ်နေပြီဆိုပါတော့။ အငြိမ်းနားကလို့ အရှိန်ရလာတော့ ငါကအုပ်ကြီးကိုကပ်ပြီး အဖေ ခင်ဗျားကိုရှုတွေ့ (ပရိသတ်တွေ) ကအရင်လိုမင်းသားမကနိုင်တော့ဘူးလို့ပြောနေ ကြတယ်ဆိုတော့ ဘိုးမောင်းနဲ့ ခွင်ချပြီး မင်းသားပျက်လုပ်ကပါလေ ရောဟေ့။ နရီတစ်ပိုဒ်တော့ ပွဲကျ ကနိုင်တယ်မောင်။ အဲဒါကို ပရိသတ်က သဘောကျပြီး လက်ခုပ် တဖြောင်းဖြောင်းလည်း တီးလိုက်ရော ခါးတောင်းကျိုက်တဲ့ပြီးတိုင်းပြည်မြို့သာယာပေတာ ဆုပန်ထွာဘလိုင်ကြီးက ဆုတောင်းခဲ့မှာ ဆိုတဲ့သီချင်းနဲ့ သေတ္တာပေါ် ဒိုင်ဗင်လှမ်းပစ်လိုက်တာ အရှိန်လွန်ပြီး အငြိမ်းခဲဘေးကိုကားခနဲ ပစ်ကျသွားရော။ ဘိုးမောင်းက သားသမီး မြှောက်ပေးတိုင်း ရူးတဲ့ ကောင်ဖြစ်တာနည်းနည်းသေးတယ်တဲ့။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ငါလည်းသူ့ကို ခုံပေါ် ဆွဲမတင်နိုင်ဘူး။ မျက်ရည်ထွက်အောင်ကို ရ ယ င် နေ ရ တ ဘ က ဝ ။ ဖ ဣ န င် တ ဝ ။ အမှိုက်တွေနဲ့အပေါ်ရောက်မှထိုင်ကန်တော့ ရတာ”

ကိုဒီပါက ပြောလည်းပြော ရယ်လည်းရယ်ဖြစ်နေတာ။ ပြီးမှဘိုးမောင်းကလည်းတစ်မျိုးကွ။ သူ့အငြိမ့်တစ်ငြိမ့်နဲ့စာချုပ်ချုပ် ပြီဆိုရင် သူ့ဖက်က ဝါဆို ဝါခေါင် ရေလမ်းလုံးဝမလိုက်ဆိုတဲ့ တောင်းဆိုချက်နဲ့ချုပ်တာ။ ရေသိပ်ကြောက်တာ။ ပြာသို့၊ တပို့တွဲလ တွေကျတော့ ရေလမ်းလက်ခံလို့လိုက်ရတော့မယ်ဆိုရင် သူ့အိတ်ထဲ ကရိုသမျှအင်္ကျီတွေအကုန်အထပ်ထပ်ဝတ်တော့တာပဲ။ အဖေက ကိုကြီးမောင်းဘာလုပ်နေတာတုန်းဆိုတော့ ရေနစ်သေသွားရင် ကိုယ့် နောက်ပါအောင်လို့တဲ့” လှိုင်းနည်းနည်းကြီးလာတာနဲ့ သူ့မှာနေစရာ ကိုမရှိတော့ဘူး။ အဲဒီထက်ဆိုးလာရင်ထိုင်ကိုငိုတော့တာပဲ။ အလုပ် ကျတော့လည်း ပီသလားမမေးနဲ့ မျက်နှာပြလိုက်တာနဲ့ကို ရယ်ရတာ ပျင်းလည်းမပျင်းဘူး။ မရယ်မချင်း တဖြောက်ဖြောက် “နဲ့” နေတာ။ အေး သူ့နောက်ကို ပရိသတ်ပါသွားလို့ကတော့ နောက်လူသေပေ တော့ပဲ။ အဲသလိုကောင်းတာ အဖေကတော့ သူ့ကိုနွားလူပြန်လို့ခေါ် တာ။ တစ်ဘို့တည်းထားလို့တဲ့။ ခြင်းသမားများလို ဝိုင်းလည်အောင် ခတ်နိုင်ရမယ် အဲသလိုမခတ်နိုင်ရင် လူကောင်းမခေါ်ဘူးတဲ့။ သုံးယောက်ကရင် သုံးယောက်လုံး အပေးအယူ အပြေးအလိုက် ညီနေရမယ်။ တစ်ယောက်ကျန်နေရစ်ခဲ့ရင်ကို ကျန်လူနှစ်ဦးရဲ့အပြစ် ပဲတဲ့။ ဘိုးမောင်း အယူအဆကတော့တစ်မျိုး။ ကိုယ့်ကိုယ်ရယ်နေရင် နောက်လူအလိုက်ရလွယ်တယ်တဲ့။ ကိုယ်က လူမှိုက်နှင်းတောတိုး လုပ်ရတာတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ပရိသတ်ရယ်ဖို့က လွဲပြီးဘာမှ သူ့စိတ်ထဲ မထားဘူးတဲ့။ တကယ်လည်းအရှိန်ရပြီဆိုတော့ ဘိုးမောင်းကထိုင်ကို “ခံ” ပေးလိုက်တော့တာ ထိပ်ကပြောင်ပြောင် မျက်နှာဖောင်းဖောင်း ဆိုတော့ တကယ်မယ်သီလရင်ကြီးနဲ့တူတာ ရယ်ချင်စရာကြီးကွ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုဒီပါနဲ့ကျွန်တော်အတူတွဲကတာ ဆယ့်ငါးနှစ်ကျော်ပါ။ သူက ရှေ့မိနောက်မိ လူ့ရှင်တော်ပါ။ ရှေးလူကြီးတွေနဲ့အတူ ကခဲ့ဘူး သလိုနောက်လူတွေနဲ့လည်း အတူကနေတုန်း။ သူ့အသက်ခုနစ်ဆယ် နားကပ်နေပြီ ဒါပေမယ့် အခုထိနုပျိုနေတုန်း အလုပ်လုပ်နိုင်နေတုန်း သူ့မှာအနာဂါတ်မရှိဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်မှာ ပျော်အောင်နေမယ်ဆိုတဲ့လူစား။ အရွယ်ရောက်နေတဲ့ သားသမီးတွေလုပ်စာကို ထိုင်စားနိုင်ပေမယ့် ပွဲမကရင် ငါသေသွားမှာကွ။ ဒီလိုလျှောက်ပြီးသွားလာလုပ်ကိုင်နေရ တော့ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ရှိတာပေါ့တဲ့။ သူနဲ့နေရတဲ့ကာလမှာ သူ့အတွေ့အကြုံအများကြီးကျွန်တော်ရခဲ့တယ်။

အဖေကတော့ “မင်းဒီပါနဲ့တွဲကရတာ သဘောတရား စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုဖတ်နေရသလိုနေမှာပဲ။ ဒီကောင်ကဆရာစုံတယ်။ လူပေါင်းစုံနဲ့ကခဲ့ဘူးတယ်။ သူ့ဟာသူတော့ပြောတတ်မှာမဟုတ်ဘူး။ သူ့သမ္ဘာနဲ့ မင်းကိုညွှန်ပြသွားမှာ” လို့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် စကားခဲ့တဲ့နှစ်မှာပြောဖူးတယ်။ အဖေရယ် ကိုပိတ်စရယ်၊ ကိုဒီပါရယ် မန္တလေးတော်ဝင်အငြိမ့်မှာ အတူကခဲ့ဖူးတယ်။ မင်းသမီးက ပီးကင်းပြန်ကြင်ကြင်မြိုင်နဲ့ ပီကင်းပြန်လှလှအေး နှစ်ဦးတည်းရယ်။ အဲဒီနှစ်မှာ ကိုဒီပါနဲ့မလှ (လှလှအေး) တို့အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာ ကွမ်လုံကြိုးတံတားဖွင့်ပါတယ်။ တော်ဝင်အငြိမ့်နဲ့ဂုဏ်ပြု ပွဲသွားကခဲ့ရတယ်။ အဲဒီနောက် ဆယ့်ခြောက်နှစ်ကျော်အဖေ အနုပညာလောကက အနားယူသွားတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်နဲ့ကိုဒီပါ ဆက်ပြီးလက်တွဲခဲ့ရတယ်။ မျိုးဆက်နှစ်ဆက်ကို သူပေါင်းကူး ကခုန် နေတုန်း ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ပြီး အဖေအရွယ်ရလာတော့ ဆရာဝန်က ကျွန်တော့်ကိုအသာခေါ်ပြီး အသည်းကင်ဆာလို့ ပြောပါတယ်။ အဖေ့ကိုတော့ အသိမပေးခဲ့ပါဘူး။ တိုင်းရင်းဆေးရုံကို တက်စေ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ရေဖျဉ်းဆိုတဲ့အသံကို အဖေကြားခဲ့ရပြီး စိတ်ကို လျော့လိုက်ပါတော့တယ်။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“မင့်အမေလည်း ရေဖျဉ်းနဲ့ သွားတာဘဲကွာ။ ဘဝတူ ဖြစ်သွားတာပေါ့” လို့ပြောပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အဖေမိုးကုတ် ဝိပဿနာရိပ်သာမှာ တရားစခန်းဝင်နေပါပြီ။ ကျွန်တော့်ဆီကို လုံးဝ နီးပါးမရောက်လာတော့ပါဘူး။ သူ့ခေါင်းရင်းမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ဝိုင်း ချိတ်ထားပြီး ဒါတမလွန်သွားဘို့အတွက် ငါကြည့်နေကျ တီဗွီပဲကွလို့ ပြောပါတယ်။ သူ့အိပ်ယာနံဘေးမှာ သားရေဖုံး တရား စာအုပ်တွေ သုံးလေးအုပ်ထပ်လျပ်သား တွေ့ရစမြဲ။ ကျွန်တော် ဖတ်ချင်လို့ ကိုင်ပြီးကြည့်တိုင်း ဟေ့ကောင် ဖင်စီခံလုံးဖြစ်အောင် လုပ်ဦးမလို့လားပြုံးပြီးမေးစမြဲပါ။ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က အိမ်မှာယူတဲ့ သတင်းစာတွေကိုစုမိတိုင်း ပိဿာချိန်နဲ့ ရောင်းလေ့ရှိပါတယ်။ တစ်ခါ တော့ အချိန်နည်းနည်းလိုနေတာနဲ့ သုဓမ္မဝတီဗုဒ္ဓဝင်သားရေဖုံး စာအုပ်ကြီးကိုပါ သတင်းစာအထပ်ထဲ ရောထည့်လိုက်မိပါတယ်။ အဖေပြန်လာလို့စာအုပ်မတွေ့တော့ ကျွန်တော်ကအမှန်အတိုင်း ပြောလိုက်တယ်။ အဖေခမြာနေပူကြီးထဲပုလင်းဝင်းရပ်ကွက်ကို ခြေလျင်လိုက်ပြီး မနည်းတောင်းပန်ပြီးပြန်ယူခဲ့ရတာ။ အိမ်လည်း ရောက်ရော မောကြီးပန်းကြီးနဲ့ မွေးရကြီးနပ်ပြီ။ သားထူး သားမြတ် ဗျို့ ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဆေးလိပ်ဖင်စီခံဖြစ်အောင် လုပ်နေတဲ့သား” လို့ပြောခဲ့ ဘူးတာကိုး။

အမေဆုံးပြီးကတည်းက နောက်အိမ်ထောင်မပြုဘဲ သားနဲ့ သမီးကို တယုတယစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့အဖေ။ ရဟန်းဘဝရောက်တာ တောင်ရင်သွေးတွေရဲ့လူမှုအပူကိုမျှဝေဖြေရှင်းပေးခဲ့တဲ့အဖေဟာ ကျွန်တော်အိမ်ထောင်ပြုတဲ့နှစ်မှာပဲ ရေဖျဉ်းရောဂါနဲ့ ပျံလွန်တော် မူခဲ့ရှာပါတယ်။ ရေချိုးရမှာ ပျင်းလွန်းတဲ့အဖေဟာ ရေမချိုးရတဲ့ ဝေဒနာနဲ့ ကွယ်လွန်ခဲ့ ရရှာပါပြီ။ (ရေဖျဉ်းရောဂါနဲ့ ကွယ်လွန် ရင် ရေမချိုးရဘူးလို့အယူရှိကြတာကိုး) အမေ့ကို မြှုပ်တဲ့ သုဿန် မှာပဲ အဖေ့ကိုမီးသင်္ဂြိုဟ်ရပါတယ်။ အမေဆုံးတုန်းက ကတိုက်ကရိုက် ရေ စက်ချပြီး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

သေတ္တာဆွဲ ပွဲထွက်ခဲ့ရတဲ့အဖေဟာ သူ့အလှည့်မှာလည်း ဝဋ်တုန့်လည်မှုကိုခံလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒါကတော့ အဖေပြာမကျခင် စာပုဒ်ကိုကြောခိုင်းပြီး ကျွန်တော်ကျောက်မဲမြို့ကို ပွဲကလိုက်သွားရလို့ ပါပဲ။

“သဘင်သည်များ နာမည်ရလာရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်မပိုင် တော့ဘူး။ ပရိသတ်ကပိုင်သွားပြီ ပရိသတ်ဆန္ဒရှိသ၍ မေတ္တာထား သ၍လိုက်လျောလုပ်ကိုင်ရတော့တာကွ”

“တောင်ကြီး မြင့်လှ မြင့်လှ နဲ့ တဖြည်းဖြည်းတက်တော့ လည်း တောင်ထိပ်ရောက်သွားတာပါဘဲကွာ။ အရွယ်နဲ့ဇရာလည်း ဒီလိုဘဲပေါ့”

“မင်း ငယ်ငယ်တုန်းက အဖေကတအားအလိုလိုက်လို့ နံဘေးက ဝိုင်းပြီး ပြောကြတဲ့အခါ အဖေက ဒါနအမှုမှန်သမျှမှာ သားသမီးအပေါ် ပေးကမ်းရတဲ့ဒါနဟာ အသန့်ရှင်းဆုံးဆိုပြီး တုန့်ပြန်ခဲ့တာ”

အဖေကွယ်လွန်ခါနီး ရက်ပိုင်းတွေမှာ ပြောခဲ့တဲ့စကားသံ တွေကို ကြားယောင်ရင်း တလမ်းလုံးငိုငွေ့လာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ကျောက်မဲမြို့အဝင်ရှမ်းကျောင်းကြီးရဲ့ကျောင်းပေါက်ဝလည်းရောက် ရောမျက်ရည်ပိုးပိုးပေါက်ပေါက်ကျရပါတာတယ်။ နည်းတဲ့ဘုန်းကြီးပျံ ကြီးလားဗျာ၊မဏ္ဍပ်ကြီးကိုဟိန်းလို့။ တဖက်မှာကိုယ့်ဖခင်ဦးပဉ္စင်းကြီး ကိုဖြစ်သလို မီးသဂြိုလ်တဲ့နေ့မှာမှ တစ်ခမ်းဆရာတော်တစ်ပါးရဲ့စာပုဒ် မှာအငှားလာငိုပေးရတဲ့ဘဝမို့ပါ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ စစ်ကြို စစ်အတွင်း စစ်ပြီး ကာလတွေမှာ တောင်ရှည်တစ်ထည်ပူဝါတစ်ပိုင်နဲ့ ပြေးရင်း လွှားရင်း ပုန်းရင်း ရှောင်ရင်း စစ်အနိဋ္ဌာရုံတွေကို ပျော်စရာဖြစ်အောင် ဘဝနဲ့ ရင်းနှီးထားတဲ့ရယ်စရာတွေကို ပြောဆိုကြီးပမ်းခဲ့ တဲ့ လူရှင်တော်ကြီး တစ်ဦးဟာ မန္တလေးမြို့ရဲ့အနောက်မြောက်စွန်း ဧရာဝတီမြစ် လက်တက်ကလေးရဲ့ နံဘေးပေါက်ပင်တွေ ဝန်းရံနေတဲ့ ဆင်းရဲသား သူဿန်တစ်ခုမှာ ကမ္မည်းမဲ့စွာ လောကအပြင်ကို ထွက်ခွါ သွားခဲ့ရ

ပါတော့တယ်။ အဖေ့စာပန်မှာ သူ့တပည့်ဇာတ်ဆရာက ခွင့်လွှတ် ကြောင်း တင် ရှိ နေ တဲ့ ကြွေး များ ကို လျှော် ပြစ် လိုက် ပြီ ဖြစ် ကြောင်း အမိန့် ပြန် စာ တစ် စောင်၊ သဘင် အစည်း အရုံး က အမိန့် စာ တစ် စောင် နှစ် စောင် တိတိကျကျ နေ တဲ့ အကြွေး တွေ ကို ကင်း လွတ် ခွင့် ပြု စာ တွေ ကို အတူ ပြာ ချ ပေး ခဲ့ ကြ ပါ တယ်။

“ငွေ သုံး တော့ ရ တဲ့ အချိန် ယူ သာ ထား ကွ။ သူ တို့ က လည်း ကိုယ့် ကို အသုံး ချ လို့ ရ တဲ့ အချိန် ဘဲ တန် ဖိုး ထား တာ။ ကျန် တဲ့ အချိန် ဆို လက် ဖက် ရည် ဆိုင် မှာ တွေ့ တာ တောင် မျက် နှာ လွဲ သွား တတ် တာ။ နောက် တစ် နှစ် အဖွဲ့ ပြောင်း တော့ လည်း ဘီး ဖိုး ပေး နောက် လူ တောင်း အကြွေး ပုခုံး ပြောင်း ပေါ့။”

ကျွန်တော့် အဖေဟာ သူ ပြော ခဲ့ သလို တိတိကျကျ ကျင့် သုံး သွား ခဲ့ တာ “ ဟေ့ သွေး ရှိ မှ လူ ရှင် တာ၊ အကြွေး ရှိ မှ အူ ရှင် တာ ကွ” သူ့ လက် သုံး စကား လို ပါ ဘဲ အဖေ ကွယ် လွန် ပြီး ငါး နှစ် လောက် နေ တော့ ရန် ကုန် က စာ တစ် စောင် ရောက် လာ ပါ တယ်။ စာ က

ဦး တက် စိန် ခင် ဗျား လူ ကြီး မင်း အရစ် ကျ စနစ် ဖြင့် ထယ် ယူ ထား သည့် မြန် မာ့ စွယ် စုံ ကျမ်း အတွဲ ငါး အတွက် ကျန် ရှိ ငွေ စု စု ပေါင်း ၁၆၅ တိတိ ကို ဆက် လက် ပေး သွင်း ပါ ရန်။

စာပေ ဝိမ္မာန်

ကျွန်တော် အဖေ ကွယ် လွန် တာ ငါး နှစ် နီး ပါး ရှိ တဲ့ အကြောင်း စာ ပြန် ရေး လိုက် ရ ပါ တယ် ခင် ဗျာ။



**ကျွန်တော်သိမိသောလူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၅၄)**

ကျွန်တော့် လက်ဦးဆရာ အနီးကပ်သင်ကြားပေးတဲ့ဆရာ လိုအပ်ရင်လိုအပ်သလို ဖြည့်ဆည်းပေးတဲ့ဆရာအရင်း အဖေကတော့ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါပြီ။ ဆရာလို့ အမည်တပ်ရပေမယ့် အဖေဟာ ကျွန်တော့်ကို တခြားပုဂ္ဂိုလ်များဆီမှာ ပညာသင်အပ်ခဲ့တာပါ။

“တရုတ်များဟာ ဘယ်တော့မှ ကိုယ့်သားသမီးကို ကိုယ်တိုင် ပညာသင်ပေးလေ့မရှိဘူး။ တခြားကို ပို့ပြီး ပညာသင်ခိုင်းတာ။ ဒါမှ ကျိုးနွံပြီး ပညာတတ်တော့မှာပေါ့။ မိဘနဲ့ဆိုရင် အလိုလိုက်နေရတာ နဲ့ ဘာပညာမှ ဟုတ္တိပတ္တိရလိုက်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး” လို့ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်ကျောင်းသားဘဝက ကျောင်းပိတ်ချိန်တွေမှာ အဖေ နဲ့အတူ ပွဲကရာလိုက်ပြီး တစ်ခန်းစ နှစ်ခန်းစလျှောက်ထွက်ပြီး ကရတာမျိုး ရှိခဲ့ပေမယ့် အဲဒီဗော်လံတီယာဘဝနဲ့ တကယ့်ပညာသင်ဘဝဟာ မတူတော့ပါဘူး။ အပျော်တန်းတုန်းက အမှားတစ်ခုကို ရယ်ရယ်မောမော ခွင့်လွှတ်ကြပေမယ့် ပညာယူတဲ့အချိန်မှာ မှားတာမျိုးကျတော့ ပိုးဖိုးပက်စက် ငေါက်ငန်းပြောဆိုတာတွေ ပါလာပါပြီ။ ဆိုပါစို့။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အိပ်ပျော်နေလို့အခန်းလွတ်သွားပြီဆိုရင် လုပ်စားမယ်ဆိုရင်လည်း ထဦးဗျ။  
 တောင်းစားမယ်ဆိုရင်လည်း စောသေးတယ်ဆိုတာမျိုးတွေ၊ ခွင်ထဲမှာ  
 ပြက်လုံးမပြက်ဘဲ ငိုငိုကြီးထိုင်နေရင် ငါ့လူ အာစေးတွေ  
 များထည့်ထားသလားလို့။ ငါ့တပည့်က ကွေ့စောင့်နေတာက မိုးလင်း  
 တဲ့အထိတို့။ ပရိသတ်ရှေ့မှာ ပြောင်ပြောတာမျိုး ခံရတတ်ပါတယ်။



### ချစ်စရာ၏ဆရာ ဦးပေါင်

မြို့တော်ဇာတ်မှာ ပထမဆုံးပညာသင်လိုက်တော့ ဦးပေါင်၊  
 ဦးကြယ်နီ၊ ကိုဟန်ညွန့်၊ ကိုသိန်းဆု တို့ဟာ ငယ်ဆရာတွေပါ။ ဘဒ္ဒေး  
 မင်းသားက ပြက်လုံးပြက်ရင် ပေါင်ကိုမို့ ပြက်ရတယ်။ သူက ပရိသတ်  
 ချစ်နေတဲ့သူကွ။ ဒါမှ မင်းကိုလည်း ပရိသတ်ချစ်လာတော့မှာပေါ့လို့  
 သင်ပါတယ်။ ခေါင်းပေါင်း-ပေါင်း တောင်ရှည်ပုဆိုးဝတ်နည်းကို  
 ကိုသိန်းဆုက သင်ပါတယ်။ တစ်ချို့ပြက်လုံးတွေဆိုရင် အဲလိုအဝတ်  
 အစားဝတ်ရင်း တိုးတိုးကပ်ပြီး သင်ပေးခဲ့တာ။ ငါက ဒီလိုတည်မယ်  
 မင်းက ဟောဒီအလုံးနဲ့လိုက်ခဲ့ ပြီးရင် ငါဒီလိုပြန်မယ်၊ မင်းကဒီလို  
 ထပ်ပြောဆိုပြီး ချိန်လုပ်ပေးတာ။ (နှစ်ယောက်တည်းပြက်ရင် ချိတ်လို့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ခေါ်တယ်၊ တစ်ယောက်တည်းပြန်ရင် ဘောက်လို့ခေါ်ပါတယ်) ခွင် ပေါ်ရောက်လို့ တစ်ပြန်စီပြန်ပြီး ပရိသတ်ပွဲကျသွားတာနဲ့ ဦးကြယ်နီက “မင်းတို့ အတော်အစေးကပ်နေပြီး ရှေ့နှစ်ဘယ်သူနဲ့မှအလုပ် မလုပ်နဲ့ ငါလည်းမခေါ်ဘူး” ဆိုတာမျိုးလိုက်တတ်တယ်။



ချစ်စရာ၏ဆရာ ဦးသိန်းဆု

ပြောရဦးမယ် ကျွန်တော်ဒီဆောင်းပါးတွေရေးနေတယ်ဆို တော့ တစ်ချို့မိတ်ဆွေက ကောင်းတယ်ဗျာ၊ ပြန်လုံးတွေများများ ဖတ်ရတာပေါ့လို့ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်လုံးတွေချည်း ရေးမပြ ချင်ပါဘူး။ ဟိုတုန်းက ပြန်လုံးတစ်ထောင်တို့ ပြန်လုံးငါးရာတို့ စတဲ့ စာအုပ်တွေအတော်ပေါ်ခဲ့ဘူးပါတယ်။ စာထဲက ပြန်လုံးကိုသာ အလွတ်ကျက်နိုင်တိုင်း လူ့ရှင်တော်ဖြစ်ရမယ်ဆိုရင် မြန်မာပြည်မှာ လူ့ရှင်တော်တွေ ရိုက်သတ်လို့တောင် ကုန်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီ

စာအုပ်တွေ အခုလက်ရှိ တစ်ချို့ပြက်လုံးဆောင်းပါးတွေက ဟင်းစားပဲ ပေးနိုင်တော့မှာပေါ့။ ကျွန်တော်က ပိုက်ချက်ပြုချင်တာ၊ သေနတ်ပစ် နည်းထက် သေနင်္ဂဗျူဟာကိုအကြံပေးချင်တာ။ ပြက်လုံးတစ်လုံး အောင်မြင်သန့်ရှင်းစွာ ပေါ်ပေါက်လာဖို့ပွဲကြည့် တွေ အုန်းခနဲ ရယ်မောစေဘို့ လူရွှင်တော်တစ်ဦးမှာရှိနေသင့်တဲ့ အခြေခံအချက် အလက်တွေ ပတ်ဝန်းကျင်အပုံအပိုင်းတွေကို လက်တွေ့ဘဝနဲ့ယှဉ်ပြီး ပြောပြချင်တာပါ။ ဒါဖြင့် ပြက်လုံးတွေကို အာဂုံဆောင်ထားဘို့ မလိုတော့ဘူးလားလို့မေးလာရင် အခြေခံအတွက် မကျက်မဖြစ် လိုအပ်ပါတယ်လို့ ဖြေရမှာ။ ဒါမှ ကိုယ့်အကြံဉာဏ်နဲ့ ဆင့်ပွားနိုင်တော့ မှာပေါ့။ ကျွန်တော် ဒီစကားတွေကို အခုလိုပြန်ပြောနိုင်တာ ကိုဟန်ညွန့် (မြို့တော်) ရဲ့ ကျေးဇူးပါ။ အကင်း၊ အညာနဲ့ပတ်သက်ပြီး အနီးကပ်သင်ပေးခဲ့တာပေါ့။ ကိုယ့်ပြက်လုံးကို ရယ်သွားရင် ကျွန်တော်က (လူငယ်သဘာဝအတိုင်း) ထပ်ပြက်ဖို့ထလိုက်တာနဲ့ တောင်ရှည်ပုဆိုးကိုဆွဲထားတာ။ ဟေ့ကောင်အနိုင်နဲ့ပိုင်းထား၊ ပိုင်းထားနဲ့ ပြောသေးတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ အောင့်သက်သက် ပေါ့။ အခုတော့ ဒီနေရာကနေ ကျွန်တော် တောင်းပန်ကန်တော့ လိုက်ပါတယ်။

နောက်နှစ်ရွှေမန်းသဘင်ကိုပြောင်းလိုက်တော့ ချစ်ပီး၊ မိုးညို ကြားမှာနေရပြန်ရော။ အဖေ့သူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့ ဦးလေး ကိုချစ်ပီးက ပုဝါတွေတောင်ရှည်တွေထုတ်ပေးပြီး နောက်ကျတော့ပြက်လုံးတွေပါ ခွဲဝေပေးခဲ့ပါတယ်။ “ငါက ဆရာနှင့်ထုတ်လိုက်လို့ နိုင်ငံကျော်သွားတာ ကွ” ဆိုတာ သူ့လက်သုံးစကားပေါ့။ ငါ့ဆရာက မလှိုင်က ဆိုင်း နောက်ထ ကိုကြိုက်ပီးတဲ့ နယ်တော့နာမည်ကျော်ပေါ့။ ဒါနဲ့ သူ့ဆီ ငါတပည့်ခံတော့ ကြိုက်ပီးတပည့် ချစ်ပီးပေါ့ကွာဆိုပြီး နာမည်ပေးပြီး အတွဲညီလူကြိုက်များလာတော့ ဟေ့ကောင်မင်းလေနဲ့အလုံးတွေက ဆိုင်းနောက်တင်ပျောက်ကုန်ရင်နှုမ္မာစရာကြီး၊ စင်ပေါ်သာတက်

တော့။ ငါနဲ့လုပ်စားမနေနဲ့ဆိုပြီး နှင်ထုတ်လို့ ငါ့ဇာတ်ထဲရောက်လာ တာကွ။ ကိုကြိုက်ပီးကနောက်တစ်ယောက်ထပ်မွေးသေးတယ်။ မက်ပီး တဲ့။ ဦးလေးကိုချစ်ရဲ့လူရှင်တော်ဒဿနကတင်မို့ လောကကြီးကိုစာအုပ်လုပ်ဖတ်ရမယ်တဲ့။ သူများတွေမြင်တာကို ပြောင်းပြန်မြင် အောင်ကြည့်နိုင်ရမယ်။ အဲဒါကို ပြက်လုံးဖြစ်အောင်ဖန်တီး၊ ဒါဆို မင်း လူပြက်ဖြစ်ပြီတဲ့။ သူပြက်လုံးတွေကလည်း သူပြောသလိုစာမို့ ကြီးတွေပဲ။ မန်ကျည်းရွက်သပ် ဘယ်တော့မှပြက်ဘူး (အစကနေ အခုထိတစ်တည်းတောင်လျှောက်သိပြီးပြက်တာကိုမန်ကျည်း ရွက်သပ်ခေါ်ပါတယ်) လေအောင်အောင်နဲ့ တစ်လုံးကောင်းပြက်ချ လိုက်တာပဲ။ ဥပမာ “အ” တဲ့အကြောင်းပြက်ကြပြီဆိုတော့။ သူများ တွေက “ဟောဒီကောင် သိမ်အတာဘဲ နေ့လည်က တိရစ္ဆာန်နဲ့ခါ သွားတာ၊ ပိုကျတော့ မျောက်ကြီးလှောင်ခိုထဲထဲနေတာ သွားမေးတယ်။ ဘကြီးက ဘာအမှုနဲ့ကျနေတာတုန့်တဲ့”

“မင်းလည်း အတာပဲ။ မနေ့ညက ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီး မှောင်ထဲ မှာ ပြန်လာတာ ပိုမင်းကြီးက ဂျစ်ကားက မိန်းမလုံးပင်မာင်လာ တာ ခိုထိကယ်နှုတ်ပြင်လာတာဆိုပြီး အလယ်ရပ်တာကံကောင်းလို့ မသေတယ်”

“မင်းကတော့ရော နေ့လည်ကဈေးချိုကို မရောက်ဖူးလို့ခါ သွားတာ နာရီစင်ကိုထိုင်ရှိခိုးတာတွေ့တယ်”

ရှေ့ကလူရှင်တော်အားလုံးကုန်ပြီဆိုမှ ဦးချစ်ပီးက ထိုင်ရာ မထ လေသံကြီးနဲ့

“မင်းတို့အကုန်လုံး လူအတွေ့ကွ။ နေ့လည်က ငါလက်ဖက် ရည်ခေါ်တိုက်တာလေ၊ ဆိုင်လည်းရောက်ရော မှန်သေတ္တာထဲက ပေါင်မုန့်ကို ဘုန်းကြီးပျံ့ဆိုပြီး ဝိုင်းငိုနေကြတာ မဟုတ်လား”

အဲလို နောက်လူအလိုက်ရခက်တဲ့ အလုံးမျိုးပြက်လိုက်တာ။ မန္တလေးမှာကတဲ့အခါတုန်းကလည်း

မင်းတို့မြို့က ခြောက်လှိုင်းကားတော့ စိတ်နာပါတယ်။ ငါ ကျောက်သပိတ်ကနေဈေးချိုကိုစီးလာတော့ လမ်းမှာ ဆရာညိမ်းပါတယ်ဆိုပြီးတစ်ယောက်ဆင်းသွားတယ်။ အော် သူတို့ဆီက လှိုင်းကား တွေက ကိုယ့်နာမည်ကိုယ်အော်ပြီး ဆင်းရတာကိုးလို့ အောက်မေ့ပြီး ချစ်ပီးပါတယ်ဆိုတော့ ရပ်မပေးဘူး။ တစ်ခါ ဂန္ဓီပါတယ်အော်ပြီး တစ်ယောက်ဆင်းသွားပြန်ရော။ ငါလည်း ချစ်ပီးပါတယ်ဆိုတော့ လှည့်ကိုမကြည့်ဘူး။ ဟော ဒေါက်တာလျှမ်းပါတယ်အော်ပြီး ဆင်း သွားကြ။ လှလေးစိန်ပါတယ်ဆိုဆင်းသွားလိုက်။ စိန်ကျော်ပါတယ်ဆိုပြီး ဆင်းသွားလိုက်။ သူ့ဖောက်သည်နဲ့သူတော့ဟုတ်လို့ ငါ့သာချစ်ပီးပါ တယ်အော်ရင်း ဘုရားကြီးဂိတ်ရောက်မှ ဆင်းရတော့တာပဲ” လို့ ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်နာမည်တွေကိုပြန်လုံးပြီးပြန်ခဲ့တာ။

“ပြန်လုံးပြန်တိုင်း ကိုယ့်နာမည်ကိုယ်ထည့်ပြန်ရတယ်။ ဒါမှပရိတ်သတ်က ကိုယ့်ကို မှတ်မိတော့မှာပေါ့ကွ။ ချစ်ပီးတို့ကတော့ ချစ်ပီးတစ်ခွန်းတည်းပြောလိုက်တာတို့ ချစ်ပီးမိန်းမနဲ့များကွာပုံတို့ ဆိုတာ ကြာကြာကြားရလေ နားစွဲပြီးသိသွားလေပေါ့” တဲ့။ ဦးလေး ကိုဦးညိုကတော့ ဆရာမီးက လူရှင်တော်ကဘို့သက်သက်ကို လူဖြစ် လာတာပါကွာ။ သူ့မျက်လုံးနဲ့ အသံကြီးကိုက ရယ်ချင်စရာကောင်းနေ ပြီ။ အစ်ကို (ရွှေမန်းတင်မောင်) ရှိတုန်းက နောက်ပိုင်းစီးရင်သူ့ကို ဘယ်တော့မှ အပိုနေရာမထားဘူး။ အပိုကထားလည်း မင်းဦးလေးက ရယ်စရာလုပ်ပစ်တော့ ဇာတ်မနာတော့ဘူးလေကွာ။ အဲဒီညာဉ်က ဇာတ်ထဲမှာမှမဟုတ်ဘူး။ အပြင်မှာပါ ပါနေတာ။ တစ်ခါတုန်းက သူနဲ့ငါနဲ့အပြင်မှာ ဒန်ပေါက်သွားစားကြတာ။ ကုသိုလ်ဆိုးချင်တော့ ကြက်သားအရင့်တွေနဲ့မိရောဟေ့။ ဘယ်လို ကိုက်ဆွဲ ကိုင်ဆွဲ အသား ကပါမလာဘူး။ မာကျစ်ကျစ်ကြီးတောင့်ခံနေတာ။ ကြာတော့အဲဒီဆိုင် က ကလေးကိုခေါ်ပြီး မင်းတို့ဆိုင်က ကြက်သားဟာ အရိုးနဲ့အသား ကို ဂဟေများဆော်ထားတာလားလို့ပြောတယ်။ ဆိုင်ရှင်က ရယ်ပြီး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပွဲအသစ်လဲပေးရတယ်။ ပြောလိုက်မှဖြင့် အလွန်အကျွံချည့်ပဲ။

ဦးလေးက မန္တလေးရောက်ရင် ထင်ပေါ်တို့အိမ်မှာနေလေ့ရှိတယ်။ သူ့အဖေ ဦးချစ်စိန်ကလည်း ငယ်သူငယ်ချင်းနဲ့ဆရာကိုး၊ တစ်ရက် ကျွန်တော်နဲ့လမ်းမှာတွေ့တော့ ဦးလေး အခု ထင်ပေါ်တို့ အိမ်မှာအိပ်တာလားလို့မေးမိတယ်။ ဦးလေးကပြုံးပြီး “မအိပ်တော့ဘူး ကွာ။ အဲဒီအိမ်အိပ်ရတာ ကားလမ်းအလည် အိပ်နေရသလိုပဲ တော်ကြာ ဟိုကလေးက တက်နင်းသွားလိုက်၊ ဒီကလေးက ကျော်လွှား သွားလိုက် သူတို့ချင်းအပြေးပြိုင်တာဆိုပြီး ခေါင်းကိုခြေထောက်နဲ့ ခတ်သွားလိုက်နဲ့ ကောင်းကောင်းကို အိပ်လို့မရဘူး။ သူ့သားသမီးတွေ ဆူဘို့ ငေါက်ဖို့ကျတော့လည်း ကိုချစ်စိန်ပါးစပ်က အမြဲတန်းတန်နွေ ဖြစ်နေတာ။ (ပိတ်နေတာကိုပြောတာပါ)

ဦးလေးဘာပြောပြောအဲသလို ရယ်စရာအမြဲပါတတ်တယ်။ လုပ်ကြံစိစဉ်ပြီးပြောတာမဟုတ်ဘူး။ သဘာဝအတိုင်းကိုက ရယ်ရ တာ။ ရန်ကုန်မှာကတုန်းက သတင်းစာဆရာကြီးတစ်ဦးက သတင်းစာ ထဲမှာ ဆောင်းပါးရေးဘို့ (အဲဒီအချိန်ကဇာတ်သဘင် ဆောင်းပါးတွေ ကို သတင်းစာထဲမှာရေးလေ့ရှိတာ) အင်တာဗျူးလုပ်တာ

“ဦးချစ်ပီးခင်ဗျာ၊ ဦးချစ်ပီးရဲ့ဇာတ်သဘင်အပေါ်ထားရှိတဲ့ သဘောထားကို သိပါရစေ” ဆိုတော့

“ကျွန်တော့်သဘောထားကတော့ ငွေသုံးယူပြီးတာနဲ့ ဒီအဖွဲ့ ကြီး မြန်မြန်ပျက်သွားပါစေဆိုတဲ့ သဘောထားပါခင်ဗျ”



ကျန်တော်သိမ်သောလူ့ဂွင်တော်ကြီးများ (၁၅)

ငါအဲဒီတုန်းက ဘယ်လိုမှမရည်ရွယ်ပါဘူးကွာ ပြောရိုးပြော စဉ်အမှတ်တမဲ့ထွက်သွားတဲ့စကားတွေပါ။ ဆရာကြီးကတော့ငါ့ကို စိတ်ဆိုးသွားတာပေါ့။ နောက်ပိုင်း ထပ်ပြီးတွေ့တော့ ငါ့မယ် တောင်းပန်လိုက်ရတာကွာ။ တစ်ခါ တစ်ခါ လူ့ရွှင်တော်များပါးစပ်က သိပ်ကြောက်စရာကောင်းတာ။ အဲဒီလိုအဖြစ်မျိုး မင်းဦးလေးကိုမိုးညို လည်း ကြုံဖူးတယ်။ ဗိုလ်တစ်ထောင်ရုံမှာ ရွှေမန်းနဲ့ ကတုန်းကပေါ့ ရုပ်ရှင်မင်းသား ကိုမြတ်လေးက လာလည်တယ်ကွ။ သူ့နဲ့ပါလာတဲ့ငါ တို့မိတ်ဆွေက ဒါ ဦးချစ်ပီးပါ။ ဒါ ဦးမိုးညိုပါဆိုတော့ ကိုမြတ်လေးက ပြုံးပြီးတွေ့ရတာဝမ်းသာတဲ့အကြောင်း ငါတို့ကို သူမကြားဖူးတဲ့ အကြောင်းပြောတော့ မင်းဦးလေးကိုမိုးညိုရယ် ဒက်ကနဲဝင်တဲ့ပြီး ကျုပ်တို့ကလည်း အင်္ဂလိပ်ကားတွေကြည့်နေကျဆိုတော့ ခင်ဗျားကို ခုမှ ရုပ်ရှင်မင်းသားမှန်းသိတာပါလို့ ပြောချလိုက်သကွာ။ ဟိုလူက စိတ်မဆိုးတဲ့အပြင်မျက်စေ့ပေါက်နှစ်လုံးပိတ်အောင်ကို အားရပါးရ ရယ်တော့တာ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တစ်ခါတလေ ရန်ကုန်ပွဲခွင်တွေမှာ ကတဲ့အခါ ဦးလေး သားကြီးကိုစိုးဝင်းတက်ပြီး ကလေးရှိပါတယ်။ ဦးလေးကတော့ ချစ်ပီး သားရယ်လို့ အညံ့စား စားရင်း အပါမခံနိုင်ဘူးမောင်။ ဒီကောင်ဆို ဆည်မြောင်းအင်ဂျင်နီယာဖြစ်နေပြီ။ အဲဒါ မင်းအဖေတောင်ရှည် ဝတ်ပြီး မျက်နှာပြောင်ပြောင်နဲ့ ရယ်အောင်လုပ်လို့ ရတဲ့ငွေနဲ့ ပညာ သင် စားရိတ်လုပ်ပေးရတာမို့ အဖေတို့ဘဝကို ရိုသေလေးစားပါဆို တာ အမြဲပြောရတယ်။ နိုင်ငံခြားက အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လာခဲ့ပြီးပြီ။ လူရှင်တော်တွေရဲ့သားသမီးတွေထဲမှာ သူနဲ့ ဦးလေးကိုမိုးညိုရဲ့သား ကိုဝင်းဆွေ (ဟိန္ဒူးသတ္တုတွင်း) တို့နှစ်ဦးဟာ ပြောစမှတ်ပြုလောက် အောင်ထူးချွန်ကြတာတော့ အမှန်ပဲ။ ကျန်တဲ့သူတွေကတော့ ကျွန်တော်အပါဝင်ခပ်များများဟာ လိမ်ဖယ်လိမ်ဖယ်နဲ့ရုန်းနေရ တုန်း။

ငါ မင်းတို့အရွယ်က အလွန်ပေသပေါ့ကွာ၊ ကောက်ရိုးပုံရို ရင် အိပ်ယာရုံပဲ။ လမ်းဘေးရေအိုးစင်သောက်၊ ထမင်းဆိုင်စား၊ တွေ့တဲ့ ဇရပ်ဝင်အိပ်။ နေချင်သလိုကိုနေခဲ့တာ။ တွဲမိတာကလည်း မင်းအဖေနဲ့လေ၊ တက်လူတင်ရွှေဆိုတဲ့ မင်းသားကလည်း လူလှ သလောက် မာနကြီးသလားမမေးနဲ့၊ တစ်ချက်ကလေးအတိမ်းမခံဘူး။ ဖြစ်ချင်တော့ အဲဒီညက ထုံးစံအတိုင်း တို့လူပြက်တွေ ရေချိန်လွန် နေကြတယ်ကွာ။ နှစ်ပါးမထွက်ခင် ခွန်းထောက်ထွက်ဆိုကြတော့၊ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကျားကန်ထားရတဲ့အထိ ဒေါင်ချာစိုင်း နေတာ။ စကားတွေကလည်း အလုံးအထွေးတွေပေါ့။ ကြာတော့ ပရိသတ်ကိုက လူပြက်တွေကို အထဲပြန်သွင်းလိုက်ပါတော့၊ လိမ့်ကျ ကုန်တော့မှာပဲလို့ အော်ယူရတဲ့ထိ။ အဲဒီမှာ သူ့ဇာတ်ကိုသိက္ခာချရ မလား သူ့အရှက်ကိုခွဲရမလားဆိုပြီး ညတွင်းချင်းကို ဇာတ်ထဲက ထုတ်ပစ်လိုက်တာ။ တို့ကလည်း လူတွေဆိုတော့ မာနနဲ့ထွက်တယ် ပေါ့။ မူးမူးနဲ့ကိုယ့်သေတ္တာကိုဆွဲပြီး မြို့ထဲလျှောက်လာကြတော့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဈာပနတစ်ခုနဲ့တွေ့ရောဟေ့။တို့လည်း အိပ်စရာနေရာမရှိတဲ့အတူတူ  
 မြီးလင်းတဲ့ထိတော့ နေရအောင် လုပ်ရမယ့်ဆိုပြီး စုံစမ်းတော့ မင်းသားတဲ့ကွ  
 နာမည်က သော်တာစိန်တဲ့ ငါတို့လည်း မူးမူးနဲ့ သူငယ်ချင်းရေ  
 မင်းသူငယ်ချင်းလူရွှင်တော်တွေလာပြီဟ။ ထကြည့်စမ်းပါဦး။ တို့ကြားကြားချင်း  
 ပွဲတောင်မကနိုင်ပါဘူးဗျာ၊ တို့တွေဖွဲ့နဲ့ ငိုတော့ သနားပြီး ဖျာတွေခင်းပေး၊  
 အရက်ဝယ်ပေးနဲ့ ဧည့်ခံကြတာ။မင်းအဖေများ  
 ဘယ်လောက်မမေးမမြန်းလုပ်တုန်းဆို အရက်ကလေး နည်းနည်းဝင်လာတော့  
 အိုဗာတွေပါလာပြီး -

“ဖျားနေကတည်းက ကျုပ်ပြုခဲ့တာ၊ ဆေးဆိုဆေး၊ ဓါတ်စာ  
 ဆိုမလိုရပါဘူးဗျာ၊ သော်တာစိန်ရေ ခုတော့ မင်းငိုဆေးတောင်ဆေး  
 ပတ်လည်အောင်တောင်သောက်မသွားတော့ဘူးလားကွာ” ဆိုတော့  
 နံဘေးကဝိုင်းရယ်ကြရောဟေ့။ ပြီးမှ ဆရာကြီးတို့ ဒီလူက လေနာလို့  
 ဆိုပြီးဆော်ဒါဝယ်သောက်တာ၊ အဝတ်လျော်တဲ့ဝပ်ရှင်းဆော်ဒါနဲ့မှား  
 သောက်မိလို့ ညနေက သန်သန်မာမာကြီးကနေ သေသွားတာဗျလို့  
 ပြောရော။ဒါလည်း ကိုတက်စိန်ကမလျော့ဘူး။ ဒီကောင်လေနာရှိမှန်း  
 သိလို့ လေဆေးပါတဲ့ပေးထားတာမသောက်လို့ဗျဆိုပြီး ဖက်ငိုပြန်ရော  
 ဟေ့၊ အဲဒီကျတော့ငါတို့လည်း ထပ်တင်ထားတဲ့အရှိန်နဲ့ဆိုတော့ ငိုလို့  
 ကောင်းကောင်းနဲ့ အလောင်းကိုဖက်လိုက်၊ ရင်ဘတ်ကိုလက်နဲ့ပုတ်  
 လိုက် ငိုလိုက်လုပ်နေကြတာ။ ကြာတော့ မသာရှင်က ခင်ဗျားတို့  
 သူငယ်ချင်းကို ချစ်တာတော့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကိစ္စက ဆွေမျိုးစုံ  
 အောင်စောင့်ရမှာမို့ ခနခန လက်နဲ့ရိုက်ရင်ပုပ်ကုန်မှာစိုးတဲ့အတွက်  
 ဝေးဝေးကနေငိုပေးဘို့တောင်းပန်ယူရရော။ ဒါနဲ့မိုးလင်းခါနီးမှ ဖဲဝိုင်း  
 အကောက်ခွက်ထဲက ပိုက်ဆံကို စားရိတ်လုပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြရော။  
 လမ်းမယ် ရာဖြတ်ကိုမောင်ကလေးဖာတ်နဲ့တွေ့တော့ အဲဒီထဲမှာ  
 အစ်ကိုကြိုင် (ဦးဖျောက်ဆိပ်)ကလည်း ပါလာတားကိုကွ၊ ရာဖြတ်  
 မောင်ကလေးက ပန်းအိုင်သားကွ၊ ကိုဖျောက်ဆိပ်ကလည်း ပန်းအိုင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

သားကိုး၊ ဦးဖိုးစိန်နာမည်ကြီးနေတဲ့အချိန်မှာ စိန်ကို ရာဖြတ်မယ်ဆို ပြီးပေါ်လာတဲ့မင်းသားကွ။ မိုးဘွဲ့၊ ဆောင်းဘွဲ့၊ နွေဘွဲ့တွေရေးတဲ့ သီချင်းတွေအများရှိပေမယ့် နေဝင်ချိန်ညနေဆည်းဆာကိုဘယ်သူမှ မရေးခဲ့ဘူး။ ကိုမောင်ကလေးတစ်ဦးတည်း “စိန်ခြယ်ဖြာလင်း၊ ဒေါင်းမင်းဂေါ်ယာ ယွန်းလု ယွန်းချိန်ခါ . . .” ဆိုတဲ့သီချင်းရေးခဲ့တာပေါ့။ ဆိုပါစို့ကွာ အဲဒီဇာတ်နဲ့ မလှိုင်ကို ပြန်ရောက်၊ သိမ်ကုန်းက မောင်ကြည်ဆိုင်းနဲ့ ပြန်လုပ်ရင်း ငါက မလှိုင်မှာအိမ်ထောင်ကျ၊ မင်းအဖေက ရေထွက်သူနဲ့ရ ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။

အရွယ်နည်းနည်းရလာတော့ နယ်လှည့်ပြီးရုံဇာတ်ကြီးတွေနဲ့ မလိုက်ချင်တော့ဘူး။ သာကြောင်းမသိရ၊ နာကြောင်းမသိရနဲ့ မလှိုင်မှာပဲ။ နွားတန်ဆာပလာလေးတွေ လုပ်ရောင်းတော့မယ်ကွာဆိုပြီး အနားယူလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မလှိုင်ကိုရောက်လို့ သူ့အိမ်ကိုဝင် တွေ့တော့ သူ့ဇနီး ဒေါ်ဒေါ်မတင်ညွန့်က ကိုယ့်ဦးလေး သုံးလထဲနေ သွားပြီး၊ ဇာတ်မှမကရပဲ ဒီအိမ်မှာကြာကြာနေရင် ရူးရပါလိမ့်မယ်ဆို ပြီး ဇာတ်ထဲပြန်လိုက်သွားပေါ့တော်လို့ပြောပါတယ်။ ဦးလေးနဲ့တွေ့တဲ့ အခါကျတော့လည်း နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော် ဆိုင်းသံဗုံသံနဲ့နေလာ တာကွာ။ ပြဿနာအရှုပ်အတွေ့ထဲပျော်လာတာ။ သူတို့နဲ့နေသားမကျ တော့ ခြောက်သွေ့သွေ့ကြီးကွ။ ပြီးတော့ ညရှစ်နာရီဆို အတင်းအိပ် ခိုင်းတော့တယ်။ တစ်နေ့အမှုမှမဟုတ်ဘဲ။ ကြာတော့ ကျဉ်းကြပ်လာ တယ်။ မိုးအလင်းဖွင့်ထားတဲ့မျက်လုံးနဲ့ ဆူသံပူသံတွေကြားနေကျ နားတွေက ဒီအိမ်မှာဆက်မနေဘို့အမိန့်ပေးတာနဲ့ ငါလည်း ဇာတ်ထဲ ပြန်လစ်လာခဲ့ တော့တာ၊ အင်း မိသားစုကဧည့်သည်ဖြစ်ပြီး၊ ပရိသတ်က မိသားစုဖြစ်နေရတဲ့ဘဝဆိုပါတော့ကွာ။

ကျွန်တော်ကိုယ်ချင်းစာမိပါတယ်။ ကြုံရာကျပမ်း ရယ်စရာ ပြောနေကျပါးစပ်ဟာ ရှိရှိသေသေဆက်ဆံတဲ့ မိသားစု ပတ်ဝန်းကျင် မှာ ဘယ်လိုလုပ် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နိုင်ပါတော့မလဲ။ ဖအေတစ်

ယောက်ပြောလိုက်တဲ့ရယ်စရာကို သားသမီးတွေက ဘယ်လိုလုပ်ရယ်ရဲနိုင်တော့မှာလဲ။ ရေရှည်ကျတော့ တစ်သက်လုံးလွတ်လပ်ပေါ့ပါးစွာနေလာခဲ့တဲ့သူသာ စိတ်ဒုက္ခရောက်ရတော့မှာပေါ့။ ကျွန်တော့် သက်တန်းအရလေ့လာခဲ့သမျှ ဆရာဆရာများရဲ့ဩဝါဒပေါင်းစုံထဲ မှာ ဦးချစ်ဖီးကျတော့တစ်မျိုးဆန်းနေတယ်။ သူက

“လူရွှင်တော်ဆိုတာ ရေလိုကျင့်ရတယ်ကွ၊ လေးထောင့်ခွက်နဲ့ခပ်ရင်လေးထောင့်ပုံလေးပေါ့။ အဝိုင်းခွက်နဲ့ခပ်ရင်လည်း အဝိုင်းလေးလိုက်သွားလိုက်ရုံပဲ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အချိတ်အဆက်မမိဘူးဆိုတာ အဝိုင်းနဲ့လေးထောင့် ပုံသေသမားတွေဆုံသွားလို့။ သူမှန်တယ်ကိုယ်မှန်တယ်ထင်နေတဲ့သဘောပဲ။ အလိုက်သင့်ပါမသွား နိုင်ရင် လူပြက်ကောင်းမခေါ်နိုင်ဘူး။ ဘာအကြောင်းပြက်ပြက် ကိုယ်ကလိုက်နိုင်အောင်လေ့လာထား။ သူက နွားအကြောင်းပြောတာကို မလိုက်နိုင်လို့ ကျွဲဘက်ကို ဆွဲပြက်သွားရင် အဲဒီလူ လူညံ့ ”

တကယ်လည်းကျင့်သုံးပြုသွားခဲ့တာပါ။ ဘဝအတွေ့အကြုံ ရောစာပေအတွေ့အကြုံရောပေါင်းပြီး ထွက်လာတဲ့သူလိုက်လုံးတွေ ဟာပြောစမှတ်ဖြစ်ပြီးကျန်ရစ်ခဲ့သည်အထိပြောင်မြောက်ပါတယ်။ အသက်ခုနစ်ဆယ် ချဉ်းလာချိန်မှာတော့ ရွှေပေါ်ကျွန်းကိုသွားပြီး တရားအားထုတ်ပါတော့တယ်။ အဲဒါတောင် ကျွန်တော်တို့အငြိမ်းသွား ကရင်တောင်ဝှေးတစ်ချောင်းနဲ့ ရောက်အောင်လာပြီး တက်ကဖြစ်အောင်ကပြသွားပါသေးတယ်။ ပြီးတော့မှ အာသာဖြေရတာကွ၊ ဒီလို မှ မဟုတ်ရင် ငါအသက်တို့သွားမှာလို့ပြောတတ်ရဲ့။ တဖြည်းဖြည်း ဇရာထောင်းလာတော့ ဇာတိဖြစ်တဲ့ ကြပ်ဖြူကုန်ရာကိုပြန်သွားပါ တယ်။ မလှိုင်မှာမနေတော့ဘဲ သူ့ရွာမှာပဲနေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

သူ့ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ပေမယ့် လမ်းလျှောက်နိုင်စဉ်အခါတုန်း က သူ့ယာခင်းကလေးမှာ သူ့စိတ်တိုင်းကျအုတ်ဂူကလေးလုပ်ခိုင်းပါ တယ်။ နေ့စဉ်ဆိုသလို သွားကြည့်ပြီးနဲ့လုံးသွင်းလေ့ရှိတယ်လို့ပြောကြ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပါတယ်။ အဲဒီကနေ အိမ်ပေါ်ကအဆင်းလှေကားပေါ်ကချော်ကျပြီး အရိုးကျိုးသွားခဲ့ရာကအိပ်ယာထက်မှာလဲပြီး တဖြည်းဖြည်းသူချစ်တဲ့ သဘင်လောက၊ သူ့မြတ်နိုးလှတဲ့ပြက်လုံးတွေ၊ သူ့ရေးခဲ့တဲ့ သူ့သမိုင်း အားလုံးကို ကျောခိုင်းစွန့်ခွာပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်တည်ဆောက် ခဲ့တဲ့အုတ်ဂူကလေးထဲမှာ ထာဝရအနားယူသွားရှာပါတော့တယ်။

သူ့သူငါငါတုန်လှုပ်ခြောက်ခြားတတ်တဲ့ သေခြင်းတရားကို ကြိုတင်ပြင်ဆင် ရင်ဆိုင်သွားခဲ့သူ -

မိသားစုအပေါ်မှာ တာဝန်ကျေပြန်စွာလုပ်ကိုင်ပြုစုပေးခဲ့သူ ဆံဖြူသွားကြွေသည်အထိ တောင်ရှည်ကိုမချွတ်ခဲ့သူ၊

ရေလိုကျင့်သုံးပြီး ရေလိုလုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များအပေါ် အမောပြေ အေးမြစေခဲ့သူ ဦးလေးကိုချစ်ပီးဟာ သူ့ပြက်လုံးထဲကလို ပဲ ချစ်ပီးပါတယ် ချစ်ပီးပါတယ်လို့အော်ရင်း ဂိတ်ဆုံးကျမှ ဆင်းသွားရ ရှာပါပကော။



**ကျန်တော်သိမိသောလျှင်တော်ကြီးများ (၁၆)**

“အဲဒီညက မိုးတွေကလည်းသည်းသည်း၊ လမ်းမီးတိုင်ကမရှိ နောက်ပြီး တာမွေဆိုခုလို ဘယ်စည်ကားဦးမှာလဲ၊ အိမ်ခြေတဲစုကွက် ကွက်ကလေးတွေပေါ့။ သွားရတာကည၊ သွားမယ့်နေရာက တာမွေ သုဿန်ထဲကွာ၊ ကိုဖက်ကြီးနဲ့ငါက သောက်ထားတဲ့အရက်ရှိနဲ့နဲ့ ကိုယ် လိုခပ်ထွေထွေ ဆိုက်ကားဆရာကိုပိုက်ဆံပိုပေးမယ်ဆိုပြီး စီးသွားကြ တာပေါ့။ သင်္ချိုင်းထဲလည်းရောက်ရော သုဘရာဇာတွေနေတဲ့ တဲစု တွေဖက်သွားပြီး သာမောင်ရေ သာမောင်ရေနဲ့အော်ခေါ်တာ ငါးမိနစ်လောက်ကြာတယ်။ ဘယ်သူမှမထူးဘူး။ ငါတို့ကလည်း လိပ်စာ အတိအကျရထားတာဆိုတော့ထပ်ခေါ်တာဘဲ။ ဒါလည်းမရ ဘူး ကြာတော့ ကိုဖက်ကြီးကစိတ်တိုပြီး ဟေ့ လေဗို လေဗို ဆိုမှ ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက်က တဲလေးကပွင့်လာပြီး မီးခွက်ကြီးမြှောက် ကြည့်ရင်းဘယ်သူတုန်းဟ ဘကွန်းတို့လားလို့မေးပြီး တံခါးဖွင့် ပေးတာ။ အထဲလည်းရောက်ရော ကိုဖက်ကြီးကဆဲဆိုပြီး ဘာလို့ ဒီလောက် အကြာကြီးခေါ်တာ ပြန်မထူးတာလဲဆိုတော့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ ဟ ရန်ကုန်မှာငါ့ကို လေ့ငိုလို့ပဲသိတာ သာမောင်လို့ ဘယ်သူမှမခေါ်ဘူး။ နေရတာက သူ့သန်ထဲ၊ အချိန်ကညကြီး၊ ခေါ်တာက ငါ့နာမည်ရင်းဆိုတော့ ကြပ်တွေလူယောင်ဆောင် ခေါ်တယ်မှတ်လို့ မထူးတာကွ ”

“အရင်မင်းက ကိုရွှေငါးဆီမှာနေတာဆိုလို့ ကိုရွှေငါးဆီသွား မေးတော့သူတစ်ယောက်တည်းသိတဲ့မင်းလိပ်စာကိုပေးလိုက်တာ ဘာစိတ်ကူးရလို့ဒီနေရာကြီးမှာလာနေတာလည်း”

“အချစ်ပေါ့ဖက်ကြီးရာ အချစ်ပေါ့” အဲဒီစကား ပြောတဲ့ အချိန်မှာ ကိုလေ့ငို အသက်လေးဆယ်ကျော်နေပြီ လူက မဲခြောက် ခြောက် မျက်စေ့ကမေးမှေး အသံကပြာပြာနဲ့ ယူထားတော့ သမီး အရွယ် နေတော့သူသန်ထဲကအိမ်ကို တစ်လနှစ်ကျပ်နဲ့ငှားနေသတဲ့ ပြီးတော့ပြောသေးတယ်။

“ငါအဖေငါး(ဦးရွှေငါး)နဲ့ကတုန်းက ငါ့ကိုအင်မတန်ခင်တဲ့ မီးသတ်ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်ကွ။ ငါကတဲ့နေရာဆို သူ့သမီး အပျိုလေးနဲ့လိုက်လိုက်အားပေးတာ၊ ဘလေ့ငိုကြီး၊ ဘလေ့ငိုကြီး နဲ့ ထမင်းချိုင့်တွေယူလာ အရက်ပုလင်းတွေဆွဲလာလို့ဆွဲလာပေါ့ကွာ၊ အဲဒါ ကြာတော့ သူ့သမီးလေးနဲ့ ငါနဲ့ညီပြီး ခိုးပြေးတော့တာပေါ့။ ရန်ကုန်ကိုမြေလှန်ပြီး ငါ့ကိုသတ်မယ်လို့ကြိမ်းနေသတဲ့။ အဲဒါ သေရင် လည်းကိုယ့်မသာပို့မယ့်လူမရှိတဲ့အတူတူ သင်္ဂြိုဟ်လို့လွယ်တဲ့နေရာ လာနေတာပဲကောင်းတယ်ဆိုပြီး ဒီတဲကို တစ်လနှစ်ကျပ်နဲ့ ငှားနေ လိုက်တော့တာ”

ကိုဖက်ကြီးဆိုတာ ရယ်ရင်းကနေထကိုကန်တော့တာပဲ။ ကိုလေ့ငိုက အဲလောက်ထိရှုပ်တဲ့လူကွ၊ လူရှုပ်သလို ပြက်လုံးပြက် တော့လည်း သိပ်မရှင်းဘူး။ သူ့စည်းကိုယ့်စည်းလုံးဝမထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ညွှန်ပေါင်းပွဲတစ်ပွဲမှာ မွတ္တားအောင်စိန်၊ ကျီးညို၊ နောက်တိုး၊ လေ့ငို ဆိုပြီး လေးယောက်အတွဲကကြတော့ ဦးအောင်စိန် နဲ့ ကိုကျီးညိုက

နှစ်ယောက်တွဲချိတ်တစ်ချိတ်လုပ်ကြရော။ အဲဒီမှာ ဟိုလူတွေ အလုံး မကုန်ခင် ကိုလေငိုကထတဲ့ပြီး နောက်တိုး မင်းက ကုလားငုံတီး၊ ငါကုလားလိုကမယ်ဆို ဝင်ကတော့တာဘဲ။ လူကနဂိုကမှမဲပြာပြာ ပိန်ကပ်ကပ် ကုလားက အတွန့်အလိမ်တွေနဲ့ဆိုတော့ ရယ်ကုန်တော့ တာပေါ့။ အဲဒီမှာ ဦးအောင်ထိန်ကစိတ်ဆိုပြီး ဟော့ကောင်လေပို ဒီမှာ ငါတို့အလုံးမကုန်သေးဘူးကွ မင်းစည်းကမ်းနားမလည်ဘူးလား ဆိုတော့တွန့်လိမ်ကွေးကောက်ကရင်း အာနာနာနာ . . . ဟံနံနံ . . . နားမလည်ဘူး ဟာနံနံ ဒါညွန့်ပေါင်းလို့ပြောသတဲ့

“အဘက သမင်ခြံပေါက်ဝဲဇာတ်ဗျ ( သမင်ခြံပေါက်ဝဲ ဆိုတာ နန်းတော်ကျွန်းနားက ရွာတွေပါ။ ကျွန်းထဲကိုင်းထဲလို့လည်း ခေါ်တယ်) ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ ဘမကဖူးတဲ့အငြိမ့်၊ ဇာတ်မရို တော့ဘူး။ မန္တလေး - ရန်ကုန် - မော်လမြိုင် - ရေး - ဘိတ် - ထားဝယ် - ကုန်ပြီ ဘက ငါလူပြက်ဖြစ်ရင်နယ်ပေါင်းစုံ၊ မြို့ပေါင်းစုံ ကသဘင်သည်တွေနဲ့ ကနိုင်ရမယ်လို့ရည်ရွယ်ထားတာ၊ မင်းမယုံရင် ကြိုက်တဲ့မြို့မှာ စုံစမ်းကြည့် မန်းလေပို ဆိုရင်မသိတဲ့ သဘင်သမား မရိုသလောက်ပဲ။ ဒါမှ ပညာရတော့မှာပေါ့ကွ။ တစ်နေရာတည်း နာမည်ရနေရုံနဲ့ဘယ်မှာပြည့်စုံနိုင်ပါ့မလဲ။ ကဲမင်းကိုအခုထားဝယ် ကငှားပါပြီတဲ့ မင်းထားဝယ်ကြိုက်တဲ့ပြက်လုံးပြက်တတ်လား၊ တခြား ပြည်နယ်တွေကိုသွားကရင်ရော အဲဒီဒေသက ဒေသန္တရစကား - ဘာသန္တရစကားတွေ မင်းပြက်လုံးပြက်နိုင်ပါ့မလား နယ်ကျယ်အောင် လုပ်ရမယ်ကွ”

ဒီစကားကျွန်တော့်ကိုပြောနေတဲ့ အချိန်မှာ သူ့အသက် ခြောက်ဆယ်ကျော်နေပြီ ကျွန်တော်က မြို့တော်အဖွဲ့ သူက ပန်တျာ ကြည်လင်ဇာတ်မှာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် လူကလတ်ဆတ်နေတုန်း ဟိုဇာတ် ဒီဇာတ်ကို အလည်အပတ်သွားနိုင်နေတုန်း။

“ပြက်လုံးဆိုတာ မြင်တုန်းပြက်ရတာ ပြက်သာပြက် သူများ

ကို စောင့်မနေနဲ့ ကျွန်တော် ဒါပြက်ချင်လို့ ဒီလိုလေး ပြန်လုပ်ပေးစမ်း ပါလို့ခိုင်းလို့ရတာမျိုးလည်းမဟုတ်ဘူး။ တစ်ခုရှိတာကသူများ ကလနားသတ်ပြီးအောင်တော့စောင့်”

ကျွန်တော်အဲဒီစကားကိုပြန်ပြောတော့ ကိုဟန်ညွန့်က ရယ်တယ် ပြီးမှ တစ်သက်လုံးကစည်းမရှိ ကမ်းမရှိလုပ်လာတဲ့လူက ကလနားစကားပြောတယ်ဆိုတော့ မင်းအနေနဲ့ချင့်ယုံပေါ့ကွာ။ ငှါအဖေအငြိမ့်ထောင်တော့ ငယ်သူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့သူ့ကို ရန်ကုန်က သွားခေါ်လာရတာ။ ဖက်ကြီး၊လေဗို၊ဟန်ညွန့်ပေါ့ကွာ။ မင်းသမီးက ငါ့နမ ရွှေမင်းသမီးခေါင်းဆောင်ပေါ့။ အိုအဖေဆိုတာ တစ်နှစ်လုံး စိတ်ညစ်ရတာ အလုပ်မကောင်းလို့မဟုတ်ဘူး ဂိုဏ်းကိုမထားလို့။ လူကြီးတွေကြည့်မှာမို့ ပြက်လုံးအကြမ်းလေးလျော့ပေးပါဆိုရင် ကြိုကြို ကြားကြားနှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်ကို ညစ်ပတ်တဲ့ပြက်လုံးတွေရွေးပြက် တော့တာပဲ။ တစ်ပွဲတော့ ငါလည်းသည်းမခံနိုင်တော့တာနဲ့ လက်သီး နဲ့ထိုးပစ်လိုက်ရော အဲဒီကျတော့လည်းတရှုံရှုံနဲ့ငိုနေပြန်ရော။ ဘယ်လိုလူမှန်းကိုမသိပါဘူးကွာ။ တစ်ခုတော့ရှိတယ် မင်းတို့ ငါတို့ သူ့လောက်ဘဝစုံ နယ်စုံဖို့မလွယ်ဘူး။ သူက လူရွတ် လူပေ ဆိုတော့ စိတ်ထင်ရာထွက်သွားတာ။မင်းတို့အော်ပရာတွေအရေးကောင်းတယ် ဆိုတာ ကိုလေဗိုကို ဘယ်မှီမလဲ။ တခံနုပွတ္တိဉာဏ် အလွန်ကောင်းတာ မန္တလေးမှာတရုတ်ဘုံကျောင်းတွေက ကျင်းပတဲ့ ပွဲတွေရှိရင် အငြိမ့် ငှားထည့်လေ့ရှိတယ်လေ။ တစ်ရက်တော့ ငါတို့ ခဏခဏကနေတဲ့ ဘုံကျောင်းကပွဲလာငှားရော အော်ပရာတွေက ထပ်နေတော့ အဖေ လည်းဘာစီစဉ်ရမှန်းမသိတော့ဘူး။ အဲဒီနှစ်က အဖေအငြိမ့်နောက် ကိုမလိုက်နိုင်တော့လို့ အိမ်ကနေစီစဉ်ပေးရတဲ့နှစ် ဟန်ညွန့်၊ ကျော်စွာ၊ ထင်ပေါ်တဲ့နှစ်ပေါ့ကွာ။ အဖေကလည်း မိတ်ဆွေရင်းတွေမို့ မငြင်းချင်လို့သာ လက်ခံလိုက်ရတာ။ ကစရာကလဲမရှိ ဖြစ်နေတုန်း ကိုလေဗိုက ဖက်ကြီးသူငယ်ချင်း မင်းဘာမှပူမနေနဲ့ ဟိုကျရင်

ငါ့ဟာငါစိစဉ်မယ်ဆိုပြီး ပွဲထွက်သွားရော။ အဖေကလည်းဒီကောင်  
 ဦးနှောက်တော့လျင်ပါတယ်လေဆိုပြီးစိတ်အေးနေလိုက်တာ ည  
 ရှစ်နာရီလည်းထိုးရော အငြိမ့်ကားကြီး အိမ်ရှေ့ကိုပြန်ရောက်  
 လာတော့အဖေက ဟ ဘယ်နှယ်ဖြစ်တာတုန်း၊ မင်းတို့ဟာ ကမ္ဘာ  
 ခဲ့ကြရဲ့လားကွာဆိုတော့ အဖွဲ့သားတွေက အော်ပရာပြီး သိမ်းပြန်  
 လာခဲ့တာဗျလို့ဝိုင်းပြောကြတယ်လေ။ အဖေက ထပ်မေးတော့  
 အော်ပရာကဗျာ စစခြင်း ဗိန်းဗောင်းတိုက်ပြီး နဂါးကို ဂဠုန်က  
 လိုက်သုတ်ပေါ့ အဲဒီမှာ မင်းသားက ဂဠုန်ကိုလေးနဲ့ခွင်း ဂဠုန်သေမှ  
 နဂါးကကျေးဇူးတင် သူ့နှမ နဂါးမလေးနဲ့ပေးစား ဒီလိုကိုးဗျ -  
 ကျွန်တော်တို့လည်း သူ့ခိုင်းတဲ့အတိုင်း ဗိန်းဗောင်းတိုက်ပေးပြီး  
 နဂါးက ကားလိပ်ရှေ့ကပြေး ဂဠုန်က နောက်ကလိုက်နဲ့ နှစ်ပတ်လား  
 ပတ်ရသေးတယ် ဘုံလူကြီးတွေရောက်လာပြီး ကျုပ်တို့က နဂါး  
 ကိုအထွဋ်အမြတ်ထားတာဗျ။ ဘာနဂါးက ပြေးရမှာလဲ။ ကျက်သရေ  
 မရှိဘူး။ အခုချက်ခြင်းပွဲသိမ်းလို့ စိတ်ဆိုး မာန်ဆိုးနဲ့ပြောရော။ကျုပ်တို့  
 ဝိုင်းတောင်းပန်တာကိုမရတော့ဘူး ကျန်ငွေလည်းမချေလိုက်ဘူး။  
 ဖက်ကြီးအငြိမ့်လည်း သေခန်းပြတ်ပဲလို့လည်း ပြောလိုက်တယ်။  
 ကောင်းလိုက်တဲ့ အော်ပရာဗျာ အငြိမ့်ကိုပြာကျတော့မလို့။ ခင်ဗျာ  
 ဒါရိုက်တာကလည်း ကုပ်ချောင်းချောင်းနဲ့ ဘယ်က ဘယ်လို လစ်ပြေး  
 သွားမှန်းကိုမသိတော့ဘူးလို့ ဝိုင်းပြောကြတယ်။ အဲဒီကတည်းက  
 ကိုလေဗို အော်ပရာရေးသံမကြားရတော့တာပဲ။

“အဘက လူစုံအလုပ်စုံဗျ။ ဟိုတုန်းကဆိုဇာတ်ကိုထောင်  
 ခဲ့ဖူးသေးတာ။ အင်းသိပ်ကြာကြာမခံပါဘူး။ နှစ်ဝက်လောက်နဲ့လည်း  
 ဇာတ်ပြုတ်သွားတာပဲ။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဘ ဆိတ်သား လုံးဝမစား  
 တော့ဘူး ဆိတ်ကို စိတ်နာသွားတယ်”

ကျွန်တော်က ဘာပြုလို့ ဆိတ်တွေကိုမှန်းတီးရတာလဲ  
 ဆိုတော့ . .

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ငါ့ဇာတ်ထဲမှာ ပိုကာဝိုင်း အမြဲပါတယ်ကွ။ ငါကလည်း ဝါသနာပါတာလုပ်ရပါစေဆိုပြီး ခွင့်ပြုထားတာ။ ဒါပေမယ့် တာဝန်ရှိ တဲ့လုံခြုံရေးတွေလူကြီးတွေလာရင်ငွေကိုမမြင်ရအောင် ဆိတ်ချေးတုံး တစ်တုံးကို ငါးကျပ်နဲ့တိုက်လုပ်ပေးထားတာပေါ့ကွာ။ ပဌမတစ်ပွဲ နှစ်ပွဲတော့ ဟုတ်တုတ်တုတ်ကွ ရိုးရိုးသားသားပဲ နောက်ပွဲတွေကျ တော့ ရွာထဲက ဆိတ်ခြံတွေဆီ တိတ်တိတ်သွားကောက်လာကြပြီး လဲလိုက်ကြတဲ့တိုက်ကွာ ယိမ်းသမတွေ ကားဆွဲတွေကအစ တစ်ယောက် အတုံးနှစ်ဆယ် သုံးဆယ်နဲ့ ငါလည်းလဲပေးရင်းပေးရင်း ရှိတဲ့ငွေမလောက်တော့ ဇာတ်ပစ္စည်းတွေပေါင်နှံပြီးလဲပေးလိုက်ရတာ ဇာတ်လည်းပြုတ်ရော။ အဲဒါကြောင့် ငါဆိတ်ကို စိတ်နာတယ်လို့ ပြောတာ”

ကျွန်တော်တို့ သဘင်လောကသားတွေ ဖဲကစားပြီဆိုရင် (မှန်တဲ့အတိုင်းရေးတာပါ) ငွေရင်းနည်းတဲ့သူက အရင်းများတဲ့သူကို နိုင်သွားပြီဆိုတာနဲ့ နံဘေးကဝိုင်းပြီး မင်းတော့ကိုလေဗိုဇာတ် ထောင်သလိုဖြစ်ပြီး ဆိတ်ချေးတုံးနဲ့ဇာတ်ပြုတ်တော့မှာဘဲ” လို့ကို ပြောစမှတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော့်ဆရာမြို့တော်ဦးပေါစံ မြို့တော်အငြိမ့်ဒုတိယ အကြိမ်ပြန်ထောင်တဲ့နှစ်မှာ မကွေးမြသလွန်ပွဲကို ရုံသွားကရတယ်။ ကျွန်တော်တို့နှုတ်ဆက်ပွဲညမှာနောက်ကဆက်ဝင်မယ့်ဦးစိန်အောင်မင်း ဇာတ်ရောက်လာပါတယ်။ အဲဒီဇာတ်မှာ ဦးရွှေငါးလည်း ပါလာတယ်။ ဦးလေဗိုကတော့ အရင်ဇာတ်နဲ့ရောက်နေနှင့်ပြီးသား သူ့အဖွဲ့က သမ္မတသဘင်တဲ့။ မနက်ခင်းပွဲကူးခါနီး ထမင်းကျွေးတော့ ဦးလေဗိုက ကျွတ်ကျွတ်အိတ်နဲ့ထည့်ပြီး ဘုရားတံတိုင်းနံဘေးမှာ ထိုင်စားနေတာ ကိုဦးရွှေငါးက ကျွန်တော်တို့နဲ့စကားပြောရင်း ကြေကွဲစွာကြည့်ရာက

“ သား သား အဲဒါ အဘသား မိုက်လွန်း ပေလွန်းလို့ လက်လွတ်ထားရတာ ကြည့်စမ်း အခုတော့ဒုက္ခရောက်နေလိုက်တာ

လေဗို လေဗို အဲဒါအဘမွေးစားသားကြီးကွဲ့” လို့ ညည်းတယ်  
 ကျွန်တော်လည်း မယောင်မလည်နဲ့ ကိုလေဗို ထမင်းစားနေတဲ့ နား  
 သွားထိုင်ပြီး ဦးရွှေငါးကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း “ဦးလေး ဟိုဒရင်းဘက်  
 ပေါ်မှာထိုင်ပြီး ကော်ဖီသောက်နေတဲ့ အဖိုးကြီးကို သိလား” ဆိုတော့  
 တချက်လှမ်းကြည့်ပြီး

“သိသားဘဲ အဲဒီကောင် ငါ့တပည့် ရွှေငါး ” တဲ့ ။



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်သိမိသောလူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၁၇)**

“ကိုလေဗို အဲလိုလူမျိုး သူ့မန္တလေး ကိုစိန်မောင်ကြိုင် အငြိမ့်နဲ့စပြီးရောက်လာတာ အငြိမ့်ဦးရေကလည်း နည်းသေးတော့ သိလွယ်တာပေါ့ကွာ။ စိန်မောင်ကြိုင်က တာရဲတန်း တစ်လျှောက် ကြွားလာတာ။ မန်းလေဗိုကိုခေါ်လာခဲ့ပြီပေါ့ မင်းတို့ မြို့ခံလူပြန် တွေသတိထားကြတော့ပေါ့။ ဒါနဲ့ငါတို့ကလည်း တထိတ်ထိတ်နဲ့ ပေါ့ကွာ။ နေ့ခင်းကျတော့ သူ့အငြိမ့်ဆရာနဲ့ လမ်းလျှောက် လိုက်လာ တာကွ။ မြင်းပွဲမှာ မြင်းရဲ့ဒေါက်တွေအလျားတွေ၊ ခြေဆံ လက်ဆံတွေ အကဲခတ်နိုင်အောင် ဂျော်ကီက ပါးချပ်ကြိုးဆွဲပြီး လမ်းလျှောက် ပြတာကို “မြင်းသလား” တယ်လို့ခေါ်သလို ကိုလေဗိုကိုလဲ သူ့အငြိမ့် ထောင်က “ဟား(လူပြန်)သလား” လာတာကွ လူက မဲခြောက် ခြောက်ကွာ အင်္ကျီအဖြူလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်အဖြူနဲ့ စဉ်းစားသာကြည့်တော့ လက်ထဲမှာ ကပွီတန်ငါးဆယ်ဝင် သံဗူး ကိုင်လို့ ဘယ်သူ့မှမကြည့်ဘူးဟေ့ မော့တော့တော့နဲ့ သံလမ်း (၄၂လမ်း မီးရထားလမ်း) လဲကျော်ရော ဦးလှဘော်အိမ်က ခွေးသား

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အုပ်မကထွက်ဆွဲတော့ ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ ဟဲ့ခွေး ဟဲ့ခွေးဆိုပြီး  
ဖိကရက်မှုကိုထားတဲ့လက်နဲ့ရမ်းတော့အပွင့်ပြီကတ္တရာလမ်းပေါ် ဖိကရက်တွေကို  
ပွေ့သွားတာပဲ။ အဲလို ကိုယ့်စိတ်ကားယား လူရယ်”

ကိုဒီပါရဲ့ ပထမဆုံး မန်းလေဗိုနှင့်တွေ့ဆုံခြင်း အတွေ့  
အကြုံပါဘဲ “ပထမတော့ ငါတို့လည်း ခပ်ယိုယိုပေါ့ကွာ၊ နောက်ကျ  
တော့ ကရင်း ကရင်း “ဂေါက်” မှန်းသိလာတာ။ သူ့ကိုစည်းကမ်းမဲ့တဲ့  
လူ၊ ထင်ရာမြင်ရာစွတ်ပြက်တဲ့လူလို့ပြောကြတာ။ အမှန်တော့  
ခေါင်းကိုက မကောင်းရှာတာကွာ၊ သူ့ငယ်ထိပ်ကြီးကရိုက်လိုက်ရင်  
ဂုတ် ဂုတ်နဲ့မြည်တာ ရယ်လည်းရယ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ခဏခဏတော့  
အရိုက်မခိုင်းဘူး၊ ငွေပြားအုပ်ထားတာတဲ့။ ဂျပန်ခေတ်က ခေါင်းကို  
ဗုံးဆန်မှန်ပြီး တစ်လလောက်ကို သတိလစ်နေတာတဲ့။ အဲဒီနောက်  
တော့ ခပ်ကြောင်ကြောင်ဖြစ်ပြီး ဒီလောကထဲ ရောက်လာဆို  
ထင်ပါရဲ့ကွာ။ စိတ်မူမမှန်တာကတော့ သေချာတယ်။ ဘယ်လောက်  
အူသတုန်းဆို သူ့အငြိမ့်ထဲက အုပ်စုံတီးတို့ နဲ့ဆရာတို့က သုံးပုံ  
ရိုက်နည်းကို စာရေးပြီးသင်သတဲ့ကွာ။ တောင်ကြီးမယ်အငြိမ့်သိမ်းလို့  
သုံးပုံရိုက်ကြတော့ရှုံးလိုက်တာ စွပ်ကြယ်အကျီလက်စကနဲ့ ဘောင်းဘီ  
တိုပဲကျန်တော့တာ နှင်းတွေကြားထဲ မီးဖိုနံဘေးမယ် ခလေးတွေနဲ့  
ကွေးပြီးလင်းသွားရသတဲ့”

ကျော်စွာ၊ ဟန်ညွန့်၊ လေဗို၊ ထင်ပေါ်ကတဲ့နှစ် ကချင်ပြည်  
နယ်ကိုသွားကတော့ ထင်ပေါ်အဖေ နဲ့ဆရာဦးချစ်စိန်က သူ့ အပေါင်း  
အသင်းတွေနဲ့ ခတ်ပုံသွားရှုသတဲ့။ အဲဒါကို ကိုလေဗို က တွေ့သွား  
တော့ ဦးချစ်စိန်က သူ့သားလူပျိုပေါက်ကလေး ရှက်မှာစိုးလို့  
ခွင်ထဲမှာ ထည့်မပြောဖို့တောင်းပန်သတဲ့။ ကိုလေဗိုကလည်း အင်းပါ  
ကိုချစ်စိန်ရာ၊ ခင်ဗျားလည်း အညောင်းပြေအညာပြေ လုပ်တာဥစ္စာ  
ကျုပ်ကအလကားပြောပျံ့မလားဆိုပြီး ပြန်သွားသတဲ့။ ညပွဲကတဲ့အခါ  
ကျတော့ မင်းသမီးအကပိုင် နဲ့စိမ်တဲ့အကွက်မှာ မတ်တပ်ထပြီး မှတ်ရ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တာကိုး။ အဲဒီတော့ ကိုလေဗို က ဦးချစ်စိန်ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ဆရာကြီး အဲဒါက ရှေ့ကိုထိုးမှုတ်ရတဲ့ပစ္စည်းနော်၊ နောက်ကို ရှိုက်သွင်းရတဲ့ ပြောင်းမဟုတ်ဘူးလို့တွယ်လိုက်တယ်။ ကိုချစ်စိန်က အသာသည်းခံနေသေးသတဲ့။ နောက်တစ်ခါ ပြက်လုံးထဲမှာ ထင်ပေါ် ကို ဝိုင်းရိုက်တဲ့အခန်းကျတော့ ကိုလေဗိုကထပြီးမလုပ်ကြပါနဲ့ သနားပါတယ်။ ဘိန်းစားသားလေးပါလည်းဆိုရော ကိုချစ်စိန်က ဓါးဆွဲလိုက်တော့ အငြိမ့်ခုံပေါ်ကဆင်းပြေးလိုက်တာ မိုးလင်းထိပြန်မလာတော့ဘူး။ တစ်ခါကလည်း ဦးဖက်ကြီး ငွေသုံးမပေးလို့ဆိုပြီး လေဗို အထက်ဂိုဏ်းတက်ရာက သစ္စာဖောက်လို့ရှူးပါပြီဆိုပြီး ရွှေဘိုမြို့ အဝင်က အောင်မြေဘုရားထဲ သွားအိပ်နေသတဲ့။ တွေ့လာတဲ့ ခလေးတွေက လာပြောလို့ ငွေသုံးပေးမယ်ဆိုပြန်ခေါ်လာခဲ့ရသတဲ့။

သူလည်းဘဝရဲ့နေဝင်ချိန်မှာ သာသနာရိပ်ခိုရရှာတာပါပဲ။ နောက်ဆုံးမန္တလေးအနုပညာသည်တွေပွဲအများကြီးထွက်ကရတဲ့ ရာသီမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တောင်မသိလိုက်ပါဘူး။ ပြီးမှ စုပေါင်းပြီးဆွမ်းသွတ်လိုက်ရပါတယ်။ ဦးဩဘာရဲ့ဈာပနတုန်းက ရဟန်းဘဝရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့သူကိုသွားပင့်တဲ့အခါ ငါမလိုက်ချင်ဘူးကွာ။ ဘလပ်ဘလပ်ခြင်းရေစက်ချရတာ ငါစိတ်မချမ်းသာဘူးကွလို့ မိန့်ခဲ့ဘူးတယ်။ သူ့ဈာပနကျတော့လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ ဒုက္ခရော အသိပါ ပေးမသွားရှာခဲ့ပါဘူး။ သူနဲ့တွဲကခဲ့တာ ကိုကျော်စွာ တဲ့ မူလနာမည်က ကျောက်စိမ်းတဲ့။ ကျွန်တော်တို့က သူ့အရွယ်ရချိန်မှ ရင်းနှီးရတာ။ ဒါပေမယ့် သူ့ကို “စွာကြီး” လို့ခေါ်ကြတာပါဘဲ။ သူလည်း လူပေါင်းစုံ (လူကြီးပေါင်းစုံ) နဲ့ကခဲ့ဘူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါဘဲ။ ပျော်တတ် နောက်တတ်လွန်းလို့တော်တော်လူက သူ့ကိုစိတ်မချရဲဘူး။ မယုံရဲဘူး။ ဦးဖက်ကြီးအငြိမ့်နဲ့ကတော့ ဦးဖက်ကြီးယောက္ခမဒေါ်ရေအေးဆိုတာ အငြိမ့်နဲ့အမြဲလိုက်တာတဲ့။ နမ္မတူ ဘော်တွင်းမှာ သွားကတော့ မနက်စာစာပြီးတာနဲ့ စွာကြီးက ထတဲ့ပြီး ဟောဟိုတောင်ခြေက

(ပပက)မှာ တက်ထရွန်တွေပေါ်ပေါ်ပေါ်ပေါ်။ စျေးကလည်းချောင် သလားမမေးနဲ့ဆိုတော့ အလွန်အချောင်ကြိုက်တဲ့ ဒေါ်ရေအေးဟာ အသက်ငါးဆယ်ကျော်အဖွားကြီးပေမယ့် ဟဲ့ကောင်မတွေထကြစမ်း သူများဝယ်လာမှ လိုချင်လိုက်တာဖြစ်မနေကြနဲ့ဆိုပြီး နေကျဲကျဲကြီးပူ နေတာကို တောင်တစ်လုံးကျော်က (ပပက) ဆိုင်ကို ခြေလျင်သွားသ တဲ့။ တကယ်တော့ ဘာမှမရှိဘူး။ စွာကြီးက သက်သက်နောက်လွတ် တာ။ အသွားအပြန်တောင်တက် တောင်ဆင်းနဲ့ဆိုတော့ အဖွားကြီး မယ် အငြိမ့်ခုံကို ပြန်ရောက်ရောက်ခြင်း တစ်နာရီလောက်ရန်မလုပ် နိုင်သေးဘူး။ အမောဖြေနေရသေးသတဲ့။ ပြီးတော့မှ အဆဲပေါင်းစုံနဲ့ ကိုကျော်စွာကိုဂုဏ်ပြုတော့တာပဲ။ အဲဒါလဲစိတ်မဆိုးဘူး။ ရယ်ခံနေ တာပဲ။ အဲဒီလိုအဖွားကြီးမပြောနဲ့ သူတို့ လူရွှင်တော်အချင်းချင်း လည်းနောက်တာပဲ။ အဲဒီတုန်းက ကိုကျော်စွာက လမ်း ၄၀ နဲ့ ၈၀ လမ်းဒေါင့် မယ်အငှားနေတာ။ သူ့အိမ်အောက်နံဘေးစွယ်က ဘက်ထရီ ပြင်တဲ့ဆိုင်ရှိတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ပွဲငှားချောင်းနေတဲ့ လူရွှင်တော်ကိုတိမ်ညိုကလည်း မယောင်မလည်နဲ့အကဲခပ်လို့။ အဲဒီမှာ တောက ဘက်ထရီအိုးလာဝယ်တဲ့သူတွေကလဲ ယောင်ပေယောင်ပေ နဲ့ကြည့်လို့။ အဲဒါက ကိုကျော်စွာက ကိုတိမ်ညိုဆီကို အသာကပ်လာတဲ့ ပြီးသူငယ်ချင်းရေငါကတော့ပွဲရက်တိုက်နေပြီမင်းပဲအဆင်ပြေအောင် ကြည့်လုပ်လိုက်ပေတော့လည်းဆိုရော ကိုတိမ်ညိုက အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုလက်ဆွဲပြီး၊ အတင်းလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကိုခေါ်တော့တာပဲ။ ဟိုလူ တွေက နေပါဦး အကဲခပ်ပါရစေဦးဆိုတော့။ အလုပ်နဲ့ကျတော့ မြင်ပါ လိမ့်မယ်ပေါ့။ လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးမှ ပြောကြတာပေါ့ဆိုပြီး ခေါ်လာ၊ ဆိုင်ထဲလည်း ရောက်ရော ဟိုဖက်ကပုဂ္ဂိုလ်တွေက

“သေချာချင်လို့အကဲခပ်နေရတာ ဆရာကြီးရ” ဆိုတော့ ကိုတိမ်ညိုက

“ကျွန်တော်တို့ငွေနဲ့ရင်းထားရတဲ့ အလုပ်ပါ မသေချာရင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ငတ်သွားမှာဗျ”

“လင်းတော့လင်းပါတယ်နော်”

“အို သူ့ကဏ္ဍနဲ့သူတာဝန်ယူထားတာလင်းရပါစေမယ်”

“အကြမ်းပတမ်းကလေးများ”

“ဟာ ကြမ်းပြီလားခင်ဗျာ၊ ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်းကို စိမ့်လာရစေမယ်”

“နောက်ပိုင်းတော့စိတ်ချရပါတယ်နော်”

“ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကမယ့် ကောဓမုနိဗ္ဗမုနိများ မန္တလေးမှာ အကောင်းဆုံးနောက်ပိုင်းပေါ့ခင်ဗျ”

“ဗျာ ဆရာကြီး ဘက်ထရီအိုးနဲ့ နောက်ပိုင်းဇာတ် ဘာပတ်သက်သလဲ”

“ဟင် ခင်ဗျားတို့ပဲ အကြမ်းရော အလင်းရောဆိုဗျ”

“ဟာ ကျုပ်တို့က ရွာဓမ္မာရုံမှာ မီးချောင်းထွန်းဘို့ အကြမ်းခံပြီး လင်းအားအောင်းတဲ့ဘက်ထရီအိုးလာဝယ်တာဗျ။ အားနာစရာကောင်းနေပါပြီ။ ရှေ့နှစ်ရန်ပုံငွေစုမိရင်တော့ ဆရာကြီး အငြိမ့်ကို ငှားပါ့မယ်ဗျာ” ဆိုပြီး ပြန်သွားကြရော။ ကိုတိမ်ညိုကလည်း လက်သီးတဆုပ်ဆုပ်အံတကြိတ်ကြိတ်နဲ့ စွာကြီးကို လိုက်ရှာတော့ မတွေ့တော့ဘူး။

“လူ့ရှင်တော်ဆိုတာ ကိုယ့်ပြက်လုံးကို ကိုယ်ပြန်ရယ်ရအောင် ကြိုးစားကွ။ ပြန်စဉ်းစားတိုင်း ဘာကြောင့်ငါ့ကိုရယ်သလဲ ဘာကြောင့် မရယ်တာလဲဆိုတဲ့ အကျိုးအပြစ်ရှာတတ်ရတယ်။ ဒါမှ ပြင်လို့ ဖြည့်လို့ ရတော့မှာပေါ့။ မနေ့ညက ကပြီးပြီ ဒီနေ့ငါနဲ့ဘာဆိုင်လို့လဲတွက်နေရင် အဲဒီလူ လူ့ရှင်တော်မဟုတ်တော့ဘူး” အဲဒါ ကိုကျော်စွာ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းဝင်နေခိုက်မှာ ပြောတဲ့စကားပါ။ အင်မတန် ကြားရခဲပါတယ်။ ဘာပြုလို့လည်းဆိုတော့ နောက်ချင် ပြောင်ချင်စိတ်များတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မို့ပါ။



### ဦးကျော်စွာ

“ငါ အင်းလေးကိုသွားတုန်းက ဖောင်တော်ဦးဘုရား ဈေးတန်းမှာ အင်းလေးလုံချည် သွားဝယ်ကြတာပေါ့။ ဟန်ညွန့်ရယ် ငါရယ် အတီးသမားတွေရယ်ပေါ့။ ဟန်ညွန့်က သူများကြိုက်တာဆို အလွန်ကြိုက်ချင်တဲ့ကောင်ဆိုတာသိနေတော့ အင်းလေးလုံချည်တန်း ထဲမှာ အဝါတောက်တောက်နဲ့အနီရဲကွက်တုံးလုံချည်ကြီး စပ်ဖိုးဖိုးမှ တကယ့်ရယ်စရာအဆင်ကြီးပါကွာ။ ငါက အဲဒါကြီးကို ဟန်ညွန့်အရင် ဦးအောင်ပြေးတဲ့ပြီး ဟော့ဒါငါယူမယ်ကွ၊ ငါ့သူငယ်ချင်း မင်းသား စိန်လှမြိုင်အတွက် အံကိုကျလို့ ငါယူမယ်” ဆိုပြောလိုက်တော့ ဇွတ်ကြီး ကိုတောင်းတောင်းပန်ပန်နဲ့ ငါ့ဆီကပြန်ဝယ်နေတာ။ သုံးလေးခါပြော မှ ငါကမင်းမို့လို့ပေးတာ။ ဒါမင်းသားအဆင်ကွ။ တောက် ငါ့

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

သူငယ်ချင်းကတော့စိတ်ဆိုးတော့မှာ သေချာပေါက်ပဲဆိုပြီး မပေးချင် ပေးချင်ဟန်နဲ့ပေးလိုက်တာ။ အို နောက်ပွဲတွေမှာ မင့်လူဒီလုံချည် စပ်ပြုကြီးဝတ်လာတိုင်း ငါက ကြိတ်ကြိတ်ပြီးဟားနေရတယ်မောင် ရေ”

ကိုကျော်စွာနဲ့ကျွန်တော်အများကြီးမကဖူးပါဘူး။ သူတို့အရိန် ကောင်းနေတဲ့အချိန် အောင်မြေအေးအငြိမ့်မှာ ခဏ ဧည့်သည်က ကဘူးတာပါ။ နောက်တိုး၊ ကျော်စွာ၊ ပေါ်ပြုလာ၊ ပေါက်စ (မုံရွာ) တို့နဲ့ကပေါ့။ ကျွန်တော်အငြိမ့်လောက မရောက်သေးဘူး။ အငြိမ့် ကချင်လွန်းလို့ တောင်ရှည်တစ်ထည် လွယ်အိတ်ထဲထည့်ပြီး ဟို အငြိမ့်က ဒီအငြိမ့်ကနဲ့ “အမြည်း” ပေးနေတဲ့အချိန်ပေါ့ အဲဒီ မှာ ကိုကျော်စွာက

“ကိုနောက်တိုးကို ကပ်ပြီး ပေါင်းကွ၊ သူပို့ပေး ခံပေးရင် မင်းကိုရယ်မှာ ဒီအငြိမ့်မှာ သူကအဓိကကွ ငါတို့တောင်သူကိုပို့ပြီး ပြက်ရတာ”

“ကျွန်တော်က ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဦးနောက်တိုးကို ကပ်ပေါင်း ရမှာလဲ”

“လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ ဆရာလို့ တစ်ခွန်းတည်းခေါ်လိုက်ရုံနဲ့ မင်းလုပ်ချင်တာအကုန်ဖြစ်အောင်သူလုပ်ပေးလိမ့်မယ်”

“ဘာပြုလို့လဲ”

“ကိုနောက်တိုးက ဆရာရူး ရူးနေတာကွ”



### ကျွန်တော်သိမိသောလျှင်တော်ကြီးများ (၅၈)

“သာဖဲ့ နာမည်က ဖဿတံ”

တွေ့တွေ့ချင်းဆောက်နဲ့ထွင်းပါပဲခင်ဗျာ။ ဦးနောက်တိုးနား သွားကပ်ပြီးဆရာလို့တစ်ခွန်းခေါ်လိုက်ရုံရှိပါသေးတယ်။ အထက်ပါ အတိုင်းမျက်မှန်ပေါ်ကကျော်ကြည့်ပြီး တောက်လျှောက်တပည့် စာရင်း သွင်းလိုက်တော့တာပါပဲ။ တပည့်နာမည်က ဘယ်သူတုန်း ဆိုတဲ့စကားတောင်ပီအောင်မပြောတော့ဘူး။ တကယ့်ဆရာကြီးဂိုက်နဲ့ နှုတ်ခမ်းဖျားကိုလျှာနဲ့ရိုက်ပြီးမေးတာ။ ပါးစပ်ထဲကလည်း ကွမ်းပလုပ် ပလောင်နဲ့။

“ကျွန်တော်ချစ်စရာလို့ခေါ်ပါတယ်ဆရာ။ ဦးတက်စိန်ရဲ့ သားပါ”

“အော် ကိုဘက်စိန်က ဆရာအာစရိတ် အွန်း အွန်း”

“ကျွန်တော် ဘလာခန်း (အငြိမ်းခန်း) မှာ ကပါရစေဆရာ”

“အွန်း အွန်း ကပေါ့၊ ဆရာ ပို့ပေးမယ်၊ ခံပေးမယ် ဟုတ်လား၊ ကျော်စွာကပြောလို့ အွန်း ဆရာ့ပညာကိုပေးရမှာပေါ့။”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

သာဖဲရယ် အွန်း အွန်း”။

ကျွန်တော်ရယ်ချင်စိတ်ကိုမြို့ချ၊ လက်အုပ်ကလေးကိုချီပြီး နောက်အသာဆုတ်ခဲ့ရပါတယ်။ သူကတော့ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ပြုံးပြုံးကြီးခေါင်းညိတ်ကျန်နေလေရဲ့။ အဖေကတော့ နောက်တိုးက ဝါးလုံးချေးသုတ်လှပြက်ကွ၊ တွေ့ရာ မြင်ရာကိုရမ်းတဲ့ကောင်အစဉ် ရယ် ခွင်ရယ်လို့ပုံသေထားတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ဆရာ ကိုပေါ်သစ်ဆို တာမင်းသားကြီးပေါ့။ သူ့အတိုင်းဘဲ ကလန်းမထားဘူး။ ကြုံရာကြုံ သလိုလုပ်တဲ့လူ။ ပန်းချီလေးကလည်း နည်းနည်းတတ်တော့ ပြဇာတ် ထဲမှာ ရေဒီယိုအရေးခိုင်းတာဂျပ်စက္ကူလေးဒေါင့်ကိုက်၊ နန္ဒင်းကိုရေ ဖျော်ပွတ်ပြီး အောက်နားက အိုးမဲအပြောက်သုံးပြောက်ထည့်ပြီး ရေဒီယိုလုပ်လာတာ။ အဲဒီအမွေကို နောက်တိုးကအကုန်ယူထားတာ လို့ပြောပါတယ်။ ဘာသာခြားပြက်လုံးတော့အလွန်ကောင်းပါတယ်။ မြို့ချစ်သန်းနဲ့အတူတွဲကတဲ ကုလားမောင်နှမပြက်လုံးများတော့ တကယ့်လူမျိုးခြားတွေကကိုဆုတက်ချတဲ့ထိကောင်းလည်းကောင်း၊ ရယ်လဲရယ်ရပါတယ်။ ကိုဒီပါရယ်၊ ဆရာဦးနောက်တိုးရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ် ဆုံတော့ ကိုဒီပါက မျက်စေ့တစ်ဖက်မှိတ်ပြီး

“ဆရာ အရင်တုန်းက မင်းသားကခဲ့တာနော်” လို့စပေး လိုက်တာနဲ့

“အွန်း တို့ခေတ် တိုးစိန်ဆိုတဲ့နာမည်နဲ့ မင်းသားပေါ့။ ကန်ထရိုက်တွေဆိုတာ အလုအယက်ပဲ ပွဲချီကလည်းအပြည့်ပေါ့ကွာ။ ရှမ်းပြည်တလွှားတော့ဆရာကို ငှားလို့မရမှ သူများဇာတ်တွေကရရှာ ကြတာ”

“ဒါဖြင့် ဆရာဘာပြုလို့ လူ့ရှင်တော်လုပ်နေရတာလဲဟင်”

“မင်းသားကိုလူမကြိုက်တော့လို့ပေါ့ သာဖဲရယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မှာ သုံးဆယ့်ခြောက်ကောင်တွေ၊ ကစားဝိုင်းတွေပိတ်လိုက်တာလဲ ပါတာ ပေါ့။ ဆရာက ကစားဝိုင်းခိုင်တွေကိုကပ်ပြီး ကရတာ၊ ဇာတ်ကောင်းလို့

မဟုတ်ဖူးရယ်၊ ကစားဝိုင်လူစည်အောင်လို့ ပွဲပါရင်ပြီးရောလုပ်တာမျိုး ပေါ့သာဖဲ့ရာ”

“အော် အဲဒါကြောင့် မြန်မာပြည်မှာ ဆရာ့ကြော်ငြာကို ကျွန်တော်မတွေ့မိတာကိုး ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဆရာရယ်”



### ဦးနောက်တိုး

ကိုဒီပါက သူတပည့်အရင်း လေရော၊ မျက်နှာရော၊ လူဟန် ရော အကုန်ထပ်တူယူထားတာ။ ညောင်ပင်ဈေးက ဦးလှစိန်အငြိမ့်မှာ အောင်စိန် (မြို့တော်) နောက်တိုး၊ ဒီပါကမယ်ဆိုပြီး ဦးနောက်တိုးက ကိုဒီပါကိုခေါ်လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ မန္တလေးအငြိမ့်အသိုင်းအဝိုင်းက ကိုဒီပါကိုဝိုင်းပြီး မင်းတို့သုံးယောက်က တစ်လေတည်းတစ်မျက်နှာ တည်းတွေကွ၊ ဘယ်သူ့ရယ်ရမှာမှန်းမသိတာနဲ့ ဘယ်သူမှ ရယ်မှာ မဟုတ်တော့ဘူးလို့ ဝိုင်းဝေဖန်ကြတော့ ကိုဒီပါက စိုးရိမ်ပြီး ငွေပြန်

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

အမ်းရော၊ ရိုးရိုးအမ်းရင် ဦးနောက်တိုးက လူမိုက်ဆိုတော့ အထိုးခံရ မှာ ကြောက်လို့ သဘင်သမဂ္ဂ (ဟိုတုန်းကသဘင်သမဂ္ဂရုံးလို့ခေါ်ပါတယ်) မှာခေါ်ပြီးအမ်းတာကို ဦးနောက်တိုးက ရိုးရိုးလက်မခံပဲ လူကြီးတွေရှေ့မှာ သူ့ခေါင်းကိုလက်ညှိုးထိပြီး

“ကျွန်တော့်ခေါင်းက အနာရွတ်တွေဟာ ဓါးပြရိုက်ခံရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟော ဒီကောင် ဒီပါကိုကျွမ်းထိုးသင်ပေးရာက ချော်ကျ ပြီး ကွဲခဲ့တဲ့အနာရွတ်တွေပါ။ လူကြီးမင်းတို့စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ ဒီလို သင်ခဲ့တဲ့ဆရာကိုတောင် ငွေပြန်ပေးပြီး ကပ်ဖြုတ်တဲ့တပည့် ဒီကောင် ကို ကျွန်တော်မသတ်ရမချင်း နောက်တိုးမကျေဘူးခင်ဗျ” ဆိုတော့ ကိုဒီပါက လူကြီးမင်းများခင်ဗျာ ဆရာကဒီလိုကြိမ်းတာလေးကိုမှတ် တမ်းယူထားပေးပါလို့ပြောသတဲ့။ အဲဒီညမှာ သူဟာအမူးလွန်ပြီးလဲရာ က ခေါင်းကွဲသွားတော့ ရဲစခန်းကိုသွားပြီး ကျွန်တော့်အပေါ်သွားနေ တုန်း နောက်က ဘယ်သူရိုက်လိုက်မှန်းမသိလို့ စုံစမ်းပေးပါ။ နေ့လည် ကတော့ ဆရာဦးနောက်တိုးက ဒီလိုကြိမ်းထားပါတယ်လို့တိုင်သတဲ့။ နောက်နာရီဝက်လောက်လည်းနေရော ဦးနောက်တိုးကို လက်ထိပ် တန်းလန်းကြီးနဲ့ဆွဲလာပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကိုဒီပါကိုလည်းမြင်ရော ပိုကြီးချက်မနဲ့

“သာဖွဲရာ ဆရာမင်းကို ဒီလောက်ရက်စက်ပါ့မလား သာဖွဲ ရာ၊ စိတ်ဆိုးတုန်းမို့ပြောမိပြောရာပြောတာပါ။ မင်းကိုယ့်ဆရာကိုယ် အရူးမှန်းသိရက်သားနဲ့ ဘယ်တုန်းက ဆရာတကယ်လုပ်ဘူးလို့လဲ သာဖွဲရာ” လို့ပြောသတဲ့။ ဒါနဲ့ ကိုဒီပါလည်း ကျေအေးလွှာမှာလက်မှတ် ထိုးပြီး ဆရာတပည့်ပြန်ပခုံးဖက်ပြန်လာရင်း ညဖွင့်အရက်ဆိုင်မှာ သူ့ဆရာဧည့်ခံတာကို လင်းတဲ့အထိထိုင်သောက်ကြရောတဲ့။ သူတို့ ဆရာတပည့်ဆက်ဆံရေးကအဲလိုမျိုး။

“ငါ့အာစရိက ခပ်တုံးတုံးရယ်ကွ၊ ပို့ပေးရင်အကုန်လုပ်တာ၊ အရင်တုန်းက အာစရိ အာစရိနဲ့ ငါကခေါ်တော့ လူမကြားအောင်

တိုးတိုးလေးခေါ်ပြီး”

“ဆရာ့ကို ဆရာလို့ခေါ်ပါလား တပည့်ရယ်၊ အာစရိဆိုတာ အမြန်ခေါ်ရင် အာစ၊ အာစိနဲ့ ကျက်သရေမရှိပါဘူး။ ဆရာလို့ခေါ်တဲ့ အတွက်လည်း မင်းကိုဘယ်သူမှမကွဲရဲ့ပါဘူး။ ဆရာလို့ ပြောင်းခေါ်ပေးပါကွာ” လို့တောင်းပန်သတဲ့။ အဲဒါနဲ့ငါလည်းသနားပြီး ဆရာလို့ ခေါ်ရတော့တာပေါ့တဲ့။



### ဦးဒီပါ

မြို့တော် အောင်စိန်နဲ့ ဦးနောက်တို့က သမီးယောက်ဖတော် တယ်။ ဦးနောက်တိုးရဲ့အမ ဒေါ်ဘုတ်ဆုံကို ဦးအောင်စိန်ကယူထား တာကိုး။ ဒီတော့ပြန်လုံးပြန်ရာမှာ အားမနာဘူး။ အနာလည်းခံ တယ်။ အတွဲလည်းညီတယ်။ တစ်နှစ်တော့ သူတို့ကြားထဲမှာ ကိုဒီပါ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပါသွားပါရော။ အဲဒီအချိန်မှာ သူကလည်း လူပြက်မင်းသားအဖြစ် စန်းကောင်းနာမည်ကြီးနေချိန်ပေါ့။ မြစ်ရိုးအတိုင်းဆန်တက်ပြီး ရုံသွင်းကြတော့ သူ့အဖွဲ့ ကိုယ့်အဖွဲ့မြို့တွေရှိကြသတဲ့။

“ကသာဆိုရင် ဦးအောင်စိန်ပြက်မှကိုရီတာကွ၊ ငါနဲ့ဆရာ ကိုနောက်တိုးနဲ့ ဒီတိုင်းကို ငုတ်တုတ်နေရတာ။ ဦးအောင်စိန်တစ်ချက် ကြည့်တစ်ချက်အုံးခနဲနေတာ။ တို့များတော့ လူပြက်ကိုမထင်တာ။ တစ်ခါများ ဦးအောင်စိန်အဆော့လွန်ပြီး အငြိမ့်ခုံသံချောင်းနဲ့ညှိပြီး ခြေမကွဲသွားတော့ ပွဲခင်းထဲက မိန်းမကြီးက ခုံပေါ်တက်လာပြီး ပတ်တီးစီးပေးနေတာ။ အငြိမ့်ခန်းကတာရပ်ပြီး ရယ်နေတော့တာ။ လူကြီးနှစ်ယောက်ထိုင်နားတော့ပဲ။ ဟော ဝန်းသိုကျတော့ ဆရာ ကိုနောက်တိုးဗျ။ ငါနဲ့ဦးအောင်စိန်ကအရုပ်၊ မင်းသိတဲ့အတိုင်းပဲ သူ့ကိုကြိုက်တယ်လည်းဆိုရော နောက်ပိုင်း ပန်းဘဲမောင်တင့်တယ် ကပျံမယ်ဖြစ်ကရော။ ငါ့ဆရာလုပ်ပုံပြောတယ်၊ ဦးအောင်စိန်က တော့လူကြီးဆိုတော့အဖွဲ့သားတွေမပင်ပန်းရအောင် ဒီပျံနှစ်ပါးသွား နဲ့ပြဇာတ်နဲ့မိုးလင်းပါတယ်ကွာဆိုတာကို မရတော့ဘူးမောင်။ အတင်းကြော်ညှာပြီး ဇွတ်ကိုဇာတ်တွေစီး၊ တီးလုံးတွေတိုက်နဲ့ တက်တက်ကြွကြွကို လုပ်နေတော့တာ။ ငါတို့ကလည်း နေသေးသပ ခြုံထဲကပေါ့ အသာလေးသူပြောသမျှဖော်လို့လိုက်နေကြတာ။ ခွင်ထဲကျမှ သိမယ်ပေါ့ကွာ၊ ဒါနဲ့ည ကလည်းကရော၊ ငါနှစ်ပါးသွား ကတည်းက မိတ်ကပ်ဝင်လူးတော့တာ။ မျက်တောင်တုက တစ်ဖက်ထူ တစ်ဖက်ပါးနဲ့ သူ့မျက်ခမ်းတစ်ဖက်စုတ်နေတာမို့လား။ ယောင်ထုံးနဲ့ ပန်းစည်းနဲ့သနပ်ခါးစီးလျှိုထားတဲ့အထမ်းလေးနံဘေးချလို့ အိပ်ပျော် သွားတာကွ။ တကယ့်မျောက်နာလေး သေနတ်မှန်ထားတဲ့အတိုင်းပဲ။ ငါတို့လည်း အစီအစဉ်အတိုင်းကတာပေါ့။ ဒွေးဖြူတို့ မြတ်လှတို့နဲ့ ကွမ်းညှပ် ကပ်ကြေးရောင်းတဲ့အခန်းကျ ငါတို့က ရယ်ရင်ရယ်သလို အချိန်ဆွဲပြီး လုပ်လိုက်ကြတာမို့ မိုးလင်းသွားရောဟေ့။ သူကတော့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အိပ်တုန်းပဲ၊ ရုံထဲလည်းပွဲသိမ်းလို့ တစ်ယောက်မှ မရှိတော့ဘူးလည်း ဆိုရာ ငါက ပြေးပြီး ဆရာ ဆရာ အခန်းရောက်ပြီ ထ ထဆိုတော့ ကပြာကယာ ထမ်းပိုးထမ်း ရှေ့ကိုပြေးထွက်ပြီး အားရပါးရ ထမ်းဘိုးလို့ အော်ရင်း ရပ်သွားရော နွယ်နီကိုမပတ်ရသေးဘူး။ ပရိသတ်က ရှိမှမရှိတော့တာကိုး။ ပြီးလဲပြီးရော နောက်ကို ဘောက်စူ ဘောက်စူနဲ့ဝင်လာပြီး “သားလောက်ဟာလေးက စော်ကားတာ ခံရတယ်၊ နောက်တိုးမဟုတ်တော့ဘူး။ နွားတိုးလုံးလုံးဖြစ်သွားပြီ၊ ထို ရာဇဝင်ရိုင်းရော” ဘာညာနဲ့ဖြစ် နေတော့တာ။ တစ်နာရီလောက် ငါတို့လည်း ကြိတ်ရယ်ပြီးမှ အသာ သူ့အနားသွားပြီး ဆရာရယ်ချစ်လို့ ကျီစားတာပါ ဆရာရာ၊ ဗွေမယူပါနဲ့ ဆရာပင်ပန်းမှာစိုးလို့ မနှိုးတာပါ ဆရာရယ်” ဆိုမှ “အချစ်ဆုံးသာဖဲ့မို့ပေါ့ကွာ တစ်မိန်းသာဒီလိုလုပ်ရင် ဆရာဘယ်သည်းခံမလဲ နောက်ကျရင်ဆရာ့ကို ဒီလိုမနောက်နဲ့နော် သာဖဲ့” ဆိုပြီး ကျေနပ်သွားတာ။ သူ့အချစ်ဆုံးတပည့်ဖြစ်ချင်ရင် ဆရာသာများများခေါ်ပေး အသက်လောက်ကိုချစ်သွားတာ။

အဲသလိုသာပြောတာပါ။ ကိုဒီပါသူ့ဆရာကို အင်မတန်ချစ် ပါတယ်။ မန္တလေးမှာ ဒီပါဆိုရင် ဘောလုံးပွဲဝါသနာကြီးတဲ့ လူရွှင် တော်ဆိုတာ လူတိုင်းသိကြပါတယ်။ သူ့ဆရာ ဦးနောက်တိုးကျတော့ ကိုယ်တိုင်ကို ဘောလုံးသင်းထောင်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ့။ နတ်ရွာကုန်း တို့ သာယာကုန်းတို့မှာ နေ့စဉ်က သာယာကုန်းလူငယ်ဘောလုံး အသင်းကို ဆိုင်ကယ်ရောင်းပြီးဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သူပေါ့။ အားကစားဝါသနာပါလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ တခြားအသင်းတွေနဲ့ချိန်း ချိန်းပြီး လောင်းကြေးတင်ကန်ဖို့ပါ။ တစ်နေတော့ ကိုဒီပါက သူ့ ဆရာဆီလာတဲ့ပြီး ခပ်ညံ့ညံ့တစ်သင်းရှိတဲ့အကြောင်း သူတို့ကလည်း အပြိုင်ချိန်းပြီး ဘုရားကြီးကွင်းမှာ ကန်ချင်ကြောင်း၊ ကြေးထွက်ရင် ရက်ချိန်းမည်ဆိုတဲ့အကြောင်းလာပြောတော့ ဆက်ခနဲထတဲ့ပြီး မိန်းမ ဆွဲကြိုးနဲ့လက်ကောက်ကိုပစ်ပေးရင်း ဟေ့ဒီပါ မနက်ဖြန်ခါ ချိန်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တယ်ကွာလို့ပြောတယ်။ နောက်နေ့ ကန်ကြတော့ ဦးနောက်တိုး အသင်းခွက်ခွက်လန်အောင်ကိုရှုံးသွားပါရော စရိတ်ကိုတောင်းပြန်ရ တဲ့ထိ ဘာပြုလို့တာလဲလို့ ကိုဒီပါကိုပြန်မေးတော့

“ရှုံးမှာပေါ့ ဟိုဖက်အသင်းက ငါအကြံအဖန်လုပ်လာတဲ့ အသင်းရယ်။ ငါအရပ်ထဲက ကောင်လေးသုံးယောက်လောက်နဲ့ စာတိုက်ကြေးနန်းအသင်းက ငါ့သူငယ်ချင်းလက်ရွေးစဉ်တွေထည့် ကန်တဲ့ဥစ္စာ မရှိလို့ ဘာခံနိုင်မှာလဲ” လို့ရယ်ရင်းပြောပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သင်္ကြန်ရက်ကျတော့ အဲဒီအပြုအမူတွေ နောက် ခဲ့ပြောင်ခဲ့တာတွေကြော့အောင် ရေကန်တော့လေ့ရှိပါတယ်။ နဂို ကတည်းက ဆရာခေါ်ရုံနဲ့ကျေနပ်တဲ့ ဦးနောက်တိုးကလည်း အခုလို သိသိမှတ်မှတ်လာကန်တော့တဲ့အတွက်ကျေအေးရှာပါတယ်။ မကျေ အေးနိုင်တာ သူ့ဇနီးအမေသင်းပါဘဲ။ သင်္ကြန်ဆိုတိုင်း အမြဲမေတ္တာ ပို့ရတာ။

“ဘယ်နှယ့်တော် ရေကန်တော့တာက ငါးဆယ်တန် မာစရိုက်လုံချည်လေးတစ်ထည်၊ မြင်းလှည်းနဲ့အပြည့်တင်လာတဲ့ ကလေးက ဆယ့်ငါးယောက်လောက်၊ ဟိုသောက်ရှူးကြီးက ဘာမှ သိတာမဟုတ်ဘူး။ ပီတိတွေဖြစ်ပြီး မသင်းငါ့မြေးတွေကို တစ်ယောက် နှစ်ဆယ်ဆီမုန့်ဘိုးပေးလိုက်ပါကွယ်ဆိုတော့ သုံးရာထွက်သွားရော မြင်းလှည်းခနဲလုံချည်ဘိုးပေါင်းမှ တစ်ရာပြည့်မှာမဟုတ်ဘူး။ သူက နာမည်ကောင်းလည်းရ ပိုက်ဆံအမြတ်လည်းရ လုပ်သွားတာ သေချာဆုံး ဒီပါ ”



### ကျန်တော်သိမိသောလှူငွေတော်ကြီးများ (၁၉)

“မန္တလေးအငြိမ့်လှူရှင်တော်ထဲမှာ ဆိုင်ကယ်ပဌမဆုံးစီးနိုင် တာဆရာဘဲ သာဖဲ့ရဲ့ အငြိမ့်ထောင်ကိုလှဘော်နဲ့ဆရာဘီအက်စ် အေအပြိုင်စီးခဲ့ကြတာပေါ့”

တကယ်လည်း ကိုနောက်တိုးခေတ်လို့ပြောနိုင်အောင် ပွဲချီ တွေ အများကြီးကခဲ့ရတဲ့အချိန်ပေါ့။ အစုစားခေတ်ဆိုတော့ တစ်လ တစ်လ ပုံမှန်တစ်ထောင်နီးပါးထွက်တဲ့အချိန်ပေါ့ (ရွှေတစ်ကျပ်သား မှတစ်ရာငါးဆယ်ခေတ်ကိုး) ဂျစ်ကားတစ်စီးသန့်သန့်ဆိုရင် သုံးလေး ထောင်ပဲပေးရတဲ့အချိန်ဆိုတော့ ဝယ်နိုင်တာပေါ့။ တီးလုံးတိုက်လာ တော့လည်းဆိုင်ကယ်တထုတ်ထုတ် အရက်သောက်သွားတော့လည်း ဆိုင်ကယ်တထုတ်ထုတ် ပွဲကသွားတော့လဲ တထုတ်ထုတ်နဲ့ အလွန် မျက်စေ့နောက်စရာကောင်းတာပေါ့ တစ်ခါက ဦးလိမွော်ဆီကို အဲဒီ ဆိုင်ကယ်နဲ့သွားလည်ရင်း

“ခင်ဗျားတို့အရပ်ထဲက ရွဲ (မိန်းခလေး) တွေက ကျုပ် ဆိုင်ကယ်သံကြားရင်ကို ထွက်ထွက်ကြည့်နေကြတယ်ဗျ” လို့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကြားတော့ ဦးလိမ္မော်က အမြင်ကပ်ကပ်နဲ့ “မင့်ဆိုင်ကယ်မှ မဟုတ်ပါ ဘူးကွာ ခွေးဟောင်သံကြားလဲ ထွက်ကြည့်ကြတာပါပဲ” လို့ ပြန်လိုက်ရော။ အဲဒီဆိုင်ကယ်လေးနိဂုံးချုပ်ချင်လာတော့ရတနာ့ဂူ ပွဲတစ်ရက်မှာ အရက်မူးလွန်ပြီး ဆိုင်ကယ်သမားခြင်းငြိရာက ဟိုလူကို ဆိုင်ကယ်နဲ့လိုက်တိုက်ရော။ ဟိုလူကလည်း သူ့ဆိုင်ကယ်ကို အပြင်းစီးပြေးရော။ အဲဒီမှာ အရိန်လွန်ပြီး ကားတစ်စီးကိုဝင်ချိတ်တယ်။ နောက်လမ်းနံဘေးက အိမ်တစ်အိမ်ရဲ့မီးဖိုချောင်ထရုံကို ဖောက်ဝင်သွားပြီး အိမ်တိုင်နဲ့ပစ်ရိုက်ပြီး ဆေးရုံတင်လိုက်ရသတဲ့။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ ဆိုင်ကယ်ကိုရောင်းပြီး ဘောလုံးသင်းထောင်တာတဲ့ အမေသင်း (သူ့ဇနီး) ကတော့ လုံးဝမကြည်ဖြူပါဘူး မတတ်သာ လို့သာအောင့်အီးသည်းခံနေရပေမယ့် သူ့ကွယ်ရာကျရင် အမြဲသည်းတာ။ “ စဉ်းစားကွယ်၊ သူ့ဘာနားလည်လို့လဲ ဘောလုံးတောင် ဝါးတစ်ရိုက်လွင့်အောင် မကန်တတ်တဲ့လူက ကက်ပတိန်လုပ်သတဲ့၊ နည်းပြသတဲ့၊ တစ်နေ့တစ်နေ့ ဖအလေးတွေနဲ့လုံးလည်လိုက်ပြီး အချိန်ကုန်နေတာ။ ဟိုခလေးတွေက ဘယ်ဆီနေမှန်းမသိသေးဘူး။ သူက ခရာကြီးလည်ပင်းစွတ် ဘောင်းဘီတိုကြီးဝတ်ပြီးနေပြီ လူစုံရင်လည်း တန်းစီခိုင်းပြီး သြဝါဒတွေပေးသေးတာ။ ဘယ်သူကစားတာ ဘာလို တယ် ဘယ်သူကဖြင့်ကောင်းတယ် ဘာတယ် ညာတယ်နဲ့ အဲ ပြောပြီး ရင်တစ်ယောက်ကိုလက်ဖက်ရည်ဖိုးနှစ်ကျပ်စီပေးသေးတာ ဟိုခလေးတွေက သြဝါဒခံယူရတာနဲ့ကို နေ့တွက်စီနေပြီ အိမ်လဲအမှိုက်ရှုပ်လှုပ် စကားရှုပ်နဲ့ အမေလဲခေါင်းကိုရှုပ်နေပြီ ကန်တော့လည်းနိုင်တဲ့ စကားများကြားရခဲပါဘိကွယ်။ သရေကျလာတာနဲ့ ကောင်းပြီးရှုံးလာရတာနဲ့တစ်ရက်ကတော့နိုင်လာသတဲ့။ သုံးဂိုးဂိုးမရှိတဲ့ သူ့ဘောသမားလေးတွေကို ဆူလိုက်တာကို ရစရာမရှိဘူး။ မင်းတို့က ဒီလောက် ကောင်းရအောင် ဒီလောက်ခြေစွမ်းပြရအောင် မာဒေးကားသွားကန်မှာမို့လို့လား သေသေချာချာပြောထားရက်နဲ့ဘာညာပေါ့ တစ်ဖက်

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

လှည့် နဲ့အမေစုံစမ်းကြည့်လိုက်တော့ လား လား မောင်မင်းကြီး သားက အောက်ကြေးကလှည့်ရိုက်ထားတာတဲ့တော်ရေ။ လူငယ် ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမစခင်သာ ဟုတ်ကဲ့တော့မှာပေါ့။ သူတင်ကိုယ်တင် လုပ်ပြီဆိုမှတော့ ဘယ်သူက အလျော့ပေးချင်ကြတော့မှာလဲ။ သူက အားကစား မဟုတ်ဘူး၊ လောင်းကစားလုပ်နေတာ။

ဒီကြားထဲမှာ ကြုံရင်ကြုံသလို တပည့်ချစ်ကြီး ကိုဒီပါက ဝင်ဝင် ရိတ်သွားသေးတာဆိုတော့ ရေရှည်မှာ ဘယ်ခံနိုင်တော့မှာလဲ။ သာယာကုန်းမြေလေးရောင်းပြီး မန္တလေးပြောင်း၊ ရွှေတချောင်း အနောက်ဘက်မှာအငှားနေရပါတယ်။ အရွယ်ကလည်းအတော်လေး ရလာပြီဆိုတော့ ဗလာဇာတ်လောကကို မျက်စောင်းထိုးနေရတဲ့ အချိန်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကုသိုလ်ကံကောင်းချင်တော့ မန္တလေးမှာ ဦးဆာမိ၊ ဦးအံ့သီး နဲ့ ဦးအောင်စိန်တို့ကစပြီး၊ သဘင်ပညာရှင်များ ရဲ့ ကထိန်ညမှာ အပျော်တမ်းတက်ကကြရာက။ ဦးညိုသန်းက တည်ထောင်ပြီး၊ အောင်စိန်၊ နောက်တိုးနဲ့ ဒေါ်မျိုးချစ်သန်းတို့ အတွဲဟာ ရေပန်းစားသွားတာပေါ့။ ဦးအောင်စိန်က အဲဒီအချိန်မှာ အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော်နေပြီ၊ သူကခြောက်ဆယ်ကျော်ရှိသေးတာ အဲဒီမှာ သူ့ခမြာ သရုပ်ဆောင်မှုတွေနဲ့ ဦးအောင်စိန်ကို အမိလိုက်ရ တော့တယ်လေ။ ခွန်းထောက်တစ်ချိုးဆိုပြီးလို့ ထုံးစံအတိုင်း ပရိကံ စကားပြောပြီဆိုရင် သူ့ချောင်းဆိုနေတာကို အတော်ကြာတယ်။

“အဟွတ် အဟွတ် မြေးလေးတို့၊ မြေးမလေးတို့၊ အဖိုး ပြောချင်တယ် အဟွတ် အဟွတ်” သက်သက်ပရိယာယ် လုပ်ပြီး ပြောနေတာဆိုတဲ့ မျက်နှာခံနဲ့ ဦးအောင်စိန်နံဘေးက ရပ်ပြီး ကြည့်နေတယ်။

“ဆခါး ဆခါး ဖြောဖန်များ ဆခါးထဲက ဇာတိပြသတဲ့ မြေး တို့ရဲ့ဆခါးနောက်တရားမပါကြစေနဲ့နော် အဖိုးက စေတနာနဲ့ ပြောတာ အဟွတ် ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကျွန်တော်တို့က အောက်ကနေကြည့်ပြီး ရယ်ချင်လှပြီ ဦးအောင်စိန်ကလဲ အမြင်ကပ်လှပြီ ဦးနောက်တိုးကတော့ အရှိန်နဲ့ ဆက်လှိုင့်နေတုန်း

“အဖိုးတို့အရွယ်ကောင်းတုန်းက ခလေးတွေအမြင့် အဖျားကို တက်ဆော့ရင် ဟဲ့ ဘိုး ဘိုး ကျ ကျ နဲ့ ခြောက်လေ့ရှိတယ်။ ဟော ဆခါးနောက် တရားပါဆိုတာလို မကြာပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံတွေ ဗုန်းတွေချလို့ အဲဒီတိုးက ကိုအောင်စိန် မှတ်မိတယ် မဟုတ်လား ” ဆိုတော့ ဦးအောင်စိန်က မဲ့ရွဲ့ပြီး

“မှတ်မိတာပေါ့ ပြေးလိုက်ရတာ ခါးကို လုံးချည်မပါဘူး” ဆိုတော့ ပရိသတ်ကို ပတ်တုတ်လို့ မရဘူး။ ဝေါခနဲ ဖြစ်ကုန်တာ အဲဒီကျတော့ စိတ်ဆိုးသွားပြီး “ကိုအောင်စိန် ဆခါးအကောင်း ပြောရင် မဖောက်ပါနဲ့”လို့ပြောရော -

အဲဒီမှာ ဦးအောင်စိန်က “ပြောမှာပဲ မင်းဘာလို့ အကြီးအကျယ်တွေလျှောက်ပြောတုန်း” ဆိုတော့ အကြောင်းသိတွေက ထပ်ရယ်ပြန်ရော။ ဆရာဦးနောက်တိုး စရိုက်က အဲဒါမျိုး ပညာပိုင်းနဲ့ပတ်သက်လို့မေးရင်တော့

“ဆရာတို့ပညာက အလုပ်နဲ့ လက်တွေ့သင်ရတာ ပြုန်းခနဲ မေးလို့လဲ ပြောလို့မရဘူး၊ စာဆိုရင်တော့ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ ကူးယူသွား တစ်လုံးမှမချန်ခဲ့နဲ့ မျက်နှာတို့ လေတို့ကို လိုချင်ရင် ပွဲကတုန်း လာမှတ်လှည့်” လို့ပြောပါတယ်။ အတူတူကရင် ပိုကောင်းတယ်လို့ ကိုဒီပါက ပြောပါတယ်။ ဘာပြုလို့တုန်းဆိုတော့ မှားရင် မှားသလို ရှေ့မှာတင်ချက်ချင်း ပြင်သင်ပေးတာတဲ့။ အမှတ်တမဲ့တော့ စိတ်ဆိုးစရာဖြစ်ပေမဲ့ တခြားမှာခွဲပြီး လုပ်စားရပြီဆိုရင် ကျေးဇူးတင်စရာကောင်းတယ်။ ဘယ်သူနဲ့တွေ့တွေ့ သူလိုင်းက သိပ်မခံရဘူးကွတဲ့။ သူကလေမျိုးစုံလုပ်တတ်တယ်။ လေချွန်၊ လေကျော်၊ တုန်နေတဲ့ လေကြောင် အမျိုးမျိုးကွာ။ မျက်နှာကလည်း အရှုံ့အမဲ့မျိုးစုံ၊ လူဟန်

ကလဲ အကွေး အကွန်မိုးစုံဆိုတော့ အလုံးသမားကို အလုံး (ပြက်လုံး) နဲ့ လိုက်မရရင် လေနဲ့လိုက်တယ်။ အဲဒီလိုမှ မရရင် မျက်နှာ၊ မရဘူး ဆိုရင် လူဟန်နဲ့လိုက်တော့တာ။ အဲဒီတော့ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုက မိသွားတာပေါ့။ အဲသလိုသူ့မူထဲ မိသွားပြီဆိုရင်လဲ မြင်ရင်မြင်သလို တွန်းပြီးရမ်းတော့တာ ရှေ့လူ နောက်လူတွေ ထည့်မတွက်တော့ဘူး။ မြို့တော် ဦးအောင်စိန်နဲ့ သူနဲ့က တစ်မူတည်းသမားတွေ သူတို့ချင်း လဲ မညာဘူး သာရင်သာ သလို လုပ်ပစ်ကြတာ။



**ဦးနောက်တိုး၊ ထင်ပေါ်နှင့်ကြိုင်ကြီးတို့၊  
တောဆင်နှင့်အတွေ့**

ကျွန်တော်က မန္တလေးအငြိမ့် လူရွာင်တော်ကြီးတွေကို မှတ်တမ်းတင်ချင်လို့ မန္တလေးဟာသအမည်နဲ့ ဗွီဒီယိုရိုက်တော့ ဦးနောက်တိုးကို သွားခေါ်တဲ့အခါ ပိုက်ဆံတောင်မယူပါဘူးလို့ပြော ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့က ကန်တော့တာဖြစ်တဲ့အကြောင်း အကန်တော့ခံဘို့ပြောမှ လကွံတာပါ။ ရိုက်တဲ့နေရာမှာလည်း ပီပြင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

သလားမမေးနဲ့။ တကယ့်အနာခံပြီးတော့ကို သရုပ်ဆောင်ပေးသွားခဲ့ ရှာတာ။ နောက် ချမ်းချမ်းသာသာပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ရိုက်တော့လည်း အဲလိုဘဲ စွန့်စွန့်စားစားလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ တကယ်ဆင်အစစ်အောက်က ဖြတ်ပြေးတာတို့၊ ကြိုးပြတ်ပြီးချောက်ထဲကျတဲ့ အခန်းမှာလည်း အပေါ်ဆုံးကနေ ပစ်ကျပြီး ဆူးပုံပေါ်တင်သွားတို့ထိပါ။ အဲဒီနောက် ပန်းပုံပြင်တို့ သမုဒယပွဲတော်တို့ စတဲ့ ဗီဒီယိုခွေတွေရိုက်ပြီး မကြာခင် မှာ။ ဦးရွှေဗျိုင်းကွယ်လွန်ပါတယ်။ အဲဒီ စာပေကို ကျွန်တော်တို့ လိုက်ပို့တော့ နောက်ကနေ ဘီအမ်အိပ်စ်ကလေးစီး စက်ဘီးနဲ့အမိ နင်းလိုက်လာပြီး ရွှေဗျိုင်း ရွှေဗျိုင်း ကျုပ်တပည့်ရွှေဗျိုင်းကို ကျုပ်သတ်တာ သူများသတ်တာမဟုတ်ဘူး ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ ရွှေဗျိုင်းရယ် လို့ပြောပြီး မျက်ရည်တွေကျနေရှာတယ်။ အကြောင်း အရင်းကို မေးကြည့်တော့ ဦးရွှေဗျိုင်းဟာ မမာနေတာ အတော် ကြာပြီ။ မသေခင်ငါးလခြောက်လလောက်မှာ အသံလုံးလုံးမထွက် တော့ဘူး။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်မှာ စာရေးပြီးတော့ပဲ ပြောနိုင်ရှာ တော့တာ။ ရောဂါသည်းနေတဲ့အချိန်မှာ ဦးနောက်တိုး ရောက်သွား တယ်။ စားချင်တာကျွေးဘို့သွားပြီး မေးတာကို ဦးရွှေဗျိုင်း ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်မှာ ဇိုက်(အရက်) လို့ တစ်လုံးတည်းရေးပြသတဲ့ ဆရာဝန်ကတားမြစ်တားတာမို့ ဘယ်သူမှ အရက်မတိုက်ရဲပေမယ့် ဦးနောက်တိုးက သူ့ရဲ့နောက်ဆုံးအချိန်လည်း ရောက်နေပြီ သူ့ဆန္ဒ ရှိတာလေးတော့ ဖြည့်ပေးမယ်ဆိုပြီး ဘီအီးနှစ်ဆယ်ဖိုးကို ကိုယ်တိုင် သွားဝယ်ပြီး ဦးရွှေဗျိုင်းပါးစပ်ထဲကို ဝှမ်းနဲ့ဆွတ်ပြီး ညှစ်ညှစ် ချပေးခဲ့သတဲ့။ အဲဒီညမှာ ဆုံးသွားရှာတာကိုး သူ ယူကြိုးမရဖြစ်ရင်လဲ ဖြစ်စရာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူကတွေ့သမျှ လူတိုင်းကို ကျုပ်သာဖဲ့ ကျုပ် သတ်တာဗျလို့ချည်း လျှောက်ပြောနေတော့ ကျွန်တော်တို့က လာပါ ဆရာရယ် ကိုယ့်စေတနာနဲ့ကိုယ် အမှုပတ်ခံနေရပါဦးမယ်ဆိုပြီး ဆွဲခေါ်လာရတာ။

ကျွန်တော့သားဦး ပုခက်တင်တော့ ညွှန်ပေါင်းရဲ့တန်ဖိုးကို

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လက်တွေ့ ကပြသင်ကြားပေးခဲ့တဲ့ဆရာ၊ တပည့်တွေညှင်းပန်းသမျှ သိသိကြီးနဲ့သည်းခံခဲ့တဲ့ဆရာ၊ ကိုယ်တွက်မချန်ပဲ ပညာကိုလက်တွေ့ ပေးချင်တဲ့ဆရာ ဒီပါနဲ့ချစ်စရာသာလာခေါ်ရင် တစ်ချက်ကလေး မငြင်းခဲ့တဲ့ဆရာ၊ အရွယ်ကြီးနေတာကို စိတ်ဆတ်စိတ်မြန်လက်မြန် ကြီးရုံနေဆဲဆရာဟာ သူ့ထုံးစံအတိုင်းနေမကောင်းထိုင်မသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့သတင်းတောင်မကြားလိုက်ရဘဲ ဖြိုးကနဲ ဖျက်ကနဲ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရရှာပါတယ်။ မှတ်တမ်းမရှိပဲ လူမသိသူမသိ ကျွန်တော်တို့တောင်မသိရပဲ ကွယ်လွန်ခဲ့ရတာမို့ ဒီနေရာကနေ ကျွန်တော်မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရပါတယ်။ ဒီစာလေးကို ဆရာ ဦးနောက်တိုးများဖတ်မိရင်မဲ့ပြုံးလေးပြုံး ပါးနှစ်ဖက်ကိုဖူးဖူးနဲ့ လေတွေသွင်းချီထုတ်ချီလုပ်ရင်း ပြောရှာမယ့်အသံကို ကျွန်တော်ကြား ယောင်မြင်ယောင်နေမိပါတယ်။

“ဒါမှ ဆရာ သာယဲ့ကွ ”



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်သိမ်သောလူ့ရှင်တော်ကြီးများ (၂၀)**

ဦးနောက်တိုးအကြောင်း ပြောတဲ့အခါ ဦးအောင်စိန် အကြောင်းကိုချန်ထားခဲ့လို့မဖြစ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မန္တလေးမှာ အောင်စိန်လေးဦးရှိပါတယ်။ ကိုကျီးညိုနဲ့တွဲကတဲ့ မွတ္တားအောင်စိန်၊ မင်းသမီးလှထိပ်တင်ရဲ့အဖေ မျက်နှာနီဦးအောင်စိန်၊ နောက်ပိုင်း ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ဖြစ်သွားတဲ့ အငြိမ့်ဆရာဦးအောင်စိန်(မန်း) (သူ့ကိုတော့အသက်အငယ်ဆုံးမို့အောင်စိန်လေးလို့ခေါ်ကြပါတယ်) နဲ့အခု ကျွန်တော်ပြောချင်တဲ့မြို့တော်ဦးအောင်စိန်တို့ပါပဲ။ သူ့ကို ဇာတိအရပ်လိုက်ပြီး အာလ္လကပ္ပအောင်စိန်တို့ မယ်သီလရင် အောင်စိန်တို့လို့လည်းခေါ်လေ့ရှိကြတယ်။ လူ့ရှင်တော်ကစားဘို့သက် သက်လူဖြစ်လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ဆိုရလောက်အောင် ဥပမိရုပ်ကချစ်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ပါးစုံနှစ်ဖက်ကဖောင်းဖောင်းကြီးတွေ ထိပ်ကပြောင် နေသေးတယ်။ မျက်ခွံမို့မို့အစ်အစ်တွေရဲ့အောက်မှာ ဒါးရှုထား သလောက်ပဲရှိတဲ့မျက်လုံးအိမ်နဲ့ ပဲယင်းပွင့်လောက်ရှိတဲ့မျက်လုံးတွေ ကမြင်ရုံနဲ့ရယ်ချင်စရာကောင်းနေတယ်။ သူပြုံးလိုက်ရင်မျက်စေ့မရှိ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တော့ဘူး။ မိန်းမအမှုအယာအလွန်ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြို့တော်အဖွဲ့မှာ သူ့ချီကောက်လိုက်ကတုန်းက နယ်စိမ်းနေရင် သူ့ကို အရင်ထုတ်ပြီးရိုက်ရတာ။ သူ့ကိုရိုက်လို့ရယ်ပြီဆိုမှကျန်လူတွေက အဲဒီ အချိန်ကိုဆက်နင်းသွားရတာ။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူ့ကိုယ်သူ့ငါက ခြုံကောင်ကြီးပေါ့ကွာလို့ပြောလေ့ရှိတယ်။ ပရိသတ်ဆီကအရယ်ခြုံယူ ရတာကိုး။ တကယ့်ကို ရှေ့မီနောက်မီလူရွှင်တော်ကြီးပေါ့။ အသက် ရှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ကျော်အထိ ကသွားခဲ့တာကိုး -

ကျွန်တော်ကျောင်းသားဘဝတုန်းက ခဏခဏဆုံဖူးတယ်။ တိုက်ပုံအင်္ကျီအနက်နဲ့ဘန်ကောက်လုံခြည်နဲ့စိန်လက်စွပ်ရွှေသားလက်စွပ် ဗယ်တကွင်းညာတကွင်း အင်္ကျီကျယ်သီးကြိုးကအစ ရွှေဆွဲကြိုးနဲ့ လူရွှင်တော်လောကမှာ သူ့အချမ်းသာဆုံးလို့ဆိုနိုင်လောက်တယ်။ လက်ဖက်ရည်မသောက် ကွမ်းမစား အရက်မသောက် လောင်းကစား မရှိတော့ ဘတ်(စ်)ကားတောင် ဝယ်ထောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ ကျွန်တော်ဘသင်လောကထဲရောက်ပြီး လူရွှင်တော်လားမြောက် လာတဲ့အချိန်ကျမှ ရင်းနှီးခင်မင်ခွင့်ရခဲ့တာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် အတွက်တော့ ဖခင်တစ်ဦးလိုပါပဲ။ အဖေကလည်း ဘိုးစိန် ကျုပ်သား ဟာ ခင်ဗျားသားပဲ ကြည့်ရှုပြီးစောင့်ရှောက်လိုက်ပါလို့အပ်ထားတော့ ချစ်လည်းချစ်ပါတယ်။ သူက ဦးသင်္ခါ၊ ဦးခါတ်ခိုးအတွဲကြားမှာကြီးရ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ ဦးခါတ်ခိုးက မြို့တော်အောင်မြင်စိန်ဇာတ်ထောင်တော့ သူကလက်ကတုံးတောင်ဝှေးပေါ့။ အခုမောင်ယဉ်အောင် (မြို့တော် ပြဇာတ်ဒါရိုက်တာ)တို့အဖေဦးသန်းဝေထောင်တော့လဲသူပါခဲ့တာဘဲ။ ဒါပေမဲ့မြို့တော်အောင်မြင်စိန်ကွယ်လွန်ပြီး ဘဒ္ဒေးမြို့တော်သိန်းအောင် ကို လူရွှင်တော်ကမင်းသားအဖြစ် ကောက်တင်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ သူကနေပြီး လူပြက်ကဖြစ်တဲ့မင်းသားမကြီးပွားနိုင်ဘူးဆိုလို့ ဘဒ္ဒေး မင်းသားကသူ့ဇာတ်ထဲမှာမခေါ်တော့ဘူး။ တဖြည်းဖြည်းအရွယ် ရလာတဲ့အခါကျမှအဖေတပည့်လည်းဖြစ်နေငါတို့ကိုယ်ငယ်ငယ်ကတည်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကထိန်းလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်နေတယ်။ မဟုတ်လည်း ငါ့မှာပြုစု စောင့်ရှောက်ရမယ့်တာဝန်ရှိတယ်ဆိုပြီး ဧည့်သည်အဖြစ်နဲ့ကခွင့်ပြု လိုက်တာလို့ ဘဒ္ဒေမင်းသားကပြောပါတယ်။ ဒီအကြောင်းတွေ့သူကို မေးကြည့်တော့လည်း-

“လူပြက်ပါးစပ်ဘဲကွာ နတ်စောင့်တာမှတ်လို့ပြောမိချင်လဲ ပြောမိမှာပေါ့။ ငါ့အဲဒီလိုပြောလို့မခံချင်စိတ်နဲ့ကြိုးစားတော့ အခု နိုင်ငံကျော်နေပြီမဟုတ်လား ငါ့တောင်ကျေးဇူးတင်ဖို့ကောင်းသေး တယ်” လို့ပြောပြီးရယ်နေတယ်။

ဦးအောင်စိန်အသက်ရှည်ရှည်နေသွားတာဟာ သောကမရှိ တာလည်းတစ်ပိုင်းပါပါလိမ့်မယ်။ သူ့ကိုကြည့်လိုက်ရင် မှိုင်းနေတဲ့အခါ စိတ်ဆိုးစိတ်ကောက်နေတဲ့အခါရယ်လို့မရှိဘူး တပြုံးပြုံးနဲ့အမြဲ ရယ်စရာဘဲပြောနေတတ်တာ။ နောက်တစ်ခုသူကပြောတာက “ငါ ချမ်းချမ်းသာသာနေခဲ့ရတာငွေကိုချွေတာလို့ကွ။ ငွေဆိုတာတွယ်ထား အပ်တဲ့ပစ္စည်းမဟုတ်သလို ပယ်ရမယ့်ပစ္စည်းလဲမဟုတ်ဘူး။ အေး သုံးအပ်တဲ့ပစ္စည်းကွ။ သုံးတာနော် ဖြုန်းတာမဟုတ်ဘူး။ ဖြုန်းတာက မြန်မြန်ကုန်သွားပြီးရောဆိုပြီး စည်းမရှိစံနစ်မရှိ လုပ်ပစ်တာ။ သုံးတာက လိုအပ်လာမှလိုသလိုအကုန်အကျခံတာ။ ငါဆိုရင် ဟိုတုန်း ကတည်းက လက်ဖက်ရည်မသောက် ကွမ်းမစားဘူး။ ဆေးတန် သောက်တယ်။ ဒါလဲသောက်ဆေးဘူးဝယ်သောက်တာမဟုတ်ဘူး။ ပွဲခင်းထဲမှာ သူများလွှင့်ပစ်သွားတဲ့စီးကရက်တို့တွေကောက် ဆေးဗူး နဲ့ထုတ်ပြီး အဲဒါနဲ့သောက်တာပဲ။ အငြိမ့်သမားတွေက အဲဒီမှာငါ့ကို ဆီကိုင်တဲ့လူ (ကပ်စေးနည်းတဲ့လူ) ဆိုပြီးပြောကြတယ်။ နှစ်ကျွတ်လို့ သူတို့အငြိမ့်ထောင်ဆီလက်ဝါးဖြန့်ခံနေတဲ့အချိန်မှာငါကရွှေဝယ်ပြီးပြီ ကားထောင်ပြီးပြီ”

“အခု အဘဝယ်ထားတဲ့ ကားတွေ ရွှေတွေက ဘယ်မှာလဲ”

“ ကုန်သွားပြီကွ၊ ဘာမှမကျန်တော့ဘူး”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ဟင် အသောက်အစားမရှိ လောင်းကစားလဲမရှိဘဲနဲ့ ဘာလို့ကုန်တာလဲ”

“ဟီ ဟီ ငါမိန်းမတွေလျှောက်ယူပစ်လိုက်တာလေ၊ တစ်ယောက်ယူ တစ်မျိုးရောင်းပြီးတင်တောင်း။ နောက်တစ်ယောက် တစ်မျိုးရောင်းနဲ့ ဟီဟီ အိမ်ထောင်ငါးဆက်လည်း ရောက်ရော ငါလည်း လက်နဲ့ခြေဘဲကျန်တော့တာ ဟီဟီ ”

“အခု နောက်ဆုံးယူထားတဲ့မိန်းမက အဘနဲ့အသက်ဘယ် လောက်ကွာတုန်း”

“ငါးဆယ်နဲ့သုံးနှစ်ကွာတယ်။ ယောက္ခမက ငါ့ထက်လေး ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ငယ်တယ်။ ဇာတ်ထဲမှာယိမ်းပညာသင်လိုက်လာတာ လေးကွ။ မိဘကလည်း ချို့တဲ့တော့ ငါ့ကိုဆေးပေးမီးယူရအောင်ဆိုပြီး ပေးစားထားတာ။ လက်ဖက်ရည် (ဇာတ်ထုံးစံဘဝတူခြင်းအိမ်ထောင် ပြုရင်အဖွဲ့ကိုလက်ဖက်ရည်တိုက်ပြီးကန်တော့ပွဲထိုးလို့သက်ကြီးဝါကြီး များကိုကန်တော့ရပါတယ်။ ဒါမှ ခရီးသွားရေးလာရေးချောမွေ့တယ် လို့အယူရှိကြပါတယ်)။ တိုက်တဲ့နေ့ကများဆို ဇာတ်တစ်ဇာတ်လုံးကန် တော့စရာလူရှာလို့မတွေ့ဘူးဟေ့။ အကုန်ငါ့ထက်ငယ်တဲ့သူချည်းပဲ။ ဒါနဲ့မင်းသားကြီးတစ်ယောက်က ကိုင်းကျုပ်ကိုခင်ဗျားထက် နှစ်နှစ် ကြီးတယ်လို့အာရုံပြုပြီးကန်တော့လိုက်ပေါ့ဗျာဆိုတာနဲ့ ငါကန်တော့ လိုက်ရတယ်”

“ခင်ဗျားကသူများကိုတော့ အသုံးနဲ့အဖြုန်းခွဲပြီးသတိပေး တယ်။ အဲဒီမိန်းမယူတာကျတော့ သုံးတာလား ဖြုန်းတာလားဗျာ ကိုင်း ”

“အဲဒါ သုံးတာဟသုံးတာ ကိုယ့်အတွက်အမြတ်ရသေးတယ်။ သူ့ဖက်ကခလေးတစ်ကောင်ပါလာသေးတယ်ဟ၊ ဟီ ဟီ ငါက အရွယ်ကုန်နေပြီ နင်ကအရွယ်ရှိတုန်းမို့ပြောနေရတာ ငါ့လိုဖြစ်ကုန် မှာဖို့လို့”

ကျွန်တော်က တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယ လူလွတ်ဆိုတော့ ကျွန်တော့် ကုတင်မှာအိပ်ခိုင်းပြီး ရတဲ့ညကြေး (အဲဒီတုန်းက နှစ်ဆယ် ပဲရတာ) ကိုနှစ်ယောက်တွက်တွက်စားသောက်ဖြစ်နေကြချိန်ပေါ့။ တစ်ရက်ထီးရိုးဝင်းဇာတ်ရုံမှာမိုးတွေရွာပြီးပွဲနားတဲ့ည သူနဲ့ကျွန်တော် နဲ့နှစ်ယောက်ထဲပဲဇာတ်ရုံထဲမှာရုံနေတဲ့အချိန်မှာ သူက

“မင်းကို ဒီနေ့ည မျက်နှာသင်ပေးရဦးမယ်” ဆိုတော့

ကျွန်တော်က

“ဟုတ်ကဲ့ အဘ သင်ပေးပါ ” ပေါ့

“လူ့ရှင်တော်ဆိုတာ မျက်နှာလေးကိုချိုထားတတ်ရတယ်”

“ဘယ်လိုချိုထားရမှာလဲ အဘ” ဆိုတော့ သူ့မျက်နှာ ဖောင်းဖောင်းကြီးကို အားရပါးရပြုံးပြီး မေးကိုတဆတ်ဆတ်ထိုးပြနေ တုန်း ဘဒ္ဒေမင်းသားမွေးထားတဲ့ဖိုးသာအောင်ဆိုတဲ့ အင်းခွေးကြီး ကုတင်ပေါ်ကိုပြုန်းခနဲတက်လာပြီး သူ့မျက်နှာကြီးကို တပုပ်ပုပ်နဲ့ လျက်ပါလေရော အဲဒီမှာ ခွေးကိုမမောင်းပဲနဲ့

“မြင်တယ်မဟုတ်လား မျက်နှာချိုလွန်းလို့ ခွေးတောင် အလျက်ခံလိုရပြီ” နှစ်ပါးသွားမှာ ဦးအောင်စိန်ပြောလေ့ရှိတဲ့ ပရိကံ စကားလေးတစ်ခွန်းက

“ရှေးဆရာကြီးများအဆိုရှိပါတယ်။ မြစ်ရေမခန်းစေနဲ့ ထုံးအိုးမကွဲစေနဲ့။ ဂိုဏ်းမကျိုးစေနဲ့တဲ့ခင်ဗျ။ မြစ်ရေမခန်းစေနဲ့ဆိုတာ မိဘများက ကိုယ့်အပေါ်ထားရှိတဲ့ မေတ္တာရေမခန်းစေနဲ့ ထုံးအိုးမကွဲ စေနဲ့ဆိုတာဆရာဆရာများချမှတ်ခဲ့တဲ့ထုံးစံသမားစဉ်တွေကို မဖောက် မထိုး၊ မပေါက်မကျိုးစေရဘူးပေါ့ဗျာ။ ဂိုဏ်းမကျိုးစေနဲ့ဆိုတာ ဘုရား တရား သံဃာ မိဘ ဆရာတည်းဟူသော အနန္တော အနန္တ ငါးဖြာ ဂိုဏ်းရတနာကို ရှိသေကိုင်ရှိုင်းလို့ရှိင်းပြစွာ စော်ကားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမယ်ကိုးခင်ဗျ” တကယ်လဲ သူလုပ်စားခဲ့တဲ့ သက်တန်း တလျှောက်အဲဒီအဆိုအမိန့်ကို တရိုတသေထိန်းသွားခဲ့တာ ပွဲကခါနီး

တိုင်းဘုရားကန်တော့တယ်။ ပရိသတ်ကိုကန်တော့တယ်။ အဲဒါ တစ်ရက်မှမပျက်ခဲ့တဲ့သူညဉ် -

“အင်္ဂလိပ်ပြေးခါနီးတော့ ငါစက္ကင်းစိန်ဆိုပြီး ဇာတ်ထောင် မင်းသားကခဲ့သေးတာ တီးလုံးလည်းတိုက်ပြီးရော လှပန်ဝင်တာပဲ။ ဒါနဲ့ မြန်မာပြည်မှာကလို့မဖြစ်ဘူးဆိုပြီး ယောနယ်ဘက်သွားကတော့ ကံထရိုက်ကလိမ်၊ ဇာတ်သမားကလိမ်နဲ့အရင်းပြုတ်ပြီး စက္ကူတွေကို ပန်းလုပ်ရောင်းပြန်လာရတာပဲ။ အခုမောင်သိန်းအောင်ကို ငါပုဆိုး ခတ်သင်ပေးထားတာပေါ့ နရည်တစ်ပုဒ်ကတော့ ပွဲကျကနိုင်တုန်း”

“အဲလိုဆို ကျွန်တော့်ကိုသင်ပေးပါဦးဆရာ” ဆိုတော့ ပုဆိုး မြဲမြဲဝတ်၊ ကျန်တဲ့ပုဆိုးတကွင်းကိုခါးပုံထိုးပြီး ကုတင်ပေါ်မှာရပ် ပါးစပ် ဆိုင်းနဲ့ကွေးနေအောင်ကတော့တာပဲ။ အဲဒီအကတစ်ချိုးနဲ့ လူဟန် မျက်နှာပေးတွေကို ကျွန်တော်ကောင်းကောင်းရလိုက်တယ်။ နှစ်ပါး ကခါနီးလို့ လူပြက်တွေဝတ်စားပြီးရင် သူကကျွန်တော့်မေးကို ဆွဲပြီး သူ့မျက်နှာနဲ့သုံးခါထိသေးတယ်။ အဲဒါဘာလုပ်တာတုန်းဆိုတော့ မင်းကိုငဲ့မျက်နှာလိပ်ပြာအပ်ပေးနေတာလေကွာ။ ဒါမှ ငါရယ် သလို ရယ်တော့မှာပေါ့တဲ့။ လူရွှင်တော်တွေညွှန်ပေါင်းကတဲ့အခါ ဘယ်သူမှ သူ့ကိုမရိုက်ကြဘူး။ ဘာပြုလို့မရိုက်တာလဲလို့မေးတော့ကိုဟန်ညွှန်က-

“ ဟ ဘိုးစိန်ခေါင်းရိုက်တာဟာ ကိုယ့်သေတွင်းကိုယ်တူးတာ နဲ့အတူတူပဲကွ။ သူက အရိုက်ခံတဲ့မျက်နှာအလွန်ကောင်းတာ မရယ် လို့ကိုမရတဲ့မျက်နှာ။အဲဒါရယ်လိုက်တာနဲ့ ပြေးပြီသာမှတ်တော့ ဖမ်းလို့ ကိုမမိတော့ဘူး။ မင်းမယုံရင်ရိုက်ကြည့်ပါလား ဖြောင်းဆိုတွယ်လိုက် တာနဲ့ လက်ခေါက်မှုတ်ပြီး ဩဘာပေးလိမ့်မယ် (သူများကိုဆော်လိုက် လို့ကြေနပ်သွားတဲ့ပုံမျိုးပေါ့) အဲဒါကိုရယ်လို့ကတော့ မတ်တပ်ရပ် ပုဆိုးခတ်ပြီး အကလေးနဲ့ထွက်သွား။ ရှေ့ကျမှသတိရသွားတဲ့ဟန်နဲ့ သူ့ခေါင်းကိုသူပွတ်ပြီး မင်းလူကြီးကို ဒီလိုရိုက်ရင် မင်းငရဲကြီးလိမ့် မယ် ဟဲ့အယ် ဟဲ့အယ် (ရှင်ငရဲကြီးလိမ့်မယ်အလိုက်နဲ့) ဆိုပြီး ကချင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကနေဦးမှာ အဲဒီတော့ ရိုက်ဖို့နေနေသာသာ တုတ်နဲ့ကိုမရွယ်တော့ ဘူး”

သူညောင်ပင်ဈေးနားမှာနေတော့ သူ့အိမ်ကို ကျွန်တော် တစ်ခေါက်ရောက်ဖူးတယ်။ အိမ်ခန်းကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာ မိသားစု အများကြီးနေရတာ သူ့ဇနီးက ပြောင်းဖူးပြုတ်ရောင်းလို့ တကယ်ကို ဆင်းရဲနေရာတဲ့အချိန် ကျွန်တော်စိတ်မကောင်းလို့ငွေငါးဆယ်ထုတ် ပေးခဲ့ပြီး သူ့ကိုလက်ဖက်ရည်သောက်ခေါ်လာတော့ လမ်းမှာရှုစံနှစ် သားခလေးတစ်ယောက်က ‘ဟအောင်စိန်ကြီး’ လို့ခေါ်လိုက်တယ်။ မရိုမသေခေါ်တာမို့ ကျွန်တော်က အဲဒီခလေးကိုလှမ်းပြီးကြိမ်းမောင်း တော့သူက

“မပြောပါနဲ့ကွာခေါ်စမ်းပါစေငါကလဲအခေါ်ခံချင်ပါတယ်”

“ ဟာ အဘကို မရိုမသေနဲ့ ခေါ်နေတာဗျ ”

“သူက သူ့သူငယ်ချင်းလို့လှမ်းခေါ်တော့ ငါငယ်မသွားဘူး လားခေါ်ပစေ” တဲ့ ။



### ကျန်တော်သိမိသောလျှင်တော်ကြီးများ (၂၁)

“ဖိုးလေးစိန် (ဦးအောင်စိန်) က ပထမဆုံးဇနီး ဒေါ်ဘုတ်ဆုံ မရှိတော့တဲ့ ဒီဖက်ပိုင်းမှာ သူ့အိမ်ကိုသိပ်ပြန်တယ်မရှိတော့ဘူး။ သူ့ကို အင်မတန်ခင်တွဲဇာတ်ဆရာ မင်္ဂလာအောင်ကျော်ညွန့်ရဲ့တိုက်မှာပဲ အနေများတော့တာ။ ကိုကျော်ညွန့်ကလည်း အငြိုအငြင်မရှိ ပြုစု စောင့်ရှောက်ထားတာကိုး။ တစ်ခါတစ်ခါ ငါတို့ကခင်ဗျား အာလ္လကပ္ပ ကို မပြန်တော့ဘူးလားလို့မေးရင် စပ်ပြီးပြီးနဲ့ ဘုတ်ဆုံရော ကားရော မရှိတော့ဘူးကွ။ ပြန်လို့ရော ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိတော့မှာတုန်းလို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဆွေမျိုးတွေက သူ့ကိုသံယောဇဉ်ရှိရှာ ကြပါတယ်။ မြောင်ဘုရားပွဲမှာ ငါတို့မြို့တော်အဖွဲ့ရုံကတော့ သူ ချီကောက်လိုက်လာတာ နှစ်ရက်လောက်ကပြီး ငါ့အစ်ကိုအကြီးဆုံး ကိုသောင်းတင် ကမြင်းမှုကိုသွားရင်းနဲ့အာလ္လကပ္ပက သူ့အိမ်ကိုဝင်ပြီး မင်သေသေနဲ့ “ဖိုးလေးစိန်ကြီး ပွဲကရင်းဆုံးရှာပြီ” လို့ဝင်ပြောပြီး ပြန်လာတာ။ အို နောက်ကလိုက်လာကြတာ ဘတ်စ်ကားနှစ်စီးနဲ့ အော်ဟစ်ငိုတဲ့လူကငိုဟေ့။ အဖေကြီးရဲ့ဖြစ်မှုဖြစ်ရလေခရီးသွားရင်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လမ်းပေါ်မှာသေရတယ်လို့ ဆိုတာမျိုးတွေပေါ့။ ဟာ ပွဲခင်းကိုလန် သွားတာပဲ။ ဟိုကျတော့ သူကငုတ်တုတ်ကြီးကွမ်းယာဝါးလို့ စျာပန လာတဲ့အမျိုးတွေကလည်း ရှိုးတိုးရှုန်တန်တွေဖြစ်ကုန်တာပေါ့။ အဲဒီညမှာ ကားနှစ်စီးတိုက် သူ့ဆွေမျိုးတွေကို ဖျာဝယ်ပေးရ ရုံခခံနဲ့ ဆိုတော့ ဖိုးလေးစိန် အတော်အိသွားရော။ မိုးလင်းလို့ပြန်မယ်လည်း လုပ်ကြရော။ သူက ကားတွေနားသွားပြီး နောက်ကျရင် တကယ်သေ တယ်ဆိုလည်း မလာကြနဲ့တော့သိလား။ အခု နင်တို့လာလိုက်တာ ငါ့မယ် သေတာထက်ကို နာသွားပြီလို့မှာသတဲ့။



**မောင်ယဉ်အောင်(ဒါရိုက်တာ)**

မောင်ယဉ်အောင်က အဲလိုပြောဖူးတယ်။ သူတို့ ညီအစ်ကို တစ်တွေကို ဦးအောင်စိန်တို့လင်မယားက ထိန်းခဲ့ ချီခဲ့ရတာတဲ့။ သူ့အစ်ကို ကိုညိုကြီး (မြို့တော်သိန်းတန်) က “ငါတို့က ဒေါ်ဘုတ်ဆုံ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နို့စို့ပြီး ကြီးခဲ့ရတာကွ” လို့ပြောတယ်။ ပထမတော့ဘိုးစိန်က ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့ပေါ့။ သူကလည်း လူတွေ့တိုင်း “ကျုပ်က ဒေါ်ဘုတ်ဆုံနို့ကို စို့ခဲ့ရတာဗျ” လို့ချည်းပြောဖန်များလာတော့ “ဟုတ်တယ် နောက်ကျ တော့ ဘုတ်ဆုံကနို့မထွက်တော့လို့ ငါနို့ပြောင်းတိုက်ရတာ။ ဒီကောင် ကြီးစို့လိုက်တာ လွတ်ကိုမလွတ်တော့ဘူး” လို့ပြောရော၊ ဒါပေမယ့် ကိုညိုကြီးက စိတ်မဆိုးဘူး တဟားဟားနဲ့အော်ပြီးရယ်နေသေးတာ။ ဦးအောင်စိန်ကို မိဘလိုပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့သူတွေထဲမှာ သူလဲ ထိပ်ဆုံးကပဲ။ မန္တလေးရောက်လို့ ဇာတ်နားတော့လည်း ကိုညိုကြီးတို့ ဆီမှာပဲအနေများတော့တာ။ သူ့ကို ကျွန်တော်တို့မြို့တော်တစ်ဖွဲ့လုံး က ဖိုးလေးစိန်လို့ခေါ်ကြတာ။ လာဘ်လုံးပေါတယ်၊ နှုတ်မြန်တယ်၊ အဲလိုမြန်လွန်းလွန်း တစ်ခါတစ်လေ ဘာတွေပြောချလိုက်မှန်းကို မသိရလောက်အောင်ဖြစ်ဖြစ်သွားတာ။ မင်းသားနဲ့ မင်းသမီးတွဲက တော့ သူကနံဘေးကနေဝင်ကရော၊ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်က

“လုပ်ကြပါဦးဗျို့၊ မယ်သီလရင်ကြီးခွေးလိုက်ဆွဲနေလို့” ဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကို သူ့လက်ထဲကပုဝါနဲ့ရမ်းပြီး -

“ဟဲ့ခွေး ဟဲ့ခွေး တဲ့” အဲဒီမှာ ပရိသတ်ပွဲကျနေပြီ။ ဒါကို မရပ်သေးဘူး။ သခင်ပါသေမယ့်ခွေး၊ အဆိပ်တုံးမိထားတဲ့ခွေးဝဲစား” လို့ထပ်ဆင့်နေသေးတာ။ ဒါပေမယ့် စကားတွေက လွတ်မြန်နေတော့ ပရိသတ်က နားမရှင်းတော့ဘူး။ တစ်ဖက်လူ လှမ်းဆိတ်လိုက်တဲ့ အလုံးကို ပြန်တဲ့နေရာမှာ သူ့လောက်ဒက်ခနဲမြန်အောင် ပြန်ပက်နိုင် တဲ့သူမတွေ့သေးဘူး။ အဲဒီနည်းကိုမေးတော့လည်း -

“ငါ့ဖြင့် စဉ်းကိုမစဉ်းစားမိပါဘူးကွာ၊ ခေါင်းထဲပေါ်လာတာ ကို ပြောချလိုက်တာပါပဲ။ သူ့အလုံးနဲ့ အစပ်အဟပ်တည့်သွားလို့ ရယ် တာနေတာမှာပါ” သူတို့လူကြီးတွေစုကတဲ့ သက်ကြီးညွန့်ပေါင်းပွဲ တစ်ပွဲမှာ တစ်ဦးက သူ့ပါးဖေါင်းဖေါင်းကြီးတွေကို လက်နဲ့ဖျစ်ပြီး “အောင်စိန် အောင်စိန် မျက်နှာကိုက ပြည့်ပြည့်ဝဝ စန္ဒာလပါလား”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အဲဒီမှာသူက “မင်းအမေကိုလုပ်ကျွေးနေရတာလေ” လို့ပြန်တယ်။  
နောက်တစ်ဦးက “အောင်စိန်မျက်နှာအဲလိုဖြစ်နေတာ ပွဲမရှိတော့  
ငွေမရှာနိုင်၊ မရှာနိုင်တော့ မိန်းမကဆူ၊ ဆူတော့ အိမ်နောက်ဖေး  
မြေကွက်ထဲမှာသွားပြီး စိတ်ညစ်ညစ်နဲ့ မှောက်အိပ်နေတော့ မြေငွေ့  
ရိုက်ပြီးယောင်အမ်းလာတာကွ” အဲဒီမှာ ဘေးက လူကြီးက ဝင်ပြီး

“မင်း အဲလိုမှောက်ရက်အိမ်နေတာ ငှက်ကြောင်ဘူး လား” ဆိုတော့  
“ပက်လက်အိပ်တော့လည်း မင်းမိန်းမကို စိုးရိမ်ရတာပဲ”

တဲ့ တောက်လျှောက်ပြောချလိုက်တာ။ အပို့အခံကိုမထားတော့ဘူး။  
သူ့မှာ အဲဒီနည်းအတွက် “ပြန်လုံး” တွေကို အရန်သင့်စီစဉ်ထားသလို  
ကိုရှိနေတာ။ တစ်ခုသတိပြုမိတာကတော့ အပြင်မှာလည်း အဲသလို  
ပြောကျင့်ရုံနေတာပါပဲ။

မြို့တော်အဖွဲ့ မန္တလေးရွှေတိုက်ရုံဝင်းမှာကတဲ့နှစ်၊ နေ့ခင်း  
အားနေတဲ့အချိန် ဇာတ်ထဲကိုအလည်လာတဲ့ ထင်ပေါ်နဲ့တွေ့ပြီး  
“ဟေ့ကောင် ငါပျင်းလို့ မစိုးရိမ်ရုံမှာပြနေတဲ့ကောင်းဘွိုင်ကားသွား  
ကြည့်ရအောင်ကွာ” လို့ခေါ်သတဲ့။ ထင်ပေါ်က “ ဟာ အဘကလည်း  
ကျုပ်က သူတို့စကားမှ နားမလည်ပဲ မကြည့်ချင်ပါဘူးဗျာ” ဆိုတော့  
မင်းရုံဝင်ခဲခဲလိုက်၊ ငါဘာသာပြန်ပြမယ်၊ ရှေးခုနစ်တန်းပါကွ”  
ဆိုတာနဲ့ ထင်ပေါ်က ရုံဝင်ခပေးပြီးပြသတဲ့။ ဇာတ်ကားပြလို့ အတော်  
ကြတော့ လူကြမ်းနဲ့မင်းသားကို လူရိုင်းတွေက ကြိုးနဲ့တုပ်ပြီးဖမ်းထား  
တဲ့အခန်း မင်းသားနဲ့လူကြမ်းအချီအချပြောနေတော့ ထင်ပေါ်က

“အဘ ဒီကောင်တွေ ဘာပြောနေကြတာလည်းဗျ” လို့မေး  
တယ်။

“ဪ - မင်းနဲ့ငါမညီညွတ်လို့ လူရိုင်းတွေ အဖမ်းခံရတာ  
ပေါ့။ နောက်ကို ငါတို့ရန်မဖြစ်တော့ပဲ ချစ်ချစ်ခင်ခင် လက်တွဲသွား  
ကြမယ်လို့ပြောတာလေ”

‘ဟာ ခင်ဗျားပြောတော့တစ်မျိုး၊ ဟိုမယ်ချကုန်ကြပြီ” လဲဆို ရော သူက “မင်းဘာနားလည်လို့တုန်း၊ ဘေးမှာ အစောင့်တွေရှိနေ လို့ ထရိတ်လုပ်နေတာကွ” တဲ့။

ကျွန်တော်တို့ လူငယ်အားလုံးက သူ့ကို အပြစ်မယူကြပါဘူး။ အမြဲခွင့်လွှတ်ချစ်ခင်ကြတာပါ။ သူက မန္တလေးမြို့သစ်မှာနေတာ။ ကျွန်တော်က ဆယ့်ကိုးလမ်းအနောက်စွန်ဆုံးဆိုတော့ ဆုံမိဘို့မလွယ် ဘူး။ မှာတော့မှာထားရတယ်။ အဘ နေမကောင်းရင် လူလွတ်ပြီး အကြောင်းကြားပါ။ ကျွန်တော်အကုန်တာဝန်ယူပါရစေလို့ ဒါပေမယ့် လုံးဝအကူအညီမတောင်းခဲ့ဘူး။ လမ်းမှာဆုံတဲ့အခါ ပါသလောက် ကန်တော့တာကိုတော့ လက်ခံပါတယ်။ ကြုံရင်ကြုံသလို ကျွန်တော်တို့ ရွယ်တူသူငယ်ချင်းတွေကလည်း ကန်တော့ကြတာပါပဲ။ အဲလို ကန်တော့ကြတိုင်း ဘုန်းကြီးပါစေ၊ သက်ရှည်ပါစေနဲ့ ဆုပေးပြီး နောက် ဆက်တွဲအဖြစ် “ဒီပါလို မကန်တော့ရင်ပြီးတာပါပဲကွာ” လို့ ပြုံးပြုံး ကြီး ပြောလေ့ရှိတယ်။ ပြီးမှာ ရယ်ရင်းနဲ့ “ဒီပါရယ်၊ ငါ ကိုလှစိန် အငြိမ့်နဲ့လုပ်တဲ့နှစ်တုန်းက သူ့အရပ် ဇွန်းစုမှာ ပွဲကရမယ်ဆိုတော့ အဘ စောစောလာခဲ့ အိမ်ကျမှ ထမင်းစားပေါ့။ ကျွန်တော်တတ်နိုင် တဲ့ ထမင်းလေးတော့ အကန်တော့ခံပါဦးဆိုလို့ ငါ ညနေသုံးနာရီ လောက်ကတည်းက ခြေလျင်လျှောက်လာတာ။ အဲဒီတုန်းက ငါ ညောင်ပင်ဈေးမှာနေတာဆိုတော့၊ မဟာမြတ်မုနိတောင်ဘက်က သူ့အရပ်ထိ နည်းတဲ့ခရီးလားကွာ၊ ညောင်းညောင်းမောမောနဲ့ ဆာ လည်းဆာလှပြီ။ သူ့အိမ်လည်းရောက်ရော၊ တံခါးသော့ပိတ်ပြီး မိသားစု လိုက်ရှောင်နေကြတယ်။ စိတ်တိုလိုက်ပုံများတော့ မပြောနဲ့တော့။ ဒီပါကိုတွေ့ရင် အစိမ်းလိုက်ဝါးစားပြီး၊ သူ့မိန်းမ မိလှ (မင်းသမီး - ပီကင်းပြန်လှလှအေး) ကိုတွေ့ရင် မြို့ရုံလေးမြို့နေချင်တဲ့အထိ။ ညပွဲ ကချိန်ကျမှ ရောက်လာပြီး စပ်ဖြူဖြူနဲ့ငွေငါးဆယ်ကန်တော့ရင်း သူ့ အမေနေမကောင်းလို့ နှစ်ဆယ့်နှစ်လမ်းက သူ့အိမ်ကိုသွားနေရ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကြောင်းပြောသကွာ။ သူ့အပေါင်းအသင်းတွေလာလို့ ငါမေးကြည့် တော့ တစ်ညနေလုံး ဘုရားကြီးထဲမှာ ပုန်းနေကြတာတဲ့။ ငါလည်း ငွေငါးဆယ်ရတာနဲ့ ဒီကောင့်ကို သားသမီးလို ပြန်အောက်မေ့လိုက် ပါတယ်။”

ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးက သွားရေးလာရေးလွယ်တော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်တွေ့ဖို့၊ ဆုံဖို့လည်း လွယ်တယ်။ သာ သတင်း နာသတင်းဆိုတာလည်း ရလွယ် သိလွယ် ကူညီဖို့လွယ်ပါ တယ်။ နောက်ပြီး ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရှိသေချစ်ခင်မှုကလည်းရှိတော့ ဘယ်သူကပဲမှားမှား တွေ့တဲ့လူကြီးသူမများက ဆုံးမရင် ပြုပြင်ကြ တာများတယ် (ဟိုတုန်းကပြောတာပါ) ကိုယ့်ဆီမှာ ပညာမသင်ဘူး ပေမယ့်သင်ဆရာချင်း အပ်နှံပေးကြတာမို့ မန္တလေးအငြိမ့်လူရွှင်တော် လောကဟာ ဆရာတပည့်စက်ဝိုင်းကြီးဖြစ်နေတာ။ ပျော်စရာလည်း သိပ်ကောင်းတယ်။ နောက်ပိုင်းတိုးချဲ့မြို့သစ်တွေပေါ်လာတော့ဆရာ တွေက မြို့သစ်ရောက်၊ တပည့်တွေက အမရပူရတို့၊ ဇာတိဖြစ်တဲ့ မန္တလေးပတ်ဝန်းကျင်က ရွာတွေရောက်ဆိုတော့ အတွေ့အဆုံနည်း သွားရော။

၁၉၈၃-၈၄ ခုနှစ်လောက်က ကိုဒီပါရဲ့ အကြံပေးမှုကို ကျန်တဲ့လူရွှင်တော်တွေဝိုင်းပြီး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြလို့ “သဘင်သက်ကြီးပူဇော်ပွဲ” ကျင်းပဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက မန္တလေး တစ်မြို့လုံးကို လှည့်ပြီး အလှူခံထွက်ကြတာ။ လူရွှင်တော်တွေ မင်းသားယိမ်းက၊ လူရွှင်တော်တွေကဆိုင်းတီး၊ လူရွှင်တော်တွေက ဖလားကိုင်း၊ လူရွှင်တော်တွေက အလှူရှင်တွေသဒ္ဓါထက်သန်အောင် မိုက်ကရိုဖုန်းနဲ့ပြောကြတာ။ ဘယ်သူမှ အခကြေးငွေမယူရ။ ကိုယ့် ကွမ်းကိုစား၊ ကိုယ့်ဆေးလိပ်ကိုယ်သောက်ပြီး ကြိုးပမ်းကြတာ။ အောင် အောင်မြင်မြင်တင့်တင့်တယ်တယ်ကို ကန်တော့ပူဇော်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကန်တော့ပွဲမှာ ဦးအောင်စိန်လည်းပါတယ်။ အသက်အလိုအရ

သူက အကြီးဆုံး။ ဒါပေမယ့် သူက အသန်မာဆုံးဖြစ်နေတာ။ လာကြ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဆိုကြားနဲ့တွဲတင်ရတဲ့သူတွေ လူနှစ်ယောက်ညှပ်ပြီး ထိမ်းလာရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဲဒီသူတွေကိုကြည့်ရင်း ဦးအောင်စိန်က

“ဟိုဟာ မောင်သာဉာဏ်ကွ၊ မင်းသားကြီးလုပ်နေတဲ့ကောင်၊ အင်း အင်း ငါ့ထက် ငါးနှစ်ငယ်သေးတယ်။ အခုလူတွေနေပြီ၊ ဟေ့ တောင်ဈေးထောက်လာနေတာ မယ်သန်းကွ ဒီကောင်မကြီးကို အတော်အိုစာနေပြီ၊ ငါ့ထက်ရှစ်နှစ်ငယ်တယ်၊ အင်း မင်းသမီး လက်ထောက်ဘဝက ငါနဲ့စကခဲ့ကြတာ။ ဟေ့ကောင်တွေ ငါ့ကို ထမ်းစင်တစ်ခုလောက်တူးပေးကြဦးကွ” ငါ့ထက်အသက်ငယ်တာ တွေက အတွဲတွေ၊ အကူတွေနဲ့လာနေမှတော့ ငါက ထမ်းစင်ပေါ် ပက်လက်ကလေးလိုက်သွားမှ တင့်တယ်တော့မှာပေါ့”

အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့်မတွေ့ဖြစ် ကြတော့ဘူး။ ပြန်ပြီးတွေ့တဲ့အခါကျတော့ နည်းနည်းပိန်သွားပြီ၊ သူ့ ဇနီးအိပ်ယာထဲလဲနေတဲ့အကြောင်း လူမမည်ကလေးတွေနဲ့ သူ့ရှာ ကျွေးနေရကြောင်း ပြောပြရှာတယ်။ ကျွန်တော်ကိုတတ်နိုင်သလောက် ကန်တော့ပြီး အငြိမ့်အိမ်တွေကိုလှည့် (သစ်လွင်နဲ့နန်းမြို့တော်)ပြီး ဆန်အလှူခံပေးလိုက်ရင်း၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ရင် အကြောင်းကြား ဘို့မှာပေမယ့်-

“ငါ့သားကို ဒုက္ခမပေးချင်ပါဘူးကွာ။ မင်းကငါ့ကို ဒီလောက် စောင့်ရှောက်တာကိုပဲ ကျေးဇူးတင်လှပါပြီ။ အဘ ကျန်းမာပါသေး တယ်၊ စားရေး ဝတ်ရေးလေးလိုရင်တော့ အဘလာမှာပေါ့။ သေဘို့ ကတော့ မလွယ်သေးဘူးကွ၊ နောက်တိုးက သူ့ကို ဦးစားပေးရမယ်လို့ ချည်း ပူဆာနေတာ”

“ဒီလိုတော့လည်း ဘယ်ဟုတ်မလည်း အဘရာ၊ အသက် ဉာဏ်စောင့်၊ ဥစ္စာကံစောင့်ဆိုတာလိုပေါ့။ စိတ်ကမာပေမယ့် သွေး သားနဲ့အရွယ်ဆိုတာ မမာနိုင်ဘူးလေ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“မင်းစိတ်ပူတာ အဘကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါ့ကိုယ်ငါသိတယ်၊ ငါမသေနိုင်သေးဘူးကွ၊ ရောဂါဖြစ်ရင် ဝေဒနာခံရဦးမယ်၊ ပြီးမှ သေရမှာမဟုတ်လား၊ မြန်မြန်သေအောင် သေနတ်နဲ့ အပြစ်ခံရတာကို အဘမသေခဲ့တဲ့လူကွ၊ ဒီမှာကြည့်” ဆိုပြီး အင်္ကျီချွတ်ပြလိုက်တော့၊ ရင်ဘတ်ရဲ့အထက်ပိုင်းညှပ်ရိုးအခြေမှာ ကျည်ဆံရာ အနာရွတ်နှစ်ခုကို စီလျက်တွေ့လိုက်ရပါတယ်။



ချစ်စရာ

### ကျွန်တော်သိမိသောလူ့ဂုဏ်တော်ကြီးများ (၂၂)

ကျွန်တော်အံ့ဩသွားတယ်။ အမာရွတ်တွေက တစ်ခုကို လက်ညှိုးဆစ်တစ်ဝက်စီလောက်ရှိတာကိုး။ သူကတော့ ပြုံးပြုံးကြီးနဲ့

“သေတွင်းပြန်ပေါ့ကွာ။ အဲဒီအချိန်ကနေအခုထိအသက် ရှည်နေတာဟာ အဘအတွက် အခမဲ့အသက်ရှင်နေရတာမဟုတ်ဘူး လား။ အရင်းအရင်းပါဘဲကွ”

“ဒါတွေက ဘယ်လိုကနေ ဘယ်လိုဖြစ်ပြီး ”

“ဂျပန်ခေတ်က စစ်သေနတ်မှန်တာလေ၊ ဝပ်ပြီးရှောင်လိုက် တာကိုမရတော့ဘူး။ ငါတော့ မှန်မှန်ခြင်း ဝပ်ရက်ကြီးကို နောက်ပြန် ဝါးတရိုက်လောက်ရွေ့သွားတာ။ ငါ့မှန်ပြီး စင်ထွက်သွားတဲ့ ကျည်ဆန် တွေက နံဘေးက နွားမဝင်မှန်တော့ တုန်းကနဲ့ကိုလဲသေသွားတာတဲ့။

“ကံကောင်းလို့ပေါ့နော် အဘ”

“ကံဆိုတာထက် သီလကောင်းလို့ကွ။ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းရင် နတ်ကောင်းနတ်မြတ်များက စောင်မပါတယ်”

ကျွန်တော်တအားရိုသေသွားမိပါတယ်။ တွေ့တဲ့အပေါင်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အသင်းမှန်သမျှကိုလည်း အံ့ဩဖို့ကောင်းတဲ့ ဦးအောင်စိန်ရဲ့ကုသိုလ်ကံကို ပြောပြဖြစ်တယ်။ အဲဒီအကြောင်း ဆရာဦးနောက်တိုးကို ပြောပြတော့

“ဘာစက်သေနတ်မှန်ရမှာတုန်း။ အဲဒါ မင်းလူ ကြပ်ဖုတွေခွဲထားတာကွ။ ဘယ်ဂျပန်ခေတ်မှမဟုတ်ဘူး။ လွပ်လပ်ရေးပြီးစလောက်နေမှာပေါ့။ သူက လူလွတ်လေ။ ပိုက်ဆံကလည်းနှမြော၊ အပျော်လေးကလည်းလိုက်ချင်ဆိုတော့ ခပ်ချောင်ချောင်တွေကို မုန့်ဖိုးပဲဖိုးနဲ့ ကမြင်းရာက ထိလာတာ။ ငါ့ကိုယ်တိုင် လိုက်ကုပေးရတာ။ ဘာထုံဆေးမှမတင်ဘူး။ အစိမ်းလိုက်ခွဲတော့ မင်းဘိုးစိန်အော်လိုက်တာ ငယ်သံကိုပါရော၊ အလကားကြီးတောင်ကြီးမားကျမှ ကလေးတွေကို လျှောက်လိမ်နေတာ ငြင်းရင် ငါ့ဆီခေါ်ခွဲ”

ကျွန်တော်ကလည်း သိပ်မဆိုင်းဘူး နောက်ရက်တွေမှာ ဦးအောင်စိန်နဲ့တွေ့လို့ ဖွင့်ပြောလိုက်တော့ သူ့ပုံစံအတိုင်းပြုံးပြီး

“ငါ မင်းနှုတ်လုံမလုံစမ်းကြည့်တာ” တဲ့ ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်တယ်။ သူ့ပေါင်မှာလည်း ထိုးကွင်းထိုးထားတာတစ်ဖက်တည်း ကျန်တဲ့ပေါင်က ဘာမှမရှိဘူး ပြောင်ချောကြီး။ ဘာလို့မထိုးတာလဲ ဆိုတော့

“ဒီတစ်ဖက်ထိုးနေရင်း သေးတွေပါပြီး သတိလစ်သွားလို့ကွ၊ နှစ်ခွစုတ်နဲ့အုပ်တာဆိုတော့ နာတာမှ မျက်လုံးကိုအနက်ဆန်မရှိသလောက်ပဲ” လို့ပြောရင်း ရယ်နေပြန်ရော-

ကျွန်တော်အိမ်ထောင်ကျပြီး သားဦးမွေးတော့ ပုခက်တင်မှာ ပွဲထည့်ဘို့စီစဉ်တော့ ကိုဒီပါက “သက်ကြီးနှစ်ဖွဲ့ကလူရှင်တော်ကြီးတွေကို ညွှန်ပေါင်းကပေးဖို့ပြောမယ်ကွာ။ မင်းသမီးကသန်းလေးသန်းပေါ့” လို့ ပြောပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ သဘင်ပညာရှင်များအစည်းအရုံးက သက်ကြီးတစ်ဖွဲ့၊ လူရှင်တော်တွေက ဦးရွှေဗျိုင်း၊ မန္တလေး ဦးတက်တိုးနဲ့ ဦးဩဘာ (သွားခေါ) တို့ဖြစ်ပြီး ကျန်တဲ့

ပြင်ပသက်ကြီးအဖွဲ့က ဦးအောင်စိန်နဲ့ ဦးနောက်တိုးတို့ပါ။ မင်းသမီး သန်းလေးသန်းက ဒေါ်မြို့ချစ်သန်း၊ မလှိုင်သန်းသန်းမြင့်၊ ရွှေမန်းသူ မြင့်မြင့်သန်းနဲ့ထိပ်သီးသန်းသန်းတို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ တကယ်တမ်း အကူအညီတောင်းတဲ့အခါကျ လူရွှင်တော်ကြီးတွေက အပြည့်အစုံရ ပေမယ့် မလှိုင်သန်းသန်းမြင့်နဲ့ရွှေမန်းသူမြင့်မြင့်သန်းတို့ ပွဲထွက်ခရီး လွန်နေတာမို့ ဒေါ်မြို့ချစ်သန်းနဲ့ ထိပ်သီးသန်းသန်းတို့ကိုသာ ရခဲ့ ပါတယ်။

ပွဲကမယ့်နေ့ နေ့လည်ခင်းမှာလူလိုက်စုကတည်းက အဖိုးကြီး ငါးဦးကိုအမှတ်တရကန်တော့ပါရစေဆိုပြီး လုံချည်တစ်ထည်စီနဲ့ ရမ် လေးပက်စီ ဂါရဝပြုလိုက်ပါတယ်။ အိမ်မှာလည်း ဂါလံပုံးသုံးပုံးနဲ့ အပြည့် ဘီအီးတွေက ဝယ်ထားပြီးသား။ လူကြီးတွေကလည်း အရှိန် ကိုယ်စီနဲ့ဆိုတော့ မြူးကြွနေတာ ဒီကြားထဲအိမ်ရောက်လာတော့ ကိုဒီပါကဆီးဧည့်ခံပြီး လူကြီးနှစ်ဖွဲ့ကို မသိမသာတို့ထောင်ပေးပါ လေရော

“ဆရာ ဟိုဘက်က ကိုဩဘာကဆရာကို သူ့လောက်ပြက်လုံး မပေါ်ဘူးတဲ့”

“ကိုကြီးဗျိုင်း ခင်ဗျားကို ဘိုးစိန်က ကာတွန်းတဲ့ပြောင်နေ တာတဲ့ဗျ”

“ဦးလေးဩ ဆရာကိုနောက်တိုးက ဒီညခင်ဗျားအလုံးတွေ ပိတ်ပြီးဖျက်ဆီးပစ်မယ်လို့ပြောနေတာ”

အိမ်ရှေ့ကတစ်ဝိုင်း၊ အိမ်နောက်ကတစ်ဝိုင်းခွဲပြီး ဧည့်ခံနေ တာဆိုတော့ တဖြည်းဖြည်းမှူးလာကြလေလေ မသိမသာလှမ်းပြီး အကော်အခတ်တွေပါကြလေလေဖြစ်ကုန်ရော။ ဦးအောင်စိန်နဲ့ ကိုတက်တိုး၊ ကိုရွှေဗျိုင်းတို့ကလူပါးတွေဆိုတော့နံဘေးကိုအသာရှောင် နေကြပေမယ့်။ ဆရာကိုနောက်တိုးနဲ့ဆရာကိုဩဘာတို့က ထိပ်တိုက် တွေ့ကုန်ကြတယ်။ နှစ်ဦးစလုံးက ဆရာဖြစ်ချင်နေကြတဲ့ဝါသနာရှိ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လေတော့ပြဿနာရဲ့အခြေခံက ကိုဒီပါကို သူ့တပည့်ငဲ့တပည့်လူရင်းက ဖြစ်ကုန်ကြတာ။ ထုံးစံအတိုင်း ကိုဒီပါက အလည်မှာ မျက်နှာငယ်လေးနဲ့ထိုင်လို့ ကိုနောက်တို့က

“ကျုပ်တပည့်တွေထဲမယ် ဒီအကောင်တစ်ကောင်ပဲထွန်းထွန်းပေါက်ပေါက်ရှိတာဗျ။ မနည်းကိုရိုက်သင်ထားရတာ” ဆိုတော့ ဦးဩဘာက

“သူ့အဖေ ချန်ပီယံကိုဘလှိုင်က ငဲ့ဆီပညာသင်အပ်တော့မင်းကိုမန္တလေးမရောက်သေးဘူး။ အပေါင်းအထုပ်ကအစငါသင်ပေးထားရတာ၊ ငဲ့ပထမဦးဆုံးတပည့်”

“ဟင် ခင်ဗျားက ကျုပ်နာမည်ကြီးနေတော့ကို ဇာတ်ကြိုဇာတ်ကြားပဲရှိသေးတာ၊ ဒီအကောင်နဲ့ကျုပ်အငြိမ့်သိမ်းလို့ပြန်လာတိုင်း ခင်ဗျားဇာတ်ကိုကြည့်ပြီး ဒီလူ့အငြိမ့်နဲ့ဆိုရင် အလားအလာရှိတယ်လို့တောင်ပြောခဲ့သေးတာ နော့သာဖဲ့ရာ”

“အငြိမ့်ဧည့်ခံသီချင်းထဲမှာ လူ့ရွှင်တော်ဒီပါလေးနဲ့ဩဘာ၊ သိုက်စံလို့ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ကိုယ့်နာမည်ကိုဆိုပြတဲ့ခေတ်ကတည်းက ငါသင်ခဲ့တဲ့တပည့်ကွ”

“ဟေ့ သာဖဲ့ ဒီနေရာမှာ မင်းအခရာပဲ။ ကိုင်း - ဘယ်သူ့မျက်နှာလဲ၊ ဘယ်သူ့လေးနဲ့ မင်းလုပ်စားနေတာတုန်း”

“ဆရာမျက်နှာနဲ့ဆရာလေးနဲ့ လုပ်စားနေတာပါ ဆရာ”

“ကိုင်း ဘယ်သူ့စာနဲ့ ဘယ်သူ့ပြက်လုံးနဲ့ မင်းလုပ်စားနေတုန်း ဒီပါ”

“ဦးလေးဩ စာတွေနဲ့ လုပ်စားပါတယ်ခင်ဗျ”

“ဒီပါ သာဖဲ့ ဒီကနေ့ည ဘယ်ဆရာဟာ ဆရာစစ်သလဲဆိုတာ မင်းသိစေရမယ်”

“မဲ့ရွဲ့တွန့်လိမ်ပြီး လုပ်စားတဲ့ကောင်မဟုတ်ဖူး။ ပညာနဲ့လုပ်စားတာကွ”

“ဟေ့ ပညာဘေးချိတ်ပြီး လူချင်းချမလား နောက်တိုးကွ  
ဟင်း”

နှစ်ယောက်လုံးလက်သီးလက်မောင်းတွေတန်းကုန်လို့  
ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းဆွဲပြီး ဖြန့်ဖြေပေးလိုက်ရပါတယ်။ ညပွဲကချိန်လည်း  
ရောက်ရော မီးကုန်ယမ်းကုန်ကိုဆော်ကြတော့တာ။ ကျွန်တော့်  
တစ်သက်မှာ အဲဒီလောက်ကြည့်လို့ကောင်းတဲ့ညွန့်ပေါင်းအငြိမ့်ကို  
မတွေ့ဖူးခဲ့ပါဘူး။ အလစ်အဟာမပေးဘူး။ မင်းသမီးနှစ်လက်စလုံး  
ကလည်း သဘာရုံ၊ သဘာရင့်သူတွေဆိုတော့ အဆိတ်အဆွအပေး  
အယူကလည်း ညီသလားမမေးနဲ့။ ပရိသတ်ကလည်း ပါးစပ်စေ့ရ  
တယ်ကိုမရှိတော့တာ။ ဦးနောက်တိုးဆိုတာ အပေါ်ကရှုပ်အကျီကို  
ချွတ်ပြီး စွပ်ကျယ်နဲ့တင်ပြန်လုံးပြန်တော့တဲ့အထိပေါ့။ နှစ်ဖက်စလုံး  
သူတင်ကိုယ်တင်ဆိုတော့ သိပ်ပညာရတဲ့ပွဲပါပဲ။ ကိုဒီပါကတော့ ငါ  
ငဲ့အကြီးခံလိုက်လို့ မင်းတို့ပညာရတာပါကွာလို့ပြောတယ်။

ပွဲလည်းပြီးရောအငြိမ့်ခုံပေါ်မှာ အတူတူသောက်နေကြရင်း  
ဦးနောက်တိုးက ဦးဩဘာပုခုံးဖက်ပြီး ခင်ဗျားနဲ့ကျုပ် ဟိုနွားလေး  
မြောက်ပေးလို့ဖြစ်ခဲ့တာတွေမေ့လိုက်တော့လို့ပြောသတဲ့။ ဦးဩဘာ ကလည်း  
ဒီကောင်ဗလောင်းဗလဲမှန်းသိရက်နဲ့ ယုံတာကိုက ကျုပ်တို့  
အမှားလို့ပြန်ပြောသတဲ့။ အပြန်ကျတော့လည်း ကားနဲ့အတူတူပြန်  
သွားကြတာပါ။ နောက်ရက်တွေမှာလည်း ရင်းရင်းနှီးနှီး ချစ်ချစ်  
ခင်ခင်ပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသဘင်လောကမှာ အဲဒီလို  
ကတောက်ကဆဖြစ်တာမပြောနဲ့။ လက်လွန်ခြေလွန်ရိုက်ကြနှက်ကြ  
တာတောင် အညှိုးအတေးမရှိကြပါဘူး။ တစ်ဖွဲ့မဆိုတစ်ဖွဲ့ဆိုကြဦး မှာကိုး။

အဲဒီနေ့က သူတို့သက်ကြီးအဖွဲ့နဲ့ ကျွန်တော်တို့အငြိမ့်ဟာ  
တစ်နေရာမှာဆုံပြီးကလိုက် နောက်သူ့ပွဲကိုယုံပွဲကလိုက်နဲ့ ဆုံစည်းဖို့  
နည်းသွားပါတယ်။ နောက်ကျတော့ တိုင်းရေးပြည်ရေးအပြောင်း

သူတို့အဖွဲ့တွေပျက်သွားပါတော့တယ်။ မြို့သစ်ဈေး ကထိန် နေ့ပွဲတွေမှာ တစ်ခါတစ်ခါတွေ့ရပြီး နောက်ပိုင်း ဦးအောင်စိန်ကို လုံးဝမတွေ့ရသလောက်နီးပါးဖြစ်သွားပါတယ်။ သူ့ခမြာလည်း အသက်ကိုဆယ်ဝန်းကျင်ဆိုတော့ အပြင်အပသိပ်ထွက်နိုင်ရာဟန် မတူတော့ဘူး။

“ဆရာဆုံးတယ်ဆိုတော့ ဘိုးစိန်လာရှာသေးတယ်။ ဘာမှ လည်းမပြောဘူး။ ငူတူတူကြီး ထိုင်နေတာ။ နားလည်းတော်တော်လေး သွားတဲ့ပုံကွ၊ ပြီးတော့မှ ဆရာ့အလောင်းကိုကြည့်ပြီး နောက်တိုးရာ မင်းမပြောမဆိုနဲ့ကွာ” လို့ပဲ ပြောသွားတာလို့ကို မိတ်ဆက်က ကျွန်တော့်ကိုပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ပွဲကသွားနေတော့ သင်္ဂြိုဟ်ပြီး မှရောက်လာတာကိုး။ အတွဲပြုတ်သွားတာမို့ စိတ်လည်းအတော်လျော့ ချလိုက်ပုံရပါတယ်။ နောက်သိပ်မကြာပါဘူး။ ဦးအောင်စိန်ဆုံးသွား တယ်လို့ သိရပြန်ပါတယ်။ အဲဒါလည်း ကျွန်တော်တို့မရောက်လိုက်ပါ ဘူး။ ပွဲကနေရတာကြောင့်ပါ။

ကျွန်တော်သိမိကြားဖူးတဲ့ လူ့ရှင်တော်ကြီးတွေရဲ့ စင်ပေါ် ဘဝ၊ လူ့ဘဝတွေကို မှတ်မိသရွေ့ ကုသိုလ်ယူတင်ပြခြင်းပါ။ သူတို့ ရဲ့ ဂုဏ်သတင်းတွေဟာ မှတ်မိသူတို့ပါးစပ်အတွင်းမှာသာရှိပြီး မှတ်တမ်းမရှိလို့ ဘယ်သူမှ (အပြင်လောက က ပရိသတ်တွေ) သိခွင့် မရရှာခဲ့ပါဘူး။ နောက်ထပ် ကျွန်တော်တင်ပြမယ့် ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များဆိုတဲ့ အပိုင်းမှာလည်း သူတို့အကြောင်းတွေ သူတို့ စကားတွေ၊ ဖြစ်ရပ်တွေဟာ ပါဝင်နေဦးမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ရဲ့ဩဇာခံ၊ နို့သက်ခံ တပည့်တွေကိုး သူတို့ရဲ့ခြေကြိုခြေကြားမှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရသူတွေကိုး။

ကျွန်တော်နဲ့ခေတ်ပြိုင်ဆိုရာမှာ ပညာသင်ဘက်၊ ကဖော် ကဖက်၊ အပေးအယူညီမျှခဲ့တဲ့ သူငယ်ချင်းတွေရဲ့အကြောင်း အစ်ကို ဆရာလိုနေသူတွေရဲ့အကြောင်းကိုပြောရမှာဆိုတော့ အငြိမ့်ခုံပေါ်ကို

ပထမဦးဆုံးလေးတန်းကျောင်းသားဘဝ စာမေးပွဲဖြေအပြီး အဖေနဲ့  
 အလည်လိုက်သွားရက စပြီးစင်တင်တဲ့ အဘဦးဩဘာရဲ့ခေတ်ဆန်း  
 အငြိမ့်ခွင်ပေါ်က သူငယ်ချင်းပထမဆုံး ကဖော်ကဖက်ဖြစ်သူကို  
 ပြောပျံ့မယ်။ သူ့နည်မည်က ဓါတ်ဝင်းတဲ့ နောက်အကျိုးမပေးဘူးဆို  
 ပြီးပြောင်းလိုက်တာ။ ထင်ပေါ်တဲ့။



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၁)**

ကျွန်တော်စတုတ္ထတန်းစားမေးပွဲဖြေပြီးတဲ့ရက်မှာ အဖေက ငါ ကိုဩဘာအငြိမ့်နဲ့ ညောင်တောကိုသွားကမှာ မင်းပျင်းရင်လိုက် ခဲ့ဆိုတာနဲ့ လိုက်သွားဖြစ်ပါတယ်။ ပွဲမထွက်ခင်တစ်ရက်ကြိုတင်ပြီး ဦးဩဘာအိမ်ကို ရောက်သွားတော့ အပြင်ဘက် ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ရွယ်တူလောက်ရှိမယ့် ( အဲဒီတုန်းက ဆယ့်သုံးနှစ်သားရှိသေးတာ ) သူက ကျွန်တော့်ကို ခေါင်းညိတ်ခေါ်ပြီး

“နက်ဖြန်ခါကျရင် ခင်ဗျားပွဲကလိုက်ဦးမှာလား”

“အင်း လိုက်မှာဗျ”

“အဘ ဦးဩဘာကပြောတော့ ခင်ဗျားကိုပွဲကခိုင်းမလို့တဲ့”

“အကခိုင်းရင်လည်း ကရုံပေါ့ဗျာ”

“ဟာ အဲလိုကြီးကလို့တော့ ဘယ်ဖြစ်မှာလဲ။ ပြက်လုံးခွင် လေးဘာလေး ခင်ဗျားနဲ့ကျွန်တော်တိုက်ထားရအောင် ဒါမှ အံကျ ခွင်ကျဖြစ်မှာ”

“လုပ်လေ ကျွန်တော်မှ နားမလည်တဲ့ ဥစ္စာ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ခင်ဗျားနာမည်”

“ရွှေမန်း”

“ကျွန်တော့်နာမည်က ဓါတ်ဝင်းလို့ခေါ်တယ်။ မင်းသမီးက ပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော်က ရွှေမန်းရေ ဆိုရင် ခင်ဗျားက ဓါတ်ဝင်းရေ ပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်ရှေ့ကနေ ဟေ့အနီလေးလည်းဆိုရင် ခင်ဗျားက ဇိမ်ပဲ။ အဝါလေးလည်းဇိမ်ပဲ။ ကျွန်တော်ဘာရောင်ပြောပြော ခင်ဗျားက ဇိမ်ပဲသာလိုက်။ နင့်အမေကြီးလည်းဆိုမှ ဇိမ်ဘူးဆိုဖြုတ်မယ်ကဲ စကြည့်ရအောင်”

ကလေးတွေလည်းဖြစ် ကြိတ်ပြီး တီးလုံးတိုက်တာလည်းဖြစ် ဆိုတော့ ပွဲကတဲနေရာမှာ အံကျဖြစ်ပြီး ရယ်ကုန်တာပေါ့။ ဦးဩဘာကဆို သဘောကျလွန်းလို့ ကိုတက်စိန် ခင်ဗျားကောင် ကျုပ်ကို ပေးစမ်းဗျာ။ ဟားကောင်းကောင်းဖြစ်အောင် ကျုပ်တာဝန်ယူမယ်လို့ တောင်းဘူးတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာ စတုတ္ထတန်း (အစိုးရစစ်) အောင်သွားတာနဲ့ အဖေက ကျောင်းဆက်တက်ဦးကွာ။ ကျောင်းပိတ်ရက်ကျရင် အခုလိုလိုက်ကပေါ့ဆိုလို့ ဓါတ်ဝင်း၊ ရွှေမန်းအတွဲဟာ အဲဒီတစ်နှစ်နဲ့ပဲကွဲခဲ့ရတာ။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွေဆိုရင်တော့ တစ်ချီနှစ်ချီဆုံမိပါတယ်။ နောက်တော့ တစ်နှစ်တစ်တန်းအောင်နေတာနဲ့ ပွဲကသိပ်မကဖြစ်တော့ပြန်ဘူး။ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲဖြေပြီးတဲ့နှစ်မှာ အဖေ မြို့တော်ဇာတ်မှာ နောက်ပိုင်းစာ ရေးဖို့သွားတာ အကူလိုက်ရင်း ဘဒ္ဒေးမင်းသားက

“မင်းဆယ်တန်းအောင်ရင် ဘာလုပ်မှာလဲ”

“ဘွဲ့ရတဲ့အထိဆက်တက်မှာဘဒ္ဒေး”

“ဘွဲ့ရရင် ဘာဆက်လုပ်မှာလဲ”

“တစ်လသုံးရာငါးဆယ်စကေးနဲ့ လခစားဝင်လုပ်မှာ”

“အဲဒီသုံးရာငါးဆယ် ငါပေးမယ်။ မင်းလူရွှင်တော်သင်ပါလား။ သဘင်ပညာဆိုတာ လူကြိုက်များလာရင် ဘွဲ့ရ လခစား

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တစ်ယောက်ရဲ့တစ်နှစ်စာလခကို တစ်လတည်းနဲ့ ရနိုင်တာကွ။ တို့လောကမှာ ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်လူရွှင်တော်မရှိသေးဘူး”

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လူရွှင်တော်ပညာသင်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူက ဓါတ်ဝင်းမဟုတ်တော့ဘူး။ ထင်ပေါ်ဖြစ်နေပြီ။ အငြိမ့်လည်းတော်တော်စုံနေပြီ။ တွဲကခဲ့တဲ့လူရွှင်တော်တွေလည်းများနေပြီ။ ကျွန်တော်က ရုံဇာတ်ကြီးတွေနဲ့ နယ်လှည့်ပြီး ကပြနေရတုန်း အားရင်အားသလို သူက ကျွန်တော်တို့ဆီလာပြီး ပြက်လုံးတွေပေးနေတုန်း။ ကျွန်တော်တို့ချင်း ပိုပြီးစည်းလုံးမိသွားတာက ကလေးအရွယ်တုန်းကပညာသင်ဘူးတာ တစ်ခုတည်းမဟုတ်တော့ဘူး။ တစ်နယ်ထဲ သားချင်းဖြစ်နေတာလည်းပါရဲ့။ သူက မလှိုင်မြို့နယ်၊ ကြပ်ဖြူ-ကူနီရွာက။ ကျွန်တော်က မလှိုင်အနောက်ဘက် ရေထွက်က နှစ်ဦးစလုံးရဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေမလှိုင်မှာရှိနေတယ်လေ။ ပြီးတော့ သူ့အဖေ နဲ့ဆရာဦးချစ်စိန်ရယ်၊ ကျွန်တော့်အဖေရယ်၊ ဦးလေးကိုချစ်ပီးရယ် သုံးဦးက မလှိုင်စိန်မောင်ကြည်ဆိုင်းထဲမှာ အတူတူပေတေ လာကြတဲ့ ပုလင်းတူဗူးဆိုတွေ၊ နောက်ပိုင်းကျတော့အဲဒီအမွေကို ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ခံယူကျင့်သုံးခဲ့ကြပုံကို ရှေ့အခန်းတွေမှာ ဖော်ပြပါဦးမယ်။ (မိုးကြိုးတော့ပစ်ကုန်တော့မှာပဲ။ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းလေတွေ အတုခိုးပြီးရေးနေတာ) ဦးလေးကိုချစ်ပီးက ပြက်လုံးသင်ပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်အတူထိုင်ခိုင်းပြီးမှ အတူသင်ပေးတာ တစ်ဦးစီဆိုရင်လည်း မင်း အဲဒီပြက်လုံး ရွှေမန်းကိုပြောလိုက်ဦး။ ရွှေမန်း မောင်ဝင်း(သူ့နာမည်ကဝင်းမြင့်ပါ)ကိုပြန်ပြောဦး တစ်ကိုယ်ကောင်းမလုပ်နဲ့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က ဟုတ်ကဲ့ပါဦးလို့ ပြောရတာ။ နောက်တစ်နှစ် ကျွန်တော်ရွှေမန်းသဘင်မှာကတော့ ဦးလေးကိုချစ်ပီးနဲ့အတူတွဲဖြစ်လိုက်တာ။ အတော်ပညာရခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆိုရင်ဆိုသလို သူ့ပြက်လုံး ကိုယ့်ပြက်လုံးဖလှယ်နေကြတာ အခုထိ ဆိုပါတော့။

ထင်ပေါ်အသံက ပါရမီပါတဲ့ အသံလို့ဆိုရမယ်။ အလွန်ခိုင်  
 တဲ့အသံ။ သူ့မယ်ပွဲချီတွေဘယ်လောက်များများ နေ့ပွဲ၊ ညပွဲ၊ ဘယ်  
 လောက်ဆက်ဆက် အသံဝင်တယ်၊ အသံနစ်သွားတယ်လို့မရှိဘူး။  
 အိပ်ရေးပျက် ပွဲကူးကြမ်းလို့လဲ သူ့မယ် နုံးခွေနေတဲ့ အမူအယာ  
 မရှိဘူး။ အမြဲလိုလိုလန်းဆန်းနေတာ။ လူကလည်းအမြဲသပ်သပ်  
 ရပ်ရပ်နေတတ်တယ်။ သူ့နဲ့အတူနေတဲ့သူတွေကိုလည်း သပ်ရပ်  
 စေချင်တယ်။ ပွဲကသွားလို့ အဝတ်အစားတွေညစ်ပေနေရင် သူ  
 ကိုယ်တိုင်ယူပြီးလျှော်ဖွတ်ပေးတတ်တယ် (လျှော်ဖွတ်ပေးခြင်း၏  
 ရည်ရွယ်ချက်များကို တစ်နေရာတွင်ဖော်ပြပါဦးမည်)။ သူ့လေကြော  
 မိပြီဆိုရင် အလွန်စကားပြောနိုင်တယ်။ ပြောစရာမရှိဘူးဆိုရင်လည်း  
 တစ်နေကုန် ငူငူကြီးလုပ်နေတော့တာ။ မင်းစဉ်းစားကြည့်မန်းရာ  
 (ကျွန်တော့်နာမည် ရွှေမန်းကို သူ့စပြီး အဲလိုအဖျားဆွတ်ခေါ်တာ)  
 လေကုန်သလောက်အကျိုးမရှိဘူး။ လေနဲ့ရင်းပြီး ကိုယ့်အတွက် ဘာမှ  
 မကျန်ဘူးဆို ဘာပြုလို့အပင်ပန်းခံတော့မှာလဲ။ ငါတော့ ကိုယ့်တွက်  
 မကျန်ရင် ဘာမှမလုပ်ချင်ဘူးလို့ ပြောဖူးတယ်။ တကယ်လည်း အဲဒီ  
 အလေ့အကျင့်ကောင်းကို အခုထိကျင့်သုံးနေတုန်းပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ကတဲ့အချိန်တုန်းက သီချင်းဆိုတဲ့အပိုကဏ္ဍ  
 တွေမပေါ်သေးဘူး။ ဧည့်ခံတီးလုံးပြီးတာနဲ့ ပဏာမလို့ခေါ်တဲ့အဖွင့်  
 သီချင်း၊ အဲဒါပြီးမှ လူရွှင်တော်နှစ်ယောက်ကားလိပ်ရွှေထွက်ပြီး၊ ပွဲ  
 အကြောင်း၊ အဖွဲ့အကြောင်း၊ ကပြမဲ့အစီအစဉ်အကြောင်းတွေ  
 တစ်လှည့်စီပြောရတာ။ အဲဒါကို “လက်ချာရိုက်” တယ်လို့ခေါ်ကြ  
 တယ်။ အဲဒါပြီးမှ တီးလုံးတစ်ပုဒ်တီးပြီးရင် ကပွဲ (ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ဆိုင်  
 ရာပေါ့) ကပွဲပြီးမှ အော်ပရာလို့ခေါ်ကြတဲ့ ကဇာတ်ကိုး။ အခုတော့  
 စတိတ်ရှိုးက နေရာယူလိုက်တော့ သိကြတဲ့အတိုင်း သီချင်းဆိုတဲ့  
 ဝါသနာရှင်တွေကပေါ်နေတော့ လက်ချာတွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကပွဲ  
 တွေဟာ အငြိမ့်ခုံပေါ်ကဆင်းသွားကြရရှာပါပြီ။ သူတို့ တီးနေဆိုနေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကြတာ ညတစ်ဝက်ကျော်ကျော်အချိန်ကို နှုတ်ယူသွားကြတာမို့ သူတို့ တွင်ကျယ်လာတာနဲ့အမျှ ကျန်တဲ့ကဏ္ဍတွေပါမျက်ခုံးလှုပ်နေရပြီ။ ခွန်းထောက်တွေ၊ သံချိုတွေ၊ သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခန့်တွေကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင်ဆိုခဲ့တဲ့ ထင်ပေါ်ကအစပိုင်းမှာ တင်းခံနေပေမယ့် အခုတော့ မြန်မာသံဆိုပြီး နှစ်ပုဒ်၊ သုံးပုဒ်ဆက်ဆိုနေပြီ။ တစ်ခါတစ်ခါများ လေးငါးပုဒ်ထိ။ ဘာပြုလို့အဲလောက်ဆိုနေရတာလဲဆိုတော့ -

“ဆုရတယ်ကွ၊ မင်းကိုငါပြောသားပဲ ကိုယ့်အတွက်မကျန် ရင် ငါဘာမှမလုပ်ပါဘူးလို့”

သူ့မှာ ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဆယ် ယောက်လောက်ရှိတယ်။ သူတို့အိမ်ကို ခဏသွားထိုင်ရင် အဲဒီလူဟာ နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်ထိုင်ချင်တဲ့စိတ် အတော်ကုန်ခန်းသွားတာပဲ။ နည်းတဲ့ကလေးတွေမှမဟုတ်တာ။ ပြေးလိုက်၊ လွှားလိုက်၊ ရန်ဖြစ်လိုက်၊ လူပေါ်ကို (စိမ်းစိမ်းကျက်ကျက်) ခုန်တက်လိုက်။ အိပ်နေရင်လည်း လွှားကနဲလွှားကနဲ ကျော်ချသွားလိုက်နဲ့ မနည်းသူတို့ကို လွတ်အောင် ရှောင်နေရတာ။ အဲဒါကြောင့် ဦးချစ်ပီးက “ငါ့ဖြင့် ကားလမ်းအလယ် ခေါင် အိပ်လိုက်ချင်သေးတယ်။ ချစ်စိန်အိမ်များတော့ မအိပ်ချင်ဘူး” လို့ပြောတာ။ အဲ - အရက်သောက်လို့တော့အတော်ကောင်းတယ်။ ဘယ်ကလေးခိုင်းလိုက်ခိုင်းလိုက် သိပ်ငြင်းနေတယ်မရှိဘူး။ ဖြုန်းကနဲ ထပြီးပြေးဝယ်ပေးတာပဲ။ ဝယ်ဆို မုန့်ဖိုးက ဝယ်ခိုင်းတဲ့သူဆီကလည်း ရ ဆိုင်ကလည်းရတာလေ။ သူ့အဖေ ဦးချစ်စိန်ကလည်း ဝါသနာပါ တော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ရောလို့ရသွားတယ်။ သောက်ပြီးရင် အိမ်ကလူ တွေ ပြီးမပြီးစုံစမ်းနေဖို့မလိုဘူး။ ရှိထမင်း၊ ရှိဟင်းခူးသာ စားသွားပေ တော့။ အဲဒီတော့ အသောက်သမားမပျော်ဘဲဘယ်ခံနိုင်ပါ့မလဲ။ နေစောင်းတာနဲ့ လူစုံတော့တာ။ ကြာတော့ အိမ်စရိတ်လည်း ကာမိ အောင်၊ ဝဝလည်းသောက်ရအောင် စေတနာထားပြီး အိမ်ကိုအရက် ယူရောင်းတော့တာ။ အသောက်သမားတွေကလည်း ဝိုင်းပြီးကြွေး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

စနစ်နဲ့ အားပေးပစ်လိုက်ကြတာ။ သုံးလေးရက်နဲ့အရက်ဆိုင်ပြုတ်တာပဲ။ ဦးချစ်စိန်ကထုံးစံအတိုင်း အာလေးလေးကြီးနဲ့ “မင်း ရူးသလိုပေါသလိုနဲ့စီးပွားပျက်တာပေါ့လကွာ” လို့ပြောရင်းကျန်နေရစ်နေခဲ့တာပဲ။

“ငါ့ကို အဘဦးဩဘာအငြိမ့်ထဲက ဆွဲထုတ်တာ အဖေကွ။ မင်းကိုဩဘာဆီမှာဆက်နေရင် ဆရာတပည့်ချင်းမို့ ငွေကြေး ပေးသလောက်ယူရမယ်။ တပည့်ဆိုတော့ သူ့ခိုင်းသလိုပဲလုပ်ရမယ်။ သူဦးစားပေးထားတဲ့သူကို ကျော်အောင်မင်းလုပ်ခွင့်မရဘူး။ ရှိသေရင် အဝေးကနေကန်တော့။ အလုပ်အကိုင်တော့ပြောင်းမှ ဖြစ်မယ်ဆိုပြီး ဦးဖက်ကြီးရဲ့ ရွှေမင်းသမီးအငြိမ့်ထဲကိုထည့်လိုက်တာ။ အဘကလည်း သူသင်ပေးပြီး စားရမယ့်အချိန်ကျမှ အလွယ်ခွဲသွားရမလားဆိုပြီး ဘိုးဖက်ကို ရန်လုပ်တော့ ဘိုးဖက်ကတုတ်ဆွဲ၊ ဓါးဆွဲနဲ့ အတော်ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ကုန်သေးတာ”

“အဲဒီတုန်းက ရိုက်ကြနုတ်ကြဖြစ်သေးလား”

“မဖြစ်ပါဘူး။ အဘက တုတ်ကြီးချပြီး ငိုတော့တာကွ။ ကိုကြီးကွန်းရာ (ဦးဖက်ကြီး၏နာမည်ရင်း) တစ်နှစ်လောက်တော့ ပြန်ပေးပါဗျာ။ ကျုပ်ကိုကြည့်ပါဦးဗျာ” နဲ့။

“ပေးဖြစ်ရဲ့လား”

“ဘယ်ပေးဖြစ်မှာလည်း ငါက ဦးဖက်ကြီးကိုဖက်ငိုပစ်လိုက်တာဥစ္စာ။ ဘိုးဩလည်း ခဏတော့ ကြောင်သွားတာပေါ့ကွာ။ ဘိုးဖက်ကလည်း ကလေးစိတ်ဆင်းရဲနေပါပြီကွာ။ ဘအေးရာ မင်းပြန်ပါတော့” လို့လည်း ပြောလိုက်ရော ဦးဩဘာက

“ဟင်း လူဖြင့် ခုနစ်အိမ်မသိသေးဘူး။ ပရိယာယ်က တစ်ပြည် လုံးစာနီးပါးရှိနေပြီ။ ကိုကြီးကွန်း ခင်ဗျားက အကြောင်းမသိသေး လို့ပါ။ ကျုပ်က ခံရပေါင်းများလှပြီ။ ဒီကလေး လူကောင်းမဟုတ်ဘူး ရယ်။ ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**



### ဦးဖက်ကြီး

“ဘအေးရာ လူကောင်းမဟုတ်တော့လည်း ငါ့ကံပေါ့ကွာ၊ မင်းသာ ခွင့်လွှတ်လိုက်ပါတော့” အဲဒီမှာ ဦးဩဘာလည်း ချာကနဲ လှည့်ထွက်သွားရော။ ငါ ရွှေမင်းသမီးနဲ့ကတဲနဲ့မှာ ဦးဖက်ကြီး လူရွှင်တော် ကသေးတာကွ။ နောက်ကျတော့ ကိုဟန်ညွန့်ရယ်၊ ကိုကျော်စွာရယ်၊ ငါရယ်အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်နေတော့ သူ ဝင်ဝင်ပြီး ပြက်လိုက်ရင် မရယ်ရတော့ဘူး။ ချောင်,ချောင်သွားတာ။ အဲဒီမှာ

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

သူ့ယောက္ခမ ဒေါ်ရေအေးက နောက်ကနေထပြီး ဟဲ့ဖက်ကြီးလာခဲ့  
 နှင့်ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ အသာဝင်ထိုင်နေလို့ လှမ်းအော်တာ။  
 သူကလည်းဂရုမစိုက်ဘူး။ ထပ်ပြန်တော့ထပ်ချောင်သွားပြန်ရော။  
 ဒေါ်ရေအေးကလည်း ဖက်ကြီးသေချင်းဆိုး နှင့်ခေတ် မဟုတ်တော့  
 ဘူး။ ကလေးတွေကိုမဖျက်ဆီးနဲ့ လာခဲ့လို့ ခဏခဏ အော်နေတော့  
 ဟာ မသာမကြီးကလည်း အသာနေစမ်းပါလို့ ပြန်ပြောရာက ဆဲလိုက်  
 ဆိုလိုက် ရန်ဖြစ်လိုက်ကြတာ ပွဲကို ပျက်မတတ်ပဲ။ ဦးဖက်ကြီးက  
 အညှိုးရှိတယ်။ ပွဲကပြီး အိမ်ရောက်တာနဲ့ သူ့အိမ်ကိုမီးနဲ့ရှို့တော့တာ။



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၂)**

“ဘကွန်းကွ ရှိမ္မကားသား ဒီလိုအရှက်မခွဲနဲ့။ ဒါငါရှာထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေ၊ ဒါ ငါဆောက်ထားတဲ့အိမ်၊ ငါ့ကိုစော်ကားလို့ကတော့ ဘာမှမချန်ဘူးပြာဖြစ်ပြီသာမှတ်တော့ ဘကွန်းတဲ့ကွ”

“အမလေး လုပ်ကြပါဦးတော့။ ကျုပ်သားသမက်ကြီး အိမ်ကို မီးနဲ့ရှို့နေပါတယ်။ အရပ်ကတို့ လာကြပါဦး”

အဲဒီအသံတွေက ဦးဖက်ကြီးမူးလားတိုင်း ရပ်ကွက်က ကြားနေကျအသံတွေပေါ့ကွာ။ အစကတော့ ရပ်ကွက်ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်သွားသေးတယ်။ နောက်ကျတော့ ရိုးသွားတာပါပဲ။ ကြိမ်းတဲ့လူက လည်းကြိမ်း၊ အော်တဲ့လူကလည်းအော်၊ ရပ်ကွက်ကလည်း လုပ်စရာရှိတာလုပ်နေကြတာပဲ။ ဘာမှမထူးဆန်းတော့ဘူး။ ငါကလည်း အဲဒီကိစ္စ ဦးဖက်ကြီးကို မေးကြည့်တော့

‘ပထမပိုင်းတော့ အရပ်ကစိုးရိမ်ကြတာပေါ့ကွာ။ နောက် တော့ ဒေါ်ရေအေးမရှိတုန်း လူကြီးတွေကို ဖွင့် ပြောထားရတယ်။ ကျွန်တော်ရှိနေကျ ထရံက နံဘေးမယ်ရေဆွတ်ထားတာပါ။ ရှို့တဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နေရာအပြင်ကို မီးမစွဲပါဘူးလို့။ ယုံကြည်အောင် သူတို့ရှေ့မှာကို ထပ်ရွံ့ပြရသေးတာ။ ယောက္ခမကိုတော့ အသိမပေးရဲဘူးပေါ့ကွာ။

နောက်နှစ်ကျ သူလိုက်မကတော့ဘူး။ အိမ်ကနေပြီး ပွဲလက်ခံနေရစ်ခဲ့တော့တာ။ ဒေါ်ရေအေးကတော့ လိုက်နေတုန်းပဲ။ ဦးဖက်ကြီးတစ်ခုတော်တာက အငြိမ့်ပွဲရက်ရှည်ထွက်ပြီဆိုရင် ဆိုက္ကား တစ်စီးနဲ့ ကျန်ရစ်တဲ့အဖွဲ့သားတွေရဲ့ မိသားစုတွေကို ငွေသုံးလိုက်ပေး တော့တာပဲ။ ပွဲကသွားတဲ့သူလည်းမပူရတော့ဘူးပေါ့။ နောက်ပြီး တစ်ခုဆိုတာက တစ်လပြည့်လို့စာရင်းရှင်းတာနဲ့ လူစုံပြီဆိုတာနဲ့ အရက်ပုလင်းနဲ့ ဖဲထုပ်ချပေးတော့တာ။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ဝါသနာ ကြီးတယ်။ အဲဒီတော့ စာရင်းမိန့်ပြီးဆိုရင် တချို့လည်း ငွေထုပ် ပိုက် တချို့လည်း အိတ်ပိန်လူပေါ့နဲ့ ပြန်ကြရတယ်။ ဘိုးဖက်ကတော့ ရှုံးရှုံးနိုင်နိုင် သဲထဲမှာ သူမြုပ်ထားတဲ့ပုလင်းတွေကုန်တဲ့အထိ ဧည့်ခံ လွတ်လိုက်တာပဲ”

ငါ့ကို ခွန်းထောက်ဆိုနည်းတွေသင်ပေးခဲ့တာ ဦးဖက်ကြီးပဲ။ လူကြီးက အသံကောင်းတယ်။ သူ့ခေတ်တုန်းကလည်း အဲဒီအသံ နဲ့ နာမည်ရလာတာတဲ့။ အပေါင်းအသင်းလည်းဆန့်တော့ ဧည့်သိပ်ပြတ်တယ်မရှိဘူး။ တခါတခါ အရူးတောင်ဝင်ထိုင်တယ်။ သူမလိုက်နိုင်တော့ သူ့သားကိုဟန်ညွန့်က ဦးစီးရတာပေါ့။ အဲဒီအချိန်ကိုဟန်ညွန့်က အခမ်းအနားတီထွင်ချင်တဲ့စိတ်က သန်နေတုန်းကွ။ ဆက်တင်ပွဲကျတွေပေါ့။ သူရေးတဲ့ အော်ပရာက ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ တိုးတက်ရေးကွာ၊ စကားပွဲပေါ့။ ငါတို့ကရှေ့မယ် ရန်သူနှစ်ယောက် အမှန်ကတော့ တပြည်တည်းသားချင်းစိတ်ဝမ်းကွဲပြီး ရန်သူဖြစ်နေရာက ဓါးချင်းခုတ်ပြီးမောနေတဲ့အချိန်မှာ နောက်ခံစကားက သွေးစည်းညီညွတ်ရေး၊ ချစ်ခင်ပေါင်းစည်းခြင်းဟာ အင်မတန်ထူးမြတ်တဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရတနာတစ်ပါးဖြစ်တယ်။ အချင်းချင်းညီညွတ်ရင် တိုင်းပြည် ငြိမ်းချမ်းမယ်။ စိုက်ရေးပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမယ်။ ဘာညာစသည်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**



### လူ့ရွှင်တော် ထင်ပေါ်

ဖြင့်ပေါ့။ အဲဒီစကားလည်းဆုံးရော ဟိုမှာကြည့်လိုက်စမ်းဆိုတော့ ချိုးငှက်ကလေးပျံလာတာကို ကြိုးအနက်နဲ့ဆွဲပြီး ပွဲကျပြမှာကိုး။ ဖြစ်ချင်တော့ ငွေချိုးဖြူကူသံချိုးလှတယ်ဆိုတဲ့ သီချင်းနဲ့ထွက်လာတဲ့ ချိုးရုပ်က ရှေ့ကျမှ ဖုတ်ကနဲပြုတ်ကျသွားရော။ အဲဒီမှာ ချက်ချင်း ကားချပြီး တောင်သူနှစ်ယောက်ထွက် အမှန်ကတော့ ချိုးပြုတ်ကျ ကတည်းက ပရိသတ်က တဝေါဝေါဖြစ်နေပြီ။ အဲဒီမှာ တောင်သူတွေ က လက်မှုလယ်ယာကနေ စက်မှုလယ်ယာကို ဟောသလိုပြောင်းရ မယ်ဆို ကားလိပ်ဆွဲဖွင့်လိုက်တော့ ထွန်စက်ပုံရေးပြီး လှီးထားတဲ့

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

သုံးထပ်သားက ဇောက်ထိုးကြီး။ပရိသတ်က ဟ ဟ လယ်ထွန်စက်ကြီး  
 မှောက်နေပြီ မှောက်နေပြီနဲ့ အော်အော်ပြီး ရယ်ကြတာ။ ငါတို့  
 အငြိမ့်ခန်းမှာ ခွင်လုပ်စရာမလိုဘူး။ အလိုလိုကို အချိန်ရနေရော။  
 ကိုဟန်ညွန့်လည်း နောက်ထပ် ဆက်တင်အကြောင်းမပြောတော့ဘူး။  
 အဲဒီနှစ်က ပွဲချီတွေကလည်း ရသလားမမေးနဲ့။ ပုံမှန်တစ်ထောင်  
 အောက်လျော့တယ်ကို မရှိဘူး။ အဲဒီတုန်းက ငါ့အစုက သုံးမတ်စုကွ။  
 ကိုယ်လိုချင်သောပန်းဇာတ်ကားကလည်း ခေတ်စားနေတော့ အငြိမ့်  
 ခန်းမထွက်ခင် အဲဒီ သီချင်းဆိုလိုက်ရင်ကို ဆုချ တစ်ဆယ်လောက်  
 ကရသေးတာဆိုတော့ခွင်မိနေတာပေါ့။ နာမည်လေးကလည်း ရလာ  
 စဆိုတော့ ကျန်တဲ့အငြိမ့်တွေကလည်း မျက်စောင်းထိုးပြီး ငါ့ကိုခေါ်ဖို့  
 ကြိုးပမ်းနေကြပြီ လေ။ အဲဒီတုန်းက မင်း ရှစ်တန်း၊ ကိုးတန်းလောက်  
 ရှိရောပေါ့။

ကျွန်တော်အလယ်တန်းရောက်တဲ့အချိန်ကစပြီး ပွဲကြည့်ရုံ  
 ကလွဲလို့ လိုက်မကဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျောင်းပိတ်ရက် အဖေ  
 အဝေးပွဲနဲ့ဆုံရင်တော့ အလည်လိုက်ဖြစ်ပါသေးတယ်။ ဒါလည်း ထွက်  
 ကဖို့ သိပ်ဝသီမပါသလိုဘဲ။ အရွယ်နည်းနည်းရောက်လာလို့ ရှက်တာ  
 လည်းပါမှာပေါ့။ သူ့အငြိမ့်ကို သွားကြည့်တိုင်း လက်ဖက်ရည်သောက်  
 ပြီး ငယ်ဘဝတွေကို လွမ်းလွမ်းဆွတ်ဆွတ် ပြန်ပြောလေ့ရှိတဲ့ သူ့  
 စရိုက်ကလည်း အခုထိမပြောင်းသွားသေးဘူး။

“အဘနဲ့တီကျစ်သွားတုန်းက မင်းပါစေချင်တယ်။ က, ရတာ  
 လွတ်လပ်ရေးပွဲကွာ။ပြာသိုလကြီး။သွားရတာက တောင်ပိုင်းရှမ်းပြည်၊  
 မင်း တွေးသာကြည့်တော့။ နေ့လည်တစ်နာရီလောက်ဆိုရင် မီးဖိုနား  
 ကပ်နေရပြီကွာ။ အဲဒါ အဘဦးဩဘာရယ် သူ့ထုံးစံအတိုင်းမို့  
 အလင်းကမယ်ပေါ့။ ငှားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က နယ်သူ နယ်သားတွေက ရှမ်း  
 တောင်သူတွေဖြစ်လို့ ညအအေးခါတ်ကဲလာရင်မကြည့်နိုင်ဘဲ ပြန်ကြ  
 တာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ ကောင်းကောင်းနဲ့အချိန်တိုတိုကပြီး ဆယ့်နှစ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နာရီလောက်မှာ သိမ်းပေးဖို့အကြောင်းပြောတာကိုမရဘူး။ ဇွတ်အလင်းစီစဉ်တော့တာ။ ညခုနစ်နာရီလောက်ကတည်းက နှင်းတွေ ဖွဲဖွဲကျနေပြီကွာ။ ဒါလဲ အမေမှာတဲ့ ဆန်တစ်ခွဲထုံးစံကြီးအတိုင်းလုပ်နေတာ။ ပွဲခင်းလုံခြုံရေးတာဝန်ကျတဲ့ဆရာကြီးက ပုခန်းပေါ်မှာ မျောက်ကြီးတင်လို့ကွ။ ညဆယ့်နှစ်နာရီလည်းကျော်ရော အတော်များများ ထပြန်ကုန်ကြပြီ။ ဒါလည်း မရဘူး နှစ်ပါးသွားကပြီး သုံးလေးယောက်ကျန်တော့တာကို ဝန်ကြီးဝတ်ကြီး ဝတ်ပြီး နောက်ပိုင်းဇာတ်အတွက် ပန္နက်ထွက်ရိုက်နေတုန်း အဲဒီဆရာကြီးက အငြိမ့်ခုံရှေ့တည့်တည့်ကလာရပ်ပြီးသူ့ကိုလက်ညှိုးထိုးရင်း ဗျို့ဆရာကြီး ပရိသတ်လည်းမရှိတော့ပါဘူးဗျာ။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ပြည်ဆွဲပြီး မြန်မြန်ဇာတ်ပေါင်းလိုက်ပါတော့ အေးလှပြီလို့ပြောမှ မှန်တေတေကြီးနဲ့ ပွဲသိမ်းလိုက်တော့တာ။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ဆရာရဲ့ညဉ့်က အဲလိုမျိုး ပရိသတ်ကို စေတနာလွန်လွန်ကဲကဲထားတတ်တာ။ စကားပြောတော့လည်း ထောင့်ပြတ်ကြီး။ မျက်နှာကလည်း နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပျုံးတဲ့အချိန်ကို မရှိဘူး။ မျက်နှာဆိုးကြီးနဲ့။ တော်တော့လူ ငွေသုံးမတောင်းရဲဘူး။ အဲ စွန့်စားပြီး သွားတောင်းပြန်ရင်လည်း ဟာ သိပ်ရတာပေါ့။ ပိုက်ဆံများများတောင်းသလိုအလုပ်ကိုလည်း ပီပီလုပ်ဗျ။ ပေးရမှာပေါ့ဆိုတာမျိုး ပြန်ပြောတတ်တယ်။ ညကပွဲကတုန်း ပြက်လုံးသစ်များပြက်လို့ ပရိသတ်ရယ်သွားတယ်ဆိုရင် မတောင်းရဘူး။ သူ့ဟာသူကိုထုတ်ပေးတော့တာ။ ပေးရင်းညကပြက်လုံးကိုပေးတာ ခင်ဗျားကိုပေးတာမဟုတ်ဘူးဆိုတာမျိုးပြောသေးတာ။ သူနဲ့မတည့်ဆုံးကကိုရွှေဗျိုင်းပဲ၊ သူ အင်မတန်လည်းအားကိုးတယ်။ ကိုရွှေဗျိုင်းကလည်း တစ်ခွန်းမှ အကောင်းမပြောဘူး။ ပြည်ထောင်စုသား ကပွဲကတော့ တိုင်းရင်းသားဝတ်စုံတွေနဲ့ ပရိသတ်ကိုထွက်ပြီး သီချင်းဆို နှုတ်ဆက်ကြရတာ။ အဲဒီမှာ သူက နာဂဝတ်စုံနဲ့ ကြက်မွေးခေါင်းစွတ်၊ ခန္တီးလှုံ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုင်ပြီး မောင်းတစ်လုံးခါးချိတ်လို့ သူနဲ့ဘေးချင်းယှဉ်ရက်က ကိုရွှေဗိုင်း ရှမ်းဝတ်စုံနဲ့မောင်းတစ်ဖက်၊ မောင်းထုတဲ့ဘု တစ်ဖက် ကိုင်လို့။ တန်းစီရပ်ရင်း ကိုရွှေဗိုင်းက သူ့မောင်းထုတဲ့ဘုနဲ့ ဦးဩဘာ ရဲ့ ခါးက မောင်းကို လှမ်းထု ဦးဩဘာကလန့်ပြီးမျက်လုံးပြူးကြီးနဲ့ ခံရင် အလွန်ပွဲကျတာ ကိုရွှေဗိုင်းကလည်း အမြင်ကတ်တော့ ခဏ ခဏ ထုတာ။ အဲဒီကျတော့ နံဘေးလှည့်ပြီး လေသံနဲ့

“ရယ်တိုင်း ခဏ ခဏ မထုနဲ့လေကွာ” ဆိုတော့ ကိုရွှေဗိုင်းက

“ဖြေးဖြေးချင်းထုရအောင် ခင်ဗျားက တစ်ညလုံးဒီလိုဝတ် ထားမှာလား” လို့ ပြန်ပြောရော။ သူ ခဏစဉ်းစားတယ်။ ပြီးမှ အသံဩ ကြီးနဲ့ အေး ငါမှားတယ်တဲ့။ သူက သဘင်ကောင်စီခေတ်ထဲမှာ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လိုက်သေးတာ။ သဘင်သမားအားလုံးက လိုလိုလားလားဝိုင်းပြီး တင်ကြတာပါ။ အဲဒီနှစ်မှာ ရွှေမန်းကျော်အောင်နဲ့ လူငယ်ကြည်ခိုင် ကလည်း “မိန်းမဒဿဂီရီ” ပြဇာတ်က တအားအောင်မြင်နေတဲ့ အချိန်။ လမ်း ၈၀နဲ့ ၃၉ လမ်းဒေါင့်မှာ ရုံသွင်းပြီးကတာ။ သူ့အိမ် နဲ့ ၈၀ လမ်းပဲခြားတယ်။ ဖြစ်ချင်တော့ အဲဒီပြဇာတ်ရဲ့ ဇာတ်ဝင်ခန်း တစ်ခုမှာ ဆရာတော်တွေစိတ်ဆိုးစရာပြကွက်တစ်ခု အမှတ်မထင်ပါ သွားရော။ အဲဒီမှာ သံဃာတော်တွေက ရုံကိုမီးနဲ့ရှို့မယ်၊ ဇာတ်ကို ဖျက်မယ်ဖြစ်ကုန်ကြတော့ ကိုကျော်အောင်က အဘဩကိုသွားနှိုး သွားနှိုးလို့ခိုင်းတာနဲ့ သွားနှိုးပြီးခေါ်လာတော့ စွတ်ကျယ်အင်္ကျီလက် စကနဲ့ အိပ်ချင်မူးတူးကြီးလိုက်လာသတဲ့။ ဇာတ်ထဲလည်းရောက်ရော ကားလိပ်ရှေ့အိပ်ချင်မူးတူးနဲ့ လက်အုပ်ကလေးချီပြီးထွက်သွားရင်း

“တပည့်တော် ဩဘာပါဘုရား” ဆိုတော့ ဆရာတော်များက

“ဘာဩဘာလည်း ဟေ့ ဩဘာ မင်းပါနာချင်သလား” လို့ မိန့်နေတဲ့ကြားက

“တပည့်တော်တောင်းပန်ပါရစေဘုရား။ ခုနပြကွက်ဟာ သူတို့ဇာတ်တိုက်တုန်းကမပါပါဘူးဘုရား။ လူပြန်ဆိုတာ မြင်ရာဖမ်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပြီးရယ်စရာလုပ်ရတာမို့ ခွင့်သနားပါဘုရား။ သူတို့ ကနေ့ညကတဲ့ ပြဇာတ်ကလည်းမိန်းမပေါ်ရိသာဒပါတဲ့ဘုရား” လို့ကယောင်ကတမ်းမှား လျှောက်လိုက်တော့ ဆရာတော်များကလည်း ဝေါကနဲ့ပွဲကျကုန်ပြီး

“ဩဘာရာ မင်းကြောင့်ပေါ့ မင်းကောင်တွေကို နောက်ဒီလို မဖြစ်စေနဲ့” လို့မိန့်ပြီး ဇာတ်ကို ဆက်ကခွင့်ပြုသတဲ့။ ဒီအကြောင်း ကိုထင်ပေါ်နဲ့စကားစပ်မိတော့

“အဘက အဲလို ကိုယ့်ကားယားအလုံးတွေတင်မကဘူး ကြိုကြို ကြားကြားတွေလည်း အလွန်မြင်တာကွ။ ငါလိုက်တုန်းက ကောလင်းမှာ ရုံပွဲလက်ခံပြီးကတော့ မကခင်တစ်ရက်ကြိုရောက်သွား တော့ ငါ့ကို ဟဲ့ကောင် ငဝင်းဘူတာသွား လက်ဖက်ရည်သောက်ရ အောင်ဆိုလို့ ငါလိုက်သွားတော့ ဘူတာအဝင် ကုက္ကိုပင်မှာ ပိုစတာ ကပ်ထားတာ ကြောင်ပျံ ဘိနပ်တဲ့။ အဲဒါကိုဖတ်ပြီး သူ့ဘဝင်မကျဘူး။ ရှုသိုးသိုးကြီးနဲ့ တတွတ်တွတ်ပြောနေတာ။

“နဂါးပျံ၊ ဂဠုန်ပျံ၊ ဆင်ပျံ၊ ကျားပျံ ဒါအဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်။ ရှုပျံ၊ နယားပျံ၊ လူပျံ၊ မြင်းပျံ ဒါလဲအဓိပ္ပာယ်ရှိတာပဲ။ ဘာလဲကွ ကြောင်ပျံ။မင်းစဉ်းစားကြည့်စမ်း ကြောင်ဟာပျံနိုင်သလား။ ပျံနိုင်ရင် ကြည့်လို့ကောင်းမလား။ ခုနငါပြောတဲ့သတ္တဝါတွေကို အတောင်ပံ တပ်ကြည့်လိုက် လှတဲ့အကောင်ကလျ၊ သန့်တဲ့အကောင်ကသန့်သ ကွာ။ ဆင်ပျံ၊ မြင်းပျံတို့ဆိုရင် ခန့်တောင်ခန့်သေး။ ဘယ်နှယ့် ကြောင်ကျမှ ပျံရတယ်လို့ ကြောင်ကိုအတောင်ပံတပ်ပေးလို့ရော လှမလား အတော်ခွကျပြီး ကိုးလိုးကန့်လန့်သတ္တဝါပဲဖြစ်မယ်။ ကြောင်ပျံလို့များကွာ”

အဲလိုပြောပြီး ဇာတ်ရုံရောက်တော့ ပွဲကြိုည လမိုင်းတင်ရမှာ ကိုးကွ။ အဖွဲ့ထဲကလူတွေ ကန့်တော့ပွဲရှေ့မှာ အကုန်လည်းစုံရော။ ခန်းဆီးကြီးကာပြီး ပန်ကာနဲ့နှပ်နေတဲ့ လူရှင်တော်မင်းသား ကိုစံဟိန်း ကိုလှမ်းပြီး

“မောင်စံဟိန်းရေ လူစုံပြီ လမိုင်းတင်ရအောင်လာဟေ့”  
လို့ခေါ်တော့ အစ်ကိုစံဟိန်းက ခန်းဆီထဲကနေပြီး

“ကျွန်တော်လာလို့မရဘူး။ ဦးလေး ကျွန်တော်က အထက်  
ဂိုဏ်းတက်ထားဆိုတော့ အဲဒီကိုကျွန်တော်လာရင်ဦးလေးတို့ နတ်စိမ်း  
တွေကပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး” လို့ အော်လည်းပြောရော ငါ့ဘက်ကို  
မျက်နှာမဲ့ကြီးနဲ့ကြည့်ပြီး

“ငဝင်း ဒါလည်း ကြောင်ပျံပဲကွ” တဲ့။



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၃)**

အဘက အပြောတင်ပြတ်သားတာ မဟုတ်ဘူး။ အလုပ်ကျ တော့လည်း တိတိကျကျစည်းစနစ်ရှိမှုကိုကြိုက်တာ။ သူ့ကိုယ်တိုင် လည်း စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့လုပ်တာ။ ဒီပြက်လုံးကို ဟောဒီလေယူလေသိမ်း ဟောဒီလိုမျက်နှာနဲ့ပြက်ရတယ်ဆိုပြီး တစ်ခါသင်ထားရင် မှန်တစ် ချပ်နဲ့ကျင့်ပေရောပဲ။ တစ်ခုခုများလွဲသွားလို့ကတော့ ပွဲကရင်း ရယ်ကျဲကျဲကြီးလုပ်ပြီး ကိုချစ်စရာကြီးကလည်း ကျင့်ပါဟယ်ဆိုတော့ အိပ်နေပြီး ထလုပ်တော့အလွဲတွေလို့ပြောရင်း နားထင်ကိုလက်သီး ဆုတ်နဲ့ပွတ်ပြီးအပေါ်ကိုလှန်ပြီးတွန်းတာ အတော်နာတယ်။ သူပြက် ပြီဆိုရင်လည်း အတိအကျပဲ။ ပွဲချိဘယ်လောက်များများ မျက်နှာ၊ လေ၊ လူဟန်လုံးဝမပြောင်းဘူး။ ကွက်တိ။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ပြဇာတ်ထဲမှာ ကိုင်တဲ့တုတ်ကောက်တောင် ငါးချောင်းရှိတယ်။ တစ်ည ပြဇာတ်ထွက်ခါနီးမှာ သူ့လက်စွဲတော် ကားဆွဲ ကိုမြင့်ဦးကို တုတ်ကောက်တောင်းတော့ ဟိုလူက လွယ်ရာကောက်ပေးတယ်။ သူက စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ပြီး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ဟာ ဒီကျွန်းတုတ်ကောက်က ရွှေယောက်ဖထဲကိုင်တာကွ”  
ကိုမြင့်ဦးက နောက်တစ်ချောင်းထပ်ပေးတော့လည်း

“ဒါ သော်ကနဲ့ပန်းချယ်ရီမှာကိုင်တဲ့ဆိတ်ခွာစွတ်ကြီး”  
ဟိုလူကစိတ်မရှည်ချင်တော့ဘူး။ တစ်ချောင်းထပ်ပေးပြန်ရော

“ဒီကြိမ်တုတ်ကောက်က မြစိမ်းရှင်မှာ သိုက်ဆရာကိုင်တဲ့  
ဟာကွ” ကြာတော့ ကိုမြင့်ဦးက စိတ်တိုလာတာနဲ့

“ရှိတာကိုင်သွားပါ ဦးလေးအေးရာ ပရိသတ်ကတော့  
ကိုဩဘာ ခင်ဗျားတုတ်ကောက်ကြီးမှားနေတယ်လို့ ပြောမယ်မဟုတ်  
ပါဘူး” လို့အင်္ဂါတူးလိုက်မှ အသာကောက်ပြီးရှေ့ထွက်သွားတာ။  
ရိုးရိုးထွက်သွားတာမဟုတ်ဘူး။ အစုံချောင် (ဘင်ချောင်) က ဂျီဆို  
ပေးမှ ထွက်သွားတာ။ သူထွက်ခါနီးပြီဆို အဲဒါကလည်းတစ်ပြဿနာ  
ပဲ။ တိုင်ဖုံးဘေးကနေ အုပ်စုံတီးတဲ့သူဆီကိုလှမ်းပြီး လေးငါးခါသတိ  
ပေးနေသေးတာ။

“ဟေ့ လှညိမ် လှညိမ် အဆိုမေ့နေဦးမယ်” ဟိုကလည်း

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဦးလေးအေး၊ ကျွန်တော်မအိပ်ပါဘူး။ ဒီမှာ  
လင်ကွင်းရော၊ ဘင်တုတ်ပါကိုင်ထားပြီးသား။ ထွက်ရင်ဆိုပေးဖို့  
အသင့်”

“ဒါဖြင့် ဆို့လေကွာ”

“ထွက်လေဗျာ၊ ထွက်မှကျုပ်က ဆို့လို့ဖြစ်မှာပေါ့”

ရှေ့မှာ ကားလိပ်က ဖွင့်ထားတာကြာလှပြီ။ သူတို့က အကပ်  
ပြင်နေကြတုန်း။

“ဟကောင် ဆို့လို့ဆို”

“ထွက်လိုက်လေ ဆို့လိုက်မယ်”

ကြာတော့ အဘရဲ့ဇနီးအမေဒေါ်တင်အောင်က ထပြီး  
လှညိမ်ရယ် ဟိုကလူကြီးပါ။ အလျှော့ပေးလိုက်စမ်းပါလို့ တောင်းပန်  
တာနဲ့ ကိုလှညိမ်က မေတ္တာပို့ရင်း ဆို့ပေးပါတယ်။

ဩဘာငါ့သားထွက်ဟ (ဂျိ)

ကျောက်ရူးတိရိစ္ဆာန်ကြီးသွားဟ (ဂျိ)

မအေပေးဩဘာသွားဟ (ဂျိ ဂျိ ဂျိ)

အဲဒီကျမှအဆိုနဲ့အံကျ ခြေလှမ်းပြီးရှေ့ကိုထွက်သွားပါရော။  
 နောက်မှာ ကျန်တဲ့သူတွေနဲ့ တီးလုံးသမားတွေကတော့ တဟားဟားနဲ့။  
 မန္တလေးအငြိမ့်လောကမှာ မီးလိပ်ပြာပုံးတွေ၊ နောက်မှန်ချပ်  
 ဆလိုက်တွေ စသုံးခဲ့တာ အဘဦးဩဘာပါ။ ငွေကြေးတတ်နိုင်လို့  
 မဟုတ်ဘူး။ ရွှေမန်းတင်မောင်ဆီသွားပြီး တောင်းတောင်းလာတာ။  
 အဘဇာတ်ဆရာကလည်း သူ့ကိုချစ်တော့ပေးပါတယ်။ ကိုဘအေးလို  
 ချင်တာယူသွားလေဆိုရင် မြင်မြင်သမျှလက်ညှိုးထိုးတော့တာ။ ပြီးရင်  
 အဲဒီဆလိုက်ပုံးတွေ၊ မှန်ချပ်တွေ၊ မီးလုံးတွေအကုန်ဆိုက္ကားသုံးစီးနဲ့  
 တင်ပြန်လာရော။ ရိုလည်းရိုသေတယ်။ ကိုတင်မောင်ကငါ့မို့ပေးတာ။  
 သပ်သပ်ရပ်ရပ်ကိုင်ကြလို့ အမြဲမှာတယ်။ အဲဒီအချိန်ကျတော့  
 ကျွန်တော်တို့က အပြင်အဖွဲ့တွေမှာ လုပ်စားနေကြပြီ။ ထင်ပေါ်ညီ  
 ထင်ကျော်တို့၊ ပွင့်လင်းတို့ ပညာဆက်သင်နေကြတဲ့ခေတ်ပေါ့။ အဘ  
 က လူ့ရှင်တော်ပညာတင်သင်တာမဟုတ်ဘူး။ မီးကိုင်၊ ကားကိုင်၊  
 မောင်းထု၊ ဝါးလိုက် (ဝါးတီးရတာ) အကုန်သင်တာ။ ဒါမှ မင်းတို့  
 ကိုယ်တိုင်အငြိမ့်ထောင်ရင် ဘယ်သူညာတယ်၊ ဘယ်သူအလုပ်လုပ်  
 တယ်နားလည်တော့မှာပေါ့လို့ ပြောတယ်။ “အင်္ဂုလိမာလ”ဇာတ်ကို  
 တေးသရုပ်ဖော်ကတော့ ထင်ကျော်က မှန်ချပ်ကိုင်၊ ဆလိုက်ထိုးပေါ့။  
 ထိုးရမဲ့ပုံက မြတ်စွာဘုရားမတ်တပ်ရပ်ပြီးလက်တော်နဲ့တားတော်မူ  
 နေတဲ့ပုံတော်။ နောက်ခံသီချင်းက ကယ်တော်မူပျံ့ဘုရား၊ သားမိုက်  
 ဟိန္ဒက ပဉ္စနန္ဒိယကံကြီးထိုက်မည့်ဘေးမှ ဝေးကွာစေရန် စသဖြင့်  
 သူ့အမေလည်းဆို၊ ဒင်မာကဖြည်းဖြည်းဖွင့်၊ ဘုရားပုံတော်က တဖြည်း  
 ဖြည်းပေါ်လာ ပွဲကျစီစဉ်ထားတာ။ အဲဒီသီချင်းဆိုလို့ မီးလည်းဖွင့်  
 လိုက်ရော ပုံတော်ကပြောင်းပြန်ကြီးပေါ်လာရော။ အင်္ဂုလိမာလနဲ့

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

ရင်ဆိုင်ကပေါ်ပြီးတားရမှာ တစ်ဖက်တည်းကနေ မအေကိုတားသလို ကြီးဖြစ်နေတော့ပွဲကျပြီး ပရိသတ်တွေရယ်ကုန်ရော။ထင်ကျော်လည်း နားထင်နားရင်းတွေပူထူသွားရော။ ပွတ်တွန်းနဲ့မိသွားတာလေ။

“အလကားကောင်၊ မင်းငါ့တပည့်လို့မပြောနဲ့။ ဒီလောက် နားပေါ်သားရေလုပ်ရသလား။ ဖယ်. . နောက်တစ်ခန်းကျရင် ငါထိုး မယ်” ဣပိတ်နောက်ဝင်ပြီး မှန်ချပ်တွေကို ရွေးနေတယ်။ ဇာတ်သိမ်း ခန်းမှာ ပဌမဆုံး အခန်းပြန်ပေါ်ပြီး မိဘမေတ္တာကို ဖော်ကြူးမှာကိုး။ သူ့ကိုယ်တိုင် ဆလိုက်ပုံကိုကိုင်ပြီး အသင့်ပေါ့။ ထုံးစံအတိုင်း အင်္ဂုလိမာလက မိခင်ကို ခါးနဲ့လိုက် မိခင်ပြေးရင်းနဲ့ ကယ်တော်မူပါ့ ဘုရားဆိုတော့ မိခင်နဲ့ အင်္ဂုလိမာလအကြား ပိတ်ကားပေါ်မှာ တဖြည်းဖြည်းချင်းပေါ်လာတာက လေယာဉ်ပျံကြီး။ အငြိမ်ခံရှေ့က ကလေးတွေက အမေကြီး လေယာဉ်ပျံပေါ် တက်ပြေး တက်ပြေးနဲ့ ဝိုင်းအော်ရော။ ပွဲကြည့်တွေကလည်း ပတ်ထုတ်လို့ မရတော့ဘူး။ သူ့ကြည့်လိုက်တော့လည်း စပ်ဖိုးဖိုးကြီး ပြီးမှ ရွဲကာ (မျက်မှန်) မပါတော့ တူတဲ့ဟာစမ်းထည့်လိုက်ရတာကွလို့ ပြောသတဲ့။ မြင်းခြံ နယ်ဘက်ကိုသွားကတဲ့ပွဲတစ်ပွဲမှာ ကျွန်တော်ကွမ်းဝယ်သွားမယ် အလုပ် “ငဝင်း ၊ ရွှေမန်း လာကြစမ်း. . ” လို့ခေါ်တာနဲ့ သူ့ရှေ့ကို ကြုံကြုံလေးတွေ ထိုင်လိုက်ကြရပါတယ်။ သူက သူ့နံဘေးမှာ ထိုင်နေတဲ့ ကောင်းလေးကို မေးငေါ့ ပြရင်း “ဒါ. . မြစ်ငယ်က ငါ့တူ၊ မင်းတို့ညီလိုအောက်မေ့။ သူလည်း လူရွှင်တော်သင်ဘို့ ခေါ်လာတာ ငဝင်းနောက်ပိုင်းကရင် သူ့ကို မောင်းထုခိုင်း၊ ပွဲလည်းကြည့်ပစေ” ဆိုပြီးထသွားရော၊ အဲဒီကောင်လေးက “ကျွန်တော်က ဘယ်လို မောင်းထုရမှာလဲ . . ” လို့မေးတော့ ထင်ပေါ်က

“ငိုချင်းပြီးရင် ထုရတာကွာ . . ငါလည်းပြောမပြတ်ဘူး ပတ္တလားဆရာသာမေးကြည့်လိုက်။တို့ကိုလည်း သူသင်ပေးထားတာ” ဆိုတော့ ကောင်လေးကထသွားပြီး ပတ္တလားဆရာကိုမေးရော



### ဦးဩဘာ၊ ဦးဖက်ကြီး

ဟိုလူကလည်း မင်ကောင်းကောင်းနဲ့ -

“လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ ငိုချင်းတီးတာနဲ့ ဝါးအတိုင်းလိုက် ထုရမယ်။ ဗျောင့် ဗျောင့် ပြောင် . . . ပြောင် ဗျောင့်ဗျောင့် . . . ပြောင် ဗျောင့် ပြောင်ဗျောင့် . . . ဗျောင့် ဗျောင့် ပြောင် ဗျောင့် ပြောင် . . . အဲဒါကို တထပ်တည်းသာလိုက်ထု . . . ”

ဟိုကလေးကလည်း ပါးစပ်ကမြည်ရင်း လက်ဝါးနဲ့ အံကျ လေ့ကျင့်နေတာပေါ့။ ညနောက်ပိုင်းကလို့ ရှေ့ကငိုချင်းလဲချရော ဘသားချောက လက်စွမ်းပြတော့တာဘဲ။

“ ဒု ဒု ဒု ဒု . . . ဒု ဒု ဒု ဒု . . . ဒု ဒု ဒု ဒု . . . ”

### စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

ဒုဟူဟူ . . . ” ဆိုတော့ အဘကစောင်ခေါင်းမြီးခြုံထဲက အလန်၊ တကြားထဲတဲပြီး -

“လာကြပါဦးဗျို့ အငြိမ့်ခုံမီးလောင်နေလို့ပါဗျ” လို့ အော်ရော။ ပြီးတော့မှ တစ်ဖွဲ့လုံးကို ပတ်ကြမ်းတိုက်တော့တာ။ အဖွဲ့ကလည်း သူ့အကြောင်းသိနေကြတော့ ဘယ်သူမှ ဘာမှ ပြန်မပြောကြဘူး။ ခပ်တည်တည်ကြီးတွေနဲ့လုပ်နေကြတာ။

ဟိုးတစ်ခေတ်တုန်းက အငြိမ့်တွေမှာ ကရောင်းမြင်းတက်တီးတဲ့ထုံးစံရှိတယ်။ အခုတီးဝိုင်းတွေပေါ်လာမှ အဲဒီစနစ် ပျောက်သွားတော့တာ။ အဲဒါမတီးခင်မှာ စည်တိုတုပ်ရသေးတယ်။ စည်တိုကို နှစ်ချက်ချင်း ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်တီးရတာ တဖြည်းဖြည်းမြန်ပြီး အသံတွေ ဆက်သွားတဲ့အထိ တီးရတာ။ အဲဒီရည်ရွယ်ချက်က နောက်ကျပြီး ပွဲခင်းရှာလို့မရတဲ့ အဖွဲ့သားတွေလာနိုင်အောင်၊ ပွဲခင်းထဲ၊ အရပ်ထဲမှာရောက်နေတဲ့ အဖွဲ့သားတွေ အလုပ်စဖို့ ပြင်ဆင်ရအောင် ပွဲကြည့်တွေကို ပွဲခင်းစုလာအောင် ခေါ်လိုက်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်။ အဲဒါပြီးလို့ လူစုံပြီဆိုတော့မှ မြင်းတက်တီး ကရောင်းတီး ပွဲထွက် ကရောင်းထဲမှာဆိုရင် ခါတိုင်း ယိုးဒယား သီချင်းတွေ ထည့်တီးတယ်။ နောက်တော့ ချစ်မိုးဆွေတို့ သိကြားသာသနာတို့ ထည့်တီးလေ့ရှိတာ။ အဲ နှစ်ကျွတ်နောက်ဆုံးပွဲ ဆိုရင်တော့ ဒီအဖွဲ့ကလည်း အခြားအဖွဲ့ကို ပြောင်းကြရတော့မယ်။ တစ်နှစ်တာလည်း ပြီးပြီဆိုတဲ့ အချိန်မယ် . . . ရွှေမန်းတင်မောင်ရဲ့ အသစ်စက်စက် သီချင်းကို ဆိုတီးလေး တီးကြတော့တာ . .

“အသစ်စက်စက်နဲ့ ချစ်လျက်သာနေချင်ကြတယ် . . သူသူ ငါငါမောင်မယ် ဟောင်းပြန်ရင်လည်းပစ်ပယ် အို လောကဓံ သင် လောကဓံရယ်။ ဆန်းကြယ်လွန်းလှတယ်။ တွန်းလှန်နိုင်ဘူးကွယ်” အဲဒီအချိန်မှာဆိုသူကလည်း ရင်ခေါင်းသံကြီးနဲ့၊ နားထောင်တဲ့သူကလည်း မျက်နှာလေးညှိုးလို့ တစ်နှစ်လုံးအတူပျော်ခဲ့ကြ၊ စားခဲ့ကြ၊ ရန်ဖြစ်ခဲ့ကြ ခွင့်လွှတ်ခဲ့ကြတာတွေကို ပြန်ပြီး သတိရ မြင်ယောင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နေကြတာပေါ့ . . . အထိခိုက်၊ အခံစားရဆုံးကတော့ ချစ်သူစုံတွဲတွေ (အဲဒီအချိန်တုန်းက လူလွတ်ချင်း သမီးရည်းစားဖြစ်ကြတာ. . . လင်ရှိ မယားဆိုရင် မောင်နှစ်မလို စောင့်ရှောက်ကြတဲ့အချိန်ပေါ့) ချစ်ခဲ့ ကြပြီးမှ နှစ်ကုန်လို့ သူကတစ်ဖွဲ့ ကိုယ်ကအခြားတစ်ဖွဲ့ ပြောင်း လမ်းခွဲကြရတော့မှာကိုး . . . ရိုးရိုးသူငယ်ချင်းတွေလည်း စိတ်ထဲ မကောင်းနိုင်ကြဘူးလေ . . .

“ချိန်ခါညောင်း . . . နှစ်လပြောင်းပြန်တော့ . . . ဟောင်း နွမ်းရာကအသစ်စက်စက်ဖြစ်လာတယ် . . . ဘယ်လိုပင်သစ်လွင် သော်လည်း သင်္ခါရအကြောင်း ဓမ္မကြောင့် ဟောင်းရပြန်တယ်။ ဥပါဒိဋ္ဌိဘင်္ဂရယ် ဖြစ်ချိန်မှ သစ်ချည်ဟောင်းချည် ဟောင်းချည် သစ်ချည်နဲ့ရယ် . . . သံသရာစက်ရဟတ်က အဆက်မပြတ် တဝဲ လယ်လယ် မောင်ကမေ့အတွက်ရတက် မအေးဆွေးရ အသွယ်သွယ် ဘဝတဏှာကို နှစ်သက်ကြမြဲမို့ . . . ဟိုယခင် ချစ်လက်စလည်း မေ့ပျောက်ခါရယ် . . . အသစ်စက်စက်ကလေးနဲ့ အသစ်စက်စက် ကလေးနဲ့တွေ့ရင်လေ ပျော်မွေ့ချင်ကြတယ်. . .”

သီချင်းသံမဆုံးခင်ကတည်းက ကြေးတီးရင်း ပတ္တလား တီးရင်း သူငယ်ချင်းတွေ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ပြီး မျက်တောင်မြန်မြန်ခတ်သူခတ်. . . တံတွေးမြို့ချသူကမြို့၊ မိတ်ကပ် လူးရင်း မျက်ရည်တွေစီးကျသူကျ. . . ဆံထုံးထုံးရင်း ခိုးပြီး ရှိုက်သူက ရှိုက်. . . တစ်မြို့တည်းမှာပြန်တွေ့ရဦးမယ်ဆိုတာ သိကြပေမယ့် တစ်မြေတည်းမှာ အတူနေကြတယ်ဆိုတာ သိကြပေမယ့် တစ်နှစ် တစ်ဝါ အတူထမင်းရှာစားခဲ့ကြသူတွေရဲ့ သံယောဇဉ်က အဲဒီလောက် ကြီးကြပါတယ်။ အော် . . . ဒါပေမယ့်လည်း -

“သင်္ခါရအကြောင်း ဓမ္မကြောင့် ဟောင်းရပြန်တယ် . . . ဥပါဒိဋ္ဌိဘင်္ဂရယ်” ဆိုသလိုပေါ့လေ။



ချစ်စရာ

### ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူငယ်တော်များ (၄)

“ဘဝတဏှာကို နှစ်သက်ကြမြဲမို့ ဟိုယခင်ချစ်စလည်း မေ့  
ပျောက်ခါရယ် အသစ်စက်စက်ကလေးနဲ့ အသစ်စက်စက်ကလေးနဲ့ . . . .  
”

“အမလေးလုပ်ကြပါဦး ကား ကား ခဏရပ်ပေးပါ ဟိုး - ဟိုး  
ဟဲ့ --- ဟဲ့ ဆွဲထားကြပါဟဲ့ အဘ အဘ ဟိုး --- ဟိုး ---”

အဲဒီတုန်းက ငါနဲ့အဘက ကားရွှေခန်းမှာငိုက်ပြီး လိုက်လာ  
ကြတာကွ။ နှစ်ကျွတ်ပွဲပြီးလို့ အိမ်ပြန်တာဆိုတော့ အုပ်စုလိုက်  
ဆွေးဆွေးမြေ့မြေ့ဆိုလာကြတဲ့ သီချင်းသံတွေကို ကြားနေရာက  
အော်သံဟစ်သံတွေစီကနဲ ညံ့ကနဲဖြစ်ကုန်လို့ အဘက ကားကိုရပ်ခိုင်း ပြီး  
ငဝင်း ဆင်းမေးစမ်း မေးစမ်း ဘာဖြစ်တာလဲလို့ဆိုတော့ ငါဆင်း  
စုံစမ်းရတာပေါ့။ မင်းသမီးအမေကြီး

“ဟောဒီမှာ ဒိုးတီးလှထွေးရယ် ငိုပြီး ကားပေါ်ကခုန်ချမယ်  
လုပ်နေလို့” ဆိုမှ အဘက မျက်မှန်အနက်ကြီးချွတ်ပြီး ဆင်းလာရင်း

“ဟေ့ကောင်လှထွေး မင်းမူးရင်အိပ်ပြီးလိုက်ခဲ့ကွာ။ခရီးသွား

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပျက်အောင်မလုပ်နဲ့”

ဟာ အဘ အဘမသိဘူးဗျ ကျုပ်အသဲတွေကြေမွကုန်ပြီ”

“အော် ဒီလိုပေါ့ကွာ တွေ့ဆုံ ကြုံကွဲပေါ့ ယောက်ျားပဲ ဖြေပေါ့ကွာ’

‘ဟုတ် ဟုတ်ကဲ့ အဘရာ ကျွန်တော်ဖြေပါမယ်”

ဒါနဲ့ကားဆက်ထွက်ပြန်ရော အဖွဲ့ကလည်း အသစ်စက်စက် ဆိုကြပြန်ရော ခဏနေတော့ ဟဲ့လုပ်ကြပါဦး။ ရပ် ရပ် အဘ၊ အဘ ခုန်ချမလို့တဲ့ ဖြစ်ပြန်ရော ငါတို့လည်း ဆင်းမေးရပြန်ရော အဘကလည်း

“ဟ လှထွေး မင်းဥစ္စာ လွန်လွန်းပြီကွ။ အဖွဲ့လည်းအားနာဦး မှပေါ့။ မင်းတစ်ယောက်အတွက်နဲ့ အကုန်ခရီးတန်နေရင်မကောင်းဘူး”

“အဘ အဘမသိဘူးနော်။ ကျုပ်အချစ်ရေးကို အဘမသိဘူး။ ကျုပ် ကျုပ် အသဲတွေကြေမွကုန်ပြီဗျ”

“အေးပေါ့ကွာ ကိုယ်မွေးတဲ့မီးဘဲ တရားနဲ့ဖြေပေါ့။ ကဲ နောက်ထပ်မဆူနဲ့။ ကားဆရာ ဆက်မောင်း”

ထုံစံအတိုင်းပေါ့ကွာ ကားမောင်းလို့ဆယ်မိနစ်လောက်ရှိ သေးတယ်။ နောက်က ကယ်ပါယူပါ။ ရပ်ပါဖြစ်ပြန်ရော။ အဘက အတော်ဒေါသဖြစ်နေပြီ။ ရှူးရှူး ရှူးရှူးနဲ့ ဆင်းလည်းသွားရော လှထွေး ငိုသံပါကြီးနဲ့

“အဘ အဘ ကျုပ်အသည်းတွေကြေမွကုန်ပြီဗျ” လည်း ဆိုရော

“အဲဒါ ကင်ဆာဘဲ ဟေ့ကောင်ဆက်မောင်း”ဆိုပြီး ပြန်ထွက်လာရော။နောက်ထပ်လည်း ဘာဆူသံမှ မကြားရတော့ဘူး။ တစ်ချက် တစ်ချက်ရယ်သံတွေပဲကြားရတော့တာကွ။ ပိုက်ဆံတွေ၊ ပွဲကြေးချေ တယ်ဆိုရင်လည်း သူများလို အထပ်ခေါက်ပြီးသိမ်းထားတာမဟုတ် ဘူး။

အလိပ်လို့ ကြီး အိတ်ထောင်ထဲထည့်ထားတာ။ အဘရာ  
သပ်သပ်ရပ်ရပ်လုပ်စမ်းပါဗျာ ဆိုတော့

“သပ်ရပ်လည်း ခဏပဲကွ၊ အိမ်ကျရင် ပွဲစားကို အတိုးဆပ်  
ရဦးမှာ” တဲ့ လူ့ဖြောင့်စိတ်တို့ကြီးဆိုတော့ ငွေချေးတဲ့သူကလည်း  
ယုံတယ်။ ငါတို့ မန္တလေးအငြိမ့် နယ်မှာအတိုးယူပြီး ထောင်တာ။  
သူ ပထမဦးပဲ။ စာရင်းရှင်းပြီဆိုရင်လည်း ငါးမူးစေ့၊ မတ်စေ့တွေငွေ  
ဖလားနဲ့အပြည့်လဲထားပြီးသား။ မူးစွန်း၊ မတ်စွန်းကအစ အတိအကျ  
ရှင်းပေးတာ။ လူခေါ်ပြီဆိုရင်လည်း အလွန်ချေးများတာ။ အသောက်  
အစားကင်းရဲ့လား။ ဖိုမပြဿနာကင်းရဲ့လား။ လောင်းကစားကင်းရဲ့  
လား။ အမျိုးမျိုးစုံစမ်းမေးမြန်းသေးတာ။ သဘင်သမားပဲကွာ အလုပ်  
မရခင်တော့ ယို့ယို့ ရိုးရိုးလေးတွေပေါ့။ ငွေသုံးလည်းယူပြီးရော ဇာတိ  
ရုပ်တွေတန်းပေါ်လာကြတော့တာပဲ။ တစ်နှစ်သားက မင်းသမီးတွေနဲ့  
အတီးသမားတွေ ဖိုမကိစ္စရှုပ်လို့ ငါ့ကိုလာတိုင်ပင်တယ်ကွ။

“မောင်ဝင်း အဘတော့ မဒီ(မင်းသမီး)တွေကို အမြဲလိုက်  
ထိန်းမနေနိုင်တဲ့အတူတူ မင်းသမီးအကြီးတစ်ယောက်လောက်တော့  
အထိန်းခေါ်မှဖြစ်မယ်ကွ”

ငါကလည်း “ကောင်းတာပေါ့အဘရာ ကိုယ်လည်းအငေါက်  
အငန်းသက်သာတာပေါ့” လို့ပြောတာနဲ့ အရင်တုန်းက သူ့အဖွဲ့ထဲမှာ  
ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးကြီးကိုအလည်ထွက်နဲ့ မင်းသမီးထိန်းဆိုပြီး  
ခေါ်လိုက်တာ။ အဲဒီမိန်းမကြီးက အရင်ဆုံးစပြီး ပတ္တလားဆရာ  
နဲ့ ဖြစ်တာပဲ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ ယိမ်းတွေကအစ အတွဲတွေနဲ့ ဖြစ်ကုန်  
ရော။ အဲဒီမှာ အဘက ခေါင်းကြီးကုတ်ပြီး အဲဒီမင်းသမီးကို

“မင်းသမီးအထိန်းရမလားလို့ နင့်ကိုခေါ်လိုက်မှ ငါပါ  
လင်လိုချင်စိတ်ပေါက်နေပြီ” လို့ပြောချလိုက်ရော။

ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ကို အတူကတဲ့အပေါင်း  
အသင်းတွေက သိပ်ပြီး “အတင်း” ပြောတဲ့လူတွေလို့ ပြောကြတယ်။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုယ့်ဆရာသမား မိဘတွေရဲ့ ပျော်စရာ၊ ရယ်စရာ၊ အတိတ်ဖြစ်ရပ် တွေကို မရောင့်ရဲစတမ်း စားမြုံ့ပြန်တာကို အတင်းလို့သတ်မှတ်မယ် ဆိုရင် အဲဒါဟာ “မုန်းတင်း” မဖြစ်နိုင်ဘူး။ လွမ်းလို့ပြန်ပြောတမ်းတနေ ကြတဲ့ “လွမ်းတင်း” ပဲဖြစ်မှာပါ။ ကျွန်တော်ဇာတ်ထဲက ထွက်ထွက်ချင်း ထင်ပေါ်နဲ့ပြန်ဆိုပြီး တွဲကဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ မိုးသီတာဆိုတဲ့ အဖွဲ့မှာ ကျောက်နီ၊ မျိုးချစ်၊ ချစ်စရာဆိုပြီး အရင်ကခွဲရတာ။ နောက်နှစ် ကျတော့သူကဒီအငြိမ့်ကိုပြောင်းမယ်။ ဒီအငြိမ့်မှာ ကျွန်တော်ကျန်နေ ရစ်မယ်ဆိုပြီး သတ်မှတ်ထားပေမယ့် ကျွန်တော်ကဇာတ်ထဲကိုတစ်နှစ် ပြန်ပါသွားတော့ မဆုံဖြစ်ကြပြန်ဘူး။ အဲဒီကနေ နောက်နှစ်မြို့တော် အဖွဲ့ နဲ့ ကျောက်ဆည်က အပြန်မှာ ပွဲနားတော့ သူ အိမ်ကို ရောက် လာတယ်။

“ရတနာပုံအငြိမ့်က ဦးလေးကိုက လွတ်လိုက်လို့ကွ။ မင်းနဲ့ လည်းတွေ့ချင်တယ်။ အလုပ်ကိစ္စလည်း တိုင်ပင်ချင်တယ်. . လို့ပြော တယ်. . ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လိုက်သွားပြီး အလုပ်လုပ်ဖြစ်ကြရော။ အဝမ်းထင်ပေါ်ချစ်စရာအတွဲပေါ့။ စပြီးတွဲတဲ့နှစ်ဖြစ်ပေမယ့် အလုပ်လုပ်ရာမှာ ဝန်ထမ်းညီတယ်။ ကိုအဝမ်းကတော့ မင်းတို့ ကြိုက်သလိုသာပြေး နောက်ကလိုက်ဖို့ရာငါတာဝန်ထားလို့ပြောတယ်။ လူကအသားမဲမဲ ပိန်ပိန် မျက်နှာခံကောင်းတယ်။ ဆိတ်ဆွပြီးကရင် အင်မတန်ကောင်းတဲ့လူ။ သူကကျွန်တော့်ကို ဟောဒီကောင်က အရှာ သမားဗျ။ ဒီတစ်ပွဲဒါပြန်ပေမယ့်နောက်ပွဲကျတစ်မျိုးဖြစ်ချင်ဖြစ်သွား တာ။ ဒီတော့ကျုပ်အမြဲသတိထားနေရတာလို့ပြောတတ်တယ်။ အဲဒီ နှစ်မှာရတနာပုံအငြိမ့်ဆရာဦးမောင်ကိုက အရက်သမားတွေအရက် လှူရမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်အကြိုက်ကလေးမို့ မလှူပါရစေနဲ့လို့ ပြောင်ပြောင်ငြင်းဆန်ခဲ့တဲ့သူ။ အဲဒီမှာဦးမောင်ကိုနဲ့ကဏ္ဍကောစတွေ ဖြစ်ကုန်တော့တာပဲ။ ဦးမောင်ကိုက အရက်ဆိုရင်လုံးဝလက်မခံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေ။ ပွဲကူး ညခရီးတွေဆိုရင် သူပိုင် ရတနာသီရိဆိုတဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဘတ်စ်ကားနဲ့သွားကြရတာ။ ကားရှေ့ခေါင်းခန်းမှာသူရယ်လူရွှင်တော်  
 တွေနဲ့အတီးသမားတွေရယ်စီးရတာ။ အမျိုးသမီးတွေကနောက်ခန်းက  
 စီး။ အလုပ်သမားတွေကနောက်ပိုင်းကလိုက် ဒီလိုနေရာပေးထားတာ  
 ဆိုတော့ ဆောင်းတွင်း ကားပြတင်းတံခါးတွေ အလုံပိတ်ထားရင်  
 အရက်နဲ့က တထောင်းထောင်းဖြစ်နေတော့တာ။ အဲဒါကို အခွင့်  
 ကောင်းယူပြီး ကျွန်တော်နဲ့ထင်ပေါ်က ခိုးသောက် . . မူးလာတာနဲ့  
 ကိုအဝမ်းရင်ခွင်ထဲကိုခေါင်းထိုးပြီး အိပ်ကြတော့ အရက်နဲ့က  
 ကိုအဝမ်းဆီကပဲ သုံးယောက်စာလှိုင်လှိုင်ကြီးကိုထွက်နေတော့တာ။  
 ကြာတော့ ဦးမောင်ကို သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး. . . ကဲ့ရဲ့တာတွေ  
 စောင့်ချိန်ပြောတာတွေလုပ်ရော . .

“အင်း . . . အရက် . . . အရက် လူ့ဘဝကို မပြောင်စေ  
 တာအရက်. . အညွန့်တုံးစေတာ အရက် . . ကျက်သရေတုံးတာ  
 အရက်ကွ . . အရက်သမားဆိုကတည်းက လူမှန်ရင်အပေါင်း  
 အသင်းမလုပ်ချင်ကြတော့ဘူး. . ငါ့ဆိုင်းသမားတွေ အရက်သမား  
 စော်ကားတာ ဘယ်တော့မှ မခံရအောင်နေကြ” ဆိုတော့ ကိုအဝမ်း  
 ကမကြားတကြားလေသံနဲ့.

“အင်း . . ဘယ်ကျွဲစားစား ဗြဲမခေါင်းချည့်ပါပဲဗျာ” လို့  
 ပြောတယ်။ ထင်ပေါ်ရဲ့ ထူးကဲတဲ့လက္ခဏာထဲမှာ . . အရက်သောက်  
 နိုင်တာလည်းဂုဏ်တစ်ခုအဖြစ် ထည့်ရမှာ။ ဘယ်လိုသောက်လို့မှ  
 မူးတယ် မထင်ရဘူး။ အဲ သူမူးပြီဆိုရင်လည်းမှောက်ပြီသာအောက်မေ့  
 ပေတော့ဆိုတဲ့အစား။ ရုံးစင်မှာပွဲကတော့ ကျွန်တော်နဲ့သူနဲ့ ပွဲသိမ်း  
 မနက်ငါးနာရီလောက်ကတည်းက သောက်လိုက်ကြတာ။ ခုနစ်နာရီ  
 ထိုးထိမပြီးသေးဘူး။ မူးလည်းအတော်မူးနေကြပြီ။ ဒါလည်း သူက  
 မဝသေးဘူး။ ထပ်သောက်ဦးမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်ကလည်း ချက္က  
 ပေါ့။ အဲလိုနဲ့ ထပ်သောက်တော့ ကျွန်တော်က မသောက်နိုင်တော့  
 ဘူး။ သူကတော့ စကားတွေဖေါင်နေတုန်း။ ကျွန်တော်က အိန္ဒြေမပျက်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အင်းလိုက်ရင်း သူ့အလစ်မှာ စားပွဲအောက်ကို သွန်သွန်ပစ်နေရတာ။ သူကလည်း စကားတွေ နင်းကန်ပြော ကျွန်တော်ကလည်း ငဲ့လိုက်၊ အလစ်သွန်လိုက်နဲ့ လေးငါး ခါလောက်ရှိတော့ သူ့စကားကို ရပ်ပြီး

“မန်း . . . . မင်းမသောက်နိုင်ရင် မသောက်နိုင်ဘူး ပြောကွာ. . . ”

“ဟ သောက်နိုင်ပါတယ် . . ဘာပြုလို့လဲ. . ” ဆိုတော့

“မင်းသောက်နိုင်တာက ငါ့ခြေထောက်တွေ ပဲကြီးရေစိမ် လိုက်နေပြီ” တဲ့ မူးမူးနဲ့ကျွန်တော်သွန်သမျှဟာ သူ့ခြေထောက်ပေါ် ချည့်ကျနေတာကိုး။ အဲဒီအချိန် ကျွန်တော်ကလူပျိုပေမယ့် သူက ခလေးနှစ်ယောက်အဖေဖြစ်နေပြီ။ သူ့မိန်းမနာမည်က ဝေဝေတဲ့ သိပ်အေးတဲ့အမျိုးသမီး တစ်နာရီလောက်အတူထိုင်နေလို့ စကားတစ် ခွန်းမပြောဘူး . . သူ ကလို့ရတဲ့ငွေကို . . လိုတယ်၊ ပိုတယ် တစ်ခွန်း မှမပြောဘူး ပေးသလောက်ယူလိုက်တာပဲ။ ပြီးရင်သူ့နဲ့အတူသောက် စားပြီးပါလာတဲ့ညည်းကို ကျွေးဖို့ချက်ရပြုတ်ရတော့တာ။ နှစ်လည် လောက်ကျတော့ ဝေဝေကိုယ်ဝန်အရင့်အမာနဲ့ မီးဖွားချိန်ရောက်ရော၊ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ပွဲတွေက ဆက်နေတော့ အိမ်ပြန်ချိန်ကို မရှိဘူး။ သူ့ဇနီးအတွက် မီးဖွားစရိတ်ပဲပေးခဲ့ပြီး ပွဲနောက်လိုက် နေရတာ။ ရွှေဘိုအရှေ့တောင်ဘက်က ဖွတ်လှိုင်းဆိုတဲ့ရွာလေးမှာ ကတော့ နေ့ခင်းမှာ သူ့ညီလိုက်လာရော။ အားလုံးကဝိုင်းမေးကြတော့ “ဝေဝေ ကိုယ်ဝန်အသားဝါနဲ့ဆုံးသွားပြီ” တဲ့ အကုန်လုံးငိုငိုပြီး ရင်ထဲ မှာဆိုသွားကြတယ်။ အငြိမ့်ဆရာက ထင်ပေါ်ကို ဖွင့်ပြောမနေပါနဲ့ ကွာ။ မဟုတ်လည်း ဒီတစ်ညပဲ ကရတော့မှာ နက်ဖြန်မန္တလေးပြန်မဲ့ ဥစ္စာဆိုလို့ ဖွင့်မပြောကြရဘူး။

အဲဒီညကျမှ သူကလည်းမြူးလိုက်တဲ့အမြူး . . ဖမ်းလို့ကိုမမိ နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ သူ့ပြက်သမျှကိုကြေကွဲစွာ ပို့ပေးခံပေး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နေကြရတာ နင်းရမဲ့အလုံးတွေ ပြန်ပက်ရမဲ့အလုံးတွေကို မပြန်ရက်  
 မနင်းရက်တော့ဘူး။ သူ့ရွှင်နေလေလေ ကျွန်တော်တို့ရင်နာလေလေ  
 ပဲ . . . အဲဒီလိုနဲ့ ညကပြီး မန္တလေးပြန်လာကြတယ်။ တစ်လမ်းလုံး  
 လည်း သူက ဟိုလူ့နောက်လိုက် ဒီလူ့စလိုက်နဲ့ အဖွဲ့သားတွေက  
 လည်း ဘာမှ ပြန်မပြောကြဘူး။ အကုန်သည်းခံပြီး ပြုံးလိုက်လာကြ  
 တာ။ သူက အငြိမ့်ဆရာနဲ့ တစ်ရပ်ကွက်ထဲအတူနေကြတာဆိုတော့  
 လမ်းရှစ်ဆယ်ကနေ လမ်းလေးဆယ်ကိုကွေ့ဝင်လိုက်တယ်ဆိုရင်  
 သူ့အိမ်ရှေ့မှာ ပိတ်ဖြူ ကနားဖျင်းနဲ့မဏ္ဍပ်ကိုတန်းတွေ့ရတော့တာပဲ  
 သူ့အံ့ဩသွားတယ်. . .

“ဘုရား . . . ဘုရား. . . ဘယ်သူများပါလိမ့် . . . ဘုရား  
 . . . ဘုရား” ဆိုပြီး ဆင်းပြေးသွားလိုက်ရော . . . မကြာခင်မှာ . . .  
 အဲဒီ မဏ္ဍပ်ထဲက

“ဝေဝေရေ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဟဲ့ . . . တကယ်ဆို လင်လာ  
 အောင်များ စောင့်နေပါဦးတော့လား. . . ဒီလောက်ထိများလင်ကို  
 စိတ်နာသွားရသလား ဝေဝေရဲ့ . . . အခုတော့ နင့်လင်လာပြီလေ  
 . . . ထကြည့်ပါဦး ဝေဝေရဲ့”

လို့ အော်ဟစ်ငိုသံနဲ့အတူ ပုဆိုးစွန်တောင်ဆွဲလို့ ကိုဒီပါထွက်  
 လာပါလေရော . . . ပြောလိုက် . . . ငိုလိုက်နဲ့ အငြိမ့်ဆရာ ကိုမောင်ကို  
 နားလည်းရောက်ရော ခုနစ်သံတင်ပြီး . . .



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၅)**

“ငါ့အငြိမ့်ပွဲကြဲတာငါဝမ်းမနည်းဘူး။ နင်သေတာငါဝမ်းနည်းတယ်။ . . ကျုပ်ခိုးပြီးပေးစားထားတဲ့သမီးလေးပါဗျာ . . အခုတော့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ဆုံးရှာပြီ . . ဒါထက် ကိုကို ကျုပ်ကိုရှေ့နှစ်ပြန်ခေါ်မှာလားဟင် . . ”

မန္တလေးအငြိမ့်လောကသားတွေက ဦးမောင်ကိုကို . . ကိုကို လို့ပဲခေါ်ကြတာ။ ဦးမောင်ကိုလည်း ကြောင်သွားတယ်။ ဘယ်နှယ့် ငိုရင်း တန်းလန်းက အလုပ်စပ်နေရတယ်လို့ပေါ့ . . .

“ဟာကွာ မင်းကလည်း နာရေးကြီးနဲ့ကွ . . . ”

“ကြုံတုန်းလေး ပြောရတာကိုကိုရဲ့။ သူ့ကျေနပ်အောင် ကျုပ်ငိုပေးပြီးပြီလေ . . ”

“ခက်လိုက်တာကွာ . . ”

“မခက်ပါဘူး မခေါ်ဘူးခေါ်မယ်သာ ပြောလိုက်ပါ . . ”

“မင်းကိုမခေါ်ချင်ဘူး . . . မင်းကသူများအငြိမ့်ထဲရောက်ရင် ငါ့မကောင်းကြောင်းတွေ လျှောက်ပြောတယ်။ အခုလည်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

မင်းအငြိမ့် ဆရာရဲ့ မကောင်းကြောင်းတွေ သူများကိုလျှောက်ပြော နေတယ်လို့ ကြားရတယ်. . . ”

“အဲဒါတော့ . . . ဘလပ်တို့ရဲ့မူပဲကိုကိုရာ . . . ခွင့်လွှတ် ရမှာပေါ့. . . ”

“ကဲပါကွာ အခုမှအစောကြီးရှိပါသေးတယ် . . . ထင်ပေါ် ကိစ္စလေး လုံးပန်းကြပါဦးစို့ . . . မင်းလည်း ကောင်မလေးကို အတော် သနားပုံရတယ်ဟုတ်လား. . . ”

“ဒီလောက်မဟုတ်ပါဘူး . . . ကိုကိုကို လုပ်ငန်းစကားပြော ချင်တာနဲ့ စောင့်လို့ကောင်းအောင် အပျင်းပြေငိုနေတာပါ. . . ”

အဲဒီဈာပနကို အကြောင်းပြုပြီး ကိုဒီပါကို နောက်နှစ် အတွက် အလုပ်လုပ်ဖို့ ခေါ်ဖြစ်သွားပါတော့တယ်။ ထင်ပေါ်ကလည်း မုဆိုးဖို့ ပူပူနွေးနွေးဆိုတော့ တစ်နှစ်လုံးလွတ်လပ်စွာ အရက်သောက် ခွင့်ရသွားပါတော့တယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ထင်ပေါ်လွန်မှာစိုးလို့ လိုက်ထိမ်းတာပါဆိုပြီး ကိုယ်ကချည့်ဇက်ကြိုးအောင်ချလို့ရသွားပါ တော့တယ်. . . အဲဒီနှစ်က ကိုဒီပါက ဦးမြတ်သာရဲ့အငြိမ့်မှာကတာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ရတနာပုံအငြိမ့်ကရာကိုပဲအလာများတယ်။ တခါတလေဝင်ပြီး ကချင်လည်း ကသွားသေးတာ။ ဝမ်းကြီး (ကိုအေဝမ်းကို ကျွန်တော်တို့လူငယ်တွေက ဝမ်းကြီးလို့ခေါ်ကြတာ) ကတော့ . . . ငါဒီကောင့်ကို သဘောကျတာတစ်ခုရှိတယ်။ ဘယ်တော့ မှ ဗျာပါဒမရှိဘူးကွ။ ဒါကြောင့် ကိုရွှေဗိုင်းက သူ့ကို “ဟလ” လို့ခေါ်တာ။ ကောလဟလစကားတွေနဲ့ပဲ လုံးလည်လိုက်ပြီး အသက် ရှည်နေတာလေ။ စိတ်ရင်းကောင်းမှန်းသိကြတော့ ပြောသမျှစကား ကိုလည်း ဘယ်သူမှ အပြစ်မယူကြဘူး . . . ” ကိုအေဝမ်းကအရက် သောက်ပေမယ့် ပြဿနာမရှိဘူး . . . သူ့ဟာသူ အေးအေးနေရှာ တာ။ ဒါပေမယ့် မျက်နှာလိုအားရ အငြိမ့်ဆရာကို ဝိုင်းဖါးကြသူ တွေကြောင့် ခဏ ခဏ အပြစ်တင်ခံရရှာတာ။ အဲဒီလို

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဖါးနေတဲ့သူတွေကရော အပြစ်ကင်းသလားဆိုတော့ ကွယ်ရာမှာ ထင်ရာလုပ်နေကြသူတွေပါပဲ။ နောက်ပိုင်းနှစ်ကုန်ခါနီးတော့ . . . ငွေသုံးကို တောင်းလို့မရနိုင် လောက်တဲ့အထိ . . .

“အိမ်မယ် ကလေးတွေနဲ့ကွာအံ့မြ (သူ့ဇနီး)ကလည်းဘာမှ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ပွဲမရှိလို့မပေးဘူးဆိုရင်ထားပါတော့။ အခုဟာကျတော့ အရက်သောက်လို့မပေးဘူးတဲ့ကွာ၊ ငါတော့ စိတ်သာညစ်တော့တာပဲ. . . ”

ကျွန်တော်နဲ့ထင်ပေါ်က ဝိုင်းပြီးပေးရတာပါပဲ။ စာရင်းရှင်းရင် ပြန်ယူပါဆိုပေမယ့် မယူရက်ကြပါဘူး . . . ဆောင်းတွင်းပွဲတစ်ပွဲမှာ ကျွန်တော်မှတ်မိသေးတယ် . . . ညနှစ်နာရီလောက်ပွဲသိမ်းပြီး သူများတွေက ဝှမ်းကပ်တွေ၊ နှစ်ထပ်စောင်တွေခြုံပြီးအိပ်နေကြပေမယ့် သူ မအိပ်နိုင်သေးဘူး။ ငုတ်တုတ်ကြီးထိုင်လို့ဒါနဲ့ကျွန်တော်က . . .

“ဝမ်းကြီး . . . မအိပ်သေးဘူးလား. . . ဘာလုပ်နေတာလဲ” ဆိုတော့ “နေအထွက်စောင့်နေတာပါကွာ. . . ” တဲ့ဗျာ။ သိပ်မကြာပါဘူး။ ရွာထဲမှာသောက်ပြီးပြန်လာတဲ့အငြိမ့်ဆရာရဲ့သားအကြီးက မူးမူးနဲ့သူခင်းထားတဲ့ စစ်သုံးအိပ်ယာခင်းအစိမ်းစင်းလေးပေါ်တက် နင်းမိရော။ အဲဒီမှာကိုအေဝမ်းက . . .

“ဟေ့ကောင် ငါ့အိပ်ယာခင်းပေါ် မနင်းပါနဲ့ကွ” ဟိုကလေးကလည်း မူးလာတော့ ကြွပ်ဆတ်ဆတ်နဲ့ ခပ်မာမာပြန်ပြီး. . . ”

“နင်းတော့ဘာပြုတုန်းဗျာ . . . . ” ဆိုတော့ သူ့ခမြာလေပျော့လေးနဲ့

“နင်းတော့ ပေကုန်မှာပေါ့ကွာ. . . ” တဲ့ . . . တက်တိုး (မန္တလေး) အေဝမ်း. . . မိတ်ဆက်ဆိုပြီး . . . ကာလတစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့တဲ့ . . . မန္တလေးပရိသတ်ကိုရွှင်စေမြူးစေခဲ့တဲ့ သူ့နေဝင်ချိန်ကို နီးနီးကပ်ကပ်ထိတွေ့ခံစားနေခဲ့ရတယ်။ အသက်အရွယ်ရယ်၊ အသောက်အစားရယ်ဟာ သူ့ပိုင်ခွင့်တွေကို နှုတ်ယူလျှော့ချပစ်နေပြီ . . . ဒီလိုနဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နှစ်ကျွတ်တော့ ရွှေဟင်္သာအငြိမ့်ကို ရောက်သွားတယ်။ ရတနာပုံ အငြိမ့်မှာတော့ ဒီပါ။ ထင်ပေါ်၊ ချစ်စရာ ဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် တို့ တီးလုံးတိုက်ရာကို ထီးကြီးပုခုန်းပေါ်ချိတ်ပြီး ကိုအေဝမ်းအလည် ရောက်လာတော့ အငြိမ့်ဆရာဦးမောင်ကိုက ခပ်နှိမ်နှိမ် လေသံနဲ့

“ဘယ့်နှယ်လဲဗျ ဦးအေဝမ်း . . ရတနာပုံလိုအငြိမ့်မျိုးကနေ . . . ရွှေဟင်္သာလိုအဖွဲ့ပေါက်စလေးကိုရောက်သွားတော့ ကွာမသွား ဘူးလား. . . .” လို့ ဖိလိုက်တော့ ကိုအေဝမ်းက သူ့မူအတိုင်း မရှိတဲ့ မေးမွေးကိုပွတ်ရင်း . .

“မကွာပါဘူးကိုကိုရာ . . ခင်ဗျာအငြိမ့်ထဲတုန်းကလည်း နှစ်နပ်စားရတာပါပဲ။ အခုလက်ရှိ အငြိမ့်ထဲ ကတော့လည်း နှစ်နပ် စားရတာပါပဲ” တဲ့ဦးမောင်ကိုလည်း ရှေ့ဘာမှ ဆက်မပြောနိုင်တော့ ဘူး။ ပြန်ခါနီးတော့ ကျွန်တော့်တို့ကို တိုးတိုးကပ်ပြောသွားတယ်။

“ဒီနှစ်ကတော့ သိပ်ဟန်မယ် မထင်ဘူးကွ၊ နိမိတ်သိပ်မ ကောင်းဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့ နိမိတ်မကောင်းတာလဲ ဝမ်းကြီးရ. . ”

“ငါ ရွှေဟင်္သာအငြိမ့်ထဲလိုက်မှ စိုင်းထီးဆိုင်သီချင်းကခေတ် စားလာတာလေ။ ပျံသာပျံပါရွှေဟင်္သာ. . တဲ့။ အခုတို့တီးလုံးတိုက်နေ တော့ကို ကလေးတွေကဆိုဆိုပြီးသွားကြတာ. . ပြန်သာပြန်ပါ ရွှေဟင်္သာချည့်ပဲ. . ”

ဒါပေမယ့် အဲဒီနှစ်က သူတို့ပွဲချီမဆိုးပါဘူး. . နောက်နှစ် ကျတော့ သိပ်မဆုံဖြစ်တော့ဘူး. . အဲဒီနှစ်ဆောင်းတွင်း မော်လူးမှာ ကိုအေဝမ်း ဆုံးသွားပြီဆိုတဲ့သတင်းပဲ ကြားလိုက်ရတော့တာ. . ငန်းမြာကြီးဇာတိ နာမည်ရင်းအောင်သန်း . . ဒါပေမယ့် မှတ်ပုံတင် က တန်ယန်းမှတ်ပုံတင်။ အဲဒီမှတ်ပုံတင်ပိုင်ရှင်ကလည်း အောင်သန်း ဘယ်ကဘယ်လိုလွဲသွားတယ် သူ့လဲမသိဘူး” မှတ်ပုံတင်ကအစ အဝေးမှတ်ပုံတင်ဆိုတော့ သေရင်လည်း အဝေးမှာသေရမယ်ထင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပါရဲ့ကွာ” ဆိုတဲ့စကားအတိုင်းပါပဲ. . .

“ကိုင်း . . . မင်းတို့သုံးယောက်ကိုငါတွဲပေးလိုက်ပြီ . . . အတွဲ ညီအောင်ပြန်လုံးလေးဘာလေးတိုင်ပင်ကြ. . . အဖွဲ့ဆိုတာ မင်းတို့ကို ကြိုက်မှ ပွဲရမှစားကြရမှာ။ အဓိကအလုပ်လုပ်ရမှာက မင်းတို့ပဲ . . . အဲဒီတော့ ခေါင်းချင်းဆိုင်လိုက်ကြဦး. . .”

ငွေပေးပြီးတဲ့နေ့မှာ ကျွန်တော်ရယ်ကိုဒီပါရယ်ထင်ပေါ်ရယ် သုံးယောက်ကိုဦးမောင်မောင်ကိုက ပြောတဲ့စကားပါ။ သူ့ရှေ့မှာတော့ ဟုတ်ကဲ့ဦးလေး ကျွန်တော်တို့တိုင်ပင်မှာပါပေါ့. . . သူလဲထွက်သွား ရော. . . ကိုဒီပါက . . .

“ငါ့ညီများ . . . ငါတို့စတုတ္ထ အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ တစ်ခွက် တစ်ဖလားတော့နဲ့လိုက်ကြရအောင် . . . အကိုကြီးကပဲ ဒကာခံပျံမယ် . . .” လို့စပြောတာနဲ့ ဒုစရိုက်ကိစ္စဆိုရင် ခေါင်းရမ်း ပြီးငြင်းဘို့အားနာတတ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကလည်း . . .

“သိပ်မများရင်ပြီးတာပါပဲ။ ကိုယ့်လစ်မစ်နဲ့ကိုယ်ပေါ့ဗျာ.”

“အံမယ် ငါကလည်းအလွန်အကျွံမတိုက်ပါဘူးဗျာ။ သင့်ရုံ လောက်ပေါ့. . .” ဆိုပြီးစားသောက်ဆိုင်ရောက်သွားကြရော. . . နည်းနည်း လေးလည်းအရှိန်ရလာရော ကိုဒီပါက တစ်ရက်တစ်လေ များတာက တော့ များပစေ့ပေါ့ကွာ။ အလွန်အလွန် မဖြစ်ရင်ပြီးတာပါပဲ. . . ဘယ်သူသိတာမှတ်လို့။ မူးတော့လည်း ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် အသာပြန် အိပ်ကြတာပေါ့ဆိုပြီး ထပ်သောက်ကြပြန်ရော . . . အဲဒီနောက်တော့ ဘာတွေ ဖြစ်ကုန်မှန်းလည်း ကျွန်တော်မသိတော့ဘူး . . . နောက်နေ့ ကျတော့ ဦးမောင်ကိုကပြောတယ်. . .

“ညက ဒီပါ မူးမူးနဲ့လာတိုင်သွားတယ်။ ကောင်လေး နှစ်ယောက်က အတင်းတိုက်ရမယ်ဆိုလို့ သူ့ပါတဲ့ပိုက်ဆံတွေအကုန် လုံးတိုက်ခဲ့ရသတဲ့ . . . ရွှေမန်းက စားပွဲပေါ်မှောက်နေပြီး ထင်ပေါ် ကတော့ အန်ပြီးကျန်နေရစ်ခဲ့သတဲ့ . . . သူလည်းဒေါင်ချာစိုင်းပြန်သွား



### လူရွှင်တော်ဒီပါ

တာ. . တလမ်းလုံးသူ့လမ်းပဲ . . . ငါက အလုပ်ကောင်းစေချင်လို့ မင်းတို့ကို တိုင်ပင်ခိုင်းတာ အရက်စုသောက်ခိုင်းရသလိုဖြစ်နေပြီ။ နောက်ဆို ဒီထက်ဆိုးလာဖို့ပဲရှိတော့တယ်။ ရိုးရိုးသဘင်ရုံးမှာ စာမချုပ်တော့ဘူး။ တရားရုံးမှာချုပ်မယ်လာ . . အကုန်လိုက်ခဲ့. . ဒီပါလာရင်လည်းခေါ်ခဲ့. . ”

ကျွန်တော်တို့သုံးယောက် ပထမဆုံး ခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး နောက်နေ့မှာ တရားရုံးသွားပြီးစာချုပ်ကြရပါလေရော. . ဒါပေမယ့်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အမှတ်မရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ တီးလုံးတိုက်ညနေငါးနာရီနီးတာနဲ့ မျက်စတပစ်ပစ် . . မေးတငဲ့ငဲ့နဲ့ . . ရှစ်ဆယ့်တစ်လမ်းက လက်ချိတ်တန်းအရက်ဖြူဆိုင်ကိုသွားဖို့ စိုင်းပြင်းကြတော့တာပဲ။ အဲဒီမှာက သဘင်သမားစုံတယ်။ အငြိမ့်တောထဲမှာဖွင့်ထားတဲ့ ဘားဆိုင်ဆိုတော့ ယုံကြည်မှုရှိပြီး အကြွေးမှတ်သောက်လို့လည်းရတယ်။ တစ်ခါတလေ ညပွဲကအပြန်တွေမှာ နှိုးသောက်လို့ရတဲ့အထိပဲ. .

“မင်း ကိုထွန်းအောင် (ကိုဒီပါနာမည်ရင်း) နဲ့သောက်ရင် စကားတွေ လျှောက်မပြောနဲ့ကွ။ သူက နှုတ်လုံတာမဟုတ်ဘူး။ တောင်ရောက် မြောက်ရောက်အလွန်ပြောတာ . . ရယ်စရာလောက် ဘာလောက်ပဲပြော. . ” လို့ထင်ပေါ်ကမှာလေ့ရှိတယ်. .

“အောင်မယ် ၊ ငါက စကားသာ ဘရုတ်သူကွပြောတာ။ သူများကို မျက်ရည်ကြီးငယ်ကျတဲ့အထိ ဘယ်တော့မှမလုပ်ဘူး . . အဲဒီကောင်မေးကြည့်ပါလား. . သူ့ကို ငါကိုယ်တိုင်အစုအတူတူပေး ပြီးခေါ်လာတာ။ ဒီလိုစေတနာမျိုး ဘယ် “ဟား” ရှိနိုင်သလဲကွာ။ ဒါတစ်ခုတည်းနဲ့ကို ငှိုစိတ်ရင်း မင်းသိလောက်ပါပြီ. . . ”

အဲဒီနှစ်က ရွှေရတနာမှာ ထင်ပေါ်က အလုပ်လုပ်နေတဲ့ အချိန်။ သစ်လွင်အငြိမ့်က လူငယ်တစ်ယောက်လိုတယ်ဆိုတော့ အငြိမ့်ဆရာကိုကျော်စိန်က ကိုဒီပါကို အရှာခိုင်းတယ်။ ကိုဒီပါက လည်း ထင်ပေါ်ရုံတယ် သူခေါ်ပေးမယ်ပေါ့ . . ကိုကျော်စိန်က လည်း လူချင်းတွေ့ပြီးစကားပြောချင်သေးတယ်ဆိုတော့ ကိုရွှေဗိုင်းရယ်၊ ကိုဒီပါ ရယ်၊ ထင်ပေါ်ရယ် ဆုံပြီးဆွေးနွေးကြတာ။ ကိုကျော်စိန်က မင်းအစုက ဘယ်လောက်စုတုန်းဆိုတော့ ထင်ပေါ်ကမူးတင်းစုပါ ဗျာ။ ပိုရရင်တော့ တိုးပေးပေါ့လည်းဆိုရော ကိုဒီပါက ကိုကျော်စိန်ကို

“နောင်တော်ကြီး ဘာမှပြောမနေနဲ့ ကျုပ်နဲ့ပုံမှန်စုအတူတူ သာပေးလိုက် . . ကျုပ်တို့ ဒီကောင့်ကိုရတာ တန်တယ်။ လူငယ်ရွား နေတဲ့အချိန်ဗျ. . ” လို့ပြောပြီးခေါ်ခဲ့တာတဲ့. .

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

သူတို့သစ်လွင်အငြိမ့်မှာ နှစ်တော်တော်ကြာတွဲကပြီး . .  
ထင်ပေါ်က အောင်မြေအေးထဲလည်း ခွဲလိုက်သွားရော ကိုရွှေဗိုင်းက

“ဖအေလေးကို မြှောက်စားပြီး ပင့်လာတာ။ အခုဖအေလေး က  
ဆော်သွားပြီမဟုတ်လား . . ဟင်, ဒီနွားဒီပါ . . နင်အဲလိုဖြစ်  
တာနဲ့ နဲသေးတယ်” လို့ပြောသတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ကိုရွှေဗိုင်းကလည်း  
ဦးဩဘာအဖွဲ့ကခွဲထွက်လာတာ အတော်ကြာပြီလေ။ ကိုဒီပါက  
တော့ ဘာမှပြန်မပြောပါဘူး . . အချိန်အတော်ကြာတော့မှ . .  
စဉ်းစား မိသွားတဲ့ပုံမျိုးနဲ့ . .

“ကျုပ်ညှဉ်းပမ်းခဲ့တာလဲ နှစ်များပြီလေဗျာ . . သူလည်း  
ဒဏ်မခံနိုင်တော့ လစ်ရှာမှာပေါ့. . . ကိုင်း ကိုကြီးဗိုင်း . . ရှေ့နှစ်  
ချန်ပီယံအငြိမ့် ကျုပ်ကိုယ်တိုင်ထောင်မယ်။ ခင်ဗျားလိုက်မှာလား. . ”  
ဆိုတော့ကိုရွှေဗိုင်းက . . ပြုံးပြီး . . .

“ဟာ လုပ်ရမှာပေါ့ ငါ့ညီရာ” လို့ပြောတယ် . .



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၆)**

ကိုရွှေဗိုင်းပြုံးပြီး ခေါင်းညိတ်မယ်ဆိုလည်း ညိတ်ချင်စရာပဲ။ ဒီ ချန်ပီယံအငြိမ့်ကို ပါးစပ်နဲ့ထောင်နေတာကို သုံးနှစ်ကျော်ပြီ။ ဘာတစ်ခုမှလည်း အကောင်အထည်မပေါ်ဘူး။ နှစ်ကျွတ်ခါနီးတိုင်း ကိုရွှေဗိုင်းအိမ်ကိုသွားသွားပြီး ကိုကြီးဗိုင်း ချန်ပီယံအငြိမ့်နော်။ ရွှေဗိုင်း၊ ဒီပါ၊ ထင်ပေါ် . . လုပ်မှာလားဆိုတိုင်း ကိုရွှေဗိုင်းကလည်း အို ငါ့ညီလေး ထောင်လို့မှ အကိုကြီးလုပ်မပေးရင်ခွေးဖြစ်သွားမှာပေါ့ပဲ။ ကြာတော့ ကိုရွှေဗိုင်းမိန်းမ မသိန်းတင်ကနားကြားပြင်း ကပ်လာတာနဲ့ တော်ကလည်း ဟုတ်လည်းမဟုတ်ဘဲနဲ့ ဇွတ်လုပ်ပုံမယ်ချည့် အာမခံနေတာပဲဆိုတော့။ ကိုရွှေဗိုင်းက သူ့မိန်းမကိုလက်ညှိုးထိုးပြီး

“သိန်းတင် . . ဒီအငြိမ့်ထောင်ဖြစ်တယ်ဆိုတော့ နင်ငါ့ကို ကွာလိုက်။ တစ်သက်လုံးမထောင်ဖြစ်ဘူး . . လူရင်းချင်းမမုန်းချင်လို့ ငါအလိုက်သင့်လျှောက်ပြောနေတာ” လို့ပြန်ပြောရော အခုကိုဒီပါ အသက်ခုနစ်ဆယ်နားကပ်နေပြီ ချန်ပီယံအငြိမ့်စီမံကိန်းကလုံးဝပျက် မသွားသေးဘူး။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ဒီပါ ကြွားတာအခုမှမဟုတ်ပါဘူးကွာ။ သစ်လွင်အငြိမ့်မယ် ပိတ်စ၊ ကိုရွှေဗိုင်း၊ ဒီပါစတွဲကတည်းကပါ။ ဘယ်လောက်ကြွားသတုန်း ဆို ထမင်းစားတာကအစ ကြွားတာ

“မနက်ကလာခါနီး ပုန်းသတ်လိုက်တာ (ထမင်းစားတာကို ပြောတာပါ) ပုန်းဖတ် (ဟင်း) မှည့်တော့ ဂဗ္ဗ (ဗိုက်) ကိုအင်္ဂလိပ် တစ်ဆယ် (တင်း) ဖြစ်သွားတာပဲဗျို့။”

“ဟ . . ဘာဟင်းတွေနဲ့မောင်းတင်လာတာတုန်းဒီပါရ”

“စာကလေးချက်ဗျ ကိုကြီးဗိုင်းရ။ ခင်ဗျားကို သတိရလိုက် တာဗျာ”

နောက်နေ့မေးတော့ စာကလေးကြော်၊ နောက်တစ်ရက် ထပ်မေးတော့ စာကလေးကင်၊ ဒါနဲ့ငါသူတို့အိမ်နားက ဘက်ထရီပို့ တဲ့ ကောင်လေးကို ဒီပါဘာဟင်းနဲ့စားသလဲ သေသေချာချာကြည့်ခဲ့စမ်း ကွာလို့မှာလိုက်တော့။ ကောင်လေးကကြည့်လာပြီး ငါ့ကိုပြောတယ် ဦးလေးဗိုင်း. . ပဲပြုတ်တွေနဲ့စားနေတာဗျာတဲ့။ ငါလည်းမသိချင် ယောင်ဆောင်ပြီး သူလည်းတီးလုံးတိုက်လာရော။ ဒီပါရေ ဒီကနေ့ရော ဘာဟင်းတုန်းဟဆိုတော့ စာကလေးချက်ပဲ။ ဒါနဲ့ ငါကလည် ဘာ စာကလေးချက်တုန်း မနက်က ငါ့ကောင်လေးကို အကြည့်ခိုင်း ထားတာ။ မင်း ပဲပြုတ်တွေနဲ့စားနေတာဆိုမှ စားကလေးချက်က မနေ့ညတုန်းကဗျ . . ကျုပ်မေ့သွားလို့ ကြွားတာတောင် အချိန် ပြောင်းကြွားတဲ့ကောင်

“ကိုရွှေဗိုင်းက ဝါးခယ်မသား ၊ နာမည်ရင်းက ကိုမောင် မောင်တဲ့ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က မူလတန်းပြဆရာ လုပ်ခဲ့ဘူးသတဲ့။ ကျွန်တော်တို့သိတဲ့နာမည်ကြီး ဗိုင်းသုံးဗိုင်းရှိတယ်။ အခုရေးပြနေ တဲ့ဝါးခယ်မဗိုင်း၊ ဟင်္သာတက ဒေါ်မြို့ချစ်သန်းရဲ့မောင် ဟင်္သာတ ဗိုင်းရယ်၊ မင်းလှဇာတိ အခုထိရုံဇာတ်ကြီးတွေနဲ့အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ပြည်ကဗိုင်းရယ်ပါ။ အခု ကျွန်တော်တို့နဲ့နေတဲ့ ကိုရွှေဗိုင်းက

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ရောက်လာကာစက ပြက်လုံးလေးတွေသိပ်ကောင်းတာပဲ. . အပို အလိုမရှိဘူး. . ဒေါက်ကနဲ ဒေါက်ကနဲ ဝင်တာ။ ဗျိုင်းဆိုတဲ့အတိုင်း နှုတ်ဆိတ် သပ်ရပ်ပါပေတယ်လို့ ချီးကျူးကြရသတဲ့. . နောက်ကျ တော့ တဖြည်းဖြည်းအလုံးတွေက ကျဲလိုက်လာရော။ ကျွန်တော်တို့ နဲ့အတူကနေတော့ ကိုကြီးဗျိုင်း ဘာပြုလို့ အဲလိုဖြစ်သွားတာလည်း ဆိုတော့

“မင်းတို့ဆရာ ကျောက်ရူးကြောင့်ပေါ့ကွာ။ နေရာတကာ မိုးလင်းပွဲတွေချည်း လက်ခံပြီး ကနေရတာ။ လူနည်းနည်းနဲ့ကျဲကျဲ ဝိုင်းရတဲ့ အလုပ်ဆိုတော့ တစ်-နှစ်-သုံး သွားရမယ့်အလုံးတွေကို အချိန် မရောက်ရောက်အောင် တစ်-ကကြီး၊ တစ်-ခကွေး၊ တစ်-ဂငယ်၊ အဲလိုတွေ ဆွဲဆန့်သိုင်းဝိုင်းနေရတော့တာပေါ့။ ကြာတော့ ငါလည်းနှုတ်ကျင့်ပါသွားရောလို့ပြောပါတယ်” ဟိုတုန်းက သူပျက်ခဲ့တဲ့ ပျက်လုံးတစ်ခုကို ဥပမာပြရရင် လူ့ရွှင်တော်တွေက ပရိသတ်ကို အိမ်လိပ်စာ ပေးပြီး ဖိတ်တဲ့ပြက်လုံးမှာ “နယ်ပွဲကတဲ့အခါမျိုးပေါ့” “ကျွန်တော်ရွှေဗျိုင်းအိမ်ကိုလည်းအလည်ကြွခဲ့ကြပါ” မလာတတ်ရင် မန္တလေးမှာ မျက်စိလည်မှာစိုးလို့ ကျွန်တော်လိပ်စာပေးလိုက်မယ်။ ဒီကနေ အဝေးပြေးကားစီးလိုက်၊ ကျွဲဆည်ကန်ကားကြီးဝင်းကို ရောက်မယ်။ အဲဒီကနေ ပွင့်သစ်ကားကိုစီး၊ ဘုရားကြီးအရှေ့မုခ်ကို ဆင်းပြီး အမှတ် (၆) လိုင်းကားစီး၊ တောင်ဘက်ကိုလာရင် အာနန္ဒာ ဘုရားတွေ့လိမ့်မယ်။ အဲဒီဘုရားရဲ့တောင်ဘက်မှာ “ဦးပွား” ဘုရား ဆိုတာရှိပါတယ်။ အဲဒီကနေ အနောက်ကိုဆင်းလိုက်တော့ စစ်ကိုင်း မန္တလေးလမ်းမှာ အမှတ်(၈) လိုင်းကား၊ အမရပူရကလာတာကို စီးလိုက်။ ဈေးချိုရောက်ပါလိမ့်မယ်။ ဈေးချိုကနေ အမှတ် (၁) လိုင်း ကားကိုပြန်စီး ဘုရားကြီးအရှေ့မုခ် ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီကနေ တောင်ဘက်သွားတဲ့ (၆) လိုင်းကားကိုစီးလိုက်ရင် “ဦးပွား” ဘုရားကို ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ “ဦးပွား” ဘုရားကနေ အရှေ့ကိုတက်

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

လိုက်တော့ ရန်ကုန် -မန္တလေး လမ်းမကြီးရောက်။ တံခွန်တိုင်ကလာ တဲ့ အမှတ်(၁၀) ကားကိုပြန်စီးလိုက်ရင် ဈေးချိုရောက်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီဈေးချိုကနေ အမှတ် (၆) ကားပြန်စီး၊ ဘုရားကြီးကိုရောက်၊ တောင်ဘက်ကိုလာတော့ “ဦးပွား” ဘုရား. . အများကဦးအောင် ဝိုင်းပြီးအော်ကြတာ။ “ကျွန်တော်ဘတ်စ်ကားတွေပေါ်မှာ လည်ပြီး တောင်းနေတာပါခင်ဗျာ” ခင်ဗျားတို့လည်း ကျွေးမထားနိုင်ပါဘူး မလာကြပါနဲ့” ဆိုတဲ့ ပြက်လုံးကို အချိန်မရရအောင် အဲသလိုဝိုင်းပြီး ဆွဲဆန်ကြပါတယ်

“ကျွန်တော်ရွှေဗိုင်းအိမ်လည်း ကြွခဲ့ကြပါ။ လူရွှင်တော် လိုတော့ ရွှေဗိုင်းပေါ့။ အရပ်ထဲမှာတော့ ဒွေးလို့မေးမှ သိကြပါတယ်။ ရောက်တဲ့အခါ ဧည့်ခံဘို့ ကျွန်တော့်တာဝန်ထား၊ အခုကတည်းက ဆန်ဖိုး၊ ဆီဖိုးလေးတစ်ထောင်စီ ဝိုင်းပြီးထောက်ပံ့ကြလားဗျာ ဟဲဟဲ အလကားပြောတာပါ တကယ်ပြောတာပါ။ အဲ အဲ မဟုတ်ပါဘူး ဟုတ်ပါတယ် ဟုတ်ကဲ့။ အဲဒီဟုတ်ပါတယ်ဆိုတာမဟုတ်ဘူးပေါ့ခင်ဗျာ မျက်စိမလည်အောင် ကျွန်တော်လိပ်စာပေးခဲ့ပါ့မယ် မန္တလေးမြို့က တိုးချဲ့ပြုပြင်ထားတော့ မျက်စိလည်မှာစိုးလို့ပါ။ ခင်ဗျားတို့ဆီကနေ အဝေးပြေးကားစီးလိုက်ဗျာ. . လမ်းမှာနားလို့ ဈေးသည်တွေက ချိုးကြော် ချိုးကြော်ဆိုရင် ဝယ်မစားနဲ့။ အဲဒါစာကလေးတွေရယ်။ တောင်ဘက်တန်းအလယ်ကောင်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကသကြားဆီ သုံးတယ်။ သတိထားသောက်၊ သူက လျက်ဆားနဲ့ဖျော်သောက်ရတဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ခင်ဗျားတို့မှားမှားစိုးလို့ စေတနာနဲ့ သတိပေး ရတာ။ ဟိုအဒေါ်ကြီးက ဘာရယ်နေတာလဲ။ ဧကန္တ ခင်ဗျား အဲဒီဆိုင် က ရိုက်စားမိလာဘူးတယ်ထင်တယ်။ ဟုတ်မှာပါ ခင်ဗျား ရယ်သံ တွေကိုက ချွဲသံခုထိပါနေတုန်း။ အဲဒီကနေပြီး ဆက်လာရင် ကျွဲဆည်ကန် ကားကြီးကွင်းကိုရောက်လိမ့်မယ်။ တွေ့တဲ့ကားကို ရမ်း ပြီးမစီးလိုက်နဲ့။ အပြင်ဆီနဲ့ဝယ်ပြေးရတယ်ဆိုပြီး (၅၀) (၁၀၀) ဆော်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လိုက်လိမ့်မယ်။ ဟိုး တောင်ဘက်ကလာတဲ့ ပွင့်သစ်ဆိုတဲ့ကားကိုစီး ခရီးသည်ကို အင်မတန်ညှာတဲ့ကားလှိုင်း၊ စပယ်ရာဆိုတာ ဘယ်တော့မှ အထဲကို ဝင်မထိုင်ဘူး။ နောက်မြီးက တွဲလောင်းလိုက်ရရှာတာ။ ဒရိုင်ဘာလေးတွေက သူ့နေရာကကိုပဲ ဘယ်နေရာမှ ရွှေ့မပြောင်းဘူး။ အဲ . . . အဲဒီကားနဲ့လာလို့ရုံရင် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးကို ရောက်မယ်။ ဘုရားလေးဘာလေးဝင်ဖူးလိုက်ဦး။ ရွှေ့လေးဘာလေး ချလိုက်ဦးဗျာ။ ကံဇာတာနိမ့်တယ်ထင်ရင်လဲ တောင်ဘက်စောင်းတန်း ထဲမှာ ဗေဒင်တွေ ဘာတွေ ဝင်မေးလို့လည်းရသေး။ တစ်ခါတည်း ယတြာချေချင်ရင် ဂြိုဟ်ပြေနံပြေဘုရားကို ဝင်ကန်တော့ပူဇော်လိုက် အဲ ပြီးပြီဆိုရင်တော့ တောင်ဘက်ကိုပြေးတဲ့ အမှတ် (၆) လိုင်းကားကို တက်စီး၊ လမ်းအရှေ့မှာ အာနန္ဒာဘုရားကြီးကို ဖူးရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီကနေပြီး တောင်ဘက်ကိုဆက်လာလိုက်တော့ “ဦးပွား” ဘုရားကိုရောက်ပါလိမ့်မယ်။

အဓိက က . . . ကားလိုင်းတွေလျှောက်စီးရင်း “ဦးပွား” ဘုရားကို ပြန်ပြန်ရောက်နေတာကို ရယ်ရမှာ . . . အခုတော့ သိုင်းရ ဝိုင်းရနဲ့ဆိုတော့ ဦးပွားကို တော်တော်နဲ့မရောက်နိုင်တော့ဘူး ကြားထဲမှာလဲ မပျင်းရအောင် အဆာပလာတွေက ဖြည့်ထားရသေးတယ် ရယ်ရတာချင်းတူပေမယ့် ရယ်ရတဲ့အားချင်း သိပ်ကွာသွားပြီ။ ဟိုမှာက မျက်စိလည်ရင်းလည်ရင်း တဖြည်းဖြည်းစိမ့်ရယ်လာပြီး ဝေါခနဲ ပြုတ်ကျတာ။ ဒီဟာကျတော့ ဖြည့်ထားတဲ့ဝမ်းစာတွေကို လိုက်ပြီး ရယ်နေရတာနဲ့ လိုရင်းကိုရောက်တဲ့အခါကြတော့ အရယ်ကုန်လုနီး ပါးဖြစ်နေရော။ အဲဒီဒဏ်တွေကြောင့် ကိုရွှေဗိုင်းခဗျာ ပန်းနာရောဂါ ရတဲ့အထိပါပဲ . . . သူ့အဖွဲ့မှာ သူကပဲ ဦးဆောင်လုပ်ရရှာတာကိုး။ အဘဦးဩဘာကလည်း တခြားလူပြန် သိပ်မခေါ်ချင်တော့ဘူး။ ပညာသင်တွေပဲရှာပြီး သင်က ကတော့တာ။ ကလိုက်ရင်လည်း အလင်းပွဲတွေဆိုတော့ “တစ်ကောင်ထိုး” ရုံးရတဲ့ကိုရွှေဗိုင်းပဲ

လုပ်ပေးဦးတော့ပေါ့။ ဒါဟာ ဆယ်နှစ်ကျော်နီးပါးဆိုတော့ လည်ချောင်းတွေ၊ အဆုတ်တွေထိခိုက်ပြီး သေခါနီးတောင် အသံလုံးဝ မထွက်နိုင်ရှာတော့တဲ့အထိ

“ရွှေဗျိုင်း၊ ဒီပါ၊ ထင်ပေါ်အတွဲဟာ သစ်လွင်အငြိမ့်မှာ နှစ်ကြာခဲ့ပါတယ်။ ပြဇာတ်ခေတ်ကောင်းချိန်ဆိုတော့ ပွဲကြည့်တွေက လက်ခံတာကို မြို့လယ်ခေါင်မှာ ရှင်ဥပဂုတ်ဝင်း၊ ရှင်ဘို့မယ်ဘုရား ပွဲတို့လို အငြိမ့်ပြိုင်တွေ့တဲ့အခါကြရင် ပွဲမထွက်ခင်ကတည်းက အငြိမ့်ခုံအလည်မှာ ကန်တော့ပွဲကို သေတ္တာပေါ်တင်ပြီး ဖယောင်းတွေ စီထွန်းထားတာ ခဏနေတော့ ရွှေဗျိုင်းက ရှမ်းဘောင်းဘီအနက်နဲ့ ပုဝါခေါင်းပေါင်းပြီး ဘုရားထိုင် ကန်တော့တယ်။ နံဘေးမှာချထားတဲ့ ခါးတွေကို လက်နှစ်ဘက်နဲ့မြှောက်ပြီး ပါးစပ်က တွတ်တွတ်နဲ့ ရွတ်လိုက် ပြုံးလိုက် ခေါင်းညိတ်လိုက် ပါးစပ်ထဲက ကွမ်းသွေးတွေနဲ့ ခါးကိုထွေးလိုက် ပရိသတ်ကိုကြည့်ပြီး အံ့ကြိတ်လိုက်၊ သေနတ် တွေကိုမြှောက်လိုက် ရွတ်လိုက် ပြုံးလိုက် ပရိသတ်ကို လက်ညှိုးနဲ့ ထိုးပြီး ဆီးတားသလိုတားလိုက်ပြီးမှ ကျားလို့အော်ပြီး ဘေးစောင်း ကျွမ်းပစ်ပြီး တိုင်ဖုံးကြားထဲဝင်လိုက်တာ အဲဒီကျမှ နောက်ကနေ မိုက်နဲ့

“ယနေ့ည သစ်လွင်အငြိမ့်က ရွှေဗျိုင်း၊ ဒီပါ၊ ထင်ပေါ်တို့ ကပြမယ့် ဘန်တိုသက်ဝင်းနဲ့ဘယ်ကျော်သက်မင်း ပြဇာတ်အတွက် အသုံးပြုမယ့် လက်နက်ကရိယာများကို ဆရာကြီး စပ်ရွှေဗျိုင်းမှ အန္တရာယ်ကင်းအောင် ရွတ်ဖတ်လို့ပြီးပါပြီ။ ကြွရောက်အားပေးမယ့် မိဘများ အထိအခိုက်မရှိအောင် ကြိုပြီးစီမံရပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ အင်မတန်ကြမ်းတဲ့ ဇာတ်ရမ်းဇာတ်ကြမ်းမို့ပါခင်ဗျာ” လို့ ပြောပြီးတာနဲ့ ဗျောက်တွေ လေးငါးချက်လောက် တဒိုင်းဒိုင်းဖောက် တီးလုံးတီး တောက်လျှောက်ပွဲထွက်တာ ပရိသတ်ကလည်း ဘာများ တုန်းဆိုတဲ့အတွေးနဲ့ ကိုရွှေဗျိုင်းရွတ်ဖတ်နေကတည်းက စုပြုံးပြီး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကြည့်နေကြတာ ပြောပြောတီးတီးထွက်ထွက်ဆိုတော့ ကိုယ့်လူ  
သူများအငြိမ့်ထွက်မသွားတော့ဘူးပေါ့။ အော်ပရာ အငြိမ့်ခန်း  
တောက်လျှောက်ကပစ်လိုက်ပြီး၊ ကိုဒီပါ နှစ်ပါးသွားဝင်၊ နှစ်ပါးပြီး  
တော့ ကားချ ပြန်ဖွင့် ပြဇာတ်ဆက်၊ အသတ်အပုတ် (ဗန်ဒိုလူလေး  
နဲ့သူဇာ) ခေတ်ဆိုတော့ လက်လိမ်ပြီးဆွဲလှည့်လိုက်လို့ ကျွမ်းပြန်ကြွ  
သွားရင် လက်ခုတ်တဖြောင်းဖြောင်းနဲ့နေတဲ့ အချိန်ကိုး။ အဲဒီ  
အကြောင်းကို စမြဲပြန်ရင်း ထင်ပေါ်က

“ငါတို့က ပွဲတော်တော်များများကို အဲလိုခြောက်လှန့်ပြီး  
စားလာခဲ့ကြပေမယ့် နှစ်တစ်ဝက်ရဲ့ဟိုဘက်ကျတော့ လုပ်လို့မရတော့  
ဘူးကွ။ ခါတိုင်း အဲလိုကန်တော့တယ်ဆိုရင် ကိုကြီးဗျိုင်းက အရက်  
တစ်လုံး ငှက်ပျောတစ်ဖီးအမြဲရတာ။ နောက်တော့ သူပဲ လာဘ်ပိတ်  
သွားတာပါပဲကွာ”

“ဘာပြုလို့တုန်း . . . လူငယ်တွေက အနှောင့်အရှက်  
ပေးလို့လား”

“ဘယ်က လူငယ်တွေရမှာလဲ . . . ကိုကြီးဗျိုင်းပြောသလို  
ပြောရရင် ကိုယ့်သားလောက်ဟာလေးက စော်ကားတာ ခံလိုက်ရ  
တယ်ဆိုတာမျိုး . . . ရွယ်တူချင်းဆိုရင် ငါထပြီးထိုးပစ်တယ်”

“အုပ်စုနဲ့လာပြီး ဖျက်ဆီးတာလား. . . ”

“တစ်ယောက်တည်းက ဖျက်ဆီးတာကို ငါတို့လူရွှင်တော်သုံး  
ယောက်က ခံလိုက်ရတာမောင်ရေ . . . အသက်မှ ရှစ်နှစ်ကိုးနှစ်  
လောက်ရှိဦးမယ်။ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးရဲ့ မောင်လေးတဲ့ . . .  
ဆံရစ်ဝိုင်းလေးနဲ့. . . သူ့ကိုအငြိမ့်ခုံရွှေ ညာဖက်ဒေါင့်မှာ ဖျာလေး  
ခင်းပြီးထားရတာ . . . အဲဒီကောင်ကအကုန်ဖျက်ဆီးတော့တာပဲ. . . ”



ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ဥပဒေ (၇)

အဲဒီကောင်လေးက ပထမပွဲနှစ်ပွဲတော့အသာကြည့်နေသေးတာကွ။ ပြက်လုံးပြက်ရင်လည်း မအိပ်ဘူး ရယ်နေတာ။ အကုန်ထိုင်ပြီးတော့ကို မှတ်နေတာထင်ပါရဲ့ကွာ။ တဖြည်းဖြည်း ငါတို့အထာတွေကိုလည်းသိသွားရော . . . ပညာပြတော့တာပဲမောင်ရေ . .

“ဘယ်လို ပညာပြတာလဲ . . . ”

ကိုကြီးဗျိုင်း ကန်တော့ပွဲကို ကန်တော့လိုက်တာနဲ့ ရွှေနားက ကလေးတွေကို (သူကအစောကြီးကတည်းက ဖျာခင်းထိုင်နေတာဆိုတော့ ကလေးချင်းရင်းနှီးတန်သရွေ့ရင်းနှီးနေပြီလေ) လက်ခါပြပြီး “ဒါ လူပြက်ကိုရွှေဗျိုင်းရယ်သိလား။ မင်းတို့မကြောက်ကြနဲ့ . . ဒီဥစ္စာက သူပွဲတိုင်း ပွဲတိုင်းလုပ်နေကျ။ အဲလိုလုပ်ရင် သူက အရက်သောက်ရတာ . . ကြည့်နေကြည့်နေ တော်ကြာ ဓါးကြီးတွေကိုလက်နဲ့ကိုင်ပြီး မြှောက်ဦးမှာကွ” အကုန်ထိပ်ကပိတ်ပြီးပြောနေတော့ ကိုကြီးဗျိုင်းလည်း ကြားကျနေတာပေါ့ . . ချောင်းဟန်ပြလို့မရ မျက်စောင်းထိုးပြလို့မရ . . ရွှေဆက်ကန်တော့ဘို့ကလည်းအခက်။ မထူးပါဘူး ကလေး

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဆိုတော့ လျှောက်ပြောတာ မဆန်းပါဘူးလေဆိုပြီး ဓါးတွေလည်း ကိုင်လိုက်ရော . . .

“ဟော . . ငါမပြောဘူးလား . . ဓါးတွေကိုင်နေပြီ။ ဓါးပြီးရင် သေနတ်တွေပါ ဆက်ကိုင်ဦးမှာ။ ငါပြောသားပဲ သူကဒီလိုလုပ်ရင် အရက်သောက်ရတာပါလို့ဆို . . .”

အဲဒီမှာကိုရွှေဗိုင်းက “ဟ ကောင်လေး ဘာတွေလျှောက် ပြောနေတာလဲ” လို့ဟန်လှိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ ပိုဆိုးကုန်တော့တာပဲ သူကမလန့်တဲ့အပြင် အသံကိုမြှင့်ပြီး . . .

“ဘာလျှောက်ပြောရမှာလဲ ခင်ဗျား ခုနတုန်းကတောင် အငြိမ့်ခံဘေးမယ်သောက်နေတာ။ ဒါပြီးရင် . . ခင်ဗျားတို့ ပြဇာတ်တွေ ဘာတွေပြောမှာလေ . . . မင်းသမီးကတဲ့အခါကျတော့ခင်ဗျားက ဟောဒီလိုကြီးလုပ်ဦးမှာ . . .”

ကိုကြီးဗိုင်း မျက်လုံးပြူးသွားရောဟေ့။ ဟိုကောင်က သူ့ ခြေထောက်ကို နောက်ကနေ ပခုန်းပေါ်ကျော်တင်ပြလိုက်တာကိုး။ ဆက်လည်းမကန်တော့ဘူး။ ပြန်ဝင်လာပြီ စိတ်တွေတိုနေတာပေါ့။ နွားလေး၊ တိရစ္ဆာန်လေးနဲ့ အမျိုးကိုစုံနေအောင် ဆဲတော့တာ။ ဟိုကလေးကလည်း သူ့ကိုရယ်မဲ့ခြေထောက်ခွင်ကို ပိတ်ပြီး လုပ်ပြ လိုက်ပြီလေ။ ရှမ်းဘောင်းဘီကြီးချွတ် ပုဝါကိုဆွဲယူလွှင့်ပစ်ရင်း . .

“ ဒီသေချင်းဆိုးလေးပါနေသရွေ့ ဒီအလုပ်မလုပ်တာ ကောင်းပါတယ်ကွာ။ ကြာရင် အရွယ်ချင်းမမျှပေမဲ့ ငါ ကန်ချမိလိမ့် မယ် . . မိမဆုံးမ ဖမဆုံးမလေး . . .”

ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးအရှိန်အဝါနဲ့ဆိုတော့ ဘယ်သူမှ ငေါက်ဖို့ခြောက်ဖို့မရဲကြဘူး။ အဲလိုဖြစ်လေ ကောင်လေးကဆိုးလာ လေပဲ . . နောက်ပွဲကျတော့ ဗျူဟာတွေပြောင်းသွားတယ် . . ကလေးအုပ်စုကတော့ သူ့ပရိသတ်ပေါ့ကွာ . .

“ကိုဒီပါက မင်းသားကမှာဗျ။ ဟေ့တိုင်းပြည်မြို့ သာယာပေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တယ် . . ဆုပန်ထွာကိုဒီပါလေးက . . ဆုတောင်းခဲ့တာ” ဆိုတဲ့ပြီး ကျွမ်းတွေပစ်ပြပြန်ရောဟေ့ . . ပြီးလဲပြီးရော “မင်းတို့ပုရစ်ကြော် စားဘူးလား။ အဲဒီ ကိုဒီပါက ပုရစ်ကြော်ရောင်းတာလည်း ပြက်လုံး ပြက်ဦးမှာ။ ကိုထင်ပေါ်က မင်းမိန်းမ ပုရစ်ကြော်ရောင်းတာ . . ပုရစ် ငါးကောင်တည်းနဲ့ပြန်လာရင် သုံးလေးရာရတယ်ဆိုတာ ပြက်ကြဦး မှာ သိလား” ကိုဒီပါကတော့ သားရေကွင်းနဲ့ လှမ်းလှမ်းပစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဂရုမစိုက်ဘူး။ သူပြောချင်ရာတွေဆက်ပြောတာပဲ . . သူ ပြောတာတွေက ငါတို့ထမင်းအိုးတွေမဟုတ်လား။ လေးငါးပွဲခံလာရ တော့ ကိုကြီးဗျိုင်းက တိနှစ်ယောက်ကိုခေါ်ပြီး

“ဒီကလေးကဒီအချိုးချိုးနေရင် ငါတို့အရပ်သားတွေဖြစ်ကုန် တော့မှာပဲ . . အဲဒီတော့ နောက်ပွဲတွေမှာဆက်မခေါ်ချင်အောင် ငါတို့တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်တော့မယ်ကွ . . အဲဒီတိုက်ခိုက်နည်းကိုတော့ ကိုယ်ဟာကိုယ်စဉ်းစားလာခဲ့ကြ။ ဒီအချိန်ကစပြီး နွားလေး ငါတို့ အကြောင်းကိုသိစေရမယ့်ကွ” ပြောလို့မှမဆုံးသေးဘူး . . ပွဲခင်းထဲ ကတုတ်တွေနဲ့လူနှစ်ယောက်ခုံပေါ်ကိုတက်လာပြီး ကိုရွှေဗျိုင်းဆိုတာ ဘယ်ကောင်လဲကွာ . . ဟေ့ရွှေဗျိုင်းဘယ်မှာလဲနဲ့ ဒေါသတကြီးမေး ပါလေရော . . အငြိမ့်ဆရာကလည်း ဘယ်လိုပြဿနာဖြစ်လို့လဲ မှားတာရှိရင်လည်း ကျေနပ်အောင်တောင်းပန်ပေးပါ့မယ်လို့ မေး တော့ . .

“ခင်ဗျားတို့ အငြိမ့်ထဲက ကလေး ကျုပ်သားခေါင်းကိုအုတ်ခဲ နဲ့ထုသွားလို့ဗျ။ရွှေဗျိုင်းသားလို့ပြောတယ်။ ဘယ်နှယ့်ဗျာ မိဘဖြစ်ပြီး သားသမီးမှ မဆုံးမရအောင် ဘယ်အလေလိုက်နေလို့လဲ . . ထုတ်ပေး ဗျာ ဇာတ်ဆရာ ကလေးကိုကျုပ်မလုပ်ချင်ဘူး။ ပေါက်လွတ်ပဲစား ရွှေဗျိုင်းကို ကျုပ်ရိုက်ဆုတ်ပစ်ရမှကျေနပ်မယ်. . ”

နဂိုကမှ မျက်နှာရှည်ပါးချောင်ကျသွားခေါ်ခေါ်နဲ့ ကိုကြီးဗျိုင်း ကွာ ကြွက်စုတ်ကလေးကြောင်နဲ့ရသလို မျက်လုံးလေးပေကလပ်ပေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကလပ်နဲ့ကုတ်ကိုကျသွားတာ။ ဖွင့်လည်းမပြောရဲသေး။ ဖွင့်ပြောလိုက်ရင်လည်း ဟိုတစ်ဖက်ကသားသမီးဇောနဲ့ဆိုတော့ နွှာပစ်လိုက်မှာလေ နောက်တော့ အငြိမ့်ဆရာနဲ့ကိုဒီပါကညှပ်ပြီး ကိုရွှေဗိုင်းကလေး မဟုတ်တဲ့အကြောင်း ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးရဲ့မောင်လေးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းရှင်းပြတောင်းပန်ပြီး ဆေးဖိုးဝါးခလျော်လိုက်မှ ဟိုလူတွေ ကျေနပ်ပြီးပြန်သွားကြတာ . . . အဲဒီကျမှ ကိုကြီးဗိုင်းဆီကအသံသဲ့သဲ့ ထွက်လာတယ်. . .

“ဘုရား . . . ဘုရား ငါတော့ နှုတ်နဲ့ကိုမပစ်မှားရဲအောင် ပါလားကွာ”

နောက်ပွဲတွေကစပြီး ငါတို့ကြေးစည်ထမ်း တိုက်ခိုက်ရေး လုပ်ကြတော့တာပဲ။ ကြေးစည်ထမ်းဆိုတာ အဲဒီကောင်လေးကို ငါတို့ လျှို့ဝှက်ပြီးပေးထားတဲ့နာမည်ကွ။ ဆံရစ်ဝိုင်းနဲ့ပုတက်တက်ဆိုတော့ ဘုရားဝင်းကျောင်းဝင်းတွေထဲမှာရှိတတ်တဲ့ ကြေးစည်ထမ်းထားတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားရုပ်နဲ့တူလို့လေ။ တောပွဲဆိုတော့ အငြိမ့်ခုံ အခင်းကြမ်းတွေက ကြီးတို့ကျဲတဲ့ အပေါက်တွေကလည်းအများကြီး ငါက အဲဒီအပေါက်အပေါ်မှာ ဖျာခင်းထားပြီး ဒီဖက်နှုတ်ခမ်းမှာ မုန့်စားနေတာ။ အဲဒီကောင်က မြင်ရော လူက လူသွက်ဆိုတော့ ဦးထင်ပေါ် ဦးထင်ပေါ် . . . . အဲဒါ ဘယ်ကရတဲ့မုန့်တုန်းဟင် လို့လဲမေးရောငါကပြုံးပြီး ပွဲရှင်ခုနုတုန်းကဝေသွားတာကွ။ ဟောဟို ကားလိပ်ထည့်တဲ့သေတ္တာထဲမှာ အများကြီးရှိတယ်လည်းဆိုရော စကားတောင်ဆုံးအောင်မစောင့်ဘူး။ ထတဲ့ပြီးပြေးလိုက်တော့ ငါ့ ထောင်ချောက်ဖျာလဲ ရောက်ရော ဝုန်းကနဲအောက်ပြုတ်ကျသွားရော ငိုလိုက်တာကို ပွဲခင်းဟိုဘက်အစွန် အကြော်ဆိုင်ကကိုကြားရသတဲ့။ ကိုကြီးဗိုင်းက တော်ပါပေတယ် တော်ပါပေတယ် မောင်မင်းတာဝန် ကြေသွားပြီ။ ဒီပါ မင်းရဲ့ အလှည့်ပဲ။ မင်းဘယ်လိုပရိယာယ်သုံးပြီး တိုက်ခိုက်မယ်ဆိုတာ ငါစောင့်ကြည့်မယ်လို့ ပြောတယ်။ အင်မတန် အရယ်အပြုံးနည်းတဲ့ ကိုကြီးဗိုင်းမျက်နှာပေါ်မှာ အဲဒီနေ့က

ပြုံးယောင်သမ်းနေတာ ငါ ရှားရှားပါးပါးမြင်လိုက်ရတာပဲ။

အခုမှပြန်တွေ့ကြည်တော့ အတော်ရယ်စရာကောင်းသလို စိတ်လည်းမချမ်းသာစရာပေါ့ . . . ဘယ့်နှယ် ကိုးနှစ်သားကလေး တစ်ယောက်ကို အသက်ငါးဆယ်ကျော် လေးဆယ်ကျော်လူကြီးတွေ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်တိုက်ခိုက်နေရတယ်လို့ . . ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းက တော့ ဒင်းနောက်ပွဲတွေပါမလာရင်ပြီးရော တစ်ခုခုဖြစ်ရင်လည်း ငါတို့စိုက်ပြီးကုသပေးမယ်ပေါ့ကွာ။ သူ့ဒါဏ်ကတစ်ဖွဲ့လုံးကအမျိုးမျိုးခံ နေကြရတဲ့အချိန်ဆိုတော့လည်း နံဘေးက လူတွေကမြင်တာတောင် မျက်နှာလွဲသွားကြတာ။ မင်းစဉ်းစားကြည့်ကွာ ပွဲရှင်က ထမင်းကျွေး ပြီဆိုရင် သူကအရင် ထမင်းချက်တဲ့လူတွေဆီသွားပြီး ဦး ကျွန်တော် တို့အဖွဲ့က ဦးလေးတွေက သက်သတ်လွတ်စားတာဗျ . . ချဉ်ပေါင် ဟင်းတို့ဟင်းချိုတို့ဆိုရင်ကိုသဘောကျနေတာဆိုတာမျိုးတွေသွားပြော ထားနှင့်တော့ ဟိုကလည်း အဟုတ်မှတ်ပြီး ချဉ်ရည်ဟင်းတွေနဲ့ ငရုပ်သီးကြော်တွေ ချက်ကျွေးတော့တာ။ ဘယ်လောက်ခံရတယ်မှတ် လဲ။ အဲဒီတော့ ငါတို့ ဒီလိုလုပ်တာကလည်း မလွန်ဘူးပေါ့ကွာ။ သူ့ကိုရေချိုးပြီးရင် ဆံပင်ကို အုန်းဆီနဲ့သပ်သပ်ရပ်ရပ်လိမ်းပြီး ပြီး ပေးထားတာကို ကိုဒီပါကမြင်တော့ မင့်လူကွာပေါက်ပေါက်ရှာရှာ ရွာထဲသွားပြီး ကျွဲသန်းတွေဖမ်းပြီး ပနစလင်ပလင်းနဲ့ထည့်ယူလာ တာ။ လုပ်ခါနီးတော့ တို့ကိုပြသေးတာ။ အဲဒီကောင်လေးလည်း အိပ်ရော။ အသာသွားတဲ့ပြီး ဆံပင်ထုံးကိုဖြေ ပုလင်းဖွင့်ပြီး ခေါင်းထဲ ကို ကျွဲသန်းတွေ ထည့်လိုက်တာ။ ခဏလည်းနေရော အော်အော် ငိုရင်း ခေါင်းကို တပြင်းပြင်းမည်အောင်ကုတ်တော့တာပဲဟေ့ . . ကျွဲသန်းဆိုတော့ ဦးရေထဲကို ဖင်ဘူးတောင်းထောင်ပြီးကိုက်တဲ့ အမျိုးကိုးကွ . . သူ့အမ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးကလည်း ဆူလိုက်ဆဲ လိုက်ပေါ့ . . တို့လည်း ခုံပေါ် မနေရဲဘူး။ အကြော်ဆိုင်မှာထိုင်ပြီး နားစွင့်နေကြရတာ။ ဟာ အလုပ်တော့များသလားမမေးနဲ့။ ဘီးစိတ်နဲ့ တိုက်တဲ့လူကတိုက် သန်းကောက်တဲ့လူကကောက် တုပ်တဲ့လူကတုပ်နဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

(၂) နာရီလောက်နေမှ ကောင်လေးသက်သာသွားတာ။ ဒါကို တစ်ညလုံး ဆံပင်ဖားလျားနဲ့ အကုပ်မလွတ်သေးဘူး။ ကိုကြီးဗျိုင်းကတော့ အတော်ကိုသိတိဖြစ်နေပြီ။

နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲက သူ့အလှည့်ဆိုတော့ နှစ်ပွဲစဉ်းစားခွင့် ပြုရတယ်။ မင်းတို့လောက်မှ မထိရောက်ရင် ငါလူရွှင်တော်လုပ်မစားတော့ဘူးကွလို့ ကြိမ်းဝါးထားတာကိုး။ ဟယ် နှစ်ပွဲပြီးတော့ မတ္တရာ အနောက် ပိုဝဲဆိုတဲ့မြစ်ကမ်းပါးက ရွာလေးလည်း ရောက်ရော နက်ဖြန်ခါ ငါ့အကြောင်းသိရစေ့မယ်လို့ပြောတော့တာပဲ။ တို့ကလည်း အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ပေါ့။ ည ကလို့လည်းပြီးရော ထုံးစံအတိုင်း ရွာထဲသွား အရက်သောက် ထမင်းစားပြီးအိပ်နေကြတာ။ အိပ်ရေးဝလို့ အငြိမ့်ခုံကိုပြန်လည်းလာရော။ အကုန်ပါးစပ်ဟောင်းလောင်းဖြစ်ကုန်တာပဲ ဟေ့။ကောင်လေးက ဆံပင်တွေမရှိတော့ဘူး။ကတုံးကြီးဖြစ်နေတာကိုး ငါတို့မယ် ရယ်ချင်စိတ်ကို ကြိတ်မှိတ်ထားပြီး ကိုကြီးဗျိုင်းနားအသာ ကပ်သွားတော့ ကိုကြီးဗျိုင်းက မျက်စိတစ်ဖက်မှိတ်ပြီး အငြိမ့်ခုံနောက်က မင်းသမီးချောင်ကို လက်ညှိုးထိုးပြတယ်။ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးကလည်း တရံရံနဲ့ငိုတယ်။ သူ့အမေကြီးကလည်း ဆူပူ ဆူပူနဲ့ မေတ္တာတွေပို့လို့ သူများဒုက္ခရောက်သလို မရောက်ကြပါစေနဲ့ သူများမျက်ရည် ကြီးငယ်ကျသလို မကျကြပါစေနဲ့ပေါ့ကွာ။ အဲဒီမှာ ကိုဒီပါက အသာကပ်ပြီး “ကိုကြီးဗျိုင်း ပီလှချီလား ဘယ်လို တွယ်လိုက်တာတုံး” လို့မေးတော့ “ပွဲသိမ်းသိမ်းချင်း ဟိုဘက်က တံငါတဲကို ငါသွားပြီး ကြည့်တော့ လှေဖါနေကြတာကွ။အဲဒါနဲ့ ပိုတဲ့ ပွဲညှက်တွေကိုတောင်း အရည်ကြိုပြီး ဆံပင်ထဲလောင်းထည့်ခဲ့တာ။ ဘယ်လိုမှခွာမရတော့ ကတုံးကိုရိတ်လိုက်ရတဲ့အခြေဆိုက်သွားတာ ပေါ့ဟ ဟီဟီ. . .”

နောက်ပွဲတွေကစပြီး အဲဒီကြေးစည်ထမ်းလေး ပါမလာတော့ဘူး။ မလိမ့်တပါတ်နဲ့ ငါသွားမေးကြည့်တော့လည်း ရန်ကုန်ပြန်ပို့လိုက်ပါပြီတော်။ ဒီမှာဆက်ထားရင် ဒီကလေးသေရချည်ရဲ့။ အားလုံး

စိတ်ချမ်းသာအောင်ပို့လိုက်ပါပြီလို့ ပြောတယ်။ အဲဒီအခါကြာမှ ငါတို့ လူရွှင်တော်တွေသုံးယောက်စုပြီး စွတ်ကျယ်နဲ့လုံချည်တစ်ထည်ဝယ် မုန့်ဖိုးသုံးရာနဲ့ ကလေးစိပို့ပေးပါဆိုပြီး ပေးလိုက်ရတာ။ သနားတော့ သနားတာပေါ့။ အများနဲ့စာရင်တော့ ဒီလို ငရဲကြီးခံရတာ ကောင်းတောင်းတောင်းရယ်ကွ့ .

“ဒါနဲ့မင်းတို့လည်း ပျော်ပျော်ပါးပါးကြီးဆက်ပြီး ကကြရ တာပေါ့”

“မကရပါဘူးသူငယ်ချင်းရာ . . အဲဒီနှစ်က ပြသနာစုံသလား မမေးနဲ့။ အဲဒီလူရွှတ်ကလေးကိုရှင်းလင်းပြီးလို့ စိတ်ကလေးချမ်းသာ မယ်ကြံကာရိုသေး။ ဟော နောက်တစ်မျိုး ထပ်ကြုံရတော့တာပဲဟေ့”

“ဘယ်လိုတစ်မျိုး ထပ်တွေ့ရပြန်တာလဲ . . လုပ်ပါအုံး ပြော စမ်းပါ”

“ပြည်ထောင်စုပွဲ ငါတို့အငြိမ်းကလွိုင်ကော်ကို သွားကရတာ လေ။ ညပွဲပြီးလို့ မနက်လည်းလင်းရော မောင်မင်းကြီးသားက ရောက်ချလာပါရော . . . ”

“ဟိုကောင်လေးလား”

“ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ ဒီကောင်ကလူလိုသိတဲ့ကောင်မဟုတ်ဘူး လူလိုပြောလို့လည်း နားမလည်ဘူး။ ကြေးတီး ကိုညိုကြီး ပင့်လာတဲ့ ကောင်ပေါ့ကွာ။ တကယ်အကောင်”

“တကယ်အကောင်ဆိုတော့ . . ဘာတုန်း”

“မျောက်”



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၈)**

“သားကြီးရေ နီတွတ် . . မိဘများကိုကန်တော့လိုက်ပါဦး သားရယ်။ ဟုတ်ပီ အဲဒီလိုရှိသေမှပေါ့ . . ရှေ့ကျွမ်း . . နောက်ကျွမ်း . . ဟုတ်ပြီ။ ဒါမှအဖေ့သားကြီးကွ . . ကဲ ဦးရွှေရိုးလေး . . ကလိုက ငါ့ ပါဦး. . ”

ပွဲပြီးလို့ ချမ်းချမ်းစီးစီး နှပ်ကောင်းနေတုန်း ခုံရှေ့မယ် ကလေးတွေ တဝုန်းဝုန်းနဲ့ဆူနေလို့ ငါတို့ထကြည့်လိုက်တော့ မျောက် ပွဲကွ။ မျောက်မျက်ကွင်းဖြူကြီးဝဖီးနေတာပဲ။ လိမ္မာလိုက်တာလည်း မပြောနဲ့။ ခိုင်းလိုက်တာနဲ့တန်းကနဲထလုပ်တာ။ ပြီးရင် သူ့နေရာသူ သွားပြီး ငြိမ်ကုပ်နေပြန်ရော။ သူ့ဆရာက ခိုင်းလိုက်ရင် ထလုပ်ရပြန် ရော . . အိပ်ရေးပျက်လို့ စိတ်တိုနေတဲ့ငါတို့ကို ရယ်ရင်းသနားလာကြ တာ. .

“ကိုင်းကိုင်း မင့်ဆရာဦးဒီပါကို ကန်တော့လိုက်ပါဦးသား ရယ်” ဆိုရင် အငြိမ့်ခုံဖက်ကိုလှည့်ပြီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ဦးချတော့ တာ. .

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ဆရာသင်ထားတဲ့ အကလေးဟာ ဘယ်လိုပါလိမ့်” ဆိုရင် ကျွမ်းထိုးရရှာရော။ အတော်လေးကြာတော့ အငြိမ့်ခုံအောက်ဝင်ပြီး နားကြတယ်။ မျောက်ကလည်း မျောက်သာဆိုရတယ် မျောက်ထုံးစံနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ကြီးကွ။ ထားတဲ့နေရာမှာငြိမ်နေတာ . . . ကလေးတွေ စလို့လည်းသွားတစ်ချက်ဖွီးမပြဘူး။ တကယ့်သဘောကောင်းကြီး။ တို့က လျှိုင်ကော်မှာ ခုနှစ်ညကရမှာဆိုတော့ ဒုတိယနေ့ကတည်းက သံယောဇဉ်တွယ်စပြုကုန်ပြီပေါ့ကွာ။ ဟိုမင်းသမီးက ငှက်ပျောသီး ဝယ်ကျွေးလိုက်၊ ဒီအတီးဆရာက ချို့ချဉ်ပစ်ကျွေးလိုက်နဲ့ ဒီကောင် ကြီးကလည်း ဘာစားရစားရ ကျွေးတဲ့လူကိုပြန်ပြီးကန်တော့တာကွ။ သုံးရက်လည်းရှိရော ကြေးနောင်တီးတဲ့ ကိုညိုကြီးက မူးမူးရှူးရှူးနဲ့ အဲဒီ မျောက်ကြီးကိုဝယ်ပါလေရော။ မျောက်ဆရာကလည်း မရောင်း ချင်ပါဘူး။ အမျိုးမျိုးတောင်းပန်ရှာပါတယ်။

“မလုပ်ပါနဲ့ဆရာကြီးရယ် ဒီကလေးဟာ တိရစ္ဆာန်ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော့်သားပါခင်ဗျာ။ ကျွန်တော့်ထမင်းရှင်ဆိုရင်လည်း မမှားပါ ဘူးခင်ဗျာ။ မရောင်းပါရစေနဲ့. . .” ကိုညိုကြီးဆိုတဲ့ လူကလည်း လိုချင်မိရင် တမ်းတမ်းစွဲဆိုတော့ တဖြည်းဖြည်းဈေးကို တိုးတိုးပြီး ပေးလိုက်တာ။ ငါးရာလည်းရောက်ရော တွေသွားတယ်။ အဲဒီတုန်းက ငွေငါးရာဆိုတာ သိပ်တန်တာကွ။ တောင်ကြီးနဲ့ မန္တလေးပြေးတဲ့ ချယ်ရီမန်းကားခမ္ဘာ တစ်ယောက်ငါးဆယ်ပဲပေးရတဲ့ဥစ္စာ။ ကိုညိုကြီးက လည်း သက်သက်ချစ်လို့အတင်းဝယ်နေတာ။ မျောက်ဆရာငိုနေ တာ အတော်ကြာတယ်။ ပြီးမှ သက်ပြင်းချပြီးငိုသံပါကြီးနဲ့

“ဟင်း . . . ကိုယ်မချီတော့ အမိသော်လည်း သားတော်ခွဲရ သတဲ့လေ။ ကျွန်တော့်မယ် ကလေးငါးယောက်နဲ့ အိပ်ယာထဲလဲနေတဲ့ ဇနီးတစ်ယောက်ကို လုပ်ကျွေးနေရတာပါ ဆရာကြီးရယ် ဒီကလေး (မျောက်ကိုဖက်ရင်း) လုပ်စာ စားနေကြရပေမယ့် အင်း . . . ဆရာကြီး စောင့်ရှောက်တဲ့ငွေက ကျွန်တော့်မိန်းမလည်း ဆေးလေးကုလို့ရပြီဆို

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တော့ ကျွန်တော်လွတ်ပါတော့မယ်ခင်ဗျာ . . နီတွတ် . . သားကြီး အဖေ့ကိုခွင့်လွတ်ပါကွယ်။ အဖေသွားတော့မယ်” လို့ ဆိုရော မျောက်ကြီးက ထိုင်တဲ့တိုင်တဲ့ပြီးကန်တော့လိုက်တာကွာ ဘေးက လူတွေကိုမျက်ရည်ဝဲကုန်တာပဲ . . ကိုညိုကြီးကလည်း သံကြိုးကိုဆွဲပြီး အငြိမ့်ခုံပေါ်ကိုခေါ်လာရော အဲဒီအချိန်ကနေပြီး ဘာကျွေးလို့မှ မစားတော့ဘူးဟေ့။ ငှက်ပျော်သီးတွေ လိမ္မော်သီးတွေလည်း ဘေးမှာ ပုံလို့။ ကိုညိုကြီးကလည်း ခဏတော့ လွမ်းနာကျဦးမှာပေါ့ကွာ။ သံယောဇဉ်ဆိုတာ လူမပြောနဲ့ တိရစ္ဆာန်တောင် ဒုက္ခရောက်ရတာမျိုး ပဲ ဆိုပြီး သူနေချင်သလိုနေပစေပေါ့။ သံကြိုးတောင်မချည်တော့ဘူး လွတ်ထားလိုက်တော့တာ။ နောက်နေ့မနက်လည်းရောက်ရော တစ်ဖွဲ့ လုံး ပွက်လောရိုက်ကုန်တာပဲ။ ငါတို့က ညနှစ်နာရီလောက်ပွဲသိမ်းပြီး အိပ်ကြတာကိုး။ အဲဒီမှာဆရာသမားက အစွမ်းပြချင်တိုင်းပြထား တော့တာဟေ့။ ချွေးခြောက်အောင်လွှာထားတဲ့ မင်းသမီးထဘီတွေ ဟာ အငြိမ့်ခုံအဖိုးတန်းတွေပေါ်မှာ တစ်ချို့ နံဘေးက ရေမြောင်း နှုတ်ခမ်းမှာတချို့။ အလွယ်တကူချိတ်ထားတဲ့ လွယ်အိတ်တွေမှန်သမျှ အထဲက ပစ္စည်းတွေ ပြောင်သလင်းခါလို့ အာစရိကြည့်လိုက်တော့ လည်း မင်းသမီး ဆံထုံးကြီးကိုဆွဲပြီး ဆံပင်ချည်တွေကို စားလိုက် ဆံပင်မွှေးတွေထဲ သန်းရှာလိုက်လုပ်နေတာ . .

“ဟဲ့ နီတွတ် . . နီတွက် မလုပ်ရဘူး . . မလုပ်ရဘူး” ဆိုပြီး ယိမ်းသမလေးက လှမ်းအော်တော့ ဆံထုံးကြီးနဲ့လှမ်းထုရော သွားကြီး ပြီးထားတာကလည်း ပါးစပ်ကိုပြန်မစေ့တော့ဘူး။ ဒါနဲ့နဲ့ဆရာကသွား ခြောက်တော့ ခုန်ပြီး လက်ကိုကိုက်လွှတ်လိုက်ရော။ ဟိုကစိတ်တိုပြီး ရိုက်မယ်လုပ်တော့ ကိုညိုကြီးကိုပြေးကပ်တော့တာကွ။ အဲလိုကျတော့ မျောက်ပါးရယ် ကိုညိုကြီးကလည်း တောင်းပန်ရတာပေါ့ကွာ။ သခင် လွမ်းတဲ့စိတ်နဲ့ အကုန်လုံးကို ရန်လိုနေတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ပေါ့။ ဒီကောင်ကြီး လိမ္မာတာလည်း အားလုံးက မြင်နေတော့ ခွင့်လွတ်

လိုက်ကြပြန်ရော။ ညပဲလည်းကရော အသံကမလာတော့ဘူး။ စက်က  
 လား စပီကာကလားပေါ့ကွာ။ အကုန်လျှောက်စစ်ကြည့်တော့ ဆရာ  
 က စပီကာယူနစ်ဝါယာကို အပေါ်ကနေ ကိုက်ဖြတ်ထားတာ။  
 နောက်ရက်တွေကျတော့ ပိုတောင်ဆိုးလာသေး။ သူမကိုက်ဖူးတဲ့လူ  
 မကုပ်ဖူးတဲ့လူကို အငြိမ့်ထဲမှာ မကျန်သလောက် ဖြစ်သွားပြီ။  
 ကိုကြီးဗျိုင်းကတော့ တငြိမ့်လုံး နှုတ်တော့မှာပဲလို့ပြောတယ်။ ဒါနဲ့  
 ခြောက်ရက်မြောက်နေ့လည်းရောက်ရော ဒိုးတီးကောင်လေးက မူး  
 လာပြီး လက်ထဲကလည်း ဒါးမြှောင်ကြီးတဝင့်ဝင့်နဲ့

“ကိုင်းဒီကနေ့တော့ လူသားစားရမှာလား မျောက်သားစားရ  
 မှာလား ဒါပဲပြောတော့။ ဘယ်နှယ့်ဗျာ အမျိုးမျိုးစော်ကားလွန်းအား  
 ကြီးတယ်” လို့အမျက်ထွက်တော့မှ ကိုညိုကြီးက မျက်နှာငယ်လေးနဲ့

“သူ့သခင်လာရင် ငါပြန်အပ်လိုက်တော့မှာပါကွာ။ ငါလည်း  
 စိတ်ညစ်လှပါပြီ။ မင်းတို့မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ ငါလည်းသွားချင်ရာကိုသွား  
 ရော့လို့လွတ်ထားတာ သူ့ဟာသူအငြိမ့်ခုံကပ်နေတာတော့ မတတ်  
 နိုင်ဘူးကွ” လို့တောင်းပန်ရှာတယ်။ နောက်ဆုံးနေ့လည်း ရောက်ရော  
 ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ကို သူ့သခင်ကပြန်ရောက်လာပါ လေရော. . .

“ခွဲရတော့မှာမို့ ကျွန်တော့်သားလေးကို လာနှုတ်ဆက်တာ  
 ပါခင်ဗျာ” အဲဒီမှာကိုညိုကြီးက

“အမလေး . . ကျုပ်ကပြန်နှုတ်ဆက်ပါရစေ ခင်ဗျားသား  
 ကိုခင်ဗျားပဲပြန်ခေါ်သွားပါတော့ . . ကျုပ်ဝယ်တုန်းကငါးရာမို့လား  
 ကျုပ်နှစ်ရာအနာခံမယ် သုံးရာပဲပြန်ပေးပါတော့ . . ကြာရင် မျောက်  
 တစ်ကောင်ကြောင့် လူတစ်ယောက်အရိုက်ခံရတော့မယ်”

မျောက်ဆရာကလည်း မျက်နှာငယ်ငယ်လေးနဲ့. .

“အကိုကြီးရယ် ကျွန်တော့်ဇနီး ဆေးထိုး ဆေးဝယ်၊ အိမ်က  
 ကလေးတွေအတွက် ဆန်ဆီ၊ အဝတ်အစားလေးတွေဝယ်တာနဲ့ ငွေ  
 မကျန်တော့ပါဘူးခင်ဗျာ။ အခုရွာပြန်ဖို့တောင် စားရိတ်မရှိတော့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပါဘူး. . အနေကြာရင် လိမ္မာသွားမှာပါ ခေါ်သာသွားပါ”

“မခေါ်ပါရစေနဲ့. . ခေါ်သွားရင် ကျုပ်ဖယ်ခုံထိ အသက် ပါမှာမဟုတ်ဘူး။ အခုကို ခါးကြိမ်း အကြိမ်းခံနေရပြီ။ ကိုင်း ပေးစရာ မရှိရင်လည်းဒီတိုင်းသာပြန်ခေါ်သွားပါတော့။ကျုပ်ကုန်တာလဲ ကုန်ပါ စေတော့. . ” လို့အတင်းပြောတော့မှ မျောက်ဆရာက ယ့်ယ့်လေး ခေါင်းညိတ်ပြီး သေတ္တာပေါ်မှာ တင်ပလွင်ချိတ်ထိုင်နေတဲ့ သူ့ အကောင်ကို ခပ်မာမာလေသံနဲ့ . . နီတွတ်. . လို့ ငေါက်လည်းခေါ် ရော သုံးလေးရက်စော်ကားခဲ့တဲ့မျောက်ကြီးဟာ တုန်သွားပြီး သုတ်ခနဲ ဆင်း သူ့သခင်ပုခုံးပေါ်ကို တက်လိုက်တယ်။ မျောက်လည်း ရရော တစ်ချက်မှတောင်လှည့်ကြည့်မသွားတော့ဘူး။ လစ်တော့တာပဲ။ အဲဒီကျမှ တို့လည်း နည်းနည်းဝေဖန်မိကြတာကွ။ ဒီမျောက်ဟာ သူ့ သခင်ကို အတော်ကိုကြောက်ရတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ကြောက်လောက် အောင်လည်း တစ်ခုခုတော့ လုပ်ထားမှာပေါ့။ ဒါကြောင့် ခိုင်းသလို ရပြီး သူ့ရှိနေခိုက်မှာ ထတောင်မဆော့ရဲတဲ့အထိ ဖြစ်နေတာ။ သခင် လက်ကလည်းလွတ်ရော အနှစ်နှစ်အလလထိမ်ထားရတဲ့ မျောက် သဘာဝကိုပြန်သတိရပြီးအတိုးချတွယ်လိုက်တဲ့သဘောပဲ။ ကံကောင်း လို့ နောက်နှစ်ရက်လောက်ဆိုရင် အငြိမ့်ပျက် လောက်တယ်။အတော် သရုပ်ဆောင်ကောင်းတဲ့ ခွေးမသားကြီးကွာ။ ဘလပ်တွေကိုမျက်စိ လည်အောင် လုပ်သွားနိုင်တဲ့ အကောင်ဟေ့။ဒါနဲ့နောက်ဆုံးညကပြီး မနက်ပိုင်း ပြန်ဘို့ပစ္စည်းတင်နေတော့ ဈေးတန်းထဲက မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် ရောက်လာပြီး .

“ခင်ဗျားတို့အချစ်တော်မျောက်ကြီးရော. . ” လို့မေးတော့ ငါတို့လည်းအကြောင်းစုံပြောပြတာပေါ့။ ဟိုလူက ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်ရင်း . .

“အဲဒီကောင်က ဒီမျောက်နဲ့ လုပ်စားနေတာကြာပြီဗျ။ ခင်ဗျားတို့အရင် လွတ်လပ်ရေးပွဲလာကတဲ့ဇာတ်တုန်းကလည်း သုံးရာ

လားရလိုက်သေးတယ်။ သူ့အကောင်နဲ့သူက အံကျဗျ။ ကျုပ်က  
ခင်ဗျားတို့လည်းနယ်လှည့်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒီလောက်မအဘူးထင်နေ လို့  
သတိမပေးဖြစ်တာ. . ” လည်းဆိုရော ကိုကြီးပျိုင်းက ခွက်ထိုး ခွက်လှန်ရယ်ပြီး  
. .

“နင့်အဖေလွှား ဝဇက်(အငြိမ့်) တော့ ဒီတစ်ခါကျမှ မက်  
(မက္ကဋ္ဌးမျောက်) ဒဏ်ခံလိုက်ရတာပဲ . . ဟ ငညို ချစ်လိုက်ပါဦး  
လားမက်. . မွေးချင်လိုက်ပါဦးလားမက် . . အခုတော့ အမြီးနဲ့  
အကောင်က အမြီးမပါတဲ့ကောင်ကို အမြီးပြန်တတ်ပြီးနွားလုပ်  
သွားပြီလေ. . ” တဲ့ ကိုကြီးညိုဆိုတာ မျက်နှာကိုရဲနေတာပဲ။ ဒါလည်း  
ခဏပဲကွ။ သဘင်သည်ဆိုတော့ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်ဖြစ်သွားတာ  
ဘာမှ အညှိုးအတေးလည်း မထားဘူး။ အဲဒီပွဲကနေ သုံးရက်ကူး  
စစ်ကိုင်းကိုသွားကကြရော။ မန္တလေးစစ်ကိုင်းဆိုတော့ ကိုယ့်ကားနဲ့  
ကိုယ် (လိုင်းကားစီးတာ) လိုက်ကြတာကိုး. . ငါရယ်၊ ကိုကြီးညိုရယ်၊  
ကိုဒီပါရယ် သုံးယောက်အတူတူလာပြီး ရောက်တဲ့အချိန်စောနေတော့  
ပျင်းသကွာ အရက်သောက်ရအောင်လို့ ကိုညိုကြီးက ပြောတာနဲ့  
အရက်ဆိုင်သွားကြရော ဆိုင်ထဲမှာလည်း စားပွဲရှည်ကြီးတစ်လုံးထဲကွ  
နံဘေးမှာခုံရှည်ကြီးနှစ်ခုံနဲ့ တစ်ဖက်မှာက လူခပ်ကြီးကြီးတစ်ယောက်  
နဲ့လူငယ်သုံးယောက် သူတို့က အတော်အရှိန်ရနေကြတဲ့ပုံ။ အဲဒီနေ့က  
ကိုညိုကြီးကလည်း ရှမ်းဘောင်းဘီနက်ပြာနဲ့ သားရေဂျာကင်အနက်နဲ့  
စစ်ဖိနပ်စီးလို့။ လူကမဲမဲ ထိပ်ပြောင် ဝဝကြီး ငါတို့ကလည်း ရှမ်း  
ဘောင်းဘီတွေနဲ့ပေါ့။ သူတို့နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ ဝင်ထိုင်ပြီး  
မှာသောက်ကြတာပေါ့ကွာ။ အဲဒီမှာ ဟိုတစ်ဖက်က သောက်နေတဲ့  
ပုဂ္ဂိုလ်က သိုင်းပညာအကြောင်းတွေ ခန်းဝင်ခန်းထွက်တွေပြောပြီး  
တပည့်တွေကို ပညာပေးနေတဲ့ သိုင်းဆရာဖြစ်နေရော။ ဆရာတို့  
နဂါးနက်သိုင်းဟာ ဘယ်လိုညာလိုနဲ့ပေါ့။ တို့ကလည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ်  
သောက်နေရင်း နှစ်လုံးလည်းကုန်ရော ကိုညိုကြီးက မပြောမဆို  
စားပွဲခုံအောက်ကနေ သူ့စစ်ဖိနပ်ကြီးနဲ့ အဲဒီလူရဲ့ ညိုသကျည်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုပိတ်ကန်လိုက်ရော။ အလစ်ဆိုတော့ ဟိုလူ အတော်နာသွားပြီး အမလေးဗျာဆိုတော့ ကိုညိုကြီးက

“သိုင်းဆိုတာ သတိကိုအခြေခံရတာကွ။ မင်းက ခန်းဝင် ခန်းထွက်တွေ ခါးနှစ်လက်တွေ လျှောက်ပြောပြီး ခြေထောက်တောင် လွတ်အောင်မရှောင်နိုင်ဘူးဆိုတော့ ဟုတ်သေးပါဘူး။ မန္တလေး ဂဠုန် ရာဇသိုင်းက ဆရာကြီးညိုဆိုတာငါပဲကွ့ .”

ငါတို့နှစ်ယောက်ကဖြုံလှပြီ သူကမှင်ကြီးနဲ့ ဆက်လို့မို့နေ တုန်း . . . . .

“ကိုင်း ငါအခု ဆိုင်အပြင်ထွက်သွားမယ် လှည့်မကြည့်ဘူး မင်းတို့ပုလင်းနဲ့ထုလိုက်စမ်း” ဆိုပြီးထသွားပြန်ရောဟေ့ ဟိုလူတွေက လည်း မလုပ်ပါဘူးဆရာကြီးရယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဝါနုပါသေးတယ်။ တပည့်တွေလို အောက်မေ့ပြီး ပညာများပေးပါဦးဆိုပြီး ထပ်တိုက် တော့တာပဲ။ ငါတို့ကိုလည်း သူက ကဲတပည့်တို့ ဒါဟာပညာသင်ဘက် ညီအစ်ကိုတွေလို့ သတ်မှတ်ပြီး ချစ်ချစ်ခင်ခင်နေရမယ် အရေးရှိရင် ကူညီရမယ်နဲ့လုပ်နေသေးတာ . . လမ်းခွဲခါနီးတော့ အဲဒီသိုင်းဆရာ နဲ့တပည့်တွေက ထိုင်ကို ကန်တော့သွားသေးတယ်။ သူတို့တော်တော် ဝေးသွားတော့ ကိုဒီပါက

“နွားကြီး လုပ်လိုက်မှဖြင့် ဘာမှရှေ့နောက်မကြည့်ဘူး . . ခုနက ဆိုင်အပြင်ဘက်ထွက်သွားတုန်းများ နောက်ကပုလင်းနဲ့ ထုလိုက်ရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ” ဆိုတော့

“အို မင်းတို့နာသားပဲ ဆွဲလိုက်ပေါ့ . . .” တဲ့။



ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ဥပဒေကျမ်း (၉)

ကိုညိုက မူးရင်သာ တဖတ်ထိုး။ မမူးရင်အင်မတန်အေးတဲ့  
 လူကွာ။ ပုံတိုပတ်စကလည်း ပေါသလား မမေးနဲ့။ လူကလည်း ပြုံး  
 ပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့။ သူ့အဖေက မန္တလေးပန်တျာကျောင်းမှာ ဆိုင်းသင်တန်း  
 နည်းပြဆရာ ဦးတိုင်းချစ်တဲ့။ ကားတိုက်ပြီး ကွယ်လွန်သွားရှာတာ။  
 ဘာဖြစ်လို့က ဖြစ်လို့က သူကပုံခိုင်းလေးနဲ့။ တစ်ခါက ကျွန်းထဲ  
 ကိုင်းထဲ (မန္တလေးတာရိုးနောက် ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းက ရွာတွေကို  
 ကျွန်းထဲရွာလို့ခေါ်လေ့ရှိတယ်) သွားကြတော့ညခုနစ်နာရီလောက်ထိ  
 မင်းသမီးတစ်ယောက်နဲ့ အတီးသမားသုံးယောက်က ရောက်မလာကြ  
 သေးဘူး။ ငါတို့ အကုန်လုံးစိတ်တွေပူနေကြတာပေါ့။ အဲဒီအချိန်  
 စက်လှေကလည်း အခုလို မပေါ်သေးဘူးလေ။ ဘယ်သူဘယ်လောက်  
 ပူပူ ကိုညိုကတော့ ခပ်အေးအေးပဲ။ ဆိပ်ကမ်းသွားလို့က အငြိမ့်ခုံ  
 ပြန်လာလို့နဲ့ ပျာယိပျာယာဖြစ်နေတဲ့ ငါတို့ကို သူ့အနားခေါ်ပြီး

“တစ်ခါတုန်းက ရုပ်သေးဆရာ သားအဖရှိသတဲ့ကွ။ တစ်နေ့  
 တော့ ရွာတစ်ရွာက ပွဲလာငှားတာနဲ့ လိုက်သွားကြရော။ ရုပ်သေးစင်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ရောက်တော့ ဖအေရုပ်သေးဆရာကြီးက ကွမ်းသီးဖက်ဆေးလိပ်ကြီး ကိုဖွာပြီး ဆောင့်ဆောင့်ကြီးထိုင်နေသတဲ့။ သားလေးကတော့ သေတ္တာ တွေချနုဖူးစီးတိုင်ဖုံးတွေလက်တန်းတွေဆင်ပေါ့ကွာ။ အကုန်လုံး ပြီးလို့ ရုပ်သေးသမားတွေ ကြည့်လိုက်တော့ လူကမစုံဘူး။ ဒါနဲ့ စိတ်ပူပြီး “အဖေ . . မင်းသားကြီးဆွဲ မလာသေးဘူးဗျ . . ” လို့ ပြောတော့ ဖအေက ခပ်အေးအေးပဲ။ “အင်း . . တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်သွားမှာပါ သားရယ် . . ” တဲ့။ ဒါနဲ့ ထပ်ပြီး လျှောက်ကြည့်ရင်း “အဖေ . . ဆိုင်းဆရာလည်း မလာသေးဘူးဗျ” ဆိုလဲ ဖအေက “တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်သွားမှာပါသားရယ် . . ” ပဲ ပြောသတဲ့။ ဟိုကလေးကလည်း ပူပင် တတ်တော့ “အဖေ . . ဇော်ရုပ်ကြီးဆွဲလည်း မမြင်သေးဘူးဗျ” ဆိုလည်း “တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်သွားမှာပါသားရယ်” ပဲ ပြောနေတာတဲ့။ ဒါနဲ့ ကောင်လေးက စိတ်ညစ်ပြီး စင်ဒေါင်းမှာ ခွေအိပ်နေရော ညပွဲ ထွက်ချိန်လဲနီးရော လေကြီးမိုးကြီးရွာချလိုက်တာ ပွဲပျက်ရော အဲဒီ ကျမှ ဖအေရုပ်သေးဆရာကြီးက သူ့သားကို လှမ်းပြီး -

“ကဲ . . အဖေမပြောဘူးလား တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်သွားမှာပါလို့” ပြောလိုက်ရောတဲ့။ မင်းတို့ကောင်တွေလည်း ဒီလောက်ပူမနေနဲ့ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်သွားမှာပဲ။ သူပြောသလို အဟုတ်ကို ဖြစ်သွားတာ မောင်ရေ က, တာက ဘောလုံးအောင်ပွဲဆိုတော့ ပွဲမထွက်ခင် ဘောလုံးသမားတွေကို ဆုပေးတုန်း ရှုံးတဲ့အသင်းက လောက်လေးနဲ့ ချောင်းထုလို့ လိုက်ဖမ်းရင်း ဘောလုံးအသင်းနှစ်သင်း ရိုက်ကုန်ကြ တာနဲ့ ပွဲကြေးချေပြီး မကခိုင်းတော့ပဲ ပြန်လွှတ်လိုက်တော့တာ။ ကိုညိုက စက်လှေပေါ်ရောက်တော့ “ကိုင်း . . အဖေမပြောဘူးလား တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်သွားမှာပါ ဆိုတာ . . ” လို့ပြောတယ်။

သူ့ကို ဒီတိုင်းပြောခိုင်းရင်လည်း မပြောဘူး။ ဒါမျိုးဆိုတာ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်မှ ပြောလို့ကောင်းတာကွတဲ့ . . ၊ သူပုံခိုင်းတွေက ရယ်လည်းရယ်ရ စိတ်လည်းပြေရတယ်။ ဝါတွင်းတီးလုံးတိုက်တုန်းက

ငါတို့ အငြိမ့်ပွဲ သိပ်မဝင်ဘူး။ ဒီတော့ ဒီနှစ်ပွဲချီဟုတ်မှဟုတ်ပျံ့မလား။ မဟုတ်လိုက်ရင်တော့ ငါတို့က တခြားဘာမှ လုပ်တတ်တာမဟုတ် ဖူး ဘာညာနဲ့ ညီးညျနေကြတော့ သူကဝင်ပြီး . .

“တစ်ခါတုန်းက အနုပညာသည်တွေစုံတဲ့ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်မှာ သူငယ်ချင်းတွေစုပြီးညည်းနေကြသတဲ့။ ပန်းချီဆရာကလည်း ပန်းချီကားတွေ သိပ်မဆွဲရဘူး။ ပန်းပုဆရာကလည်း အသားဈေးကြီး လို့ လုပ်ငန်းမတွင်းဘူး။ သဘင်သမားကလည်းပွဲမဝင်ဘူး။ မဏ္ဍပ် ဆရာကလည်း သူ့မဏ္ဍပ်မလိုက်ရဘူးပေါ့ကွာ။ အဲဒီအချိန်မှာသူတို့ သူငယ်ချင်း ကျောက်ဆင်းတုထုတဲ့ကျောက်ဆစ်သမား ရောက်လာပြီး ဘာလို့ မှိုင်တွေချပြီး ဘာတွေညည်းနေကြတာလဲလို့ မေးတော့ ဟိုလူ တွေကလည်း သူတို့အလုပ်အကိုင်မတွင်ကျယ်လို့ ညည်းနေရကြောင်း ပြောသတဲ့။ အဲဒီမှာ ကျောက်ဆစ်ဆရာက ရယ်ပြီး -

“ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေကွာ။ ဒီမှာ သူငယ်ချင်းတို့ မင်းတို့ လုပ်ငန်းတွေကမှ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်လို့ရသေးတယ်။ ငါ့လုပ်ငန်းက ဆင်းတုတော်တစ်ဆူထုလိုက်ရင် သားစဉ်မြေးဆက် တောက်လျှောက် ကိုးကွယ်သွားတော့တာ။ နောက်တစ်ဆူထပ်ထုတို့ အကြာကြီးစောင့် ရတာ ငါလိုလူတောင် မငတ်ဖူး။ မင်းတို့က ဘာပူစရာရှိ တုန်း. . ” လို့ပြောသတဲ့။ အဲဒီကျမှ ငါတို့လည်း ဟားရတော့တာ။

ထင်ပေါ်က အဲဒီအမွေတွေ အကုန်အစုံရထားတာဆိုတော့ တခြားလူကို အဲဒီအတိုင်း ပြန်ပြောနိုင်တယ်။ ‘သညာ’ အင်မတန် ကောင်းတဲ့သူ။ ရှေးတုန်းက ပြက်လုံးတွေ လူကြီးတွေ ဘယ်လိုပြက်တာ ဘယ်သူကဘယ်လို ပြန်လုံး ပြန်တာဆိုတဲ့ အမှတ်အသားတွေ သူ့မယ် တစ်ပုံကြီး၊ လူကလည်း ကြံရည်ဖန်ရည်ပေါသလား မမေးနဲ့၊ ငွေရေး ကြေးရေး ကိစ္စဆို ကျွန်တော်တို့က သူ့ကို ဆရာတင်ရတာ၊ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်းပြောရရင် ကျွန်တော်နဲ့ သူက လောင်းကစားဝါသနာကြီး တယ်။ ဖဲဆိုရင် အင်မတန်စွဲတာ သူပြောသလိုပြောရင် အပျင်းပြေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဘဝပျက်ရုံလေး ကစားမိတာပါဆိုတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဝင်ငွေရဲ့ သုံးပုံနှစ်ပုံဟာ ဖဲဝိုင်းကျင်ဝိုင်းတွေမှာ ကုန်ခဲ့ရတာချည်းပဲ။ ဒါပေမယ့် သူကအရှုံးကို ပြန်ရအောင်ရှာတတ်တယ်။ ကျွန်တော်က မရှာနိုင်ဘူး။ အိမ်ပြန်ရင် သူက အိမ်ခြွေမပျက်ပေမယ့် ကျွန်တော်က တော့ အမြဲတကျက်ကျက်ပဲ။ တစ်ချီတစ်ချီမရှာနိုင်တဲ့ အခါမျိုးကျ တော့ အိမ်မပြန်တော့ဘူး။ ကျွန်တော့်အရပ်ထဲမှာ ခုနစ်ရက် ရှစ်ရက် သောင်တင်နေပြန်ရော။ အဲဒီကျ သူ့ဇနီးက လိုက်ခေါ်ပြန်ရော။ ပါသွားပြီး စိတ်ပုတီးနဲ့ဘာနဲ့ဖြစ်နေပြန်ရော သူပြောဖူးတယ်။

“ငါက မင်းလို လောင်းကစားပေါတဲ့ အရပ်မှာနေလို့ ဒီလို ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူးကွ။ ကင်းထုပ်ကြောင့် ဖြစ်ရတာ။ ကင်းထုပ် တရားခံပဲ”

“ဘာတုန်းဟ ကင်းထုပ်ဆိုတာ”

“ဟိုးတုန်းက နယ်ပွဲတွေသွားကရင် အငြိမ့်ဆိုတာ အလင်း ကရိုးထုံးစံမရှိတော့ညတစ်နာရီလောက်ဆိုပွဲသိမ်းရောကွာ။ အဲဒီမှာ သူခိုးသူဝှက် ကြောက်ရတယ်။ အဖွဲ့ပစ္စည်းတွေကိုမအိပ်ပဲ ကင်းစောင့် ရမယ်။ ဒီအတိုင်းဆို ဘယ်သူမှ စောင့်ချင်မှာ မဟုတ်တော့ ဖဲထုပ် ဝယ်ပေးပြီး ပိုကာဒေါင်းခိုင်းတော့တာ။ အဲဒီဖဲထုပ်ကို ကင်းထုပ်လို့ ခေါ်တာပေါ့ကွာ။ ပထမတော့ တစ်မတ်ကြေး၊ ငါးမူးကြေးပေါ့။ တဖြည်းဖြည်း ထိလာတော့ နှာတင်းကုန်ပြီး ရာပိုင်းထောင်ပိုင်းတွေပါ ချကုန်တော့တာပေါ့။ ဒီပွဲရုံးတော့ နောက်ပွဲဆက်ချ၊ နောက်ပွဲအရင်းရ တော့ အနိုင်ရဦးမလားဆိုပြီး နောက်တစ်ပွဲဆက်၊ အဲဒီလိုနဲ့ ဖဲကြိုက် သွားတော့တာကွ။ ပွဲနားတော့လည်းမနေနိုင်တော့ဘူး ဝိုင်းလည်ရှာပြီး ချတော့တာ။ နောက်ဆုံး မသာအိမ်စုံစမ်းပြီး လိုက်ရိုက်တဲ့အထိပေါ့။ အဲဒါ ငါ့အပြစ်မဟုတ်ဘူး၊ ကင်းထုပ်ကို တီထွင်ခဲ့တဲ့ရှေးဆရာကြီးတွေ တာဝန်မဲ့လို့ ငါဒီဘဝရောက်ရတာ..” တဲ့ အခုတော့ အသက် အရွယ်လေးရလာတော့ လောင်းကစားမလုပ်တော့ပါဘူး။ (အဝေး

နယ်ပွဲ တာဝန်မယူပေါ့)

ကိုဒီပါက ဖဲမရိုက်ဘူး။ သူ့ကို ဖဲကိစ္စနဲ့ သွားပြောရင် ဟိုကောင်တွေလို ကစားသမားများ မှတ်နေလားလို့ ခပ်တင်းတင်း ပြန်ပြောတတ်ပေမယ့် ဘောလုံးနဲ့ ပတ်သက်လာရင် လုံးဝမနေနိုင် တဲ့သူပါ။ တစ်ခါတစ်ခါရှုံးရင် ထောင်ချီ သောင်းချီသွားတာပဲ။ ငါက မင်းတို့လို လူအထင်သေးမခံဘူး။ တစ်ချီကောင်းပဲ သိက္ခာရှိရှိ ဖြုန်း တာလို့ အချင်းချင်းလည်း ကြွားတတ်တယ်။ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် တိုက်ပြီးရင် ခေါက်ဆွဲကြော် တစ်ပွဲကျွေးရသလောက် ပုံကြီးချဲ့ပြီး ပြောတာ။ သစ်လွင်အငြိမ့်နဲ့ကတဲနဲ့မှာ သူ့အိမ်ကို တစ်ခြမ်းဖဲ့ရောင်း လိုက်တယ်။ အဲဒီနေ့က ဆွဲကြိုးတွေ နာရီတွေ စက်ဘီး အသစ်တွေနဲ့။ ပွဲကိုလာရင်း ကျွန်တော်နဲ့ထင်ပေါ်ကို ကရုဏာသက်တဲ့ အကြည့်နဲ့

“ငါ့ညီများ.. အပေအတေလျှော့ကြတော့ .. မင်းတို့ကို လူအထင်သေးလှပြီ .. အကိုကြီးလိုဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြကွာ မင်းတို့မှာ ဘာမှ ပြောင်ပြောင်ရောင်ရောင်မရှိဘူး။ မင်းတို့ပေါင် မစားဘူးဆိုရင် ရလေးစပုတ်တစ်စင်းစီ ဝယ်ပေးမယ်”

“ဆရာ့သဘောပါဆရာရယ်.. ကျွန်တော်တို့ မပေါင် ပါဘူး” ပေါ့ အဲလိုနဲ့ တစ်လလောက်ရှိတော့ ကျွန်တော်တို့က ဆရာ စက်ဘီး ရလေးစပုတ်ဆို ဘယ်မလဲ”

“အိမ်ဆောက်လိုက်တာ ငွေနည်းနည်းပဲ့သွားတယ်ကွာ၊ ဖီးဆင့် .. ဖီးဆင့်ဆိုလည်း မင်းတို့ ဂုဏ်မငယ်ပါဘူး”

“ရပါတယ် ဆရာရယ်ဖီးဆင့်လည်း ဖီးမှာပေါ့” ဆိုပြီးဝေနေ ပြန်ရော။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အစဖော်ပြန်ရော အဲဒီကျတော့

“အမှန်က .. ဟားဆိုတာ တိုင်း (နာရီ) တစ်လုံးစီတော့ ရှိမှကွာ။ အဓိကက ဒါပဲ စီတီဇင် တစ်လုံးစီပေါ့ကွာ” နောက်နှစ်ပတ် လောက်ရှိတော့

“ဆောင်းတွင်းရောက်ပြီကွာ၊ လယ်သာဂျာကင်လေးတွေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

မင်းတို့ လိုလာပြီ” တဖြည်းဖြည်းကျ . . . . ကျလာလိုက်တာ ချီကောက်ပွဲတစ်ပွဲ ကတဲ့ညမှာ ထင်ပေါ်က “မန်းရေ . . ရော့” ဆိုပြီး ချိုင်းပြတ်သိုးမွှေးဆွယ်တာတစ်ထည် ပစ်ပေးလို့ မေးကြည့်တော့ . .

“မင့်လူက လယ်သာဂျာကင်ကနေ လေဘေးဘေထုပ် အကြောင်းပြောနေပြီ။ဒါနဲ့ငါလည်းရတာဆွဲယူထားမှဆိုပြီး ဒီသိုးမွှေး ဆွယ်တာတွေ ဇွတ်ဝယ်ခိုင်းလာရတာ။ သူ့ပုံအတိုင်းဆို မင်းနဲ့ငါ လက်နှီးစုတ် ပတ်နေရတော့မှာ ဘယ်နှယ်ကွာ ဘေးလျှောက်ကြား ထားတာဖြင့် ငါတို့နှစ်ယောက်ကို စက်ဘီးတွေရော၊ လက်စွပ်တွေရော ဆင်ထားရသတဲ့ ငါလည်းအကြားခံရအတူတူ အယိုင်(အညံ့)တော့ မဝတ်ဘူးဆိုပြီး ဆွဲချလာတာတဲ့ ဘာပဲပြောပြော ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်အပေါ်မှာ အများကြီး သည်းခံချစ်ခင်တဲ့သူပါ။

“ငါ့ညီများ ငါအမှီခံနိုင်တဲ့အချိန်မှီကြစမ်းပါကွာ။ ငါမင်းတို့ လို စာပညာမတတ်ပေမဲ့ လူသိအောင် လူချစ်အောင် ငါလုပ်ပေး နိုင်ပါတယ်” လို့ အမြဲပြောရှာတယ်။ ပြောသလိုလည်း အနာခံပြီး ပို့ပေးနေတာ ဒီကနေ့ထိပါ။ သူထမ်းတင်ပေးခဲ့လို့ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်နာမည်လေးတွေ ကိုယ်ထူထောင်နိုင်ခဲ့ကြတာ။ အတိအလင်း ကျေးဇူးစကားဆိုပါရစေ။ ဆရာချစ်ဦးညိုရဲ့ ချစ်သော ပါဒကေရီ စာအုပ်ထွက်တော့ ကျွန်တော်က -

“ဇာတ်လိုက်နာမည်က ‘ဒီပါ’ တဲ့ ခင်ဗျားနာမည် ယူသုံး ထားတာ။ ခင်ဗျား ဆရာချစ်ဆီကို အကြောင်းကြားပြီး နာမည် အသုံးပြုခ တောင်းပါလား” လို့နောက်တော့

“မလုပ်ပါနဲ့ကွာ ငါ့ကို ဒီပါလို့ နာမည်ပေးတာ ဆရာ ရွှေဒေါင်းညိုက သူ့သားကို ဒီလိုလုပ်ရမလားဆိုပြီး ဆရာက ငါပေး တဲ့ နာမည်ပြန်သိမ်းတယ်ဆိုရင် ကြီးကောင့်ကြီးမားကျမှ ငါ့နာမည် မရှိဘဲ ဒုက္ခရောက်နေပါဦးမယ်” လို့ပြန်ပြောတာ။ “တိမ်ခိုးရယ်၊ ထိန်မိုးရယ်၊ ဒီပါရယ် ဘယ်ဟာကြိုက်သလဲဆိုတော့ ငါက ဒီပါပဲ

ကြိုက်တယ်ဆရာဆိုတော့ ဆရာက ဒီပါဆိုတာ မြေပဲကွ ခိုင်ခန့်တဲ့ သဘောပေါ့ . . အေး. . မင်း ဒီအချိန်ကစပြီး . . ဒီပါ ပေါ့ကွာ လို့ပြောဖူးတယ်။ လမိုင်းတင်တဲ့အခါကျတော့ ငါက လေးကျွန်းမောင် ပင့်ရမှာ စာကလည်းမရှိတော့ ဆရာက မင့်နာမည် ထွန်းအောင်ပါ ပါအောင်ငါရေးထားတယ် ဆိုပြီး ပေးလိုက်တာ နားထောင် -

“လေးကျွန်းစကြာ လူပျိုမောင်ထွေး . . ဇာတ်သဘင်မဟာ လာဘ်ရွှင်ကာမ၊ လို့ ပေးစေဖို့ တေးအညွှန်းတဘောင်နဲ့ “အေးထွန်းအောင်” တ၊ လိုက်ပျိုလေးကျွန်းမောင် ကြွတော်မူပါ ဘုရား. . ”



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူရွှင်တော်များ (၅၀)**

“ငါလည်း လူပြန်ဖြစ်ကတည်းက အဲဒီပုဒ်ပဲ ရတာပဲကွာ။ အုပ်(အမေ)က လေးတန်းအောင်ကတည်းက ဘုန်းကြီးကျောင်းက ထွက်ခိုင်းပြီး လူရွှင်တော်သင်စေချင်တာ။ ယောင်ပေ ယောင်ပေနဲ့ ငါက မသင်ချင်ဘူး မြင်းလှည်းမောင်းစားချင်တဲ့စိတ်ပဲ များနေတာ။ သူများမြင်းလှည်းတွေ တက်မောင်း၊ ဈေးချိုနဲ့ ပိုက်ကျုံးတစ်ခေါက် မောင်းပေးရင် မုန့်ဖိုး ဆယ်ပြားရတယ်ကွာ။ သုံးခေါက်လောက် မောင်းပေးပြီး အိမ်တော်ရာ ဘုရားပေါက်သွားပြီး သီးသီးရိုက်တော့ တာပဲ။ အချိန်တန်လို့ပြန်မလာရင် အုပ်မ ( အမေ ) က ကြိမ်တုတ်နဲ့ လိုက်ရိုက်တော့တာပဲ။ အဲလိုရိုက်ပြီဆိုရင် ညနေစာတွေ ဘာတွေ မစားတော့ဘူး။ မှိုင်းနေတော့တာ။ အမေမြင်အောင် သက်ပြင်းတွေ ခဏခဏချပေါ့ကွာ။ နောက်နေ့ကျတော့ ခပ်စောစော အိမ်ကထွက် သွားပြီး ကျွဲစွန်းရေဆိပ်မှာ အရပ်ထဲက လူတွေမြင်အောင် ခပ်ငိုငို ထိုင်ပြရသေးတာ။ ပြီးမှ သူတို့အလစ်ကို ဘိနပ်ချွတ်ထားခဲ့ပြီး တစ်နေ ရာရာမယ် သွားပုန်းနေတော့တာပဲ။ အိမ်ကလည်း မလာမလာနဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

စိတ်ပူ။ ရေဆိပ်မှာမြင်တဲ့သူတွေကလည်း သတင်းပေးတော့ အမေက ရေဆိပ်လိုက်လာ။ ငါချွတ်ထားတဲ့ဘိနပ်လည်းမြင်ရော ရင်ဘတ်စည် တီးတော့တာ။ ကျုပ်သားလေးကျုပ်ရိုက်လို့စိတ်ညစ်ပြီး ရေထဲခုန်ချသေ ရှာပြီထင်ပါရဲ့။ လုပ်ကြပါဦးပေါ့ အိမ်ပြန်အဖေ့ကို အကြောင်းကြား တော့ အဖေပါ ပြာလောင်ခတ်ပြီးလိုက်. . . တစ်ရပ်ကွက်လုံး ရုတ်ရုတ်ရုတ်ရုတ်ဖြစ် ငါက အဲဒီလို ကလေးကတည်းက ပရိယာယ် ပေါတာဟ. . . ”

သူက ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ငါးယောက်ထဲက ထွန်းထွန်း ပေါက်ပေါက် လူရွှင်တော်ဖြစ်လာတဲ့သူ။ ဆရာဦးရွှေဒေါင်းညှိဆီမှာ ပန်ကျာမြသိန်းနဲ့အတူ မင်းသားသင်ရာက လူရွှင်တော်မင်းသား ဖြစ်လာရတဲ့သူပါ။

“ဆရာဆီမှာ လူပြက်မင်းသားကပြီး နောက်နှစ်ကျတော့ အိမ်အလုပ်ပဲ ပြန်ပြီး လုပ်နေသေးတာ။ အဲဒီတုန်းက အမေက ပုရစ်ကြော်ရောင်းတာလေ။ ဒေါ်အမလေးရဲ့ ပုရစ်ကြော်ပေါ့။ ဖောက်သည်ကလည်းများ အိမ်မှာလည်း ကလေးထိန်းမဲ့သူမရှိတော့ ငါပဲ တာဝန်ယူရတာ။ အဲဒါလည်း ဖင်မမြပါဘူးကွာ။ ဆိုင်းတန်း (ယခု နေပြည်တော်) ရုပ်ရှင်ရုံသွား ရုပ်ရှင်ကို တစ်မတ်တန်းကကြည့်လိုက် သီးသီးရိုက်လိုက် ပေသီးပစ်လိုက်နဲ့ အချိန်ကုန်တာပါပဲ။ တစ်ရက် တော့ ငါ မြင်းရေချိုးဆင်းရောဟေ့။ မနက် မနက်ဆို ငါက မြစ်ဆိပ် ကိုသွားပြီး မြင်းတစ်ကောင်ကို တစ်မတ်နဲ့ ရေချိုးဆင်းသေးတာ။ အဲဒီမှာ ဇာတ်မော်တော်ယာဉ်ကို တွေ့တာပဲ။ အောင်လေးအောင် ဇာတ်ကွ။ မင်းသားက စိန်အောင်၊ မြအောင်၊ မင်းသားကြီး ဝံသာနု ထွန်းအောင်၊ ပြဇာတ်မင်းသားက မြင့်အောင်ဆိုတော့ အောင်လေး အောင် ဖြစ်သွားရော။ ဒါနဲ့ ငါ့ကိုသူတို့ ဗန်းမော်ပွဲသွားကမှာ လူလိုနေလို့ လိုက်မလားဆိုတော့ ငါကလည်း လိုက်မယ်ဆိုလိုက်ချ သွားတာ မြင်းတွေလည်း ဒီတိုင်းထားခဲ့တော့တာ။ အဝတ်တစ်ထည်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ သုံးလကြာတယ်။ အဖေဆိုတာဒေါင်းတောက်နေတာပဲတဲ့။ ဗေဒင်တွေမေးရာ နတ်ကန္ဓားတွေပေးရနဲ့ နတ်ကလည်း ဘဝကူးသွားပြီပေါ့။ ကောင်းမှုကုသိုလ်သာပြု အမှုအတန်းပေးဝေပေတော့လို့ ဟောသတဲ့ အမေကတော့ ရူးသလိုလိုကို ဖြစ်သွားရှာတာတဲ့။ သုံးလနေလို့ ငါလည်းပြန်လာရော တစ်အိမ်လုံး တစ်ရပ်လုံး ကိုလန့်ကုန်တာ။ အဖေကတော့ မရိုက်တော့ပါဘူး။ ငါ့သားအဲဒီလိုက၊ချင်ရင် အဖေကိုပြောမှပေါ့။ နောက် မပြောမဆို မလုပ်နဲ့ဆိုပြီး သားခါတ်စံကြီး အငြိမ့်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်ရော။အဲဒီသားခါတ်စံဆိုတာ ခါတ်ပြားမှာ နာမည်ကြီးနေတဲ့ ခါတ်ဆီ၊ ခါတ်စံကို ပုံတူကူးထားတဲ့ အတုပေါ့ကွာ။ ဒါပေမယ့် ပွဲကပြီဆိုရင် အင်း . . အခုတော့ အသံတင်မက ရုပ်ကိုလည်း မြင်ကြရပါပြီ . . ဆိုတာမျိုးသိပ်ပြောတာ ငါတို့ကလည်း သိရက်နဲ့ သူထောင်တဲ့ အဖွဲ့ထဲလိုက်မိတော့ ကြိတ်ခံနေကြရတာပေါ့ကွာ။ တစ်ခုတော့အားကိုးရတယ်။ ပွဲပင်ပန်းလာလို့ အိပ်ချင်ပြီဆိုရင် သားခါတ်စံကြီးက လေကလေးထိုးလိုက်ပါဦးလို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ အောက်လင်းခတ်မီးတွေဖြုတ် (အောက်လင်းခါတ်မီးထွန်းပြီး ကရတဲ့ခေတ်ကိုမိတယ်ဆိုတော့ သူ့သဘင်သက်ကိုတွေးသာ ကြည့် ပါတော့) လေထိုးတော့တာပဲ။ လက်ဆကလဲ အတော်ကောင်းတဲ့လူ။နှစ်ချက်သုံးချက်ဖိပြီးထိုးလိုက်ရုံနဲ့မီးစာကြွေကျသွားတာပဲ။ နောက် တစ်လုံးလည်းအဲလိုဆော်ထည့်လိုက်တာ တစ်ဖွဲ့လုံးဇိမ်နဲ့သာအိပ်ပေရော့ပဲ။ သားခါတ်စံကြီးကလည်း ကိုးရို့ကားယားရယ်။ သူလုပ်သမျှကာတွန်းကွက်တွေချည့်ပဲ။တိုင်းရေးပြည်ရေးက အဲဒီတုန်းက သိပ်မငြိမ်သေးဘူးကွ။ ရဲဘော်ဖြူတို့ ကွန်မြူနစ်တို့ဆိုတာတွေက ချကောင်းနေတုန်း အဲဒီထဲမှာ သူက ကြာနီကန်ကို ပွဲလက်ခံလာသတဲ့ကွာ။ မန္တလေးမြို့ထဲတောင် ဘုရားတပြီးကနေရတဲ့အချိန်ကြီးမယ် အလုပ်ဆိုတော့ ငြင်းလို့လည်းမဖြစ်။ လိုက်သွားရတာပေါ့ကွာ။ ညပွဲလည်းကရော မီးရောင်ကထိန်နေတာကို မန္တလေးတောင်ပေါ်က

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ရဲဘော်ဖြူတွေက ကွန်မြူနစ်တွေ အစည်းအဝေးလုပ်နေတာဆိုပြီး  
 မော်တာနဲ့လှမ်းထူတာ ကံကောင်းလို့မသေတယ်။ အော်ပရာဆိုတာ  
 လည်း ခေတ်စားခါစကွ။ မန္တလေးအငြိမ်းလောကမှာ အော်ပရာစလုပ် တာ  
 ဘိုးဖက် (ဦးဖက်ကြီး)။ ကားလိပ်တွေရေး၊ ပြည်ဖုံးကားချုပ် အဝတ်  
 အစားနဲ့ကပွဲနဲ့ဆိုတော့ လူကြိုက်လည်းများတယ်။ အဲဒီတော့ ကျန်တဲ့  
 အဖွဲ့တွေကလည်းလိုက်လုပ်ကြတာပေါ့ . . သားခါတ်စံကြီးကတော့  
 သိပ်မကျေနပ်ဖူး။ အများလုပ်လို့သာလုပ်ရတာပေါ့။ နိမိတ်လည်းမရှိ  
 ဘူးပေါ့။ အတော်ကိုခါတာ (ငြင်းတာ) ဒါနဲ့ သုခဝတီပုံနှိပ်တိုက်ရွှေက  
 တော့ သူကရွှေမှာ လက်ချာထွက်ပြောရောဟေ့ . . . . .

“အမြင်နိမိတ် အတိတ်လက်ဆောင် အသံတဘောင်တဲ့  
 ကောင်းတာပြောရင်ကောင်းတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အခုလူပြောများနေ  
 တဲ့အော်ပါရာ (ရာကိုဒါလို့ပီပီ အသံထွက်ကြပါတယ်) ကိုသရုပ်ခွဲ  
 ကြည့်လိုက်စမ်းပါ . . အော် ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်က ကယ်တော်မူကြပါဦး တို့  
 လာကြပါဦးအရပ်ကတို့တို့ ဘယ်မှာကျက်သရေရှိသလဲ။ ပဒါဆိုတာ ကရော  
 မြေလူးပြီး အရူးဖြစ်ရတဲ့နိမိတ်။ အော်လဲအော်ရသေးဗျာ မြေလဲလူးရသေး။  
 ဘာနိမိတ်ရှိသလဲ အဲသလို ကျက်သရေတုန်းတဲ့ စကားကို  
 သားခါတ်စံကြီးလုံးဝမပြောပါဘူး . . ကိုင်း ကနေ့ညအတွေ့ ပြမှာကတော့  
 မျှော်ကာတတဲ့ အော်ပရာအက” လည်းဆိုရော သံဃာ  
 တော်တွေကဝိုင်းပြီးဖိနပ်နဲ့ထူကြတာ ငါတို့လည်း ပတ္တလားကွယ်နေရ တာပေါ့။  
 သူလည်း ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေနဲ့ပြေးဝင်လာရော။ အဲလို လူကြီးကွ။ ဒါပေမယ့်  
 ငါ့ကိုတော့ အတော်ချစ်ရှာတယ်။ ဆရာ့သား ဆရာ့သားနဲ့  
 သွားလေရာခေါ်ရှာတယ်။ ငါက ကျွမ်းထိုးကောင်းကိုကွ။ လူငယ်လည်းလူငယ်  
 လူပြက်မင်းသားလေးလည်းကဆိုတော့ လူချစ် လူခင်လည်းများတာပေါ့။  
 တစ်ညတော့ ငါ့အသိအိမ်တစ်အိမ်က ပွဲ မထွက်ခင်  
 လက်ဖက်ရည်သောက်ခေါ်လို့ လိုက်သွားမယ်လုပ်တော့  
 ငါလည်းလိုက်ဦးမယ်ကွာဆိုပြီးပါလာရော။ လူကြီးက ညဆို မျက်စိ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကသိပ်မကောင်းဘူး။ မှန်တိမှန်မှားရယ် ဒါနဲ့အဲဒီအိမ်က ငှက်ပျော်သီး  
 ကြော်ရယ်၊ ငါးပိကြော်နဲ့ဆီးဖြူသီး ဆားရေစိမ်ရယ် ဧည့်ခံတာ။  
 ထုံးစံကတော့ ငှက်ပျော်သီးကြော်ဆိုရင် နံဘေးမှာ သကြားပန်ကန်နဲ့  
 ကွ။ အချိုကြိုက်ရင်တို့ပြီးစားဖို့ပေါ့။ အဲဒီ အိမ်ကတော့ သကြားမပါဘူး  
 ဆားပန်ကန်ပြားကို ချထားတာ။ လူကြီးက စကားတပြောပြောနဲ့  
 ငှက်ပျော်သီးကြော်ကိုကောက်ပြီး ဆားပန်းကန်ထဲမှာ အားရပါးရ  
 လှိုမ့်နေတာ။ ငါက ရယ်လည်းရယ်ချင် ဖွင့်ပြောရမှာလည်း အားနာ  
 ပေါ့။ အိမ်ရှင်တွေကလည်း သူစားနေကျမို့ ထင်ပါရဲ့ဆိုပြီး ဘာမှမပြော  
 တာနဲ့တူပါရဲ့။ ပြီးလဲပြီးရော ငှက်ပျော်သီးကြော်ကို အားရပါးရ  
 ကောက်စားရင်း ဖြစ်သွားတဲ့ မျက်နှာကြီး ငါ ခုထိမြင်နေသေးတယ်။  
 မအီမလည်ကြီးကွာ။ ငါလည်း မှင်သက် (အိန္ဒြေဆောင်) မနေနိုင်  
 တော့ဘူး။ တအားကိုရယ်ပစ်လိုက်တော့တာ သူကတော့ စားနေကျပါ  
 ဆိုတဲ့ပုံစံမျိုးနဲ့ ကြိတ်တွယ်နေတုန်း

ကိုဒီပါကလည်း မှတ်ဉာဏ်ကောင်းတဲ့သူပဲ။ ဇာတ်ဝင်စကား  
 တို့ စာတို့ကိုမေ့ချင်မေ့မယ့်။ သူ့အပေါင်းအသင်းတွေကိုတော့ နှစ်  
 ဘယ်လောက်ကြာကြာမမေ့ဘူး။ အငြိမ်ခုံနံဘေးကနေ “ဟေ့ကိုဒီပါ  
 ကျုပ်ကိုမှတ်မိလား” ဆိုတာနဲ့

“အံမယ် မောင်ရင်နဲ့ကိုယ်နဲ့မတွေ့တာကို ရှစ်နှစ်ကျော်  
 သွားပြီနော်။ ပြင်ဦးလွင်တုန်းက ကန်တော်ကြီးမှာ ဘီယာသွားသောက်  
 ကြတာ။ မောင်ရင် အခုသောက်တုန်းလား အဲဒီတုန်းက ငါဖြင့်အနှေး  
 ထည်တောင်မပါဘူး” ဆိုပြီးအတိတ်ဇာတ်တွေအကုန်လှန်တော့တာ  
 ပဲ။ အဲသလို လူတွေကအများကြီး ဘယ်လောက်ကွဲနေနေသူမမေ့ဘူး  
 အနုပညာသမားတစ်ဦးက စွဲစွဲမြဲမြဲ အသိအမှတ်ပြု အခင်မင်ခံရတဲ့  
 သူဆိုတာ သူတို့အပေါင်းအသင်းတွေအပေါ်မှာ အလွန်ဂုဏ်ယူတာ။  
 ငါတို့က အဲလိုကို နေလာခဲ့ကြတာကွ . . လို့အစချီပြီး . . ကိုဒီပါကို  
 အရက်ဆိုင်ခေါ်ရင်ခေါ် . . မခေါ်ရင်ဆုတော့ချသွားကြတာ . .

ဒါလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ကြွားတာပါပဲ။ ငါက ဒီလိုမာဒင်မော်အောင် တာကွတဲ့ .

“ငါက အပေါင်းအသင်းတွေကို ချစ်ကိုချစ်တတ်တာကွ။အဲဒီ တစ်ခုကတော့ မင်းနဲ့ငါနဲ့အတော်တူတယ်။ ဘယ်လောက်အဖော် မင်သလဲဆို သစ်လွင်နဲ့နှစ်က အိမ်ကမိန်းမ ကိုယ်ဝန်ခုနစ်လကြီးကို ငါတီးလုံးတိုက်သွားလိုက်ဦးမယ်ဆိုပြီး ထင်ပေါ်တို့အိမ်မှာသောင်တင် နေတာတစ်လကွာ။ အိမ်ကိုလုံးလုံးမပြန်တော့တာ။ ဒို့ပြန်ချိန်လည်းမရှိ ဘူးလေကွာ။ မနက်သောက်၊ နေ့လည်သောက်၊ ညနေသောက်၊ အိပ် နိုးတော့ပြန်သောက်။ဒါနဲ့ပဲသံသရာလည်နေတော့တဲ့ဥစ္စာ။ နောက်ပြီး အရက်ကတစ်နေ့တစ်ယောက် ဒကာခံရတာ အချက်အပြုတ်က တစ်ယောက်ဆိုတော့ မသောက်ရင် ချက်ကျွေး၊ မကျွေးရင်သောက်ကိုး ကွ။ ညနေဆို အရှေ့ကုန်းကို ဂါလံပုန်းဆွဲပြီး ပြေးယူ လိုရင်ထပ်ပြေး သောက်ဒါနဲ့နောက်တစ်နေ့ကူးဘာပြဿနာမှလည်းမရှိဘူး။ပျော်စရာ လည်းကောင်းလို့။ နောက်ကျတော့ ငါပျင်းသကွာ ဗထူးကွင်းကို ဘောလုံးပွဲသွားကြည့်ဦးမယ်ဆို တစ်ခါထပ်ထွက်သွားပြီး မန္တလေး တိုင်းကသူငယ်ချင်းဘော်လုံးသမားတွေနဲ့ပါသွားပြန်ရော။တောင်ကြီး၊ မြင်းခြံ၊ မိတ္ထီလာ အနဲ့ပေါ့။ အဲဒါက တစ်လကြာသွားပြန်ရော ငါ မန္တလေး ပြန်ရောက်တော့။ ရတနာဂူပွဲကို ပြီးတော့မယ်။ အဲဒီမှာ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ဆုံပြီး နတ်ပွဲကိုပါသွားပြန်ရောဟေ့။နတ်ပွဲမှာ တွေ့သမျှ ဆိုင်းတွေကမုန့်ဖိုးတောင်း နတ်ကတော်တွေဆီကပုဝါတွေ တောင်း ပုဝါရောင်စုံလေးငါးထည်လည်ပင်းချည်ပြီး မန္တလေးကို ပြန်တဲ့လှည်းတန်း ကြီးရဲ့နောက်ကနေ မူးမူးနဲ့ကခုန်ပြီးလိုက်လာတာ ငါ့ရပ်ကွက်ဇွန်းစုကျော်သွားတာကိုမသိလိုက်ဘူး ဘုရားကြီး အနောက် မုခ်ရောက်တော့ လမ်းဘေးကကြည့်နေတဲ့ အရပ်ထဲက လူတွေနဲ့တွေ့ တော့ ဟေ့လူ ကိုဒီပါခင်ဗျား မိန်းမမွေးပြီးသွားပြီဆိုမှ ငါအိမ်ကို သတိရပြီး ဆိုက္ကားနဲ့ပြန်သွားတာ။ အိမ်ပေါက်လည်းရောက်ရော

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ယောက္ခမက

“သေချင်းဆိုး . . . အော့နာကျ . . . ငါ့ဝင်းထဲ မဝင်နဲ့။ အခုပြန်ထွက် . . . ဘယ်နှယ့်တော် မယားဗိုက်ခုနစ်လက ထွက်သွား လိုက်တာ သောက်ပြားတစ်ပြားမှပြန်ပို့ဖော်မရဘူး။ ခွေးလုပ် လုပ် သွားတာ။ မယားမွေးလို့ကလေးအခါလည်မှပြန်လာတယ် . . . သူကြီး ခေါ်ဟေ့သူကြီးခေါ် (အဲဒီတုန်းကသူကြီးအုပ်ချုပ်ရေးကာလက) ကွာပေး” လည်းဆိုရော ငါဘာမှပြန်မပြောဘူး မျက်ရည်တွေ တွေတွေကျလာ ပြီး . . .

“အမေစောရယ် . . . အဲဒီအချိန်ကထွက်သွားလိုက်တာ အခုကျွန်တော်အိမ်ကိုပြန်သတိရပါတော့တယ်၊ဘာဖြစ်ပြီး ဘယ်တွေ ရောက်ကုန်မှန်းမသိပါဘူး။ ကျွန်တော့်စိတ်တွေလေပြီးတော့ အမေ သွားစေချင်ရင် ကျွန်တော်သွားပါ့မယ် . . . ရော့အမေ့သမီးဘို့ မွေး စားရိတ်ဆိုပြီး ငွေငါးရာကျော်ချပေးပြီး လှည့်လည်းထွက်လိုက်ရော ယောက္ခမက ငါ့ကိုဆွဲထားပြီး တစ်ရပ်ကွက်လုံးကြားအောင် . . .

“ဘယ်မှမသွားနဲ့တော့ အမေသိပြီ ငါ့သားကိုနတ်လွင့် ထားတာ . . . နတ်လွင့်ထားတာ ဒါကြောင့်ဒီလိုဖြစ်နေတာ . . . ညနေကျဆရာကျောက်ခေါ်ပြီး ရေမန်းသောက် ကံကောင်းလို့ပါ လားသားရယ်” လို့ပြောရင်း ငါ့ပိုက်ဆံတွေ သူ့ဘော်လီအင်္ကျီထဲ ကောက်ထည့်သွားပါလေရောကွာ . . .



**ကျန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ဂွင်တော်များ (၁၁)**

“ငါ့ယောက္ခမက ဒက် (ပိုက်ဆံ)လိုင်းသန့်သန့်လေကွာ။  
ချက်ချင်းလေရော၊ မျက်နှာပါ ပြောင်းသွားတာသာ ကြည့်တော့။  
တစ်နေ့သုံးလေးဆယ်ရာပေးနေလို့ကတော့ လုပ်ချင်ရာလုပ် တစ်ပြုံး ပြုံးနဲ့  
ခွင့်လွှတ်ပြီး သား --- သားနဲ့ မိုးကို မွန်နေတာ။ အဲ မရှာ နိုင်ဘူးဆိုရင်လည်း  
ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက်နဲ့ မြင်းအီးပေါက်သလို မြည်တွန်နေတော့တာ။  
စိတ်ရင်းကတော့ စိတ်ရင်းကောင်းကြီး ရယ်. .”

ကိုဒီပုဂ္ဂိုလ်ယောက္ခမက ဒေါ်စောခင်တဲ့ မဲမဲဝဝကြီး။ ဝတာမှ  
လူကြီးသုံးဖက်စာလောက်ကိုဝတာ။ အရင်တက်ခေတ်စိန် ဇာတ်ထဲမှာ  
အပျိုတော် မိန်းမကြမ်းကြီးပေါ့။ ‘တော်ဝင်’အငြိမ့်ကတဲ့နှစ်မှာ ကိုဒီပါနဲ့  
သူ့သမီးနဲ့ညားတယ်။ သူ့သမီးက ပီးကင်းပြန်လှလှအေးတဲ့။ ပန်တျာ  
အနုပညာဖျော်ဖြေရေးအဖွဲ့နဲ့ ပီကင်းကို ဖျော်ဖြေခဲ့ဖူးတယ်။ သူနဲ့ ရပြီး  
လေးငါးနှစ်လောက် ဗလာဇာတ်တွေထဲမှာကပြီး ကလေးတွေ ရမှ  
မကတော့ဘဲ လုံးဝအနားယူသွားတော့တာ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ငါကမလှနဲ့မရခင် တစ်ယောက်ရခဲ့သေးတာ။ နောက်ပိုင်း ကျတော့ နယ်လူတာနဲ့ ကွဲသွားရော။ မလှက ငါ့ဝဋ်ကြွေးဆပ်ဖို့ အိမ်ထောင်ဖက်လာရသလိုပါပဲကွာ။ ငါနဲ့ညားခါစတုန်းက ရွှေ နှစ်ကျပ်သားလောက်ပါတာ။ ငါဘောလုံးပွဲ ယူလောင်းပစ်တာနဲ့ တတိ . . . တတိကုန်ရော။ ယောက္ခမကလည်း အဲဒါကို နိုင်ကွက် လုပ်တော့တာပဲ။ ထစ်ကနဲ့ရှိ ငါ့သမီးရွှေ ငါ့သမီးရွှေနဲ့ လုပ်နေတာ။ ကြာတော့ ငါလည်း နားကြားပြင်းကပ်လာရော။ အဖွားကြီးလည်း ကုသိုလ်ကံနိမ့်လာတော့ ပြည်နယ်နဲ့တိုင်းဘောလုံးပွဲတွေက စလာ ရော။ ငါလည်းစိတ်ချင်ပေါက်ပေါက်နဲ့ . . . ကိုယ့်ငွေကိုယ်ရင်းပြီး ဒါဇရာဝတီက နိုင်လာတာဆို သုံးရာအပ်လိုက်။ ဒါရှမ်းက နိုင်တာဆို လေးရာ အပ်လိုက်။ ဘယ်ဖက်ကမှ မလောင်းဘဲ ငါ့ဟာငါလုပ်ကြံပြီး များနေတာ။ အဖွားကြီး ဆီမီးဖိုင်နယ်ကျတော့ စိတ်တွေပါလာရော ဟေ့။ နဂိုကလည်း ပိုက်ဆံခပ်မက်မက်ဆိုတော့ . . . အမေစောရာ ဒါမျိုးကျ အိမ်တိုင်ကိုတောင် ချွတ်လောင်းလိုက်ချင်သေးတယ်။ ပိုင်တာမှ မသွားပါးစပ်ထဲက မတ်စေ့ဖြူယူတာကမှ ခက်နေဦးမယ် လည်းဆိုရော အရင်နေ့တွေကအပ်ထားတဲ့အရှိန်နဲ့ဆိုတော့ လောဘ ဇောတိုက်ပြီး သူ့ဝါးလုံးခေါင်းထဲဖွက်ထားတဲ့ ပိုက်ဆံနှစ်ထောင် နီးပါးပါ အကုန်ထုတ်ပေးတော့တာပဲ။ ငါကလည်း သေချာပေါက်နှုံး မယ့် အသင်းကို သူ့ပြောပြစ်ခဲ့တာ။ အမေ . . . ရေဒီယိုနားထောင်နေ ကျုပ်တို့အသင်းက ဒီအသင်း၊ ဒီအသင်းကရှုံးရင် အမေအိမ်မိုးဖို့ သွတ်တွေမှာလိုက်တော့ပေါ့ . . . ငါကအဲဒီပိုက်ဆံတွေနဲ့ အနိုင်အသင်း ကနေ ပါတ်ရိုက်လိုက်တာ အပိုင်ပေါ့ကွာ . . . ဒါပေမယ့် မန်းရေ ဘောလုံးဆိုတာ အလုံးကြီးကိုးကွ . . . သူ့အသင်းက ဗွေဆော်ဦး မတော်ခြေဝင်သွားရောဟေ့။ အဲဒါလည်းပြီးရော နင့်အမေကလိန်းတဲ့ တစ်သင်းလုံး နောက်ဆင်းပြီး ပိတ်ခံနေပါရော။ ပြီးခါနီးလေ ခေါင်းကြီးလေ . . . ချွေးတွေဆိုတာ သုတ်လို့ကိုမနိုင်တော့ဘူး။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ရေဒီယိုက ကြေငြာနေတဲ့အသံကိုက နားထဲကို မိုးကြိုးတွေပစ်နေ သလိုပဲ။ အင်း . . အခုဆိုရင် ဒုတိယပိုင်းကလည်းသုံးဆယ်နဲ့ငါးမိနစ် ရှိနေပြီခင်ဗျ။ ဒီအချိန်ထိ တစ်ဂိုးအသာနဲ့ ဦးဆောင်ကစားနေတုန်း ပါပဲ။ ပြိုင်ဖက်အသင်းကလည်း တစ်ဖက်ရဲ့ နောက်တန်းကို လုံးဝ မဖောက်နိုင်သေးပါဘူး . . ဆိုလေ ရင်တွေတုန်လေ . . ယောက္ခမ မျက်စောင်းကြီးကိုလည်းမြင်လာလေ . . . ငါအိမ်ပြန်ဖို့ ခက်ပြီပေါ့ ကွာ . . ငါ့သမီးရွှေဆိုတဲ့အသံနောက်မှာ . . ငါ့ဗူးထဲကငွေ . . ဆိုတာပါ နောက်ဆက်တွဲလာတော့မှာ တွေးတွေးပြီး ဒုက္ခတွေများ နေတာ။ ပထမငါ့အကြံကငါ့အသင်းနိုင်ရင်သူ့ငွေအနှုံးငွေကို ပြန်ပေး ပြီး ကျေးဇူးအတင်ခံမယ်။ အနိုင်ငွေကိုတော့ ငါသုံးမယ် ဒီလိုကိုး . . ။ အခုတော့ သူ့ငွေရော ငါ့အကြံအစည်ရော ရေစုန်မျော နေရပြီလေ။ ရေထသောက်လိုက်။ သက်ပြင်းချလိုက်။ တံတွေးမြို့လိုက်နဲ့ မဲတင်းပြီး နားထောင်နေတုန်း ပြုန်းဆို ငါ့အသင်းက ပင်နယ်တီ ရရောဟေ့ . . ပြီးခါလဲနီးနေပြီ . . မဝင်လိုက်ရင်တော့ ပြဿနာဘဲ ဆိုပြီး ဘုရားတနေတုန်း၊ ရေဒီယိုထဲက ဝင်သွားပါတယ်ခင်ဗျာ . . ဝင်သွား ပါတယ်ဆိုတော့ ငါ့ရေဒီယိုကြီးကို ထိုင်ပြီးရှိခိုးလိုက်ရတာ။ ဘေးက လူတွေတောင် ဟားကုန်တဲ့အထိပဲ။ ကစားချိန်ပြီးလို့ အချိန်ပိုမှာလဲ သရေကျသွားရော။ ငါ့ငွေလည်းပြန်ခွဲဖြစ်သွားရော။ အဲဒီအချိန်တုန်း က အခုလိုအောက်တွေ . . အထက်တွေ တမတ်စား . . ငါးမူးစား တွေမပေါ်သေးဘူး။ ဒဲချင်းနဲ့ သရေအနှုံးလောက်ပဲ လောင်းကြတာ။ အဲဒီကျမှ သက်ပြင်းချပြီး အိမ်ကိုပြန်ရဲတော့တာဟေ့။ ဒါကို ငါက အကောက်နှုတ်ပြီးမှ သူ့ပိုက်ဆံကို ပြန်ပေးလိုက်တာ အဖွားကြီး ကတော့ တစ်ဂိုးပြန်သွင်းလိုက်ကတည်းက အမေ့ပိုက်ဆံတွေကို ရေဖိတ်စပါးတွက်ထားတာပါ . . ဒီလောက်ပြန်ရတာကို ကျေးဇူးတင် လှပါပြီကွယ်။ အရပ်ထဲက ကလေးတွေပြောတော့ ဟိုဘက်အသင်းက တယ်ကောင်းဆိုသကိုး . . တဲ့၊ ကံကြီးပေလို့ပေါ့ကွာ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ငါကလည်းကလေးတွေများလာ သူကလည်း အသက်ကြီးလာဆိုတော့ ကလေးထိန်းဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဒါလည်း မြေးတွေနဲ့ သိပ်တည့်တာ မဟုတ်ဘူးကွ။ ငါမို့လို့ အိမ်ပြန်သွားရင် အဖွားနဲ့မြေး ရန်ဖြစ်တဲ့ ကိစ္စလောက် ရှင်းနေရတာ။ ဘယ်ကလေးခေါင်းခေါက်ပြီး ဘယ် ကလေးပေါင်တွင်းကြောဆွဲလိမ်ထားသလဲဆိုတာ အမြဲစုံစမ်းနေ ရတာ။ နည်းနည်းလဲ သူငယ်ပြန်လာပုံရပါတယ်။ တည့်အောင်နေဖို့ ပြောတော့လည်း ငါ့ကိုရန်လုပ်ပြန်ရော။ သူ့ကိုမိခင်ဖြစ်နေလို့၊ သူ လုပ်ကိုင်မစားနိုင်တော့လို့ အနိုင်ကျင့်တယ်ပေါ့ကွာ။ ရပ်ကျော်၊ ရွာ ကျော်ကြားအောင်အော်အော်ပြောပြီး ငိုသေးတာ။ တစ်ရက်က ငါ လည်းခပ်ထွေထွေပြန်အလာ သူကလည်း နွဲ့တွေ(ကလေးတွေ)နဲ့ဆူညံ နေတော့ . . . ကိုင်း အမေစော ကျုပ်က မိဘလိုအောက်မေ့ပေမယ့် ခင်ဗျားကကျုပ်သားသမီးတွေကို ရန်သူလို တွက်နေတဲ့အတူတူ ခင်ဗျားကိုလည်း ခုကတည်းက စစ်ကြေငြာပြီ ဒေါ်စောခင် ပြေးနိုင်မှ လွတ်ပြီမှတ်တော့ဆိုပြီး လေသေနတ်အပျက်နဲ့ကောက်ချိန်လိုက်တာ အမလေး အရပ်ကတို့ . . လာကြပါဦး ကျုပ်သားမက်က ကျုပ်ကို လေသေနတ်နဲ့အသေသတ်နေပါပြီတော့လို့အော်ရင်းပြေးလိုက်တာ . . ကတ္တရာပေပါကြီး လိမ့်သွားတဲ့ အတိုင်းဘဲဟေ့ . . ငါကလည်း နောက်ကလိုက်ပြီး . .

“ဒေါ်စော ခေါင်းပေါ်လက်တင်လိုက်စမ်း . . ” ဆို တင်ပြီး ပြေးပြန်ရော-

“ဒေါ်စော ဘယ်ကွေ့ပြေး . . ညာဘက်ချိုးလိုက်စမ်း . . ” ခိုင်းသလို ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ပြေးတာ တစ်ရပ်ကွက်လုံးကို တစ်အုံးအုံးနဲ့ ထွက်ရယ်ကုန်တာ။ သူမောလောက်မှ ငါက ကန်တော့ ပြီး အမေစောရယ် ချစ်လို့စတာပါဗျာ။ လေသေနတ်က အပျက်ပါ ဆိုပြီး ချော့ခေါ်ယူမှ ငိုမဲ့ ငိုမဲ့နဲ့ ပြန်လိုက်တော့တာ။ အဲဒီနှစ်က ပွဲအတော်ကြဲတဲ့နှစ်ကွ။ ငါ့တော့ စိတ်မညစ်ပါဘူး။ အဲသလို ပျော်

အောင်နေပြီး ဖြစ်သလိုရှာစားနေလိုက်တာပဲ. . ”

သူက ပစ္စုပ္ပန်မှာ ပျော်အောင်နေမယ်ဆိုတဲ့ လူစား။ အနာဂတ်ကို တွေးပူဖို့စိတ်ကူးကို မရှိတဲ့သူ။ လက်ငင်းစိတ်ချမ်းသာ အောင်လုပ်ကွ။ နက်ဖြန်ခါဆိုတာ မသေချာဘူး . . . . တဲ့၊ အဲဒီ စိတ်ကြောင့် သူ့အသက်ခုနစ်ဆယ်အထိ နှုတ်နေတာထင်ပါရဲ့။ စိတ်ထဲ မှာ သိပ်မကျေနပ်ဖူးဆိုရင်တော့ အောင့်မထားတတ်ဘူး။ ဒိုးကနဲ့၊ ဒေါက်ကနဲ့ပြောရဲတယ်။ ပြီးတော့မှ အာလွန်သွားလို့ ထိုင်ကန်တော့ ခါမှ ကန်တော့ရရောဆိုတဲ့လူစား. . ၊ တစ်ခါက ရတနာပုံအငြိမ့်ဆရာ ဦးမောင်ကိုက (ဦးမောင်ကိုက မန္တလေးမှာ အချမ်းသာဆုံး အငြိမ့် ထောင်ပါ) ဟေ့ကောင် ဒီပါ မင်းဒီလိုဝတ်နိုင် စားနိုင်ရဲ့လားလို့ သူ့လက်ဝတ်လက်စားတွေကိုပြပြီး ဖိတော့. . ကိုဒီပါက ချက်ချင်း “ဘယ်ဝတ်နိုင်ပျံ့တုန်းဗျာ. . ကျုပ်က ခင်ဗျားလို ခဲတန်မှ မချွန်ရတာ ဥစ္စာ” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ခဲတန်ချွန်တယ် ဆိုတာ အဖွဲ့ရဲ့ အသုံး စားရိတ်တွေ၊ ကားခ၊ ထမင်းဖိုး ပစ္စည်းကိရိယာ တွေဝယ်တဲ့ စာရင်း တွေကို ပိုမှတ်တာကို ပြောတာပါ။ ဘုံစား၊ ဘုံစံနစ်နဲ့ ထူထောင်ကြတဲ့ အငြိမ့်ခေတ်ဆိုတာ. . ဘာစားရိတ် ဖြစ်ဖြစ် ကျသလောက်အဖွဲ့က ခံရတာကိုး . . ဦးမောင်ကိုလည်း အဲဒီ တစ်လုံးတည်းနဲ့ ငြိမ်ကျသွား ရော . .

“အငြိမ့်ဆရာသုံးမျိုးရှိတယ်ကွ . . . . လိပ်အငြိမ့်ဆရာ ဘိုးဘိုးအောင်အငြိမ့်ဆရာနဲ့ ဝက်အငြိမ့်ဆရာတဲ့ . . အောရိန်း (ဦးလိမ္မော်) ပြောဖူးတယ် . . လိပ်အငြိမ့်ဆရာဆိုတာ စာရင်းအင်း တွေအပိုပြ၊ ဘုံပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ ကားခွင်တွေ၊ အော်ပရာပစ္စည်းတွေ မတရားထူထောင်တာ။ အဲဒါတွေက နှစ်ကုန်လို့အဖွဲ့ခေါင်းကွဲရင် သူ့ဆီမှာချန်ထားရစ်ခဲ့ရတော့ သူပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ရော။ အဲသလိုကိုယ့် ဖက်ကိုယ်ယက်တဲ့အငြိမ့်ဆရာ။ဘိုးဘိုးအောင်အငြိမ့်ဆရာက စားရိတ် မှန်သမျှ နှစ်ဆပိုပြီးစာရင်းတင်လိုက်တော့အဖွဲ့ကိုခွဲပြီးရှင်းပေးရမယ့်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ငွေအစုနည်းသွားရော ဟိုက ပိုငွေလည်းသူရ၊ အဖွဲ့ကျတော့ ပေးသလောက်ယူရော . . . ဝက်အငြိမ့်ဆရာဆိုတာ အဲလိုအကုန် လုံးရိုက်ရိတ်ပြီးရင် ပြဿနာရှာပြီးအဖွဲ့ကိုဖျက်ပစ်တဲ့သူ ဒါမှအဖွဲ့သားအသစ်နဲ့ ညစ်ကွက်တွေဆက်လုပ်လို့ရအောင်လို့ . . . ဝက်များစားသောက်လို့ ဝရင် စားကျင်းကိုနှုတ်သီးနဲ့လှန်ထိုးပြီးမှောက် ပစ်တာကို ဥပမာပေးထားတာ။ အဲသလိုလူတွေကိုရှောင်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြတဲ့ . . . ”

သူက လူကြီးစုံတယ်၊ ဆရာလည်းများတယ်။ သက်တန်းအရ အတွေ့အကြုံလည်းပေါတယ် . . . ဩဝါဒကလည်း အမျိုးမျိုးပဲ . . .

“ငါ့ကို ပွဲအကဲခတ်သင်ခဲ့တာ ဦးလေးမန်း (ဦးမြမန်း) က ပြက်လုံးတစ်ခွင်ပျက်ပြီးတာနဲ့ ဒီပရိသတ်ကိုပိုင်တယ် မပိုင်သေးဘူး တန်းပြောတာ။ သူမကြိုက်လောက်သေးဘူးလို့ပြောရင် တွန်းသာလုပ် အဟုတ်ကိုမကြိုက်သေးလို့ပြောတာ။ အဲဒါကို မယုံကြည်လို့လျော့လုပ်လိုက်ရင် မနက်ကျမကြိုက်ဘူးအပြောခံရတာပဲ။ ပွဲငှားလာတဲ့သူတွေကိုလည်း အကဲခတ်သင်ပေးတာပဲ။ မောင်ပါ . . . ခြေထောက်မှာ ဖုန်တွေပေလာရင် လွယ်အိတ်ထဲမှာကြော်ညှာလိပ်တွေအပြည့် ပါလာရင် သိပ်မရောနဲ့။ အဲဒီလူတွေ အဖွဲ့စုံလာပြီ အချောင်ရှာနေတာ တစ်ချို့ ကျတော့ပွဲငှားမလိုလိုနဲ့ပွဲရက်မေးပြီး လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးပြန်ချင်ပြန်တာ . . . ဘလပ်ပေမဲ့ အဲလိုလဲ ခံရတတ်တယ်။ တစ်ခါ တစ်ခါ ဂါ (အရပ်သား)တွေက ဘလပ်ထက်ပိုနှူး(လူရည်လည်) နေတတ်တာ။ အကောင်းဆုံးကတော့ စရန်ရမှနည်းခံ . . . ပိုက်ဆံနှုမ္မာ လို့မဟုတ်ဘူး။ ခံလိုက်ရမှာစိုးလို့ကွ။ အေး ပွဲတည့်လို့ ကိုယ့်ကားနဲ့ကိုယ် သွားရတော့မယ်ဆိုရင် ကားကိုလည်း ကြည့်ငှား။ မိတ္တီလာကိုလက်ခံပြီး ရင် အမရပူရလောက်ပြေးနေတဲ့လှိုင်းကားမျိုး မငှားမိပစေနဲ့ ခရီးဝေး မမောင်းဘူးတော့ လမ်းကိုစိုးရိမ်ပြီး လှည်းနဲ့ ရှောင်တာတောင် လမ်းဘေးချရပ်တတ်တယ်။ ဟိုတစ်ဖက်က ကိုယ့်ပွဲကိုမမိမကမ်းနဲ့ မျက်နှာပျက်ရော။ အလုပ်လုပ်ရင်လည်း အပူ အအေး သဘောရောက်ပစေ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ကိုယ့်လူလည်း ဘယ်သူစိတ်ပါတယ် မပါဘူးဆိုတာ အကင်းထား. . ”  
 စတဲ့ပညာတွေ အကုန်ပေးခဲ့ရာတာ။ ငါ အဲဒီအကင်းလေးနဲ့လုပ်စား  
 နေတာကွ . . ဒီအရွယ်ထိ ငါစိတ်မလျော့ဘူး။ စိတ်ကိုချမဖြစ်ဖူး။  
 ငါအသက်နှစ်ဆယ်တုန်းက ပရိသတ်တွေလို့အောက်မေ့ပြီး ကနေ  
 တာပဲ. .

ကိုဒီပါ။ ထင်ပေါ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့တွဲခဲ့တဲ့ သက်တမ်းက  
 တအားရှည်တယ်။ သူများတွေ တွဲသက်ကြာတယ်ဆိုတာ လွန်ရော  
 ကျုံ့ရောသုံးလေးနှစ်ပေါ့။ ကျွန်တော်တို့က ဆယ့်ငါးနှစ်ကျော်ပြီ။  
 အဖွဲ့ချင်းမတူလည်းလူချင်းကတော့ဆုံဖြစ်နေတုန်း။မန္တလေးနဲ့ အညာ  
 ပရိသတ်တွေကလည်း အားပေးတော့ နှစ်ကြာကြာတွဲဖြစ်ကြတယ်။  
 လူတွေကလည်းညီတယ်။တစ်ယောက်ပါးစပ်ဟလိုက်ရုံနဲ့ဘာပြန်မယ်  
 ဘယ်လိုလိုက်ရမယ်ဆိုတာ သိနေကြပြီးသား . . ခွင်မဟုတ်ဘဲ အစဉ်  
 ဖြစ်သွားတဲ့ပြန်လုံးတွေကိုအများကြီး . . ရတနာပုံမှာ ကျွန်တော်တို့  
 နာမည်ကောင်းကောင်းရခဲ့ကြတာ . . . ဦးမောင်ကိုက

“လူတွေက ဘာလုပ်လုပ် ခေါင်းမရမ်းတဲ့လူတွေဆိုတာ  
 အတွဲညီသွားကြတာပေါ့” လို့ပြောဘူးတယ်။ တစ်ယောက်က ဒါလုပ်ရ  
 အောင်ဆို ကျန်တဲ့နှစ်ယောက်ခေါင်းညိတ်ပြီးသား . . . တစ်နေ့တော့  
 ကျွန်တော်နဲ့ထင်ပေါ်ကိုအသာတို့ပြီး ငါအလုပ်တစ်ခုလုပ်ချင်တယ်  
 လိုက်ခဲ့ကြဦးဆိုတာနဲ့ လိုက်သွားကြရော။ သူ့ခြေလှမ်းတွေ ဦးတည်ရာ  
 ကိုကြည့်လိုက်တော့

ဆင်ဖြူကန် သီချင်းထဲ . . .





### ချစ်စရာ၊ ဒီပါ

### ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၁၂)

“ငါ့ညီများ . . . ငါတို့ဘဝဟာ . . . နယ်စုံလမ်းစုံကိုသွား  
နေရတာ။ ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လိုဖြစ်မယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှမပြော  
နိုင်ဘူး . . . ကားတိုက်မှန်းမသိ မြေကိုက်မှန်းမသိ၊ သွားရင်းလာရင်း  
သောင်ပြင်မှာမြှုပ်ခဲ့ရတဲ့သူတွေ . . . ဆူးခက်အုပ်ပြီးထားရစ်ခဲ့ရတဲ့  
သူတွေ နည်းရောလားကွာ။ ဒါကြောင့်မို့ ငါတို့တာဝန်တစ်ခုပြီးသွား  
အောင်လုပ်ချင်လို့ပါ။”

သုဿန်ဇရပ်ပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ကိုစောင့်နေကြဦးဆိုပြီး  
ခဏထွက်သွားတယ်။ ပြန်လာတော့ ဆရာတော်တစ်ပါးနဲ့အတူ  
ပြန်လာတာ . . . သူ့ချိုင်းကြားမှာ ဖျာလိပ်ညှပ်ပြီး လက်ထဲမှာ ဖလား  
နှစ်လုံးနဲ့ ဇရပ်ပေါ်မှာလည်းခင်းပြီးရော . .

စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်

“ကိုင်း . . . ပက်လက်လှန်အိပ်ကြကွာ . . . သရဏဂုံတင် ရအောင်”

ကျွန်တော်တို့ နိမိတ်တွေ နမာတွေ အယူမရှိကြပါဘူး။ သူ စီစဉ်ထားတာကို အဆင်ချောအောင် သူ့အလိုကျ လိုက်လုပ် ပေးကြ တာပဲ။ သရဏဂုံတင် ရေစက်ချ အမျှဝေလည်းပြီးရော ဆရာတော်ကို ဝိုင်းကန်တော့ကြတဲ့အခါ ဆရာတော်က . . .

“တကာကြီးတို့ရာ ကျုပ်သက်တမ်းမှာ မသေခင်အကြို သရဏဂုံတင်တာ ဒီတစ်ခါပဲ တွေ့ဖူးပါတယ်။ အင်းလေ ဘဝတာဝန် ထုံးစံတစ်ခုတော့ ပြီးသွားတာပေါ့” လို့မိန့်တော်မူရာ ကိုဒီပါက သူ့ ထုံးစံအတိုင်း ခပ်ရွှင်ရွှင်လေသံနဲ့

“ပြီးတယ်ရှိသွားအောင်လို့ဘုရား . . . နောက်ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ မိသားစုလည်း ဒုက္ခမရောက်တော့တာပေါ့ ” တဲ့၊ တစ်ခုထူးတာက အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်လုံး တစ်ယောက်မှ အရက် သောက်မထားကြပါဘူး။ အပြန်ကျမှ ဝင်ပြီးနှိပ်ကြတော့တာ . . . . သေအောင်သောက်လို့ရပြီကွ့ . . . လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ပြီးပြီးတဲ့ . .

“ငါအရင်တုန်းက အထက်ဂိုဏ်းလိုက်ပြီး ပယောဂတွေ ဘာတွေ ကုသေးတာ”

“ဟင် . . . အခုလိုသောက်နေတော့ ခင်ဗျားကို ဒဏ်မခတ် ဘူးလား . . . ” ဆိုတော့ ပြုံးပြီးပြီးနဲ့

“အဟဲ . . . ငါက ပညာယူကတည်းက စနေသားအရူးကြီးပါ အမှားအယွင်းရှိရင် ဒဏ်မခတ်ပါနဲ့ဆိုပြီး တောင်းပန်ထားပြီးသား ကွ့ . . . ဆရာလောကမှာ အတော်နာမည်ရလာပြီကွ့ . . . ပျက်ချင် လာတော့ အိမ်ပေါ်တင်ထားတဲ့ ကန်တော့ပွဲ ခွေးတက်စားတာပဲ။ အဲဒီနှစ်မှာ မင်းသမီးတစ်ယောက်နဲ့ဖောက်ပြီး ကျင့်စဉ်တွေ အကုန် ပျက်တော့တာ . . . ကိုကြီးတိုး(မန္တလေးဦးတက်တိုး)ကပြောဖူးတယ်။ ငါတို့လူရွှင်တော်အလုပ်နဲ့ အဲဒီကိစ္စတွေနဲ့ သိပ်ရောလို့မရဘူးကွ့ . .

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တို့က မြင်ရာ ဖမ်းပြောရတဲ့အလုပ်။ အဲဒီအလုပ်က တကယ့်ကို တည်တည်တန့်တန့်တွေပြောရ ကျင့်ရတာ အမှားမခံဘူးတဲ့။ ။

ကိုဒီပျံပညာအရည်အချင်းက စတုတ္ထတန်းပါ။ ဒါပေမယ့် သူ့စိတ်ဓါတ်က ဘယ်အလုပ်မဆို လက်တွေ့မဟုတ်ရင် စွတ်ပြီးယုံ တတ်တဲ့အလေ့အကျင့်မရှိတာတော့အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် အလိုက်သင့် အလျားသင့်တော့ပြောတတ် နေတတ်တဲ့သူပါ။ တစ်ခါက အငြိမ့် ဆရာကြီးကွယ်တဲ့ နတ်ကတော်ကြီးက သူ့ကိုလက်ညှိုးထိုးပြီး

“မင်းမှာ အစာအပင်းသွင်းခံထားရတယ်။” လို့ပြောတော့ သူက

“ကျွန်တော်အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်ပါပြီ အမေရယ် ။ ဘယ်သူကများ ချစ်လို့ပါလိမ့် ။”

“ဟဲ့ ။ ချစ်လို့မဟုတ်ဘူး မုန်းလို့လုပ်ထားတာ။ ။ မင်း ဘယ်သူကျွေးတာစားမိတုန်း ။”

“သမီးတွေချက်ကျွေးတာ စားတာပဲ အမေရဲ့။ သူတို့ကိုအမွေ ခွဲမပေးသေးလို့ ဆော်ပြီထင်ပါရဲ့။” အဲဒီမှာ နတ်ကတော်ကြီးက ရေတစ်ခွက်ကို မန်းမှုတ်သောက်ခိုင်းပြီး -

“မင်းစိတ်ထဲမယ် အခုဘယ်လိုဖြစ်နေတုန်း ”

“ရယ်ချင်နေသလိုလိုကြီးပါခင်ဗျ ။”

“အဲဒါ နတ်သူငယ် မြူနေတာကွဲ့ ။”

“ဟာ ။ အမေကလဲ ကလေးမဟုတ် ဘာမဟုတ်နဲ့။ ။ ဘယ်နှယ် ။”

“နင့်ကို အရူးတိုက်မလို့လုပ်နေတာ။ ငါ့ရေစင်ကြောင့် ရှေ့ မတိုးနိုင်တော့ပါဘူး။ နင့်မွေးနေ့မယ် အုန်းသီစိမ်းကို ပေါက်ပေါက် ထည့် ၊ ဖယောင်းသက်စေ့။ ။ ယပ်နီ သက်စေ့၊ ပန်းကိုးမျိုးနဲ့ ပူဇော် လိုက်”

“ကောင်းပါပြီခင်ဗျာ။ ။ အမေအသိဦးပေးလို့သာပေါ့။ ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နို့မို့ဖြင့် ကျွန်တော်သွားပြီ။ အဲဒါတွေလှူဘို့ ငွေကမရှိသေးဘူး” ဆိုတော့ အငြိမ့်ဆရာက ထုတ်ပေးရရော . . သူကလည်း ရိုရိုသေသေ ကန်တော့ပြီး နှစ်ယောက်သားအပြင်ကိုရောက်တော့ -

“ဒက်ရပြီကွာ . . . လာအရက်သွားသောက်ရအောင် . . ”

တဲ့ ကျွန်တော်က

“ခင်ဗျားလှူစရာတွေဝယ်ဘို့ ပေးလိုက်တာမဟုတ်ဖူးလား”

ဆိုတော့ -

“ဟ . . မန်းရ သူပြီးနေတာတွေ ငါအကုန်သိတာပေါ့ . . နတ်ကတော်လှည့်စားတာလောက်တော့ ပယောဂဆရာအပြုတ်က ရီတာပေါ့ကွာ . . ငါလိုကောင်ဘယ်တော့မှ မရှူးဘူး၊ ငါပို့ပစ်ခဲ့လို့ ဒင်းတို့ရှူးသွားဖို့ပဲရှိတယ် . . ”

“အဖွားကြီးက မှင်တော့ အကောင်းသားဗျ”

“ငါ့အရပ်ထဲက မိုးဝဲ (နတ်ကတော်)ကြီးပါကွာ . . အရင် မနုတ်(လင်)က ရပ်သွားပြီ(သေသွားပြီ) ဒါနောက်မနုတ်ကွ။ ငါဖော် လိုက်ရင် သူ့ငယ်ကျိုးငယ်နာတွေပေါ်ကုန်မှာစိုးလို့ ငါ့ကို ဒက်ပါ ဖန်ပေးလိုက်တာ။ မင်းမြင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ လာစမ်းပါ အ,တဲ့သူ ခံလိမ့်မပေါ့ . . ခံရတဲ့အထဲ ကိုယ်မပါဘို့ဘဲ အရေးကြီးတယ် . . ”

သူ့ဇနီးကွယ်လွန်ခဲ့တာဆယ့်လေးနှစ်ရှိသွားပြီ။ ဇနီးမဆုံးခင် မှာ သူ့သမီးအပျိုပေါက်ကလေး အရင်ဆုံးသွားခဲ့တာ။ နှစ်စဉ်အဲဒီနေ့ တွေတိုင်း ဆွမ်းကျွေး၊ ဆွမ်းကပ်၊ ကုသိုလ်အမြဲလုပ်တာ။ တစ်နှစ်မှ မပျက်ခဲ့ဘူး။ သူ့အငြိမ့်ဆရာ ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းဆိုတာ အရက်လုံးဝ ခွင့်မပြုပေမယ့် အဲဒီနေ့တွေကိုတော့ သူ့သောကကို စာနာစိတ်နဲ့ သောက်ခွင့်ပြုပါတယ်။ သူကလည်း အဲဒီတစ်ရက်ကနေ ဆယ်ရက် လောက် ဆက်တိုက်သောက်ဖြစ်သွားတာ။

“ကျွန်တော့်ဇနီး ဆယ့်သုံးနှစ်မြောက်ကြေကွဲခြင်းပေါ့ဗျာ”

“ကျွန်တော့် သမီးလေး ဆယ်နှစ်ပြည့်ဗျာ . . ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အဲဒါ သူ့အကြောင်းပြချက်တွေပဲ။ အဲဒီရက်တွေမှာ သောက်ပြီးတာနဲ့ တစ်နှစ်လုံး နားလိုက်တော့တာ။ လုံးဝမသောက် တော့ဘူး။ အဲ သင်္ကြန်နီးပြီဆိုရင်တော့ ဗွေဖောက်လာတတ်ပြန်ရော။ အာယုထောက်(အသက်ကြီး)နေပြီကွ။ ဆင်ခြင်ဦးမှ တော်ရုံရယ် လို့ပြောလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီ မခင်လှ နှစ်ပတ်လည်ဆွမ်းကျွေးတဲ့နေ့ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ကြတော့ . .

“ကုသိုလ်လုပ်တာ အကုသိုလ်ဖြစ်တော့မလို့ကွ. . ”

“ဘာဖြစ်လို့တုန်း. . ကိုထွန်းအောင်ရ. . ”

“ဆွမ်းကျွေးပြီးလို့ အိုးတွေ ပန်းကန်တွေ ဆေးနေတုန်း၊ သူတောင်းစားရောက်လာတာကွ။ ထမင်းကျန် ဟင်းကျန်လေးများ သနားပါခင်ဗျာ. . ဆိုလို့ ငါကသနားတာနဲ့ ထမင်းအကျန်လေးတွေ သွားထည့်လိုက်တာ သူကမသွားသေးပဲ. .

“ဟင်းကော မကျန်ဘူးလားခင်ဗျာ. . ”ဆိုတော့ငါက

“မကျန်ပါဘူးခင်ဗျာ. . ”ပေါ့ သူကလည်း မယုံသလိုလိုနဲ့

“ဒါဖြင့် အကိုကြီးတို့ ဘာနဲ့စားကြတာလဲ”တဲ့ ငါကလည်း ငါကွ “ကျွန်တော်တို့ အကြော်ဝယ်ပြီးစားကြတာပါခင်ဗျာ. . ”ပေါ့ “ကိုင်းဗျာ ကန်တော့ပါသေးရဲ့” ဆိုတော့ မောင်မင်းကြီးသားက မျက်နှာတော်ပျက်ပြီး

“ကန်တော့ပါသေး မပြောနဲ့။ကျုပ်အဲလောက်အောက်တန်း ကျတဲ့ကောင်မဟုတ်ဘူး”တဲ့ သမီးတွေမျက်စောင်းထိုးနေတဲ့ကြားက ငါကလည်း ဧည့်ခံကောင်းနေတာကိုး . . .

“အလိုဗျာ တောင်းတဲ့သူကို ကန်တော့ပါသေးလို့ မပြောလို့ ငါဘယ်လိုပြောရမှာလဲ. . ”

“ကျုပ်က မျိုးရိုးရှိလို့ တောင်းစားတာမဟုတ်ဘူး။ ဝါသနာ ပါလို့တောင်းနေတာ။ ခင်ဗျားတို့ တစ်အိမ်လုံးကျွေးထားနိုင်တယ်” တဲ့။ ငါလည်း တုတ်ဆွဲရိုက်မယ်လုပ်ရော ပေစောင်း ပေစောင်းနဲ့

လစ်ကရော . . .

သူ့မယ် ဒီလိုအဆီအငေါ်မတည့်တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ အများကြီးရှိတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း နားမျက်စိအလကား မထားတတ်တဲ့သူဆိုတော့ မြင်တတ် တွေ့တတ်တယ်။ ပြီးတော့ သူများကိုလည်း အလွန်ကူညီချင်စိတ်ရှိတဲ့သူဆိုတော့ ဒုက္ခသည်တွေ အပေါင်းအသင်းတွေကလည်းအားကိုးတယ်။ အဲဒီအကျိုးဆက်တွေ ဟာ သူ့အတွက် ကသိကအောင့်ဖြစ်စရာ ပြဿနာတွေချည်းပဲ။ အဲဒါ တွေကို ပြန်ပြောတဲ့ အခါကျတော့ ရယ်စရာအဖြစ် ပြန်ပြောတတ် တယ် . .

“ကံကောင်းလို့ဟေ့ မနက်ကအိမ်မယ် . . လူသေမှုဖြစ်တော့ မလို့ . . စပါယ်ယာမောင်ပွင့်သယ်တဲ့အရှုပ်ပေါ့ . . ဟိုပွဲကငြိလာ တဲ့ကောင်မလေးလေကွာ။ အဲဒါ ငါ့အိမ်ကိုလာလာချိန်းကြတာကွ . . ဟိုကောင်က သုံးလေးခါတွေပြီး ဦးကြာ (ရပ်ဆိုင်း) သွားရော။ အဲဒီမယ် ကောင်မလေးက နှစ်ခါသုံးခါလာစောင့်လို့မတွေ့ရတော့ ရှက်သွား ထင်ပါရဲ့ကွာ။ မနက်ခုနှစ်နာရီလောက်ကြီး မျက်ရည်တွေနဲ့ ရောက်လာပြီး အိမ်ထဲဝင်ထိုင်ရင်း

“လေးဒီပါ -- လေးဒီပါ ကျွန်မ ကြွက်ဆေးသောက်တော့မယ် ဆိုပြီး ကြွက်သတ်ဆေးထုတ်ကြီးကိုဖောက်ရော ငါကလည်း လန့်သွား တာပေါ့ . . ဒါနဲ့

“ဟဲ့ ဟဲ့ အရမ်းမလုပ်နဲ့ဦး ငါ့တူမရဲ့။ ဦးလေးကိုပြောပါဦး” ဆိုတော့ “သူ့ကျွန်မကို ကြောရရုံကြံသွားတာ . . ကျွန်မနားလည် ပါပြီ . . သူနဲ့ချစ်ခဲ့ကြတဲ့ ဒီနေရာကလေးမှာ ကျွန်မအချစ်ကို အသက်နဲ့ သက်သေပြမယ်လေးလေးရဲ့”

“ ဟ ဟ ညည်းတို့ ဟတုတုနန်းကတော့ ဟတုမပြုဘူး။ အခု ဟတုပြုမှ ဦးလေးအိမ်ထဲလာပြီး ဟတုပြုမယ်ဆိုတော့ စဉ်းစား ပါဦး ငါ့တူမရယ် တဖွတ်ထိုးကြီးမလုပ်လိုက်ပါနဲ့ ဦးလေးမယ် ပွဲမရှိ ရတဲ့ထဲ ဆေးရုံတွေ ရဲစခန်းတွေနဲ့နှစ်ပါးသွားနေရရင် ဘဝပျက်ရ ချေရဲ့” လို့ချွေးသိပ်ရတာပေါ့။ ဒါလည်း မချောကမလျှော့သေးဘူးကွ။

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ခပ်တင်းတင်းမျက်နှာနဲ့

“ဦးလေးအိမ်မှာ ချိန်းတွေ့တာဆိုပေမယ့် အလကားမချိန်းပါဘူးနော်။ တစ်ရက်ကို သုံးရာပေးပြီး ဦးလေးတို့ကို အရှောင်ခိုင်းရတာလို့ ကိုယ့်ကပြောတယ်”

“ဘုရားစူးရပါစေရဲ့ကွယ် . . . ငါးပြားစေ့အပွန်းတောင်မရပါဘူး။ ဟိုနွားက ညည်းကိုလိမ်တာပါ။ ဦးလေးက ကိုယ်လည်းဝါသနာပါ။ ကိုယ်ချင်းလဲစာတတ်လို့ ညည်းတို့ပျော်ကြပါစေတော့ဆိုပြီး လူမှုရေးနဲ့ကူညီတာသက်သက်ပါ” ဆိုလည်းမရဘူးဟေ့။ အတင်းသေပျံ့မယ်ချည်း လုပ်နေတော့ ငါလည်းအမြင်ကတ်လာတာနဲ့ . . .

“ကိုင်း ဒီလောက် ဒီအိမ်ထဲမှာ သေချင်ရင်ဖြင့် ညည်းကို ငါမတားတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ငါရပ်ကွက်လူကြီးတွေ သွားခေါ်မယ်။ လူကြီးစုံရာရှေ့မှာ ညည်းသဘောနဲ့ညည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေကြောင်းပြောပြသွား။ ဒါမှ ငါ့လည်း အမှုမပတ်မှာ ခဏစောင့် ငါသွားမယ်” ဆိုတော့မှ

“ဟင် အဲလိုဆို သေကြောင်းကြံစည်မှုနဲ့ ကျမကိုဖမ်းသွားမှာပေါ့” တဲ့ ငါကလည်း သူနည်းနည်းပျော့သွားတာရိပ်မိလိုက်တော့

“သေမှတော့ ဥပဒေကိုထည့်မစဉ်းစားနဲ့လေ . . . မသေရင်တော့အနည်းဆုံးထောင်သုံးနှစ် . . . သေရင် အဖန်ငါးရာငါးကမ္ဘာ ကြိုက်တာသာရွေးတော့ငါ့တူမ . . . ကိုင်း အချိန်လည်းမရှိဘူး။ ညည်းလည်းသေရဦးမှာ။ ငါလည်းတီးလုံးတိုက်သွားရဦးမှာ . . . ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်သတုန်း” လို့ခပ်နောက်နောက်ပြောလိုက်မှ ပြုံးတုံးတုံးနဲ့

“အင်း . . . လေးဒီပါကို သနားလို့ . . .” ဆိုပြီးပြန်သွားတာ . . . သူမရှိမှ ငါ့ဟာငါတွေ့ပြီး ရယ်လိုက်ရတာ။ တကယ်များ သေသွားရင်ငါ့ခုလိုရယ်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး . . . ငါ့အိမ်ကဖြစ်လိုက်ရင် အဲလိုအသဲအသန်ချည်းဘဲ . . . တဲ့



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ပွင့်တော်များ (၁၃)**

“ဟေ့ ဒီပါ ကာလနာ ငတ်တာကျချင်တော့ နက်ဖြန်ပဲ ထီထပေါက်တော့မယ့်အတိုင်း . . ခင်ဗျားအမဲသားပါသလောက် ထားခဲ့. . မနက်ဖြန်အရင်ကြွေးတွေပါပေါင်းပြီး ရှင်းမလေးဘာလေးနဲ့ . . အခုဘယ်နှစ်ရက်ရှိနေပြီလဲ နင်မြို့လိုက်ဆိုလိုက်တဲ့နွားကို လူဝင်စားဖြစ်လို့ မင်္ဂလာဆောင်တော့မယ် . . ဘယ့်နှယ်တော် လာတောင်းတိုင်းပုန်းချည်းနေတာ။ဒီနေ့တော့ ပိုက်ဆံမရမချင်း မပြန်ဘူး အေးရင်တဲ့ဟေ့ ဒီပါကိုတွေ့ရင် နက်ဖြန်ခါ လူသားပြောင်း ရောင်းမယ် . . ”

“မမအေးရင်ရယ် ကျုပ်ကန်တော့ပါရဲ့။ ပေးချင်လွန်းလို့ကို ကျုပ်လင်နေကုန်နေခန်း အရှာထွက်နေတာပါ။ ငွေရလာရင် မမရဲ့ အမဲသားဖိုးကို အရင်ဆုံးဆပ်ရမယ်လို့ ပြောနေရှာတာပါ. . ”

“ညည်းကြောင့်သိရဲ့လား ညည်းနဲ့ကလေးတွေကို ငါသနားလို့ ဒင့်အလိုဖြင့်များ ထို့ . . ငါညနေတစ်ခေါက်ပြန်လာမယ်။ ကြုံဘူးပေါင်အေ ဟင်းကျွေးအသားကြွေးများ ကမ္ဘာဆွေးအောင်ထားရတယ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လို့ . . . ဟိုအငယ်ကောင်မက ပိန်လှချည်လား . . . နို့များမြက်နေ  
တာလားအေ . . . ရော့ရော့ . . . ဟောဒီ ဆိတ်ငွေ့စေ့ကို ပြုတ်ကြော်  
လုပ်ကျွေးလိုက်စမ်း . . . ဟိုဟာတွေရှင်းမှပေါင်းပေး . . . ”

“ရွှေဌေး တစ်ဌေးထဲရှိသကဲ့သို့နော် . . . အတိုးမလိုချင်တော့  
ဘူး အသက်ပဲလိုချင်တယ် . . . တောအရက်ရောင်းတယ်ဆိုကတည်း  
က မုဆိုးမသတ္တိ သိလောက်ပြီထင်တယ်။ တောင်ရှည်ပုဆိုးကိုတောက်  
တောက်စင်းပြီး ပန်းကန်ပြားနဲ့တင်ပို့တာကြိုက်သလား။ ခေါင်းပေါင်း  
ပုဝါကို ထဘီအထက်ဆင်လုပ်ဝတ်တာကြိုက်သလား ဟဲ့ မိလှ ဘယ်  
မလဲ အော့နာကျ”

“အငြိမ့်ဆရာဆီ လသုံးငွေသွားတောင်းတယ် အရီးဌေး  
ပြန်လာရင်တော့ ဝင်သလောက်ဖဲဆပ်မယ်လို့ ပြောသွားတာပဲ။  
ရွေးမှာပါအရီးရယ်။ သူ့မှာအဲဒါတွေနဲ့လုပ်စားနေရတဲ့ဥစ္စာ . . . ”

“ကလေးငါးယောက်နဲ့ ပေးသလောက်ယူနေရတဲ့ညည်းကို  
သနားလို့နော်။ ငါပွဲမကြမ်းချင်ဘူး . . . လာရင်လွတ်လိုက် . . . ”

ထင်ပေါ်နဲ့ကျွန်တော်က အိမ်ပေါ်မှာထိုင်ရင်း ဖြစ်ရပ်တွေ  
ကိုအကုန်လုံးကြားနေမြင်နေရတယ်။ တစ်ချို့ကျတော့လည်း တိုးတိုး  
တိတ်တိတ် ခပ်ပြုံးပြုံးမျက်နှာပေးလေးတွေနဲ့။ ဒါပေမဲ့ အမူအယာတွေ  
ကိုကြည့်လိုက်ရင် အကြွေးတောင်းနေတယ်ဆိုတာ သိသာပါတယ်။  
အကုန်လုံးရှင်းသွားလောက်ပြီဆိုမှ ချွေးတလုံးလုံးနဲ့ ကိုဒီပါ တက်  
လာရင်း

“မရွှေလှကည်း သင်ပေးထားတဲ့အတိုင်း တိုတိုရှင်းရှင်းပြော  
ပါဆိုတာ သိပ်ဝိုင်းတာပဲ။ တဖက်သားကိုလည်း အားနာဦးမှပေါ့ . . . ”

“ကြုံသလိုဖြေရှင်းရတာကွယ်။ အချိန်တွက်နေလို့ရတာ  
မဟုတ်ဘူး။ မင်းနှယ် ရင်ဆိုင်ရတဲ့လူတော့ ကိုယ်ချင်းမစာဘူး . . . ”

“နေစမ်းပါဦး ဒါခင်ဗျားတို့မိသားစုရဲ့ နေ့စဉ် ပြဿနာ  
ပဲလား”

ကျွန်တော်က မေးလိုက်တော့

ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ။ “နံနက်ချိန်ခါ အကြွေးသံသာလေ။ ခါတိုင်း တော့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သွားထိုင်ပြီး ရှောင်နေကျကွ။ ဒီကနေ့မှ အလတ်မက သိပ်နေမကောင်းလို့ ဆေးဝယ်တိုက်နေတုန်း ပြုန်းကန် ဝင်ချလာတာနဲ့ နက်ဗီ (အိမ်သာ) ထဲဝင်ပုန်းနေရတာ။ သောက်ရေး ထဲသူက လေရှည်နေတော့ ငါ့မယ့် ဝါယောခွေ့ (လေတိုက်)တိုင်းဘယ် လောက်ဒုက္ခရောက်ရတယ်မှတ်တုန်း.. ”

“ဒီနှစ်ယောက်က နေ့တိုင်းလာနေကျ ဖောက်သည်တွေပေါ့”

“အင်း ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့ကျန်ရစ်တာဆိုလို့ သူတို့နှစ် ယောက်ပဲ။ အိမ်တော်ရာဆင်တံတားသင်္ကန်းဆိုင်က အစ်မကြီးတော့ သင်္ကန်းအကြွေးလာတောင်းတိုင်း ငါ့ကိုမုန့်ဖိုးပေးပေးပြီး ပြန်ရလွန်း လို့လက်မြောက်သွားပြီ။ မင်းတို့ကောင်တွေ ပုန်းစေ(ထမင်းစား) ပြီးမှ ပြန်ကြကွာ။ မရွေ့လှ ထမင်းထပ်ချက်ဟေ့.. ”

“ဆန်က ညနေအတွက်ပဲ ကျန်တော့တာ ကွဲ့.. ”

“ပူမနေစမ်းပါနဲ့ဟ၊ သူ့ဟာသူဖြစ်သွားမှာပါ။ ငါ့ကြံနေပါ တယ်.. ဟေ့ ဝင်းဌေး ငါ့သားအနောက်မုခ်က ရွှေလာစားသောက် ဆိုင်ကိုသွား အဖေကဆိုပြီး ရမ်တစ်လုံးဝယ်ချေ .. ကိုင်းဆိုစမ်းပါ ဦး လာရင်းကိစ္စ.. ”

ထင်ပေါ်က

“ဆိုင်းအုပ်စုနဲ့ခင်ဗျာအိမ်မှာ ဖဲရိုက်ချိန်းထားတာဗျ .. ခင်ဗျားအကောက်ရစေချင်လို့ပေါ့ဗျာ .. တာရဲတန်းမှာဆိုရင် .. လူရှုပ်လွန်းလို့.. ”

“ငါ့ညီတွေ အကိုကြီး မတောင်သာတဲ့အချိန် ခုလိုစောင့် ရှောက်ကြတာ သိပ်ကျေးဇူးတင်တယ်ကွာ။ မလှ ပျော်ဘွယ်စတိုးက ဖဲထုပ်တစ်စုံ ငါကဆိုပြီးအကြွေးသွားယူလိုက်။ ဩော် မင်းဖဲထုပ်ဝယ် ပြီး ပြန်လာရင် ဦးမြညွန့်ဆီမယ် ငါကဆိုပြီး ဘီအီးနှစ်လုံးဝင်ယူခဲ့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဆိုင်းသမားတွေကလည်း ကြွက်တွင်းတွေရယ်. . ”

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့သောက်စပြုနေတုန်း ဆိုင်းဆရာတွေ ရောက်လာပြီး သောက်ကြ စားကြ နည်းနည်းအရှိန်ရလာတော့ သူ့အိမ်ပေါ်မှာ ပိုကာဝိုင်းလုပ်ကြပါတယ် . . ရှုံးလိုက်တဲ့အရှုံး . . ကျွန်တော်နဲ့ထင်ပေါ်ချည်းပဲ ကြာတော့ . . ငွေပြတ်ကရော . ထင်ပေါ်နာရီလေးလည်း နှဲဆရာဆီရောက်သွားပြီ။ဒေါင်းကြေးပေး စရာမရှိလို့ ခဏပေးစမ်း၊ လိုင်းလျော်စရာမကျန်လို့ ခဏလှည့်ဦးနဲ့ အကောက်ခွက်ထဲမှာလဲပြောင်သလင်းခါနေပြီ။ ရှုံးတော့ စိတ်ညစ် စိတ်ညစ်တော့သောက်နဲ့ ဗိုက်ထဲမှာလည်းအရက်တွေက ရောကုန်ပြီ။ လူတွေလည်း အတော်မူးကုန်ပြီ။ အဲဒီမှာ ထင်ပေါ်က . .

“ကိုင်း ပါတာလည်းကုန်ပြီ။ ပြန်ရုံဘဲ လစ်ကြစို့” ဆိုတော့ ကိုဒီပါ က

“ဟ . . ဘာလို့ပြန်ရမှာလဲကွ။ အစောကြီးရှိသေးတာ . . ကစားပါဦး. . ”

“ပိုက်ဆံမှ မရှိတော့တာ. . အိုးမဲသုတ်တန်းကစားဖို့ပဲရှိ တော့တယ်. . ”

“အိုကွာ . . ငါဖန်ပေးမှာပေါ့. . မရှိဝမ်းစာ ရှိတန်ဆာ ပဲ . . မရွေ့လှ မင်းပါတိတ်သုံးစုံသွားထုလိုက်ဦး။ ကောင်လေးတွေ အရင်းပြုတ်နေပြီ. . ”

မလှဟာ မျက်နှာတစ်ချက်မပျက်ဘူး . . သုတ်ခနဲထသွား တယ် . . ကိုဒီပါက

“ကိုင်း . . ဆက်ချ။ လောလောဆယ်တော့ ပေးစရာရှိရင် လဲမှတ်ထားပေါ့။ မခင်လှပြန်လာတော့ အကုန်ရှင်းမယ် . . ဝင်းဌေး ဘီအီးနှစ်လုံး . . အဖေကဆိုပြီး. . ”

ဒီလိုနဲ့ပြန်တွယ်လိုက်ကြတာ အရှုံးတွေအကုန်ပြန်ရတဲ့ အပြင် သူတို့ပါတဲ့ငွေအကုန်နိုင်ပြီး နာရီတွေ လက်စွပ်တွေပါ အပေါင်

ခံလိုက်နိုင်တယ် . . အဲဒီအချိန်အထိ မလှပြန်မလာသေးဘူး။ ဒိုးတီး ဆရာက . .

“ကဲ ကျုပ်တို့လည်း ရှိတာကုန်ပြီ။ တလှည့်ကြံဖန်ပေးဦး”

‘ဟ ဘယ်ကရှိရမှာလည်း ငါ့များ ဘဏ်တိုက်များမှတ်နေ လား”

“ခင်ဗျား ဒီကောင်နှစ်ကောင်ကျတော့ဖန်ပေးပြီးတော့”

“သူတို့က “ဟား” (လှပြက်) တွေဟ၊ မင်းတို့ကအတီးသမား တွေ။ မင်းတို့ကရှုံးရင် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ပြန်ကြမှာ။ ဒီနွားနှစ်ကောင်က ယိုင်ရင်ယိုင်သလို ငါ့အိမ်မယ်သောင်တင်ကျန်ရစ်မှာ။ သူတို့အရှုံး နဲ့ကာမိအောင် လေးငါးရက်စားလိုက်အိပ်လိုက်သောက်လိုက်လုပ်နေ ကြတော့မှာ။ အဲဒါကြောင့် မနိုင်နိုင်အောင်လုပ်ပေးရတာဟေ့ . . ”

“လုပ်ပါဗျာ၊ နက်ဖြန်ကျ ကျုပ်ပြန်ရွေးပေးပါ့မယ် မလှ ပါတိတ်တွေ ပြန်ထူပေးစမ်းပါဦး” လို့ဆိုင်းဆရာက အထွန့်တက်လာ တော့ ကိုဒီပါက တဟားဟားရယ်ရင်း

“မလှမှာ ငါဘောလုံးပွဲရှုံးထားလို့ ဘာပါတိတ်မှမရှိဘူး။ မင်းတို့ပြန်ကစားချင်အောင် ပရိယာယ်လုပ်ပြီး လွှတ်လိုက်တာ မယုံ ရင်ကြည့်” ဆိုတဲ့ပြီး ခေါင်းရင်းပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်ပြလိုက်တော့ တောင်ဘက်အိမ်ဝိုင်းထဲက ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ အိပ်နေတဲ့မလှကို အားလုံးမြင်လိုက်ရပါတော့တယ်။

သစ်လွင်အငြိမ့်ဆရာ ကိုကျော်စိန်ကတော့ မယားဒီပါ။ လင်ဒီပါတဲ့ “ဒီပါလုပ်သမျှ အကုန်အကောင်းမြင်တဲ့မိန်းမကွာ၊ ငါဖြင့် အံ့ဩလို့မဆုံးဘူး။ ဟိုအကောင်က ရှေ့ကလိမ်နေရင် လှည့်ပြီး မျက်ရိပ်မျက်ကဲပြဘို့မလိုဘူး။ သူက နောက်ကအံ့ကျလိမ်ပြီးသား။ သူ့လင်မှသူ့လင် နိုင်လို့လည်းဂုဏ်မယူဘူး ရှုံးလို့လည်း ပူပူဆူဆူ မလုပ်ဘူး။ သဘင်သည်သူငယ်ချင်းချင်း အိမ်ထောင်ကျတာဆိုတော့ အကြောင်းသိနေတာလည်း ပါမှာပေါ့” လို့ ပြောလေ့ရှိတယ် . .

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တစ်ဖွဲ့စီခွဲပြီး အလုပ်လုပ်ကြတဲ့နှစ်တွေမှာ (တစ်ဖွဲ့စီဆိုပေမယ့် လူအတွဲလုံးဝပြက်သွားတာမဟုတ်ဘူး။ ဒီပါထင်ပေါ် ဖြစ်ရင်ဖြစ် ဒီပါချစ်စရာ ဖြစ်ရင်ဖြစ် ထင်ပေါ်ချစ်စရာ ဖြစ်ရင်ဖြစ်နေတတ်တာပါ) ကျွန်တော်တို့အလည်ရောက်သွားလို့ ကိုဒီပါ ပွဲထွက်သွားနေရင်

“နှင့်အစ်ကို ဒီနေ့ပြန်လာမှာ စောင့်ချင်စောင့်ဦးလေ” ဆိုပြီး အရက်တို့စားစရာတို့ အကုန်စီစဉ်ပြီးဧည့်ခံရှာတာ . . . အဲလို ဧည့်ခံရင်းနဲ့ . . .

“ကိုယ့်ညီအစ်ကိုတွေ ပြန်ပြီးတွဲမိအောင်လဲလုပ်ဦး . . . နင့်အစ်ကိုကြီးကို ပစ်မထားနဲ့ နင်တို့နှစ်ယောက်ဆိုရင် ပွဲချီလည်း မပူရ အလုပ်လည်းသက်တောင့်သက်သာနဲ့ အရာရောက်ပြီးသားမဟုတ် လား . . . နင့်အစ်ကိုကြီးကိုပစ်မထားပါနဲ့ဟယ် . . . ” လို့တဖွဖွမှာ တတ်တယ်

ကျွန်တော်က ပစ်မထားပေမယ့် သူက ပစ်ထားခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော် ပြေးလွှားနေရချိန်မှာ မခင်လှ ကွယ်လွန်သွားပြီဆိုတဲ့ သတင်းကြားနဲ့ပဲ ကျွန်တော်မျက်ရည်ကျခဲ့ရတယ်။ လင့်ဆိုးမျိုး အနှံ့အတာ မယားဝတ္တရားတွေကို ကျေကျေနပ်နပ်ကြီးခံယူဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ သူ့ဈာပနကို ကျွန်တော်ရောထင်ပေါ်ပါ လုံးဝလိုက်မပို့နိုင်ခဲ့ကြဘူး။

“ဟိုကောင်နှစ်ကောင် လာအောင်များ စောင့်ပါဦးလား မရွေ့လှရယ် နင့်မောင်တွေမလာသေးဘူးဟ။ နင်မှာစရာတွေအကုန်မှာပြီးလို့ စိတ်ချလက်ချထွက်သွားတာလား . . . နင်တို့အစ်ကိုကြီးကို ပစ်မထားကြပါနဲ့လို့ နင့်မောင်တွေကိုမှာပြီးပြီလား”

နဲ့ ဦးဒီပါရယ်ငိုရှာတာလို့ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း မင်းသမီး တစ်ယောက်က ပြောပါတယ်

“ . . . ရုတ်ရုတ် ရုတ်ရုတ်အချိန်ဆိုတော့ လိုက်ပို့တဲ့သူတော့ နည်းတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူ့မိတ်ဆွေတွေနဲ့ သဘင်လောကသား

ခပ်များများရောက်လာတော့ မဆိုးပါဘူး။ အဲဒါ အိမ်ပေါ်ကိုတက်  
 ငိုလိုက် အောက်ကဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံလိုက် ပြောရင်းငိုလိုက်  
 သူ့သမီးလေးတွေကို ဖက်ငိုလိုက်နဲ့ အားလုံးက ဝိုင်းသနားနေတုန်း  
 ကျွန်မနားကို မသိမသာကပ်လာပြီး . . ဦးဒီပါက . . မယဉ် . . .  
 မယဉ် . . နောက်ခုနှစ်ရက်ကျော်ရင် ကျုပ်တို့ဇာတ်လမ်းစလို့ရပြီတဲ့  
 . . အဲလို နောက်သေးတာ



ချစ်စရာ

**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရှင်တော်များ (၅၄)**

မင်းတို့အစ်မဆုံးသွားတာ ငါ့အဖို့လက်ရုံးနှစ်ဖက်ပြုတ်တာ ပါကွာ။ ကလေးတွေကိုစောင့်ရှောက်ထိမ်းသိမ့်ဖို့ကတစ်ဖက် ငါ့ရှုပ်သမျှ လိုက်ရှင်းပေးဖို့ကတစ်ဖက်၊ ဒါတွေတွေးပြီး စိတ်ထိုင်ညစ်နေလို့ လည်းပြီးသွားမှာမှ မဟုတ်တာ။ ကလေးတွေ စားဝတ်နေရေးကရို သေးတယ်လေ။ ဒီတော့ မသေခင် တာဝန်လေးကြေသွားအောင် သူ့ထားရစ်ခဲ့တဲ့ သူ့မိဘပိုင်မြေလေးတစ်ခြမ်းဖွဲ့ပြီး ရောင်းလိုက်ရတာ ပေါ့။ ကျန်တဲ့တစ်ခြမ်းကို အိမ်ကောင်းကောင်းဆောက် ပိုတဲ့ငွေ သူ့ အတွက်ကောင်းမှုကုသိုလ်လုပ်ပေါ့ . . . နောက်အိမ်ထောင်ပြုဖို့လည်း စိတ်မကူးတော့ပါဘူးကွာ။ ပါးစပ်က ပြောနေကျမို့သာ ရယ်စရာ ပြောချင်ပြောမယ်။ သမီးတွေကလည်း အရွယ်ရောက်ကုန်ကြပြီ မဟုတ်လား။ ကလေးတွေ မျက်နှာပူမယ့်အလုပ်ကို အဖေမျက်နှာ ပြောင်မတိုက်တော့ပါဘူးလို့ ကတိပေးထားရတယ်။ ငါ ပွဲကလို့ရတဲ့ ငွေလည်း သူတို့ကို အပ်ချင်မှအပ် . . . မိန်းမသာ ထပ်မယူနဲ့ အဖေ ကြိုက်သလိုနေဆိုတဲ့ပါမစ်ရထားတော့ . . . ငါလည်း . . . အိုဝင်တို့

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဇီဒိန်း တို့ကို မယားငယ်တွေအမှတ်နဲ့ ပံ့ပိုးနေနိုင်တာပေါ့။

နဂိုကဘောလုံးပွဲဝါသနာကြီးတဲ့သူ့အတွက် အခုလိုနိုင်ငံခြားဘောလုံးပွဲတွေကို ကြည့်ခွင့်ရသွားတာလည်း အရက်ကိစ္စ၊ မိန်းမကိစ္စ ဖက်ကိုအာရုံပါးသွားစေတဲ့အပြောင်းအလဲတစ်မျိုးဆိုတော့ သားသမီးတွေကကျေကျေနပ်နပ်ခွင့်ပြုထားကြပုံရပါတယ်။

“ပွဲရှိရင်လာခေါ်ကွာ . . . ချီကောက်ကလေးတွေလျှောက်ကနေရတော့ . . . အပိုသုံးရတာပေါ့ . . .” အဲသလိုမှာထားပေမယ့် သူကလာခေါ်ရတဲ့ပွဲချီကပိုများပါတယ် . . .

“မန်း . . . ရေလိုက်ခဲ့ပါဦးဟ . . . ကျူးငနဲ (ဧယဉ်ကျူးပွဲ) လေးရှိလို့ . . .”

‘လိုက်ရုံပေါ့ ဘယ်ကျောင်းတိုက်တုန်း . . .’

“ xxx ကျောင်းတိုက်က . . . ငှါဆရာတော်ဖြစ်နေလို့ကွ . . . ဖြေဖျော်ရေးတာဝန်ကို ငါကယူထားရလို့ပေါ့ . . .” အဲဒီပွဲကပြီးလို့တစ်လလောက်ရှိတော့

“လိုက်ခဲ့စမ်းပါဦးကွာ။ ဒါက ငှါငယ်ဆရာအရင်းဖြစ်နေတာအရင်ကခဲ့တဲ့ကျောင်းတိုက်လေ . . . အဲဒီကျောင်းတိုက်ရဲ့အရှေ့ဖက်ကကျောင်း လေးလအတွင်းမှာကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်ထဲမှာ ဆရာတော်ငါးပါးကို ဧယဉ်ကျူးရတယ်။ အဲဒီပွဲကပြီးလို့ တစ်ပတ်လောက်အရှိမှာ သူနဲ့တွေ့တော့ကျွန်တော်က . . .

“ကိုထွန်းအောင် . . . ဧယဉ်ကျူးလေးဘာလေးမရှိတော့ဘူးလား . . .” ဆိုတော့ . . .

“ငှါကို ကျောင်းတိုက်နားကဖြတ်မသွားပါနဲ့တော့လို့မိန့်ထားတယ်ကွ . . . ငါမို့လို့ သွေးရိုးသားရိုး . . . မုန့်လေးပဲလေးကန်တော့ဘို့သွားတာကို မျက်ခုန်းလှုပ်လွန်းလို့ပါတဲ့”

ပြောရင်းရယ်နေရာ . . . သူ့ကို သံဃာတော်တွေကသိပ်အလိုလိုက်တယ်။ အထူးသဖြင့် ဘုရားကြီးတစ်ဝိုက်ရှိရှိသမျှကျောင်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

တိုက်များက ဆရာတော်တွေပါ။ သူ့အရှိန်အဝါနဲ့ကျွန်တော်တို့ပါ အလိုလိုက်ခံရပါတယ်။ ဆရာတော်များနဲ့ နွယ်တဲ့နယ်ပွဲတွေအများကြီး ကရတယ်။ ဘယ်ကပွဲငှားလာလာ ဆရာတော်များက ဒီပျံအငြိမ့်ကို ခေါ်သွားလို့ မိန့်တော်မူကြတာများတယ်။ မန္တလေးအငြိမ့်ရဲ့အောက် မြန်မာပြည်နယ်ကုန်ဟာ ရေနံချောင်း၊ မကွေးလောက်ဖြစ်ပေမယ့် ဆရာတော်များရဲ့ဩဇာနဲ့ ပြည်မြို့နဲ့ ပြည်တစ်ဖက်ကမ်းက ညောင်ခြေထောက်။ ထုံးဘိုတို့အထိ ကခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်တော်ဒီစာရေးနေချိန်မှာ ဦးဒီပါကအခေါ်ခိုင်းလို့ဆိုပြီး ကျွန်တော့်အငြိမ့်ထဲက လူရွှင်တော်ကလေးက လာပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ ထလိုက်သွားတော့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာသူ့ကိုတွေ့ရတယ်။ သူနဲ့အတူ ထိုင်နေတဲ့နည်းသည်တစ်ဦးကိုလည်းတွေ့ရတယ်။

“ပြည်မှာချီကောက်ကဘို့ငှားချင်လို့တဲ့ကွ။ နည်းသည်ကပြော နေတယ်” ဆိုလို့ ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်တော့

“ဟောဗျာ ကိုတင်မြင့် . . . ဘယ်တုန်းကရောက်သလဲ”

သူနဲ့ကျွန်တော်တို့နဲ့ ကင်းကွာသွားတာဆယ့်ငါးနှစ်ကျော် ရှိသွားပြီ . . . ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဘဝစက်ဝန်းကိုရေးဖွဲ့ရင် သူ့အကြောင်း ကိုချန်ထားခဲ့လိုက်မရနိုင်ပါဘူး။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ရှားရှားပါးပါး အပေါင်းအသင်းဖြစ်နေလို့ . . . သူပြောတဲ့စကားလုံးနဲ့ပြောရရင် “ကျုပ်က လူရွှင်တော်ကိုပိုးတဲ့သူဗျ”

ကျွန်တော်တို့နဲ့ သုံးနှစ်ကျော် ညီရင်းအစ်ကိုတွေလို တရင်း တနှီးနေခဲ့တာ။ သာမန်မြို့ပေါ်ပွဲရှိလို့ လိုက်ကြည့်ရုံကြည့်တဲ့ အဆင့် မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတုန်းကသူပိုင်မှန်လုပ်ငန်းရှိတဲ့အပြင် ဝီလီဂျစ်တစ်စီး ရှိတယ်။ ကျောက်ဆည်၊ မုံရွာ၊ ပြင်ဦးလွင် အဲဒီဒေသတွေထိ လိုက် ကြည့်တော့။ တစ်ခါ တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ ပွဲကိုလိုက်ပို့ပေး ပြီး ပွဲပြီးတော့ အတူတူပြန်တာ နှစ်ညပွဲ (အဝေးပွဲ) ဆိုရင်လည်း တစ်ညကြည့်ပြီး ပြန်အလုပ်လုပ်။ နောက်နေ့ပွဲသိမ်း အမှီရောက်

အောင်ပြန်မောင်းလာ ပြန်ခေါ်သွား အငြိမ့်ဆိုတာ ညဉ့်ဝက်ပွဲ သိမ်းတဲ့ စနစ်ဆိုတော့(ခရီးအကွာအဝေးအလိုက်)လင်းလူလင်းခင် အိမ်ပြန် ရောက်။ အဲ ခရီးတစ်လျှောက်လုံးသူက ကျွန်တော်တို့ပြန်ခဲ့တဲ့ ပြန်လုံးတွေကို ပြန်ပြန်ပြု၊ ရယ်လိုက်ဝေဖန်လိုက်ပေါ့။ နောက်တော့ ဆောင်းတွင်းပွဲတွေဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က အရက်ဝယ်ထား ပွဲကရင်း မသောက်ကြေး . . ပွဲပြီးလို့ သူ့ဂျစ်ကားနဲ့ပြန်လာမှ . . . ပြင်ဦးလွင် ဆိုရင် ခရီးတစ်ဝက်ရှုခင်းသားမှာကားရပ်၊ လရောင်နဲ့နှင်းထူကြားက မီးရောင်စုံနဲ့မန္တလေးမြို့ကြီးကို လှမ်းကြည့်ရင်း အရက်မသောက် တတ်တဲ့သူတို့အုပ်စုက ကောက်ညှင်းပေါင်းနဲ့အကြော်တွေစား . . ကျွန်တော်နဲ့ကိုဒီပါကအရက်သောက် စကားတွေပြော အရက်လည်း ကုန်ရော ကျွန်တော်က ပုလင်းခွဲတွေကို နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများ ရေချ တဲ့ထုံးစံ အန္တရာယ်ကင်းပါစေဆိုပြီး ကားဦးကနေ လမ်းပေါ်ကိုပစ်ခွဲ . . ပြီးမှ ကားထွက် . . ကျောက်ဆည်ပြန်ဆိုရင် . . ညောင်သုံးပင် ကွေ့ . . စစ်ကိုင်းအပြန်ဆိုရင် တံတားဖြူထိပ်က လက်ပန်ပင် အဲဒါ ကျွန်တော်ပုလင်းခွဲတဲ့နေရာတွေပါ . . အဲလိုနေခဲ့တာ . . သုံးနှစ် . . ဒါပေမဲ့ သူ မင်းသမီးနာမည်တွေကို လုံးဝမသိသလောက်ပဲ။ အမှတ်လည်းမထား စိတ်လည်းမဝင်စားဘူး။ . . ပွဲနားတဲ့ရက်တွေမှာ ငွေကြေးအကူအညီ ပေးတာတွေ၊ တခြားလူမှုရေး(ကျန်းမာရေး) အကူ အညီပေးခဲ့တာတွေဟာ . . ဘာမျှော်လင့်ချက်မှမရှိဘဲ သန့်သန့်ကူညီ ခဲ့တဲ့သူပါ . . နောက်တော့မိဘများနဲ့အတူ ကြို့ပင်ကောက်မှာပြန်နေ ပြီး၊ စီးပွားရေး လုပ်တော့မယ်ဗျာဆိုပြီး ကွဲသွားကတည်းက လုံးဝ မတွေ့တော့ တာ . . ဆယ့်ငါးနှစ်ကျော် . . ကျွန်တော်မှတ်မိနေတာ သူအံ့ဩသွားတယ် . . တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ခုလို့ဆိုရမှာဘဲ ကျွန်တော်က လည်း သူ့အကြောင်းရေးဖို့ရာစဉ်းစားနေတဲ့အချိန်ကိုး . . အံ့ကျ ဖြစ်သွားတာပေါ့ . .

“ရွှေမန်း . . . မှတ်မိသားပဲ . . ကျုပ်က မမှတ်မိလောက်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဘူးထင်တာ. . ”

“ဘယ်မေ့ပါ့မလဲဗျာ . . ကိုယ့်ရည်းစားဟောင်းပဲ စွဲလန်းနေရတာပေါ့” ဆိုတော့ သူ့ဟန်အတိုင်း ပြုံးပြုံးကြီးလုပ်နေရင်း

“ကျုပ်လူတွေကို လွမ်းလွန်းလို့ အကြောင်းရှာပြီးပြန်လာတာဗျ. . အမေကလည်း ခုနှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရှိနေပြီလေ . . သူ့အမျိုးတွေကိုတွေ့ချင်တယ်ဆိုတော့ ပိုပြီးခွင်တည့်သွားတာပေါ့။လမ်းကြုံလို့ရှိရင် ဝင်ခဲ့ကြဗျာ . . ကြိုပင်ကောက်မှာ ရွှေမန်းပရိဘောဂနှင့် ပရိက္ခရာဆိုင်ဆိုရင် အားလုံးသိကြပါတယ်. .

တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးအငြိမ့်ရဲ့ စားကျက်ဆိုတာ မြေလတ်ခရီးမှာ ရေနံချောင်း . . မကွေး နယ်ကုန်ပါပဲ. . သီးခြားအလည်သွားမှရောက်နိုင်မယ့်နေရာဖြစ်လို့ ခရီးကြုံဖို့မလွယ်ပါဘူး . . ဒါကိုသူလည်းသိနေမှာပါ. . နံဘေးက သူ့ညီကို ကင်မရာထုတ်ပေးရင်း

“ကိုင်းဗျာ . . မသေခင်ချစ်ကြရအောင် . . သေသွားမှငိုနေလို့လဲအလကားပဲ . . ငါတို့သုံးယောက်ကို အမှတ်တရရိုက်ပေး စမ်းကွာ . . ” ဆိုပြီး ဓါတ်ပုံရိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နှစ်သက်တဲ့ ချစ်တီးထမင်းလိုက်ကျွေးတယ်. . ပြီးမှ သူ့သတိတရနဲ့ “အင်း ကျုပ်နဲ့အပြိုင် ခင်ဗျားတို့ကိုပိုးခဲ့တဲ့ ကိုစောမောင်ကြီးတစ်ယောက် တော့မရှိရှာတော့ဘူးနော်. . ” တဲ့ ဟုတ်တယ် ကိုစောက အသေစောရှာတယ်။ စီးပွားရေးစိတ်ဓါတ်ကျတာရော အရက်ရော ပေါင်းမိသလို ဖြစ်သွားရှာတယ်. . သူလည်း မင်းသမီးနာမည်မမေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ အငြိမ့်ခုံနောက်မှာ ဂျစ်ကားထိုးပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့နေရာကို ဝင်ထိုင်ပြီး တဟားဟားရယ်နေတတ်တယ်။ အားတဲ့အချိန်ကျ သူ့မှာ ပါလာတဲ့ပုလင်းကိုဖွင့်ပြီး အခိုးပွင့်ဆေးလေးတော့သောက်ထားကြဦးဗျ။ ဆောင်းတွင်းဆိုတော့ အခိုးငုတ်တတ်တယ်ဆိုပြီး တစ်ငုံစီငုံခိုင်းတော့တာ။ အဲဒီထက်လည်းပိုမသောက်ရဘူး။ မင်းတို့မူးရင်လည်း

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အာလေး မယ် ငါ့မူးရင်လည်းနားလေးမယ်။ နှစ်ဦးနှစ်ဝမလေးအောင် လုပ်ကြစို့တဲ့။ ပွဲပြီးရင်တော့ စိတ်တိုင်းကျဆော်ပေတော့။ ကျွန်တော် ဆို အိမ်ကို ထမ်းပို့ရတဲ့ညတွေ ဘယ်နည်းမလဲ။ ဘယ်လောက်လွန် လွန် မြို့စွန်က ကျွန်တော်အိမ်ထိ ကားမောင်း အိမ်ထဲပို့ စောင်ခြုံပေး၊ စိတ်ချရပြီဆိုမှ သူ့အိမ်ကိုပြန်တာ။ သူ့မို့လို့ အငြိမ့်ခုံကို ရောက်လာ ပြီဆိုရင် လူမမြင်ရခင် အသံအရင်ကြားရတာ။ ရွှေပြည်တော်သည် သီချင်းကို အမြဲဆိုတယ်။ ကျွန်တော်က ဇာတ်ရဲ့ဇာတ်သိမ်းခန်းက ရွှေပြည်တော်သည် သီချင်းကိုဖြူးနေကျဆိုတော့ ပွဲခင်းရှေ့ကနေ အငြိမ့်ခန်းကြည့်ပြီး ခုံနောက်ဝင်လာရင် အဆိုပါလာတော့တာ။ အသံလည်းကောင်းတယ်။

“ဟေ့ကောင်တွေ လက်ဖက်ရည်ဆို ကိုတင်မြင့်ကားနဲ့လိုက်၊ အရက်ဆိုငါ့ဆီလာကြ ဒါပွဲသိမ်းရင် သူ့အော်နေကျအသံပဲ။ ရတနာပုံ အငြိမ့်နှစ်ကျွတ်တဲ့ပွဲမှာ ကျွန်တော်မိန်းမခိုးမယ်ဆိုတော့ သူတို့ နှစ်ဦးက ဂျစ်ကားနှစ်စီးနဲ့ အရံသင့်စောင့်လို့ ခိုးမှာကလည်း အဖွဲ့ ထဲက မိန်းကလေးလေ ၊ အဲဒီညမှာ ကိုစောမောင်က -

“ငါ့မှာ ငွေသုံးထောင်ပါတယ်။ ပြင်ဦးလွင်ထိ ပို့ပေးမယ်။ အဲဒီမှာနေကြ၊ ငါနဲ့ကိုတင်မြင့်နဲ့ တစ်ရက်ခြားစီ လာတွေ့မယ်။ လိုတာ နောက်မှ ဆက်လုပ် . . .” တဲ့ အဲဒီညမှာ ကျွန်တော့် အမျိုးသမီးက သဘောမတူတာနဲ့ အစီအစဉ်ပျက်ရော။ ကျွန်တော်လည်း စိတ် ညစ်ညစ်နဲ့ ကိုဒီပါအိမ်ကို လိုက်အပို့ခိုင်းပြီး ဂျစ်ကားနှစ်စီး ခေါင်း ချင်းဆုံပြီး အမူးသောက်ပစ်ရော။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် ကိုဒီပါအိမ်မယ် သောင်တင်ပါလေရော။ ပထမသုံးရက်လောက်ကတော့ စားရေး သောက်ရေးဘာမှမပူရဘူး။ အချစ်ရေးမှာ အဆင်မပြေတဲ့ ကျွန်တော် ကို အမြဲအားပေးစကားပြောနေတာ။ အားမငယ်ပါနဲ့ကွာ။ ဒီနှစ်ထဲ အဆင်မပြေရင် နောက်နှစ်ပေါ့။ အချစ်ဆိုတာ ဒီလိုပါပဲ စသည်ဖြင့် ပါ။ အရက်၊ ထမင်း ဘာမှမပူရဘူး ငါးရက်လောက်နေတော့ -

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“မင်းအိမ်က စိတ်ပူနေဦးမယ်။ ပြန်ပြီး အကြောင်းကြား လိုက်ပါဦးလား” တဲ့ ကျွန်တော်က “စိတ်တွေလေနေတယ်ဗျာ. . အိမ်ပြန်ချင်စိတ်မရှိသေးဘူး”ဆိုတော့

“အေးလေကွာ မင်းစိတ်ကြည်မှ ပြန်ပေါ့။ ငါက မင်းအိမ် စိတ်ပူနေမှာစိုးလို့”

ဒီလိုနဲ့ နောက်ထပ်သုံးလေးရက်လောက်နေဖြစ်သွားတယ်။ လေးရက်မြောက်နေ့ကျတော့ . .

“ငါ့ညီ . . ကိုယ့်မှာ အဖေတစ်ခု သားတစ်ခုရှိတာ ဖအေကြီး ပူပန်နေလိမ့်မယ်”

“အကိုကြီးရာ . . . . ကျွန်တော့်ကို အိမ်ပြန်ဖို့ မပြောနဲ့ဦး စိတ်လေနေလို့ပါဗျာ”

“ဟ . . စိတ်လေတာ ကြည့်လေမှပေါ့ . . မလှ ပါတိတ်တွေ တစ်ထည်မှ မကျန်တော့ဘူး။ မင်းကို ပေါင်နဲ့ပြီးကျွေးထားရတာ။ . . လေလေ. . မလေလေ ပြန်ဦး” ဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော် ပြန်ဖြစ် သွားပါတယ်။

အခုစာရေးနေတဲ့အချိန်မှာတော့ မလှလည်း မရှိတော့၊ ကိုစောမောင်လည်းမရှိတော့၊ ရွှေပြည်တော်သည်ဆိုခဲ့တဲ့ ရတနာပုံ အငြိမ့်လည်းမရှိတော့၊ စက်ဘီးတွေ တစ်ထွေးကြီးနဲ့ . . ဂျစ်ကား တွေနဲ့ တစ်ပျော်တစ်ပါးပြန်ကြ၊ သွားကြ၊ စားကြသောက်ကြတဲ့ နွေးထွေးခုံမင်စရာ၊ ပွဲကြည့်သူ ပွဲကသူ ဆက်ဆံရေးလည်းမရှိတော့၊ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ငြိမ့်ရှိခဲ့ရာက နှစ်ဆယ့်နှစ်ငြိမ့်လည်းမရှိတော့ဘူး။ ရှိနေတာက အံခဲပြီး ရုန်းကန်နေရတဲ့ အငြိမ့်ငါးငြိမ့်နဲ့ ပရိတ်သတ် ပေးထားတဲ့လှုပ်စားခွင့် လိုင်စင်ဟောင်းလေးတွေကို င် ထားတဲ့ ယောင်ပေယောင်ပေ -

ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေပါပဲ။



ချစ်စရာ

**ကျန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ဥပဒေတော်များ (၁၅)**

အငြိမ့်ဦးရေကနည်းသွားတော့ အငြိမ့်လူပြက်ဦးရေက များလာရောကွာ။ တစ်ချို့လည်း ဇာတ်လောကထဲရောက် တစ်ချို့လည်း ဆိုင်းလောကထဲရောက်။တစ်ချို့ကျတော့ လုပ်ငန်းသံယောဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သံယောဇဉ်လေးနဲ့ မျှစားမယ်ဆိုတဲ့ စေတနာထားပြီး အငြိမ့်ထောင်တွေက ခေါ်လိုက်တော့ လူပြက်သုံးယောက်ကနေ လေးယောက်ဖြစ်၊ အခု ငါ့အငြိမ့်မယ် ငါးယောက်၊ ငါအပါအဝင် ခြောက်ယောက်ဖြစ်သွားရော။ မင်းစဉ်းစားကြည့်ကွာ ငါကလူကြီး အခံနေရာကနေရတာ။ ဒီနှစ်မှ ငါ့မျက်နှာကြီးစုတ်ပြတ်မသွားရင် ကံကောင်း။ ဘယ်နှယ့်ကွာ ငါးယောက်လုံးပြက်သမျှ ငါကပဲ ဒိုင်ခံပြီး မျက်နှာခံနေပေးရတာ။ ပြီးတော့ ပြက်လုံးတွေကလည်း တစ်ယောက် တစ်မျိုးစီဆိုတော့ ပြုံးလိုက် ရယ်လိုက်၊ ပြူးလိုက်၊ ပြဲလိုက် ရှုံ့လိုက် မဲ့လိုက်နဲ့ အငြိမ့်ခန်းပြီးရင်ကို အနင်းသည်ကောင်းကောင်းခေါ်ပြီး မျက်နှာချည်း အနင်းခံချင်စိတ်ပေါက်လာရော။ ငါတို့ခေတ်တုန်းက ဘာပြက်မယ်၊ ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာ သိပ်ပြီး ကြိတ်ကြိတ်နယ်နယ်လုပ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

နေရတာ မဟုတ်ပါဘူးကွာ။ တစ်ယောက်ပြေးလိုက်တာနဲ့ နောက်လူ နှစ်ယောက်က အလိုလိုကပ်ပါလာပြီးသားပါ။ အခုကလေးတွေကျ တော့ လိုချင်တာဒါကွလို့ ပြောထားတာကို လိုရင်းမရောက်နိုင်ဘူး။ တစ်ခါတစ်လေ ကြားထဲဝင်ခုတဲ့ အလုံးကရယ်ရင် အဲဒီအလုံးနောက် ပါသွားရော။ ဦးလေးမန်း (ဦးမြမန်း)ပြောတဲ့ ခဲကလေးနဲ့ လူပြက် တွေလေ . .

“အားကိုးပြက်လုံးတစ်ခု အရင်ပြက်လိုက်သကွာ။ အဲဒါ ရယ်ရင် အဲဒီပြက်လုံးကို အားပြုပြီးတော့ ခြေကုပ်လုပ် ပြက်နေ တော့တာ။ အားကိုးပါများလာတော့ ဒီဟာမှ မပြက်ရင် မပြင်တတ် တော့ဘူး။ နံဘေးက ဝင်ဖျက်ပစ်လိုက်လို့ အလုံးပျက်စီးပြီလဲဆိုရော ငုတ်တုတ်ထိုင်နေရော အဲဒါခဲကလေးနဲ့ လူပြက်ခေါ်တယ်။ ခဲပြေး သလောက်ပြေးမယ်။ ခဲရပ်ရင် ရပ်မယ်။ ခဲလည်း ခြုံထဲဝင်သွားရော သူလည်း လှည့်ပြန်သွားရော” လို့ ဦးမြမန်း ကျွန်တော့ကို ပြောဘူး ပါတယ်။ အဲဒီအလုံးမျိုးက

“အခုခေတ်ကလေးများ ဉာဏ်စွမ်းသိပ်ထက်တာဘဲမောင်”

“ပြောစမ်းပါဦးဟ ဘယ်လိုထက်တာတုန်း”

“အခု ငါ့တူလေး ရေပေါ်ဘိနပ်စီးနိုင်ပြီဗျား. . ”

“ ဟယ်. . တယ်တော်ပါလား. . လူတွေကို ပိုင်းအုံနေမှာ ပဲနော်. . ”

“ငါ့တူလေး ရေပေါ်ဘိနပ်စီးနိုင်ပြီ လို့ဆိုမှ . . ”

“အေးလေ . . ပါရမီပါလို့ နေမှာပေါ့ ထူးလိုက်တဲ့ ကလေး ကွာ . . ”

လေသံမာမာနဲ့ “ရေပေါ်ဘိနပ်စီးနိုင်တာကိုပြောနေတာကွ . . ”

“တစ်မိပေါက် တစ်ယောက်ထွန်းပဲဟေ့ . . ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ စောင်မနေတာပါလိမ့်” အဲဒီကျတော့မှ စတည်တဲ့လူက “မင်းထင်တာ ဘာမှမဟုတ်ဘူး။ ငါ့တူလေးနာမည်ကိုကရေပေါ်တဲ့ အခု သုံးနှစ်

သားရောက်လို့ ဖိနပ်စီးနိုင်နေတာကိုပြောတာ ”

“အမလေး အဖေတို့ အမေတို့ အသေစောလို့ နှမေ့  
လှချည့်ရဲ့ဗျ . . ရေပေါ်ဘိနပ်စီးနိုင်တာကို မြင်မသွားရရှာဘူးနော်။  
ကျုပ်ကတော့ ရေပေါ်ဘိနပ်စီးနိုင်ပြီးဆိုလို့ အဟုတ်မှတ်နေတာ  
အခုမှ ကလေးနာမည်က ရေပေါ်တဲ့ဗျ . . ရေပေါ်ရေ မင်းဘိနပ်စီး  
နိုင်တာ ဦးလေးအခုမှ သိသကွဲ့” ဆိုတော့ တစ်ဖက်လူက ဒေါသဖြစ်  
ဟန်နဲ့ -

“မင်းနော် ငါက ရယ်စရာပြောတာ ငါ့ကို အရှက်မခွဲနဲ့။  
မခွဲပါဘူး။ ရေပေါ်ဘိနပ်စီးတာမသိတဲ့ ငါ့ကိုယ်ငါသာ ရှက်လွန်းလို့  
ပါ. . ” “ရေပေါ်ရာ အကြောင်းများကြားပါတော့”

အဲဒီလို မခံချို မခံသာ မကြာမကြာဆိတ် . . ဆိတ်ပေး  
တော့ ပရိတ်သတ်ကိုချည်မိ တုပ်မိဖြစ်လာရော။ မေ့လောက်ပြီဆို  
တော့ တစ်ခါထပ်အစဖော်ပေးပြန်ရော ဒီနည်းနဲ့ ပြက်လုံးကို ဆန့်  
ယူသွားတာ . . ဒီနေရာမှာ ခဲသမားက -

“အခု ငါ့တူလေး ရေပေါ်ဘိနပ်စီးနိုင်ပြီဗျ ” လို့ တည်တာနဲ့  
ခပ်ဖဲ့ဖဲ့လူက “ မင်းအမသား . . ရေပေါ်ဆိုတဲ့ ကလေးမဟုတ်လား၊  
သူကဖိနပ်တောင်စီးနိုင်ပြီပေါ့”

အဲဒါ ခဲကလေးကို ရပ်ပစ်လိုက်တာပဲ။ ရှေ့ဘာမှ ဆက်လုပ်  
လို့ မရတော့ဘူး။ တစ်ချို့ ခပ်နောက်နောက်ဆရာကြီးတွေကတော့  
ခရီးရောက်အောင် ပို့ပစ်လိုက်သေးတာ ခြေကုပ်မိပြီး -- ပရိသတ်  
ရယ်လောက်ပြီဆိုမှ -

မင့်တူလေးက သုံးနှစ်သားတောင်ရှိပြီ။ ငါ့သားလေးဆို မွေး  
မွေးချင်း ဖအေကို နှုတ်ဆက်ဖော်တောင်မရဘူး။ သမီးအကြီးကတော့  
လိမ္မာတယ် လေးနှစ်သမီး အခုထိ ရည်စားမရှိဘူး။ အဲအပြစ်ပြောရင်  
လည်းခံရမှာ။ အကြီးဆုံးသမီးကတော့ အသက်ဆယ့်ခြောက်နှစ်  
ကလေးက သုံးယောက် . . ”

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

“ ဟ. . ဟ လွန်လှချည်လား”

“မလွန်လွန်းနဲ့ ယောက်ျားကြီးက ပါလာတာဟ . . မုဆိုးဖို နဲ့ ညားတာ”

အဲဒါ ခဲကလေးကို ခြံထဲ လွင့်ပစ်လိုက်တာပဲ။ မူလပြက်လုံး ရဲ့ လမ်းကြောင်းကို ရှုပ်ထွေးအောင်လုပ်ပစ်လိုက်တာ ပရိသတ်အာရုံ ထဲက ရေပေါ်ဆိုတဲ့အသိကို တခြားအကြောင်းအရာတွေနဲ့ ဖုံးပြီး ဖျောက်ပစ်လိုက်တာ။ အဲဒီမှာ ဒါတစ်ခုတည်းအားပြုထားတဲ့ ခဲသမား ထိုင်ပေရောပဲ . . ”

“အခုတော့ ငါ့အဖြစ်ကို မင်းမြင်စေချင်တယ်။ ခပ်ညံ့ညံ့ ဘောလုံးအသင်းက နောက်တန်းသမားလိုပဲ။ လာသမျှအလုံးတွေကို ခေါင်းရော၊ ခြေရော၊ ကိုယ်လုံးရော အကုန်သုံးပြီး ကာကွယ်နေရ တာကွ။ သူတို့ကတော့ သင်ထားတာထက် ပိုပြီး မလုပ်ဘူး။ တစ်ချို့ တစ်ချို့ ချောင် (မရယ်တာ) နေတာတွေပါသေးတယ်။ အဲဒါတွေလည်း ဖာရထေးရ၊ ဖုံးရဖိရ၊ ငါတော့ တိုးတက်တာပေါ့ကွာ။ဟိုတုန်းက တို့ မတိုင်ပင်ဘဲ ခွင်တွေ အစဉ်တွေဖြစ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေ ပြန်ပြောပြ တော့လည်း တယ် စိတ်မဝင်စားကြပါဘူး။အေးလေ သူတို့လူငယ်တွေ မကြိုးစားလို့ ငါတို့ဒီလောက်ကြာကြာလုပ်စားနိုင်တာပါလားလို့ ကြံဖန်ပြီး ကျေးဇူးတင်ရသေးသမောင်”အခုမှ ငါ ကိုခါတ်အိုး ဖြစ်မှန်း မသိဖြစ်နေတာဟ”

“လှယ်ဖိုပြီ ကိုခါတ်အိုးအကြောင်းလေး . . ”

“ကျော့ကာမှာ ပွဲကတော့ . . ကိုခါတ်အိုးက တယ်ကြမ်း သကွ။ ရယ်တော့ရယ်ရပါရဲ့။ လူကြီးက ညစ်ပတ်တယ်။ နောက် ညကျရင် သူ့ကို မကပါစေနဲ့” အမျိုးသမီးတွေ ဝိုင်းပြောတာနဲ့၊ နောက်ညကျတော့ သူ့ကိုမထွက်ခိုင်းတော့ဘူးပေါ့။ သူကလည်း ရပါ တယ်ကွာ။ ငါ့ညကြေးငါရရင်ပြီးတာပါပဲဆိုပြီး စောင်ခြုံအိပ်နေသတဲ့ တကယ်တန်းပွဲကကြတဲ့အခါ လူရွှင်တော်တွေက မရယ်ရတော့ဘဲ

ခွင်တစ်ခုလုံး အေးလျှောက်ပြီး ဖြစ်နေရော။ အဲဒီကျမှ ပွဲကြည့်တွေက ဟိုလူကြီးကို ပြန်ထုတ်ပေးပါ။ ဟိုလူကြီးက ရယ်ရတယ်ဆိုတာနဲ့ ကိုခါတ်အို . . ကိုခါတ်အို ထဲဦး ခင်ဗျားမပါလို့ အေးစက်စက်ကြီး ဖြစ်ပြီ။ အကုန်မင်သက်မိနေပြီ ထွက်ပေးပါဦးလို့ ဇာတ်ဆရာက ပြောတာနဲ့ တောင်ရှည်ဝတ်ပြီး ရှေ့ထွက်သွားတော့ ရှေ့ဆုံးက အမျိုးသမီးတွေက ဝါးခနဲ ရယ်ကြရော။ အဲဒီမှာ ကိုခါတ်အိုက စိတ်ပေါက်ပေါက်နဲ့ လက်ညှိုးထိုးပြီး -

“မသာမတွေ . . မထွက်နဲ့ဆိုတော့လည်း နင်တို့၊ ထွက်ဆို တော့လည်း နင်တို့၊ ဒီည ငါ့ကို ညစ်ပတ်တယ်ပြောရင် ပြောတဲ့ မသာမ ပုခုံးပေါ်တင်ပြီး ခိုးပြေးမှာဗျ” လို့ ပြောလိုက်ရောတဲ့။ အခုငါလည်း ကလေးတွေဦးစားပေးတော့ လူကြီး ခိုတယ် အပြောခံ ရတယ်။ အလုပ်ထလုပ်ပြန်တော့ ဒီအရွယ်ကျမှ မြို့မေတ္တာခံချင် တုန်းလားတဲ့”

လေနှစ်ခါအဖြတ်ခံထားရပေမယ့် ဆိုးဆိုးရွားရွား လေးပင် မသွားဘူး ဖျတ်လတ်နေတုန်း။ လတ်ဆတ်နေတုန်း။ တစ်ခု သတိထား မိတာက သူဘယ်တော့မှ သတိမလွတ်ဘူး။ ခန္ဓာကိုယ်မှာ တစ်ခုခု ထူးခြားရင် ချက်ချင်းဆေးခန်းကို ပြေးတာ။

“ဘာမှ မဖြစ်လို့ စကားပြောပြန်ရတဲ့အတွက် ဆရာဝန်က တရားမစွဲပါဘူး။ စမ်းသပ်ပေးရတာမို့ စမ်းသပ်ခလည်း မယူပါဘူး။ ကိုယ်ဘာဖြစ်နေသလဲသိဘို့တော့ လိုတာပေါ့ကွာ။ ခုနှစ်ဆယ်ဟ . . နမော်နမဲ့နဲ့ သေမဲ့အစား သတိလေးနဲ့ရှင်နေတာ ပိုကောင်းဘူးလား။ သာဓုလည်း လေဖြတ်တာပဲ။ မင်းနဲ့မှရွယ်တူကွာ သွေးသားငါ့ထက် ပိုကောင်းတဲ့အရွယ် ကုမယ်ဆိုရင်ပျောက်တာပေါ့ . . ဒါပေမယ့် ပယောဂလိုလို ရိုးရာလိုလို တိုင်းရင်းလိုလို ဆေးရုံလိုလိုနဲ့ ညတာရှည် အိပ်မက်များဖြစ်ပြီး ရောဂါက အနိုင်ရသွားရော။ နောက်ကျတော့ ဆိုက္ကားတစ်စီးနဲ့ သဘင်သည်အပေါင်းအသင်းတွေ သူ့ပရိသတ်တွေ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အသိုင်းအဝိုင်းတွေဆီမှာ လက်ဝါးဖြန့်ခံရင်း ကွယ်လွန်သွားတာ မဟုတ်လား . . . အဲဒါသတိပဲကွ ”

ကျွန်တော်တို့လောကသား တစ်ချို့ရဲ့ နေဝင်ချိန်တွေဟာ အတော်အကျည်းတန်တာတွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသလို ပြောရရင်တော့ အောင်မြင်စဉ်က မောက်မာစော်ကားခဲ့တာတွေ မထီမဲ့မြင်ပြုခဲ့တာတွေရဲ့ဒဏ်ကို ပြန်ခံရတာပဲလို့ ထင်ပါတယ်။ တစ်ချို့က ဘဝတူချင်းအပေါ်မှာ စော်ကားလာခဲ့တော့ ကိုယ်အလှည့် ကျတော့ ဘယ်သူမှ လှည့်မကြည့်ခံရတာမျိုးပေါ့ . . .

“ငါတော့ အတုနဲ့အလှည့်တွက်မနေပါဘူးကွာ။ ဘယ်ဘလပ် နေထိုင်မကောင်းကောင်း သွားလိုက်တာပါပဲ။ နာရေးဆိုလည်း ပို့လိုက်တာပါပဲ။ ကိုယ်မျက်နှာမြင်ရတော့ လူနာဆိုလည်း အားရှိ မသာဆိုလည်း လူပြည့်ပေါ့။ ခဏထိုင် ကူစရာရှိတာကူပြီး သူ့အကြောင်း ပြော၊ မျက်ရည်လေးနည်းနည်းကျပြ ဝိုပြ ထပြန် ပေါ့ . . . ”

မန္တလေးအငြိမ့်လောကမှာ သူ့ကို မျက်ရည်အလွယ်ဆုံးလူ လို့ ပြောစမှတ်ပြုကြပါတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မျက်ရည်က သေးထက်လွယ်သေး” လို့ ကွယ်လွန်သူ ဦးရွှေဗိုင်း အမြဲပြောလေ့ရှိပါတယ်။ တစ်ရက်က ကျွန်တော်နဲ့ ဆုံမိတော့ -

“မန်း . . . ရေ ရာဇဝင်ရိုင်းသွားပြီကွာ”

“ဘာပြုလို့လဲ ကိုထွန်းအောင်ရ . . . ဘာရာဇဝင်ရိုင်း တာလဲ”

“ငါ့မျက်ရည် ကျခွင့်မရခဲ့တဲ့ ရပ်(ဈာပန) ကြုံခဲ့ရလို့ကွ” ဆိုပြီး အကြောင်းစုံကို ပြောပြပါတယ်။

ငါ့အိမ်ရဲ့ မြောက်ဖက်ကွာ နှစ်အိမ်ကျော်က ဓါတ်ဆီရောင်း တဲ့လူသိတယ်မဟုတ်လား။ သူက အတော်စုမိထားတော့ အလှူ လှူဘို့ ဖိတ်စာတွေရိုက်ပြီး မြို့ထဲကို ဘိတ်စာသွားဖိတ်တုန်း သူ့မိန်းမက ဆီအဝယ်လာတော့ အခန်းထဲဝင်ပြီး ဆီပုံးအယူပေါ့ အပူရှိန်နဲ့

ဆိုတော့ အဖုံးက ဖောင်းကနဲလွင့်ပြီး ကန်အထွက် ဆီတွေက မီးဖို  
 ဖက်စီးပြီး မီးလောင်ပါလေရော။ ကလေးနှစ်ယောက် အခန်းထဲမှာ  
 ပိတ်မိနေတော့ မအေက ဝင်အဆွဲ မီးလုံးက အခန်းပေါက်က ပိတ်  
 လောင်လိုက်တာ။ အရှင်လတ်လတ် မီးသဂြိုဟ်ပြီးသားဖြစ်ရော။အဲဒီ  
 လူလည်း ရူးကိုသွားတော့တာဟေ့။ အဲ သူမှတ်မိနေတာဆို . . ငါ  
 တစ်ယောက်ထဲရယ်။ ဈာပန ချမယ့်နေ့ ဆေးရုံက အလောင်းတွေ  
 လည်း ယူလာလို့ အရပ်ထဲကနေ သုဿန်ကိုပို့လည်းပို့ရော သူက  
 ငါ့ ကို -

“ဒီမယ် . . ကိုဒီပါ. . ”

“ခင်ဗျာ . . . ”

“ကျွန်တော့်အလှူကြီး မစည်ကားဘူးလားဗျာ. . ”

“စည်းကားပါတယ်ဗျာ . . စည်ကားပါတယ် . . ”

“အလှူလှည့်တော့မှာဗျ။ ကြေးစည်တောင်ရိုက်ပြီ အလှူ  
 လှည့်တော့မှာ . . ”

“ဟုတ်ကဲ့ . . ခင်ဗျားအလှူလှည့်တော့မှာလေ . . ”

“ကိုင်းဒါဖြင့် . . ကျုပ်အလှူကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ခင်ဗျား  
 ‘က’ ဗျာ ‘က’ . . ”

“မင်းစဉ်းစားကြည့်ပါမန်းရာ. . ငါတို့ “ဟား”များဘဝ  
 သူများစိတ်ချမ်းသာမှုကို ဘယ်လောက်လိုက်လျောရသလဲဆို အသုဘ  
 ကားနောက်မှာ သူကလက်ခုပ်တီးပေးလို့ ငါက ကွေးနေအောင် က,  
 လို့။”



**ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်လူ့ရွှင်တော်များ (၁၆)**

ကျွန်တော်အငြိမ့်လောကကို စဝင်ခဲ့တာ မိုးသီတာအငြိမ့်ပါ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအရင် စိန်ပိုးတီ (ရွှေရတနာအငြိမ့်) နဲ့ အရင် စခဲ့ရတာ။ သူတို့အဖွဲ့က နီလာ၊ မျိုးချစ်၊ ဝင်းဇော်လေ . . . ဝင်းဇော်က ခြေထောက်မှာ ဒဏ်ရာ ရထားလို့ ကျွန်တော့်ကို ချီကောက်ခေါ်ပြီး ကကြတာ။ သုံးလေးပွဲလောက်ကပြီးတော့ ကိုမျိုးချစ်က ကိုရင်ရွှေနှစ် လည်း ကျုပ်နဲ့လုပ်ရအောင်ဗျာဆိုတာနဲ့ မိုးသီတာအငြိမ့်မှာ ငွေသုံး ယူဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို မန္တလေး အငြိမ့်လောကထဲရောက် အောင် ပထမဆုံး လက်တွဲခေါ်ခဲ့တဲ့ ကျေးဇူးရှင်ဆိုရင်လဲ မလွဲပါဘူး။ ကျောက်နီ၊ မျိုးချစ်၊ ချစ်စရာ အတွဲပေါ့ ကိုရန်အောင်၊ ကိုကျောက်နီ၊ ကိုမြတ်သာတို့ကလည်း တစ်ခေတ် ထူထောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့။ နောက် မြတ်သ -တက်စံ-ကျောက်နီ တစ်ခေတ်၊ အဲဒါပြီးမှ လယ်ဒီ - ကြည်ဌေး တစ်ခေတ်၊ သူတို့နှစ်ယောက်က သြဇာတို့ကြတယ်။ အဲဒီအချိန်က မင်းသမီးခေတ်ကလေး ကျန်နေသေးတာ့ မေလဲ့ရည်၊ မပေဒါစတဲ့ နာမည်ကြီး မင်းသမီးများရဲ့ အငြိမ့်ထဲက လူရွှင်တော်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

အတွဲများကလည်း နာမည်ကျော်ကြပါတယ်။ ပေါက်စီ မိုးဟိန်း၊ တက်တိုး(မုံရွာ) တို့အတွဲက မပေဒါ၊ မိုးဟိန်း -သန်းနွဲ့- ဝင်းမောင် တို့ကမေလဲ့ရည်၊ အဲလိုအုပ်စုကွဲပါတယ်။ မိုးဟိန်းတောင် ပေဒါ မိုးဟိန်းလား မေလဲ့ရည်မိုးဟိန်းလားလို့ ခွဲခြားမေးကြရတဲ့အထိ။ ပေဒါမိုးဟိန်းကတော့ ကွယ်လွန်ရာခဲပါပြီ။ ကျန်နေတာက မေလဲ့ရည် မိုးဟိန်းပဲ။ သူကတော့ ကျွန်တော်နဲ့ ငယ်သူငယ်ချင်း၊ တစ်ရပ်ကွက် တည်းအတူနေကြသူတွေပေါ့။ ဘယ်လိုကဘယ်လို လူရှင်တော် ဖြစ်သွားမှန်းမသိဘူးဆိုတာ တစ်လှည့်စီသူနဲ့ ကျွန်တော်ပြောခဲ့ကြတဲ့ စကားတွေပေါ့။ ကျွန်တော် ဇာတ်လောက ရောက်နေချိန်မှာ သူက မန္တလေးအငြိမ့်စုံလူနီးပါး ကျင်လည်နေပြီ။ နောက်တော့ မေလဲ့ ရည်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး အငြိမ့်တွေထောင်ပါသေးတယ်။

“ကိုရင်ကလည်း ကျုပ်တို့ အငြိမ့်လောကကို ရောက်တော့ ပြဇာတ်ခေတ်ဖြစ်နေပြီ။ အငြိမ့်ခန်းကို ဖြစ်သလိုသာက၊ ပြဇာတ် ကောင်းရင်ပြီးတာပဲဆိုတဲ့ အချိန်လေဗျာ။ အဲဒီတော့ ပြဇာတ်ကောင်း ဖို့ပဲ လုံးပမ်းကြတော့တာဗျ။ ကိုရင်ဆရာ မြို့တော်ကြီးကလည်း ပြဇာတ်တွေ အရှိန်ကောင်းနေတဲ့ အချိန်ကိုး။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်က ပန်တျာအကနည်းပြဆရာကြီး ဦးစိန်မြသွင် (အငြိမ့်စား) နဲ့ တစ်အိမ် တည်းနေခဲ့တော့ ယူသင့်တဲ့ ဗဟုသုတတော်တော်များများတော့ ယူခဲ့ ရခဲ့တာပေါ့။ တစ်ခါတစ်ခါတော့လည်း ကျုပ်တို့သဘင် အလုပ်က ပညာထက် စန်းက ပိုအရေးကြီးတဲ့ အလုပ်ဖြစ်နေပြန်ရောဗျ။ ပညာ ဘယ်လောက်တတ်တတ် စန်းမရှိရင် အလကားပဲ။စန်းသမား၊ အဲ ကုသိုလ်သမားပြောကြပါစို့ဗျာ။ သူတို့အချိန်အခါ ရောက်လာတာ နဲ့ အလိုလိုကို တားမရ ဆီးမရထိုးဖောက် အောင်မြင် သွားတော့တာ။ မယုံမရှိနဲ့ကျုပ်ကကိုယ်တွေ့ကြုံဖူးတာ”

သူ့ခဏနားပြီး အမောဖြေနေတယ်။ ပြောရမယ့်စကားကို ပြန်ပြီးစီစဉ်နေသလိုပဲ။ အတော်ကလေးကြာမှ သူ့ဟာသူ တွေးမိပုံ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**



**လူ့ရွှင်တော်ကိုမိုးဟိန်း**

မျိုးနဲ့ တဟားဟားရယ်ရင်း -

“မယုံနိုင်အောင်ကို အံ့ဩဘို့ကောင်းတဲ့ ကုသိုလ်ကံပါပဲ။ ကိုရင်ရာ။ ဒီလိုဗျ ကျုပ်တို့ ဦးချစ်တီး- ဒေါ်စိန် ထောင်တဲ့ အငြိမ့်တုန်းကပေါ့။ သန်းနွဲ့ - မိုးဟိန်း -ကျော်စိုးဆိုပြီး ခေါင်းဆောင် ပုလဲလွင်နဲ့ ကတဲ့နှစ်မှာ ဦးချစ်တီးက ချာတိတ်ကလေးတစ်ယောက်ကို ခေါ်လာတယ်ဗျ။ ကိုမိုးဟိန်းရေ ဒီကောင်လေးက လူ့ရွှင်တော် ဝါသနာ

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ပါလို့တဲ့ သင်ပေးလိုက်စမ်းပါကွာ။ ကျန်တဲ့အဖွဲ့ ဝေယျာဝစ္စတွေ ကိုလည်း သူ့ကိုကြည့်ပြီး အလုပ်ခိုင်းပေါ့တဲ့။ ဒါနဲ့ ကျုပ်ကလည်း မင်း ငါတို့ကတဲ့အခါ ကြည့်ပြီးမှတ်ပေါ့။ ပြီးရင်အဲဒီပြက်လုံးကို ပြန် ပြက် ဒါပေမယ့် လောလောဆယ် အငြိမ့်ခန်းတော့ မထွက်နဲ့။ ဦးဌေးလွင် မင်သားကတဲ့နှစ်ပါးကျမှ ထွက်ကပေါ့။ သူကလည်း ဟုတ်ကဲ့ အာစရိပေါ့။ လူ့ဗီဇများ တယ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတာကိုး။ အဲဒီနှစ်ပါးသွားမှာပဲ သူမှတ်ထားတဲ့ တေးထပ်ရေးစပ်ဖို့ ကျွန်တော် စီစဉ်၊ ရှေ့ဆက်ဖို့ ဘယ်မမြင်တယ် ဒီနေရာတွင်ရပ်ထား” ဆိုတဲ့ နံဘေးက လူပြက်က “ရှေ့တိုးဆိုပါဦး” လို့ထောက်ပေးရင် လူက ခုံရှေ့နားကိုတိုးပြီး “တေးထပ်ရေးစပ်ဖို့ ကျွန်တော်စီစဉ်” ဆိုပြန် ရော။ အပို့သမားက “ရှေ့တိုးဆိုပါဦး” ဆို ရှေ့တိုးရင်း တဖြည်းဖြည်း ခုံအောက်ဆင်းပြီး ဆိုနေတဲ့ချိန်ဗျာ . . . အို “တေးထပ်”လို့အော်ရုံနဲ့ အုံးခနဲ အုံးခနဲ နေတာ။ ပွဲပြီးလို့ ပြန်သွားရင် ပရိသတ်တွေကိုက “တေးထပ်” လို့ အော်ပြီး ပြန်တဲ့အထိ။ ကျန်တဲ့အချိန်ကျတော့ ကျုပ်စီးပွားရေးကို ကူလုပ်ပေးပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတုန်းက ကျုပ်က ရာပန်းဆီတို့ ပန်းပေါင်းဆီ တို့ရောင်းတယ်။ ကျုပ်က အပေါ်ကနေ ရွှီးပေးရတာပေါ့ဗျာ။ ကိုင်ပေါက်ရင် တစ်တိုင်လောက်က မွှေတယ်တို့ အကြောအခြင် အကိုက်အခဲ ခုချက်ချင်းလမ်းခွဲသွားရမယ်တို့ပေါ့။ အဲဒါပြီးမှ သူနဲ့ တစ်ခြားကလေးတစ်ယောက်ကို ပွဲခင်းထဲဆင်း ရောင်း၊ တစ်ကျပ်ရရင် သူ့ကို ဆယ်ပြားပေးရတယ်။ အသံကတော့ အတော်စူးတဲ့ကောင်ဗျို့၊ တီးသံမှတ်သံတွေကြားထဲကကို ပွဲခင်းထဲက သူအော်လိုက်တဲ့ ရာပန်းဆီဆိုတဲ့ အသံစာစာလေးကို ကြားနေရတုန်း။ အဲဒီနှစ်ကုန်ကတည်းက ရာပန်းဆီလိမ်းဆေး အော်ရောင်းတဲ့ အသံ လေးပျောက်သွားလိုက်တာ။ ဆယ့်ငါးနှစ်လည်းကျော်ရော ရုပ်မြင် သံကြားမှာ တော့ပံယူနန်ကို လိမ်းကြစို့ဆိုတဲ့ ဆေးကြော်ငြာနေတဲ့ သူပုံကိုတွေ့ရတော့တာပဲ။ ဟိုတုန်းကလိုပဲ နှုတ်ခမ်းမွှေးနဲ့ အသံက

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

လည်းစာစာစူးစူးပဲ။ ကုသိုလ်ချင်း စန်းချင်း ဘယ်လောက်ကွာသွား တုန်းဗျာ။ ဒါပေမယ့် တွေ့ရင်တွေ့သလို အမြဲဂါရဝပြုလေ့ရှိတယ်။ မတွေ့ရင်လည်း လူလွတ်ပြီး အရှာခိုင်း အခေါ်ခိုင်းတော့တာဗျ။ အံ့မယ် . . ကိုယ်ကတောင် ပြန်ပြီးယိုနေရသေး . . ”

ကိုရန်အောင်တို့ ကိုကျောက်နီတို့ကတော့ မြင်ဆရာ၊ ကြား ဆရာစာရင်းထဲမှာ ထည့်ရမှာပေါ့။ တစ်နှစ် အတူတွဲပြီး မြို့ကို အပ် ပေးတဲ့ကျေးဇူး၊ ပြက်လုံးကို စနစ်တကျခွင်ချပြီး သင်ပြပေးတဲ့ ကျေးဇူး တော့ ကိုကျောက်နီက ပိုပါတယ်။ မန္တလေးလူရွှင်တော်တွေကို မှတ်တမ်းပြုတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အဓိကထားဖို့ ကျွန်တော် အကြံပြုခဲ့ဖူးတယ်။ ခေတ်ပြိုင်ဆိုတာထက် အတူတိုင်ပင် ဖလှယ်ပြီး ကခဲ့၊ ပြက်ခဲ့ကြတဲ့ ဘဝတူ စင်ကွဲ သူငယ်ချင်းတွေဆိုရင် ပိုမှန်မှာပါ။ ပြောမနာ၊ ဆိုမနာ မိုးလင်းတာနဲ့ မျက်နှာချင်းဆုံ၊ နေကုန် တော့မှ လမ်းခွဲ လက်တွဲခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်ရုံမကပဲ သူ့သား ကိုယ်သင် ကိုယ့် ရင်သွေးကို သူကသင်နဲ့ လူရွှင်တော်မျိုးဆက်သစ်တွေကိုလည်း ဒီလိုပဲ ပုခုံးထမ်း၊ ပုခုံးပြောင်း မွေးထုတ်ပေးကြရတဲ့ တာဝန်ကို မြတ်နိုးစွာခံယူနေကြသူတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အရွယ်တွေကြီး အိမ်ထောင်တွေကျနေကြပေမယ့် လူကြီး သူမတွေ ရိုက်နှက်ဆုံးမတာကိုလည်း ဂုဏ်ယူပြီး နာခံလေ့ရှိကြပါ တယ်။ ဘယ်သူဖြင့် မူးနေပြီ။ မိန်းမကို ရန်လုပ်နေလို့ ဘယ်မှာဖြင့် အချင်းချင်းရန်ဖြစ်နေလို့ဆိုရင် ဟိုတုန်းက ဦးဩဘာကို သွားတိုင်ကြ တာ။ အဘကလည်း ကြိမ်လုံးကို စက်ဘီးကယ်ရီယာမှာ ညှပ်ပြီး တောက်လျှောက် နင်းလိုက်လာတာပဲ။ ရောက်လဲရောက်ရော ဟေ့ကောင် လက်ပိုက်စမ်းဆိုပြီး ကလေးများရိုက်သလို ရိုက်တာ ကိုသောင်းတန်တို့၊ ကိုဂျော်လီတို့အခံရဆုံးပေါ့။ အရိုက်ခံပြီးမှ ကလေးများလို ငိုပြီး “ဦးလေးအေးက အရမ်းရိုက်တာကိုး ဖြစ်ပုံက

ဒီလိုပါ” ဆိုရှင်းပြကြတာ အဘကလည်း ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါ့လူတွေကို ငါနိုင်အောင် ဆုံးမထားမှ ဘေးက မစော်ကားရဲတော့မှာပေါ့။ နောက်ထပ်ဒီလိုဖြစ်ရင်လည်း မင်းတို့နာမယ်မှတ်ဆိုပြီး ပြန်သွားတာ။ ခဏနေတော့ အမေဒေါ်တင်အောင် (အဘဇနီး)က ဆိုတာနဲ့လာပြီး မုန့်ဖိုးပေးသွားရော။ အဲဒါကိုက ပျော်စရာ တစ်မျိုးဖြစ်နေတာ။ ကျွန်တော်တို့ လူပြက်လားမြောက်လာတော့ ကိုမြတ်သာရဲ့ ဝါးခြမ်း ပြားပေါ့။ အခု နောက်တက်ကလေးတွေကိုတော့ အဲလို မဆုံးမရဲတော့ ပါဘူး။ သူတို့ကလည်း လူချင်းတွေ့ရင်ကို ဝါးကြိမ်းကြိမ်းနေကြ တာဆိုတော့လေ။ ။

ကျွန်တော်တို့တုန်းက ဒီပြက်လုံးပြက်လို့ သူကကိုယ့်ထက် ရယ်တဲ့ ပြက်လုံးရှာလာရင် အဲဒီထက်ပိုရယ်ရတဲ့ အလုံးကို ရှာတော့ တာ။ ကိုယ့်ညဏ်မမီရင် လူကြီးတွေကို ချဉ်းကပ်ပြီး မေးတော့တာ။ လူချင်းညီအစ်ကိုလိုချစ်ပေမယ့် လုပ်ငန်းခွင်ထဲမှာတော့ သိပ်အကြော မခံကြဘူး။ ဒီတစ်ခါ မရယ်ရရင် နောက်ပွဲကျ တော့ တစ်မျိုးရှာပြက် တယ်။ အဲဒီကျတော့ ပွဲကြည့်တွေကလည်း မငြီးငွေ့တော့ဘူးပေါ့။ အခုသူတို့ခေတ်ကျတော့ မျက်နှာချင်းဆုံမိတာနဲ့ ဘယ်အဆိုတော်ခွေ ဘယ်လိုကောင်းကြောင်း ဘယ်စတိတ်ရှိုးမှ ရောခံ တွေ၊ ရက်(ပ်)တွေ ဘယ်လိုထည့်မယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေလောက်ပဲ ကြားရတော့တာ။ ကျွန်တော်မေးကြည့်ချင်တယ်။ ဝါသနာပါလို့ လူပြက်ကတာလား။ ငွေရလွယ်လို့ စင်ပေါ်တက်ချင်တာလား။ သီချင်းဆိုချင်လို့ တောင်နှည်ဝတ်တာလား။ . . လို့။ အရွယ်လေးတွေကို ကျွန်တော် နှုမော့တယ်။ လူရွှင်တော်ပညာအပေါ်မှာ ခံယူထားတဲ့ သူတို့ အသိလေးတွေကို နှုမော့တယ်။

“တစ် . . နှစ် . . သုံး . . အစဉ်လိုက်ခွင်ချ ဒီလိုပြော၊ ဒီအဝတ်ဝတ်၊ ဒါပြောပြီးရင် ရိုက်ချ . . အဲဒါခွင်ပြုတ် . . မင်းသမီး

က, ရုံကဲ”

ပုံသေနည်းနဲ့ ဇယားချ နေရာခွဲပြီး ရယ်အောင်လုပ်တာဟာ ပြက်လုံးမှ မဟုတ်တာ။ အဲဒါတခန်းရပ်ပြဇာတ်သေးစားပဲဖြစ်မှာပေါ့။ လုပ်ရတဲ့ ကလေးကလည်း ခိုင်းလို့သာ စာကျက်ပြီး ပြောရ၊ လှုပ်ရှား ရတယ်။ လေနဲ့ မျက်နှာနဲ့ တစ်ခြားစီ။ လူဟန်နဲ့ စကားလုံးနဲ့ တစ်ခြားစီ။ နောက်ပြီး ပုံစံခွက် ခွင်ဆိုတာမျိုးကလည်း မသိခင် တစ်ခါပဲ ရယ်တော့မှာပေါ့။ သိပြီး ကြည့်ပြီးရင် ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး ရယ်တော့မှာလဲ။ ကြာတော့ရိုးသွား၊ အီသွားရော ဒီထက်ကြာတော့ အငြိမ့်ကို ပြီးငွေ့လာရော။ ဒီထက်ထပ်ကြာတော့ ကြည့်သူ၊ ငှားသူ တွေက အလုပ်လုပ်မလုပ်၊ ရွေးလာကြရော (တန်ဖိုးကလည်းကြီးလာ ပြီလေ)။ ပွဲငှား လက်ရှောင်ခံရတဲ့အဖွဲ့တွေက ပြုတ်ကျကုန်ရော။ အဲဒီဖြစ်ရပ်ရဲ့ အဓိကတာဝန်ရှိသူများဟာ ကျွန်တော်တို့သဘင် သည်တွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် အငြိမ့်ရဲ့ ဦးဆောင်ကဏ္ဍကို ကိုင်တွယ်ထားတဲ့ လူ့ရွှင်တော်များပဲဖြစ်ပါတယ်။

မျက်မှောက် မန္တလေးလူ့ရွှင်တော်ညီငယ်မှန်သမျှကို ဂုဏ်ယူ စရာတစ်ခု ကျွန်တော်ပြောပြချင်တယ်။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းက သင်္ကြန် တွင်းမှာ လူ့ရွှင်တော် ဦးပေါစိန်က အရက်သောက်ဖို့ တစ်ယောက် တစ်မတ်နှုန်း (ပိုပေးရင်လဲ မယူဘူး)နဲ့ အလှူခံလိုက်တာ ငွေငါးဆယ် ကျော်ရသတဲ့။ အဲဒီမှာ ငွေကများတော့ အရက်မသောက်ဝံ့တော့ပဲ ဦးခါတ်ခိုးဆီကိုသွားပြီး၊ ဆရာ မမျှော်လင့်ပဲ ငွေများသွားပြီ။ ကျွန်တော် သောက်ချင်စိတ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ဘာလုပ်ရရင် ကောင်းမလဲဆိုတော့။ ဦးခါတ်ခိုးက ကောင်းမှုတစ်ခု လုပ်လိုက် ပေါ့ကွာ ဆိုတာနဲ့ ထပ်အလှူခံကြရင်း “သဘင်သင်း” ဖွဲ့ပြီး ဆွမ်း လောင်းခဲ့ကြပါတယ်။ အခု ၃၈လမ်းx ၃၉လမ်း၊ အရိုးအိုးကြီး ဘုရားတစ်ဝိုက်မှာ တစ်ဘက်က ရွာစားစိန်ဗေဒါကြီးနဲ့လေဘာတီ

မမြရင်တို့ အငြိမ့်ညွန့်ပေါင်း ၊ တစ်ဘက်မှာက ဇာတ်နဲ့ မင်းသား  
 ညွန့်ပေါင်း ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲကို လှူကြ တန်းကြတာ။ အဲဒီကနေ့  
 ဆိုင်းဘုတ်ပေါ်မှာတင် ရှိနေတဲ့အသင်းမဖြစ်စေနဲ့ကွာ တည်တည်  
 ခန့်ခန့်လေးဖြစ်အောင်ကြိုးပမ်းကြဦးစို့ ဆိုပြီး မြေဝယ်၊ အဆောက်  
 အဦးဆောက်နိုင်အောင် လူရွှင်တော်အဖိုးများ အဖများ အစဉ်  
 အဆက် ကိုယ်ကျိုးစွန့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြလို့ “သဘင်သင်း” ကနေ  
 ခေတ်အလိုက် “သဘင်သမဂ္ဂ” “သဘင်ကောင်စီ” “အခြေခံသဘင်  
 အလုပ်သမားအစည်းအရုံး” ဟော ခုကျတော့ . . . “မြို့နယ်သဘင်  
 ပညာရှင်များအစည်းအရုံး” ရယ်လို့ မန္တလေး၊ မဟာအောင်မြေမြို့  
 နယ် ၄၂လမ်း၊ ၈၄လမ်းဒေါင့်မှာ ခန့်ခန့်ညားညား တည်ရှိ နေနိုင်  
 ခဲ့ပြီ။ အဲဒီအဆောက်အဦးကြီးရဲ့မူလပန္နက်ဟာ လူရွှင်တော်ကြီး  
 တစ်ဦးရဲ့သဒ္ဒါစိတ်ကို အခြေခံထထားရတာဖြစ်သလို နောက်ထပ်  
 တိုးချဲ့တည်ဆောက်ထားတဲ့ လောကနတ်ခန်းမကြီး ဖြစ်မြောက်ဖို့  
 အတွက်လည်း နောင်တော် နောင်တော်လူရွှင်တော်ကြီးတွေရဲ့  
 အမည်ကို ကမ္မည်းကျောက်စာမှာ တွေ့ကြရပါလိမ့်မယ်။ သက်ကြီး  
 ပူဇော်ပွဲတွေ ကထိန်တွေနဲ့ တစ်ခြားသာမူ၊ နာမူကုသိုလ်တွေ  
 လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့ကြတာကို ပီတိနဲ့ ဂုဏ်ယူကြရင်း - ညီငယ်  
 ညီငယ်တွေကော ဘယ်လိုများ . . . . .



ချစ်စရာ

# ကျေးဇူးတင်လွှာ

အတ္ထုပ္ပတ္တိမမည် အင်တာဗျူးလည်းမဟုတ်တဲ့ ကျွန်တော့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အပေါင်းအသင်းများနဲ့ ငယ်ငယ်ကတည်းက အတူတကွ ရင်းရင်းနှီးနှီးနေခဲ့ရတဲ့ ရှေ့မိနောက်မိ လူ့ရွှင်တော်ကြီး များရဲ့ အဆိုအမိန့် အတွေ့အကြုံတွေကို ကျွန်တော်မှတ်မိသလို ရေးခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော့် ဆရာပြောဖူးတယ် -

“ကိုယ့်သဘင်လောကသားအချင်းချင်း ဆိုးသတင်းမပြော ဖြစ်အောင်နေကွ။တစ်နေရာမဟုတ်တစ်နေရာပြန်ဆုံကြရဦးမှာ အဲဒီ အခါကျရင် မျက်နှာပူစရာကြီး” တဲ့ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်နာယူ နည်းမိခဲ့ရတဲ့ အတတ်ပညာပိုင်းနဲ့ စင်အောက်က သူတို့ရဲ့လူမှုဘဝ တွေကိုသာအလေးထားပြီး ရေးခဲ့ပါတယ်။ လူဆိုတာ အမှားမကင်းတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်နေပြန်တော့လည်း ခွင့်လွှတ်နိုင်ပြီး ပျော်စရာကောင်းတဲ့ အမှားတွေကိုသာ ရွေးပြီးတင်ပြခဲ့ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက သူတို့ အမှားစုဟာ စာဖတ်တဲ့အလေ့အကျင့်နည်းကြတယ်။ ရေးဖို့ဆိုတာ ဝေလာဝေးပေါ့။အဲဒီအခါမှာ ကိုယ်ရတဲ့အခွင့်အလမ်းနဲ့ အတတ်ပညာ ပေါင်းပြီး သေသူရောရှင်သူတွေပါ ခေါင်းကြိမ်းရမဲ့ဖြစ်ရပ်မျိုးတွေကို လက်ရှောင်ပါတယ်။ ဘဝတူလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ချင်းမို့ လေးစားချစ်ခင် အပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သံယောဇဉ်တွေ့ရာကလည်းပါတာပေါ့။

နောက်တစ်ခုက လွမ်းမောစရာကောင်းတဲ့ နွေလေရူး၊ မိုးစက်ပွင့်နဲ့ နှင်းထူတွေအောက်က လေးတိုင်စင် မန္တလေးအငြိမ် လောကရဲ့ စီးပွားရေးဘဝ၊ လူမှုဆက်ဆံရေးဘဝတွေကို မပြောပ လောက်တဲ့ ပြစ်ချက်တွေနဲ့ အကျည်းမတန်စေချင်ဘူး။ အထူးသဖြင့် ကတော့ ကျွန်တော်တို့လူ့ရွှင်တော်လောကပေါ့။ မန္တလေးပရိသတ်ရဲ့ ချစ်ချင်မှုတွေကို အခွင့်အရေးယူပြီး လုပ်ချင်ရာလုပ်ခဲ့ကြလို့ ပရိသတ်

**စိန်စိန်ဦး စာအုပ်တိုက်**

ဒဏ်ခတ်ခံရရှာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအကြောင်းကို နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် (လုံးဝမပါလုနီးပါး) ကျွန်တော်ကြီးစားထားပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးမှာ အငြိမ့်ရှားသွား ပါပြီ။ လက်ကျန်ခြောက်ငြိမ့်ကလည်း ပရိသတ်မေတ္တာကို လက်ဖြန့် တောင်းခံရင်း အံတင်းတင်းခဲလို့ ရုန်းကန်ရပ်တည်နေရတဲ့အချိန်ပါ။ အငြိမ့်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော်ရှိစဉ်က အငြိမ့်အားလုံး ပွဲချီမပူခဲ့ရပေမယ့် အခုခြောက်ငြိမ့်မှာတော့ ပွဲချီကျဲသွားပြီ။ ပွဲငှား စိတ်တိုင်းကျ ရွေး လာပြီ။ ဟိုတုန်းကတော့ တန်ဆောင်မုန်းဆိုရင် ကားဆွဲတောင် အသံဝင်တဲ့အထိ နေ့နေ့ညည ကူးကာသန်းကာကွဲကြရပေမယ့် အခု တန်ဆောင်မုန်းကတော့ နယ်ပွဲတွေကိုသာ လည်တစ်ဆန့်ဆန့်မျှော် ကိုးနေရပြီ။ မြို့ပေါ် ကထိန်တွေက တီးဝိုင်းတွေနဲ့ရောင့်ရဲစပြုလာကြ ပြီ။ အငြိမ့်တစ်ငြိမ့်ရဲ့ပွဲကြေးအပြင် တခြားစားစရိတ်စကတွေက ကြီး လာတာကိုး။ ပွဲနည်း၊ အငြိမ့်ဦးရေးနည်းနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော် တို့လူရွှင်တော်တွေဟာ ကိုယ်ရပ်တည်နေရာလေး ပျောက်မသွား အောင် ကျားပိန်တွယ် တွယ်နေရတာပေါ့။ ဟိုတုန်းကလို ရတနာပုံ အငြိမ့်က မသုံးတော့ သစ်လွင်ကခေါ်လိမ့်မယ်။ လပြည့်ဝန်းအငြိမ့်က မခေါ်ရင် မေတ္တာကြီးအဖွဲ့က တံခါးဖွင့်ထားပြီးသားလို့ လေသံတင်း တင်းနဲ့ လူရွှင်တော်မင်းမူခဲ့တဲ့ကာလလည်း မဟုတ်တော့ဘူးလေ။

“ငါ့လခွီးတဲ့ ဟိုတုန်းက တစ်နေ့ထဲသုံးပွဲကရဖူးတယ်။ မနက် ကျောင်းရောက်ချ၊ နေ့လည်ကျ ကထိန်၊ ညကျတော့ ဘုရားပွဲကွာ၊ အခုတော့ တစ်လသုံးပွဲကရအောင်ကို မနည်းဟဲနေရပြီ။ ဟိုတုန်းက ရခဲ့တဲ့ ပိုက်ဆံတွေနဲ့မြောလှသကွာ၊ အင်း အဲဒီတုန်းကလည်း နက်ဖြန် ကာ ပွဲခိုဦးမှာပဲလို့ တွက်ခဲ့တာကိုး။

“ဟိုတုန်းက တပေါင်းလဆိုရင် ပွဲနားတဲ့ရက်အိမ်မှာ မအိပ် ရဲဘူး။ အငြိမ့်ဆရာတွေလာလာခေါ်လွန်းလို့ ဘုရားထဲပုန်းအိပ်နေရ

တာ။အခုတော့ အလုပ်ကို လိုက်ရှာနေရပြီလေ။ ဒီတော့ အငြိမ့်ဆရာ  
တွေက တစ်လှည့်ပန်းအိပ်ကုန်ကြတော့တာပေါ့”

“ကျုပ်က သွားချည်လာလှည့် အငြိမ့်ကရတာ အလွန်ပျော်  
တဲ့ ကောင်ဗျ။ အခု ဇာတ်ထဲမှာဆိုတော့ တစ်ချီတစ်ချီ သွားလိုက်ရရင်  
ဆယ့်ငါးရက်၊ တစ်လ၊ မနှစ်ကဆို မှော်ထဲသွားကတာ သုံးလနီးပါးဘဲ  
ရာသီဥတုမကောင်းလို့ ပွဲချီတွေပျက်၊ လမ်းပမ်းမကောင်းလို့ ပျက်နဲ့  
အိမ်လည်းမပေးခဲ့ဘူး။ ပြန်လာတော့လည်း မပေးနိုင်ဘူး။ အငြိမ့်  
ပြန်ကရအောင်ကလည်း အငြိမ့်တွေက သူ့လူနဲ့သူဖြစ်နေပြီလေ”

အဲလို အသံတွေကိုပဲ စိတ်မကောင်းစွာကြားနေရပါတယ်။  
ပြန်ရောက်လာဘို့ တော်တော်ခဲယဉ်းသွားပြီဖြစ်တဲ့ မန္တလေးအငြိမ့်  
ခေတ်ကို ကျွန်တော်မြတ်နိုးစွာ တမ်းတနေမိတယ်။ ဘယ်လောက်ထိ  
တမ်းတနေသလည်းဆိုရင် ပတ္တလားနဲ့၊ ကတ္တီပါနောက်ဆွဲဆိုင်းဘုတ်  
နဲ့၊ အတီးသမားငါးယောက်၊ လူရွှင်တော်သုံးယောက်၊ မင်းသမီးသုံး  
လက်၊ ဆယ့်တစ်ယောက်အငြိမ့်ခေတ်အထိပါဘဲ။ လက်မဲကြီးတို့  
နန်းစဉ်ဗဟိုတို့စတဲ့တီးလုံးတွေတီးမှ လူရွှင်တော်သုံးယောက်တပြိုင်  
တည်းထပြီး တောင်ရှည်ပုဆိုး၊ တိုက်ပုံတွေဝတ်၊ ခေါင်းပေါင်းပေါင်း၊  
လေပြေထိုး၊ကလနားသတ်တာနဲ့ရှေ့ထွက်ခွန်းထောက်ဆို၊ ခွန်ထောက်  
ချတီးလုံးပြီးတာနဲ့ မင်းသမီးခေါ် ဆို-က ပြက်လုံးတွေပြက်၊ ဘာ  
အဆောင်အယောင်အလှည့်အပတ်မှမပါဘဲ အငြိမ့်စစ်စစ်ရဲ့တန်ဖိုးနဲ့  
အရသာ၊ အော်ပရာမရှိ၊ ပြဇာတ်မလို၊ ခေါင်းဆောင်ပြီးတာနဲ့  
အောင်စည်ဟိန်း ဆယ့်နှစ်နာရီတစ်ချက်အာဏာကုန် ကြည့်သူလည်း  
မပင်ပန်း၊ ကသူလည်း မပင်ပန်း . . .

အခုတော့ အော်ပရာတင်မက စတိတ်ရှိုးဆိုတာက တစ်နာ  
ရီခွဲလောက် နေရာယူထားတော့ ဧည့်ခံတီးလုံး၊ ပဏာမသီချင်း၊  
စတိတ်ရှိုး၊အော်ပရာ၊အငြိမ့်ခန်းကိုကြည့်ဖို့ရာအတွက် သုံးနာရီ

လောက် မတ်တတ်တစ်ချို့ ထိုင်တစ်ချို့ စောင့်နေကြ၊ တစ်ချို့ကျတော့ မစောင့်နိုင်တော့လို့ပြန်ကြတော့ ပျင်းတာနဲ့အငြိမ့်သွားကြည့်ပါတယ် ပျင်းတာနဲ့ပြန်လာရရော ဖြစ်ကုန်တယ်။ အဲသလိုမသိမသာလေးကွာ ကွာသွားရာက ကြာတော့ အလှမ်းဝေးဝေးလိုက်လာပုံ ရပါတယ်။ ပွဲအစ ဘုရားသုံးဆူကဆိုတဲ့ အစဉ်အလာစကားအတိုင်း ၈၂လမ်း၊ ၂၉လမ်းနဲ့လမ်း၃၀မှာရှိတဲ့ ဘုရားသုံးဆူပွဲဟာ အငြိမ့်အဖွဲ့တွေကို ပရိသတ်က စအကဲခပ်တဲ့ ပွဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှ အိမ်တော်ရာ ရတနာမဉ္ဇူ စတဲ့ပွဲတော်ကြီးတွေမှာ အပြိုင်အဆိုင်ကရတာ။ ပြပေါက် ခင်းထားတဲ့ပွဲဈေးတန်းကြီးရဲ့ဟိုဖက်ဒီဖက်ထိပ်နှစ်ထိပ်မှာ အငြိမ့်ခုံ နှစ်ခုံချပေးပြီး ပြိုင်ခိုင်းတာ ပရိသတ်ဆိုတာပွဲခင်းပြည့် လမ်းလုံးပြည့် ကြိတ်ကြိတ်တိုးဘဲ အိမ်တော်ရာဘုရားပွဲဆိုလည်း အတွင်းရင်ပြင် တော်မှာ ဘုရားပတ်ပတ်လည် သုံးငြိမ့်၊ စည်တော်ကြီးအဖွဲ့လည်းပါရဲ့ ဒါလဲ ပရဂျက်အပြည့် . .

ငါတို့အလုပ်က လက်ဆုတ်ပြည့်မှ လက်ကြားယိုရတဲ့အလုပ် ကွ၊ အချိန်လည်းပို ငွေလည်းပိုနေမှ ငါတို့ အလုပ်ဖြစ်တာ။ အခုတော့ လူတွေက နေ့နေ့ညည စားဝတ်နေရေးရုန်းကန်ရတဲ့ ငွေကျပြန်တော့ လည်း ဟိုစရိတ်၊ ဒီစရိတ်နဲ့ကွက်တိလောက်ဖြစ်နေတော့ အချိန်လည်း မပို ငွေလည်းမပိုတော့ဘဲ ငါတို့သာ လူပိုတွေဖြစ်ကုန်တော့တာပေါ့”

ကွယ်လွန်သူ ဦးတက်တိုး (မန္တလေး)က အဲလိုပြောခဲ့ဘူး တယ်။

“တို့ခေတ်တုန်းက ပွဲသိမ်းပြီဆိုရင် မင်းသမီးတွေက အသား သေတ္တာ(ထင်းရှူးသေတ္တာ) အသေးတွေအသားယူပြီး ဆိုက္ကားပေါ်တင် သူတို့ကရှေ့ကစီးပြန်ကြတာ။ မင်းတို့ခေတ်လို ဘာပြဇာတ်တွေ ဘာကပွဲတွေမှ မပါလေတော့။ မင်းသမီးအဝတ်အစားနဲ့ အရပ်ဝတ် နှစ်စုံလောက်ပဲအပိုပါတာကိုး။အဲဒီတုန်းက ငါ့ဆိုက္ကားဟာ လေဘာတီ

အမြဲစီးနေကျ။ လမ်းလည်းမစိုးရိမ်ရဘူး။ ငါးတွေ (အငြိမ်ကြည့်ရင်း မင်းသမီးကို ပိုးတွဲကာလသားတွေ) က လေးငါးဆယ်ယောက်ဆိုတော့ ကလေးမသာချလာသလားအောက်မေ့ရတယ်။ ဘယ်လိုစကားမှ လည်းမပြောကြဘူး။ မမြရင် နက်ဖြန်ဘယ်ကမှာတုန်း၊ နယ်လား မြို့ပေါ်လား၊ ဒါလောက်ပဲမေးကြတာ။ လေဘာတီတို့အနေတတ်လိုက် ပုံတော့ ပွဲပြန်တိုင်း ငါလက်ဖက်ရည်ငတ်တာပဲ”

အဘ ဦးအုန်းသီး အဲလိုပြောခဲ့ပါတယ်။ စစ်ကြိုခေတ်အငြိမ် သဘင်ပညာရှင်တွေရဲ့လူမှု (အပြင်ဘဝ) ဆက်ဆံရေးဟာ မိသားစု ဆက်ဆံရေးပါ။ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အချိန်ကျ ပိုပြီးချစ်ခင်သွားကြရော။ ချစ်ဆို စစ်ကာလတစ်လျှောက်လုံး ဗွဲ့ကြား၊ သေနတ်ကြားမှာ အတူတူ လက်တွဲ ပြီးထမင်းရှာစားခဲ့ ကြရတာကိုး။

“ကျဆုံးလေပြီသော ဖခင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ ခေါင်းဆောင် ကြီး များကို အမျှသာဝေ ပေါ်လစီမပါရင်တော်ပြီဗျာ လို့ပြောမှာ လည်းဖို့ရိမ်ရပါတယ်ဆိုတဲ့ပြီး အော်ကြဟစ်ကြ၊ လှုပ်ကြရမ်း ကြတော့တာပဲ။

အဲဒီတော့ ကလေးတွေက “ကဲ” လာရော ထိမ်းလို့ မရတော့ ရန်လုပ်ရော၊အောက်ကပွဲကြည့်က သည်းမခံတော့ ပဋိပက္ခ တွေဖြစ်ကုန်ရော။ အဓိက ကိုယ့်မီးကိုယ်မွှေးခဲ့ကြလို့ဖြစ်ရတာ။ ပရိသတ်ကို အကျင့်ဖျက်တာကျုပ်တို့ သဘင်သည်တွေပဲ”

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေလူ့ရွှင်တော်ကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ ညည်းသံ ကိုသတိရမိတယ်။ ကိုတက်စံတဲ့ အင်မတန်ရိုးသားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ ရိုးရိုး ကြီးတက်စံဆိုပြီးကပါတယ်။ သူ့အကြောင်းကို ဘာပြုလို့မရေးဖြစ်သ လည်းဆိုတော့ ဆရာ၊ဆရာများက မှတ်တမ်းတင်ပြီးသားဖြစ်နေလို့ ပါ။ အဲဒီလို ချန်လှပ်ထားတဲ့ခွဲရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတော်များပါတယ်။ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနဲ့သူက သူ့သောကကိုဖြေရှင်းပုံကလည်းတစ်မျိုးပါ။ တက်စံ၊ ထင်ပေါ်၊ ဂျာအေး၊ ချစ်စရာဆိုပြီး ရတနာပုံအငြိမ်မှာက

တော့ သူ့ကိုအငြိမ့်ဆရာက ငွေသုံးမပေးဘူး။ အသက်အရွယ်အရ ရော လုပ်ငန်းအရပါ လူငယ်တွေကိုမမို့တော့ ဦးစားပေးအဆင့်ထဲ မပါဘူးပေါ့။

“ကျုပ်ဖြင့် ဘယ်အချိန်သွားပြီး ပိုက်ဆံတောင်းတောင်းမရှိ ဘူးချည်းအပြောခံရတာပါပဲဗျာ။ ကျုပ်တောင်းရင်းကို သနားလာ တယ်။ ဪ သူ့ခမြာတိုက်နဲ့တာနဲ့နေပြီး ငါ့ကို မပေးနိုင်လို့ မရှိဘူး ဆိုတဲ့စကားကိုတောင် လေသံပျော့လေးနဲ့ မျက်နှာအောက်ချပြီးပြော နေရရှာတာပါလားလို့ပေါ့။ အဲဒီလေနဲ့မျက်နှာကို မြင်ချင်လွန်းလို့ ကျုပ်နောက်ရက်တွေလည်း ပိုက်ဆံထပ်တောင်းနေဦးမှာ ---” လို့ ပြောတယ်။ သူ့သွားတောင်းလည်း ဟိုက မရှိဘူးချည်းပြောလွှတ်တာ။ တစ်ရက်တော့ အာရမ်းသာနဲ့ပြန်လာပြီး

“ကျုပ် ဒီနေ့တော့ လှလှကြီးကို လက်စားချေခဲ့ပြီဗျို့” တဲ့  
“ဘယ်လိုလက်စားချေခဲ့တာလဲ ဆရာတက်ရဲ့” ဆိုတော့

သူက

“ကျုပ်သွားတိုင်း မရှိဘူးချည်းပြောနေတာလေ။ ဒီကနေ့ လည်း ကျုပ်သွားတော့ သူက ပွဲငှားတွေနဲ့ထိုင်နေရာက ကျုပ်ကိုလှမ်း ပြီး ဦးတက်စံ မီးခြစ်ပါသလားဆိုတော့ ကျုပ်ကလည်း ခပ်မာမာပဲ မရှိဘူးလို့ပြောပြီး လှည့်ပြန်လာခဲ့တာပေါ့။ ကျုပ်သူ့ကို မရှိဘူးလို့ တုန်ပြန်ခွင့်ရခဲ့ပြီဗျ” တဲ့ အခု သူ့တပည့်ဇာတ်ထဲမှာကနေတယ်။

“ဘဝက နဖူးစည်းစုံခဲ့ပြီ ဗိုလ်ချစ်ရဲ့ သင်တာကရုပ်သေး မင်းသမီး၊ ဖြစ်လာတာ ဆိုင်းနောက်ထ “က” စားရတော့ အငြိမ့် လူပြက်၊ကိုင်းမဆန်းဘူးလား။ ကျုပ်ကတော့ စင်ရိုနေသ၍တောင်ရှည် ဝတ်နေဦးမှာပဲ” ဆိုတဲ့ သူ့ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း လေးစားနေမိပါ တယ်။

“ဟိုတုန်းကတော့သမ္မတကကြည့်ချင်တယ်ဆိုလို့ မြစ်ကြီးနား

ကနေ မန္တလေးကို လေယာဉ်နဲ့အခေါ်ခံခဲ့ရသပေါ့။ ရတဲ့နာမည်နဲ့ ရတဲ့ငွေကို အပြိုင်ဖြုန်းပစ်ခဲ့တာ။ အခုလို မျက်စိမကောင်းအရွယ် အိုလာတဲ့အချိန်ကျအဲဒါတွေကို နှမြောနေတယ်။ အရွယ်ဆိုတာ နှစ်ခါ လာရိုးထုံးစံမရှိဘူဆိုတာ ကလေးတွေကို ပြောပြလိုက်စမ်းပါကွာ”

ဆိုတဲ့ သွားလေသူ အစ်ကိုကြီးကိုသောင်းတန်ရဲ့စကားတွေ ကိုလည်း ရင်ထဲမှာစွဲမြဲမှတ်သားနေမိတုန်းပါ။

ကျောထောက်နောက်ခံ ဘဝအာမခံချက်မရှိတဲ့ အလုပ်မှန်း သိကြပေမယ့် ဒီပညာတစ်ခုတည်းကိုသာ စူးစူးစိုက်စိုက်မြတ်မြတ်နိုး နိုး သင်ယူလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြရင်း၊ ခွန်းထောက်တွေဆို၊ ပြက်လုံးတွေပြက် နေခဲ့ကြရင်း ရယ်သံမောသံတွေကို ပီတိနဲ့ခံယူရင်း အောင်မြင် ကျော်ကြားလာတာနဲ့အမျှ ကိုယ့်ဘဝကို ပရိသတ်ဆီထိုးအပ်ခဲ့ရတဲ့ လူပြက်များရဲ့စင်ပေါ် စင်အောက်ရုန်းကန်မှုတွေကို (ကျွန်တော်နဲ့ ထိတွေ့ရင်းနီးခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းစုံကို) စာနာစိတ်နဲ့မှတ်တမ်း တင်ခွင့်ရလို့ ကျွန်တော်တာဝန်တစ်ခုကျပြန်ပြီလို့ မှတ်ယူလိုက်ပါ တယ်။

သတိလက်လွတ်၊ စိတ်ဖောက်ပြန်နေတာတောင် အချိန်ကျ ရင် ချီကောက်ပွဲလာခေါ်နိုးနိုးနဲ့တောင်ရှည်ပုဆိုးခေါက်ရင်း မျှော်နေ ရှာတဲ့ ဦးလိမ္မော်

မျက်စိနှစ်လုံးကွယ်နေချိန်အထိ ပရိသတ်က ပွဲတောင်းလို့ လူအကူနဲ့ပြက်လုံးတွေပြက်နေရရှာတဲ့ ဦးခါတ်စိန်

သွေးအတိုးလွန်ပြီး သတိခုနစ်ရက်လစ်နေရာက၊ အကြိတ် အနယ်အသက်လုရင်း သတိလည်လာချိန်မှာ ကယောင်ကတမ်းနဲ့ ပွဲက နေတဲ့ ကိုမိတ်ဆက်

သူ့အိမ်ကစလောင်တဲ့မီးကြောင့် တစ်ရပ်ကွက်လုံးနီးပါးပြာ ကျပြီး ဇနီးသည်ထောင်ကျနေချိန်မှာ ရယ်စရာပြက်လုံးခွင်သစ်တွေ

ရှာနေတဲ့ ထင်ပေါ်

သမီးပျိုလေးကွယ်လွန်လို့ ငိုရတဲ့မျက်ရည်ကို ပုဏ္ဏားကွယ်  
တိုင်ဖုံးနဲ့သုတ်ပြီး ပရိသတ်ရှေ့မှာ မဲ့ရွဲ့ ပြုံးပျော် မျက်နှာခံပေါင်းစုံ  
လုပ်ပြနေတဲ့ ကိုဒီပါ

ဖအေအလောင်းပြာမကျခင် တခြားဈာပနကို အငှားငိုနေ  
ခဲ့ရတဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖြစ်တွေဟာ ဝဋ်ကြွေးလည်းမဟုတ်၊ ကျိန်စာ  
သင့်တာလည်းမဟုတ်ဘဲ ရောက်တဲ့အခြေအနေက တွေ့ရတဲ့ပရိသတ်  
ကို ပြုံးပျော်ရွှင်လန်းအောင်ကြိုးပမ်းခွင့်ရပါရစေဆိုတဲ့ တောင်းတဲ့ဆု  
နဲ့ပြည့်နေသူတွေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရင် ကျွန်တော်သိမိခံစားမိခဲ့  
သမျှ ကျွန်တော်ရင်းနှီးခဲ့သမျှ ဆရာသမား၊ အပေါင်းအသင်းများရဲ့  
ဘဝဝင်ပါတွေကို ဒီနေရာမှာတင် ရပ်နားပါရစေတော့ခင်ဗျား။

**ကျေးဇူးတင်စွာနဲ့  
ချစ်ဇရာ**